

ДЕЛАТА БОЖИИ

ТОМ III

София

1940

ДЕЛАТА БОЖИИ

ТОМ III

София

1940

ДЕЛАТА БОЖИИ

„Що да сторим, за да работим делата Божии?“
Йоан 6:28

„Делата Божии“. Смисълът на живота седи в работата. Думата „работа“ се употребява често в обикновения живот, дето ѝ се предава обикновено значение. Същата дума има и по-високо значение. В този смисъл под понятието „работа“ разбираме всичко възвишено и велико, което човек може да извърши на земята. На земята по-високо нещо от работата не съществува. Само чрез работата човек разбира надеждата, вярата и любовта. Ако не работи, той нищо не може да разбере? Разумният свят си служи с работата, като един от съвършените методи за постижение. Съществуват още два метода, с които хората постигат своите цели: метод на труда и метод на мъчението. И двата метода дават различни резултати: методът на труда е създал недоволството, а методът на мъчението – инвалидите. Следователно, инвалидите са хора на мъчението, недоволните – хора на труда, а здравите, учените, мъдрите – хора на всичко възвишено и благородно, хора на работата.

Мнозина търсят метод за работа, запитват тук-там, как да работят, но въпреки това не могат да се домогнат до желаното. Защо? Има неща, за които не се пита. Трябва ли да питате, как да обичате, как да вярвате, как да се храните? Тези неща са познати на всички хора. Всеки човек знае, как трябва да обича, как да вярва, как да се храни, как да работи. Щом човек задава въпроса „как“, това значи, че той има някаква скрита идея. Не само човек, но и низшите същества знаят много неща. Те се раждат с някои знания. Току-що излюпеното пиле знае, как трябва да яде. Току-що излюпеното патенце знае, как да плава. И човек, като пиленцето и патенцето, трябва да прилага всичко, което знае, а не да пита, какво да прави и как да работи.

Като е дошъл на земята, човек трябва да приложи живота, който му е даден, за да се ползува от него. Животът, вложен в човека, е подобен на извор, който постоянно блика, изявява се в разни посоки, докато реализира своето предназначение. Като живее човек, в съзнанието му остава идеята, че изтича нещо от него. Това, което изтича от човека, някои наричат сила, други – време, трети – посока или направление и т. н. И учените

разглеждат въпроса за време и пространство като външни прояви, а същевременно и като отвлечени понятия. И за човека се говори като за външна форма и като отвлечено понятие. Тялото е външната форма на човека-обвивка, без която не може да се прояви на земята. Обаче, същината на човека не е в тялото му. Човешкото тяло представя величествено здание, на което трябва да знаете мястото на вратите, през които влизате и излизате. Обикновено хората знаят двете врати на своето тяло. В същност, човешкото тяло има 12 врати: една към изток, друга към запад, трета към север и четвърта към юг. Останалите осем врати ще намерите вие сами.

Какво представят 12-те врати на човешкото тяло? Според някои учени, тия врати са наречени „източници на живота“. Каквото име да дават на вратите, важно е, че къща без врата не може. Като се върне от работа, човек влиза в своята къща, затваря вратата и ляга да спи. Той взима къщата си, т.е. тялото със себе си. Охлювът, костенурката, таралежът също носят къщите си със себе си. Не е лошо да носи човек къщата си със себе си, но по-добре е, ако може да я остави на мястото ѝ, а той да излиза и влиза в нея, когато пожелае. Който не е научил изкуството свободно да влиза и да излиза от тялото си, той се спъва от него. Въпреки това, без тяло не може да поддържа функциите на тялото си, от време на време човек го намазва. Храната е мазилка за тялото. Чрез яденето, като мазилка на тялото, се подобряват лошите условия на живота. Храната, която човек приема, служи не само за мазилка на тялото, но и за набавяне на енергия, необходима за живота. Без енергия човек не би имал сила да влиза и да излиза от тялото си, да извършва своята работа.

Едно от съществени неща, дадени на човека, е животът. Човек трябва да изучи живота, както Бог му го е дал. В помощ на живота идат човешкото сърце и човешкият ум. Чрез тях човек се свързва с външния, обективен, свят и преживява различни чувства: приятност и неприятност, радост и скръб. Чувствата пък събуждат мисълта на човека. Топлите и благородни чувства в човека, които произтичат от любовта, внасят разширение. Възвишените мисли, които произлизат от мъдростта, внасят светлина в човешкия ум. Който люби, той се разширява; който мрази, той се свива. Научните изследвания показват, че когато люби, човек се разширява и физически: вратът, ръката, тялото му стават по-широки, отколкото по-рано, когато не е любил. Тези изследвания са естествени. Понякога науката си служи с неестествени изследвания, каквито са, например, вивисекциите. Естествено изследване е, когато наблюдават дейността на органите в

живо тяло. Случва се, например, човек да падне, да счупи черепа си и, ако в това положение се изучават функциите на мозъка, учените дохождат до ценни резултати. Мозъкът, чрез който се изявява човешката мисъл, е апарат, който възприема впечатления от външния свят. В този смисъл, мозъкът е най-ценното и най-устойчиво вещество в човешкия организъм. Мозъкът е звонковият капитал на човека, с който работи през целия си живот. Изгуби ли мозъка си, всичко е изгубено. Ако търсите човека, ще го намерите в главата. Ако предприема нещо, без знанието и съгласието на мозъка си, човек е осъден на фалиране. Ако не прекара всяка мисъл, която иде отвън, през своя мозък, той ще дойде до повърхностни заключения.

Днес повечето хора вадят прибрзани заключения за живота, за Бога, поради което сами се спъват. Като се намерят в известни затруднения, те казват: Защо Бог не ни даде онова, от което се нуждаем? Така и детето казва. Като види баща си, детето иска от него дрехи, обувци, без да мисли, има ли възможност да се задоволят изискванията му. Ще кажете, че бащата е длъжен да задоволи нуждите на детето. Ако има капитал на разположение, бащата е готов да направи много нещо за детето си. Няма ли капитали, той е въвн от всякакво задължение. Това задължение е родено от любовта. Насила нищо не става. Вижте, какво става между птиците. Бащата и майката имат грижа за детето си, докато му израснат крилца. Израснат ли му крилца, те са свободни от всякакви задължения. Птиченцето трябва заедно с баща си да търси храна. То само си изработва дрешката и благодари на майка си и на баща си за живота, който са му дали. Обаче, докато човек стъпи на краката си, майката и бащата работят за него 20 години.

Съвременните хора не са дошли още до онези дълбоки разбирания за живота и за разумната природа, вследствие на което грешат и изпадат в големи противоречия. те внасят своите ограничени разбирания и в науката, и във вярата, и в любовта си. Привикнали да очакват на родителите си, децата очакват и от външния свят да им дадат обяснение на всички въпроси, които те наричат отвлечени. Например, те мислят, че отвън някъде ще им се докаже, дали съществува Бог, какво представя Той, как е създал света и т.н. Човек може да получи нещо отвън, но той носи известни знания в себе си. Той трябва да се вгълби в себе си и да дойде до истинското знание. Всеки човек има някаква идея за Бога, но някога се съмнява в своята идея и изпада в помрачение. Щом съзнанието му се помрачи, той изгубва всичко, на което е разчитал. Щом губи основата на

живота си, човек е слаб. Силният човек, при каквито условия да се намери, в каквато тъмнина да изпадне, не се разколебава. Убеждения има този човек! Морските вълни не са в състояние да заличат написаното в него. Неговите убеждения са написани на канара, на устойчива материя, а не на пясък. Докато възгледите на човека се заличават от вълните на живота, той се намира на физическия свят, дето нещата са преходни и неустойчиви. Човек се мени като луната, но Бог е неизменен. Отношенията Му към човека са постоянни и неизменни. – Защо? Защото Бог има отношения към човешката душа и човешкия дух, а не към неговото тяло. Тялото на човека се изменя, но душата му и духът му не се менят. те остават вечно млади, вечно силни. В пътя на своето развитие човек е минал през различни форми, докато е дошъл до сегашната си форма. Благодарение на промените, които е претърпял, той носи големи опитности и знания, които е складира в душата и в духа си за вечни времена.

„Делата Божии.“ Ако попитате съвременния човек, в какво и как се изразяват делата Божии, той ще каже, че не знае. Ако го запитат, какво е неговото предназначение, той ще отговори, че предназначението му е да вярва в Бога. Като казва, че вярата му в Бога е негова задача, вярва ли в същност това? Каква вяра е тази, която се променя десет пъти през деня? Силен конец ли е този, който се къса всеки момент? Конецът трябва да бъде направен от здрава, от устойчива материя, че, колкото да се дърпа, да не се къса. Здрави конци са ония, които са направени от материята на вярата, надеждата и любовта. Конецът, изтъкан от материята на любовта, е толкова здрав, че цялата земя да окачите на него, не се къса; не само това, но ако закачите на него цялата слънчева система, с всички планети в нея, той пак няма да се скъса; най-после, ако на този конец закачите целия космос, той пак няма да се скъса. Като слушат тия твърдения, мнозина ще ги отрекат. За тях тия твърдения не са научно обосновани. Вярно е, че не са научно обосновани, но какво ще кажете за сегашните теории, които научно са добре обосновани, но нямат никакво практическо приложение? Например, днес съществуват, много теории за светлината, нови и стари, но нито една от тях не е дошла още до абсолютното понятие за светлината. Всеки ден се прибавя по нещо ново към досегашните теории, но все им липсва нещо.

Теориите за произхода на светлината, за понятието светлина са различни, обаче, като изложите гърба си на слънце, светлината действа по един и същ начин. И в миналото, и днес, и в бъдеще светлината е

действала и ще действа по един и същ начин. Животните разбират и възприемат светлината по един начин, растенията – по друг, а хората – по трети начин. Човек, като разумно същество, е дошъл до заключение, че светлината носи всички блага в себе си. Той констатира този факт, но в същност възприема микроскопическа част от тия блага. Човек не е дошъл още до вътрешната, красива страна на светлината. Той познава само седемте цвята на светлината, без да подозира, че му предстои да открие още пет цвята. На земята човек може да види само 12 цвята на светлината. Засега са известни само седем цвята на светлината, но един ден той ще постигне и това. Някои искат да знаят, какви са останалите пет цвята на светлината. Те не познават още седемте цвята, а искат да знаят дванадесетте.

Какво представя червеният цвят? Червеният цвят внася в човека живот, енергия и движение. Докато е под влиянието на природния червен цвят, човек е активен, буен, готов и за работа, и за бой. Изгуби ли този цвят в себе си, човек става пасивен и започва да философства. Той казва, че животът няма смисъл. Той става песимист. Защо? Защото червеният цвят в него е потъмнял. Какво казваме за кръвта, когато започне да потъмнява? Щом кръвта стане тъмна, ние казваме, че е нечиста. Да мисли човек, че животът няма смисъл, това показва, че той е изгубил силата и чистотата си. От голям, чист, буен извор той се е превърнал на малко поточе, което едва шурти. При това положение човек се запитва, трябва ли да обича хората. Заслужават ли неговата любов? Ако човек задава този въпрос по отношение на съществата, които са на един уровень с него, какво трябва да кажат съществата, които са над него? Трябва ли и те да питат за него, заслужава ли да бъде обичан? Каквото човек даде на хората, това ще дадат и възвишените същества на него. Както той обича хората, така и Бог ще го обича. Колкото даваш, толкова ще ти се даде. Това означава стихът: „С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери.” Невъзможно е през тесни тръби да прекарате много вода. Следователно, ако тръбите на вашата инсталация са тесни, колкото много блага да е определил Бог за вас, вие не можете да ги приемете. Благата, които Бог дава на човека, се изливат в силна струя, която ще пръсне тръбите на вашата инсталация. Тесните тръби не могат да издържат напрежението на благата, които идат от Бога. Кажете ли някой, че любовта ще го пръсне, това показва, че тръбите на неговата канализация са тесни. За да издържа напрежението на великата любов, човек трябва да разшири тръбите на своята канализация, т. е. той

трябва да разшири сърцето и ума си, да дава и да приема повече.

Щом се говори за великата любов, хората казват, че искат да оставят сърцата си за великата и свята любов. Любовта е сила, която се проявява навсякъде по един и същ начин. Тя не може да бъде велика и малка, свята и порочна, чиста и нечиста. Това са човешки определения. Любовта е една и съща, но различието в любовта, което хората виждат, показва, че съществата я възприемат и предават различно. Те ѝ предават особени качества. Сама по себе си любовта е толкова умна, колкото и глупава. И в най-глупавите ѝ прояви, според човешкото разбиране, тя е по-умна от най-великите философи и по-мъдра от най-големите мъдреци в света. Любовта превръща грешника в светия, но сама по себе си не е свята. От калта грънчарят прави грънци, но той сам не е гърне. За да покажат, че разбират и оценяват любовта, хората ѝ предават качества, каквито те сами не познават. Казват: „Бог е Любов.“ Какво е Бог, в същност и те не знаят. Какво е любов, също така не знаят. Любовта е онова вечно начало, което обхваща всичко в себе си. Следователно, не говорете за светостта, за чистотата на любовта, защото сами ще се спънете. Кажете си: Аз живея в Божията Любов. Щом живея в любовта, всичко, каквото пожелаю, е постижимо.

„Делата Божии.“ Човек е призван на земята в тази епоха, именно, за великите Божии дела – да вземе участие в тях и да бъде техен свидетел. Ако хората продължават да живеят, както досега са живели, те ще имат същите резултати, същите разбирания. Това, което сега преживяват, е резултат на тяхното минало. Време е вече да ликвидират със своето минало, да погледнат към новия живот, който Божият Промисъл чертае. Малко хора днес разбират, какво нещо е Божият Промисъл. Те не могат да си представят, какви са отношенията на Бога към хората и какво Той има пред вид да им даде. Бог не мисли да прави човека щастлив, богат, учен, силен, както той иска. Единственото нещо, което Бог иска да даде на човека, това е животът. Какво по-ценно нещо може да иска човек от живота? Да имате живот, това значи, да участвате в това, в което Бог участва и се проявява. Казано е, че Бог е живот. Какво по-велико от това, да бъде поставен човек в средата на Бога – в живота? Любовта ражда живота. Дойдете ли до живота, няма две мнения за него. И растенията, и животните, и човекът, и ангелът – всички еднакво се стремят към живота. Обаче, за да се прояви животът, нужни са няколко елемента, като условия. Първото условие за живота е въздухът. Щом има въздух, има и умствен

живот. Значи, въздухът е свързан с ума. На физическия свят човек приема въздуха чрез дробовете си. Има хора, които са постигнали и вътрешно дишане – чрез астралното и умственото си тяло. Някои йоги са дошли до положение да задържат дишането си до половин час. В половин час те поемат един път въздух. Някои източни народи казват, че Бог вдишва и издишва един път в милиарди години. Като вдишвал, Той приемал външния свят в себе си. Като издишвал, Той го изхвърлял вън от себе си. Това издишване те наричали „създаване на света.” Това са твърдения на източните народи, но доколко са верни и истинни, не се знае, не е научно доказано.

Тъй щото, когато хората се запитват, как ще се оправи света, казвам: Светът ще се оправи чрез дишане. Хората трябва да се научат да дишат правилно. Дишането е свързано с мисълта. Следователно, светът ще се оправи, когато хората се научат да мислят правилно.

Днес всички хора говорят за възпитанието на младото поколение. Те търсят нов начин за възпитание, да подобрят живота, да излязат от мъчнотиите. За възпитание на младото поколение може да става въпрос само тогава, когато младият развие своето духовно тяло така, че с него да извършва всички функции, които върши и с физическото си тяло? Когато духовното тяло на човека започне да се проявява като физическото, само тогава може да се говори за възпитание и самовъзпитание на човека. Двама души могат да бъдат в съгласие и да се обичат, само когато са развили духовните си тела. Ако действат само физическите им тела, а духовните не се изявяват, те не могат да се обичат. От развитието на духовното тяло на човека зависи неговата вяра и любов.

Апостол Павел казва: „Имам тяло духовно, имам тяло физическо”. Ако физическото тяло, т.е. земната къща на човека, се развали, а няма още духовна, нищо не остава от него. За духовното тяло на човека е казано: „Имам дом неръкотворен”. Физическото и духовното тяло на човека са тясно свързани. Ако човек заболее физически, болестта се отразява и на духовното му тяло. И обратно: ако духовното му тяло заболее, и физическото ще започне да страда. Тъй щото, иска ли да се лекува, човек трябва да влезе във връзка с духовното си тяло. Лекува ли се само по физически начин, той нищо няма да постигне. Вечер, когато спи, човек напуска физическото си тяло, през което време става пълно пречистване и обновяване на клетките му. Щом тялото се пречисти, човек отново влиза в него и се събужда. Ако е спал добре, тялото му се пречиства добре, и той се

събужда разположен и обновен. Добрият сън зависи от правилното пречистване на тялото. Вие искате да знаете, как можете да постигнете това. Ще го постигнете, когато разберете, че любовта не е нито света, нито грешна, нито глупава, нито разумна. Ако можете да приемете това, каквато болест имате, ще изчезне. Не можете ли да гледате на любовта по този начин, вие ще останете със своите стари възгледи, а заедно с тях и с болестите си.

Досега аз съм изнасял принципите на живота, а вие сами трябва да си намерите методи. Аз ви по-казвам вратата, през която можете да влезете, но вие се страхувате. Казвате: Ще влезем, ами, ако не можем да излезем? Това е ваша работа. Ако не искате да влезете през вратата, която ви показвам, останете у дома си. От време на време ще ви посещавам, да видя, какво правите в домовете си. Щом ме видите, ще почнете да се оплаквате, че не сте разположени. Щом не сте разположени, излезте вън, на чист въздух! Ще се простудим. – Останете тогава в стаите си. Отворете поне прозорците. – Страх ни е от течение. – Тогава стойте със затворени прозорци, но знайте, че ще боледувате. Други пък се страхуват да излязат от къщата си, да не ги обере някой. Щом ги е страх от крадци, нека останат в къщите си, да ги пазят. И при това положение те са осъдени на заболявания. Който живее във великия закон на любовта, той свободно излиза от тялото си, не се страхува, че ще го оберат. Тялото му става невидимо. Адептите знаят изкуството да излизат от тялото си, когато пожелаят. Те отиват на различни места, обикалят из пространството, а тялото си оставят на някой брат, да го пази.

От религиозна гледна точка, човек не може да се нарече вярващ, докато поне веднъж не е излизал от тялото си и с духовното си тяло се качи в разумния свят, да се свърже с възвишените и разумни същества. Това значи, да направи човек съзнателна връзка между душата и Бога. Докато търси Бога във физическото си тяло, човек никога не може да Го намери. Казано е в Писанието: „Когато се молиш, скрий се в тайната си стаичка”. Тайната стаичка, това е духовното тяло на човека. Само там човек ще намери Бога, ангелите и църквата. Някой мисли, че като погледне нагоре, той се е свързал с Бога. Това не е никаква връзка. За да се свърже с възвишения свят, погледът на човека трябва да претърпи две пречупвания: едно вътрешно пречупване – към своята душа, и едно пречупване нагоре – към Бога,

Съвременните хора се страхуват от духовни работи. Щом чуят да им се

говори за духовния свят, някои си мислят, че ще стане нещо с тях, ще полудеят, или ще ги обсебят. Едно трябва да знаете: никой не може да обсеби човека, ако той не е в съгласие с този, който обсебва. Никой никого не може да обере, ако човек не става съдружник с крадеца. Никакви договори за заеми с никого не правете. Нито взимайте пари на заем, нито давайте. Когато предприема нещо за себе си, или за другите, човек трябва да бъде щедър. Ако си купува дреха, тя трябва да бъде от най-хубава материя, изработена от най-добрия шивач. Ако завързва приятелство с някого, човек трябва да е готов да му даде нещо ценно от себе си. Приятелство или познанство започва всякога с даване. Ето, като е направил връзка с човека, Бог му е дал най-ценното – живота. С какво ще отговори човек срещу това, което е получил от Бога? Ще кажете, че сте бедни, невежи, слаби. Това не е истината. Бог е направил човека по образ и подобие свое и, след всичко това, той се осмелява да казва, че е беден. Човек трябва да знае истината. Той е получил най-голямото благо – живота, който не се откупва и с най-голяма цена. В бъдеще, върху живота, като върху почва, ще израстат още много блага. Като знае това, човек трябва всеки момент да славя Бога в себе си.

Мнозина се запитват, в кой Господ трябва да вярват. Ще вярваш в този Господ, Който ти е дал най-ценното нещо – живота. Някои ще ти казват, че си заблуден, като вярваш в Бога, че от тебе човек няма да излезе, че ще пропаднеш, ще се намериш в ада, между дяволит. Каквото да ти казват, ти трябва да вярваш в Господа, Който ти е дал живот, и от нищо да не се страхуваш. И в ада да влезеш, щом си с Бога, няма нищо страшно. Дето е Бог, там дяволи не съществуват. Когато човек не вярва и не люби, тогава идат дяволит.

Съвременните хора говорят за ад и за рай, без да знаят, че те сами са създали ада и рая. Мъжете и жените са огнярите в ада, те сами подклаждат огъня в ада и сами се пекат на този огън. Земята е и адът, и раят. По-страшен ад от този, който съществува на земята, няма. Хората сами са втълпили в умовете си мисълта за ада, за вечното мъчение и мислят, че по този начин ще се изправят. Ето, осем хиляди години вече са се изминали, откак светът съществува, но въпреки това страданията и мъченията не са изчезнали. Хората ще се изправят, и страданията ще изчезнат, когато всички осъзнаят, че животът е произлязъл от Бога. Щом осъзнаят това, те ще използват живота разумно. Лош човек е онзи, който пази своя живот, а отнема живота на другите хора. Лош човек е онзи, който, като има пари за

живеене, отнема средствата на другите хора, които, като него, имат право да живеят. Ще каже някой, че не може да живее с хиляда-две хиляди лева, че не иска да бъде сиромаш. Той сам си е внушил, че е сиромаш. Щом има живот – най-ценното нещо, никой човек не може да бъде сиромаш. За Христа казват, че бил сиромаш. Не, Христос беше богат. Той разполагаше с големи знания. Как ще си обясните факта, че Той можа да нахрани петхиляден народ с пет хляба? Различни обяснения са дадени за тези хлябове.

Според някои, петте хляба са били големи като могили; според други, всеки човек е носел със себе си парче хляб, затова са стигнали пет хляба на пет хиляди души. И едното може да е вярно, и другото, но най-вероятното е, че Христос имал знания, каквито никой човек досега не е притежавал. Аз знам истината по този въпрос, но не искам сега да я доказвам. Ако съм налял в едно шише чиста, планинска вода и ви казвам, че тази вода е от един извор, който се намира на пет километра от вас, как ще ви докажа това? Който иска да се увери в думите ми, нека отиде до извора и ще разбере, че говоря истината. Който не иска да отиде на извора, нека чака да се изпие водата. Щом се изпразни шишето, аз пак ще отида на извора да го напълня.

„Делата Божии.“ Само онзи може да върши делата Божии, който се е освободил от своите заблуждения и се е домогнал до вътрешните, основни положения на живота. Опасно е да не дойде човек до пасивните положения в живота, които ще го отдалечат от Бога. Например, ако приятелят ти дойде при тебе и те намери в пасивно състояние към него, т. е. не се интересува от него, не влизаш в положението му, той започва да се отдалечава от тебе. Всяко безразличие в отношенията на хората става причина да се отдалечат едни от други. Същото отдалечаване се явява между човека и Бога. Започне ли да мисли, че светът не е създаден, както трябва, че хората са на крив път, човек сам се отдалечава от Първата Причина на нещата. Отдалечи ли се от Първоизточника на живота, човек се лишава от великите блага на Бога. И да ги получи, той не може да ги оцени, не може разумно да ги използва. Какво по-голямо благо може да иска човек от любовта, която му е дадена? Въпреки това, малцина разбират и оценяват любовта. И затова, често слушате хората да казват, че никой не ги обича. Виждате, как родителите обичат сина си и дъщеря си, но те не ценят тяхната любов и казват: Няма кой да ни обича. И за да намерят някой да ги обича, те се влюбват в някоя мома, или в някой момък и се оженват. Като се оженят,

тогава виждат, че се излъгали.

Дойдат ли до любовта, всички хора се лъжат, и обикновени, и учени. Един виден английски реформатор, проповедник в една методическа църква в Англия, се оженил за една добра християнка от неговата църква, но на третия ден след женитбата си казал: Не струва човек да се жени. Наистина, да се ожени един реформатор, това значи, да направи една голяма грешка в живота си.

Когато създаде първия човек, Бог го постави в райската градина, да живее между растенията и животните, като техен господар, и да ги изучава. Той скри жената в Адам, да не би, като излезе вън от него, да направи някаква пакост. Но Адам не се задоволи от това. Той пожела да има другарка, както всички животни, и Бог задоволи желанието му. Той извади жената от него и я нарече Ева. Красива беше другарката на Адам. Когато магарето видяло за пръв път Ева, извикало от захлас и удивление. Много красива била Ева. Със своето извикване магарето искало да предупреди господаря си, да бъде внимателен с Ева, да не стане причина, да направи тя някаква пакост. Същевременно магарето виждало някакъв недостатък в мъжа. От този момент Ева намразила магарето и карала Адам да го бие. Тази е причината, поради Която и до днес още магарето реве. Със своя рев то иска да каже на хората, че всеки, който казва истината, ще бъде бит. Голям философ е магарето.

За магарето се казва, че в далечното минало е било голям философ – маг-хаха-рец. По това време му била дадена една голяма задача за разрешаване. Като не могло да разреши задачата си, то изгубило философските си способности и останало обикновено животно – магаре. Сегашните философи и мъдреци трябва да изправят отношенията си към жената. Повечето философи, учени, поети казват, че мозъкът на жената тежал по-малко от този на мъжа, че чувствата ѝ били неустойчиви, че тя била глупава и т.н. Чудно нещо! Жената ражда деца, с което поддържа цялото човечество, а въпреки това я считат по-долностояща и по-глупава от мъжа. За да имате ясна представа за жената, вие не трябва да я разглеждате отделно, като единица, но я разглеждайте като същина, в нейната целокупност. Мощно, велико нещо е жената в природата. Извадите ли женския принцип от живота, веднага ще дойде смъртта. Женският елемент, или женският принцип е носител на живота. Този елемент е влязъл в Битието още при създаването му. Значи, жената е влязла в живота още в момента, когато е започнал да се проявява. От този момент тя е

влязла и във всички живи същества, от най-малките до човека. Като знаете това, не отделяйте жената от живота, т. е. любовта от живота. Жената символизира любовта. Днес ние виждаме жената в изопачена форма. С изопачаване на човешкия живот се изопачила и жената. Днес, под понятието жена разбират нещо свършено различно от първоначалното понятие.

В същност, под понятието жена разбираме същество, което може да роди най-красивата форма; същество, което може да произведе най-голямата сила; същество, което може да изяви най-великата интелигентност. След всичко това, слушате някои хора да казват, че не искат да бъдат жени. Коя ли жена е истинска жена? Аз бих желал, всички хора да са жени. Под думата „жена“ аз разбирам непроявената любов, която днес е в състояние на дете, в процес на развитие. Под думата „мъж“ разбирам проявената любов, която се намира вече в своята възмъжалост. С други думи казано: жената е любовта в своето детинско състояние; мъжът е мъдростта, т.е. старият, мъдър човек. Детето носи в себе си своите заложби, които ще дадат резултат в бъдеще. Майката и бащата са проводници на тия заложби, които детето крие в себе си. Сами по себе си майката и бащата не са онази майка и онзи баща, които създават нещата. Те само раждат, а друг създава и твори.

Сега, като изнасям тия нови понятия, аз не искам непременно да вярвате в тях. Аз искам само да ви покажа, къде е изворът на нещата. Вие сами ще почерпите от водата на този извор, ще я опитате и ще се произнесете за нейния вкус и чистота. Всеки носи в себе си онзи вътрешен авторитет, чрез който познава истината. Лошо е, когато човек признава този авторитет само в себе си, но не и в другите. Човек трябва да признае този авторитет във всички. И тогава казвам: Всички хора познават истината, всички хора могат да обичат. Няма по-велико нещо за човека от това, да обича, да люби. Това е привилегия за човека главно. Животните могат да чувстват, а на човека е дадена възможност да обича. Как трябва да обича човек? Той трябва да обича детето като дете, младата мома – като млада мома, възрастния – като възрастен и т. н. Какво значи, да обичате младата мома като млада мома? Обичайте младата мома, както добрата градинарка обича цветята си. Тя не ги къса, не ги държи в ръцете си да увехнат, но всяка сутрин ги полива и разкопава. Благодарение на нейните грижи, от ден на ден те стават по-красиви, по-благородни и с по-голямо благоухание. Ако влезеш в един дом като приятел, вложи своята любов

във всички членове на дома така, че работите им да тръгнат напред: ако са били сиромаси, да забогатеят; ако са били болни, да оздравеят. В който дом влезе, любовта всякога носи своето благословение. Срещнете ли живо същество в гората, колкото да е хищно и свирепо, не бягайте от него. Бягате ли, това показва, че нямате любов? Ако бягате, вие по нищо не се различавате от животните. И животните бягат, и те се страхуват. Срещнете ли млада мома в гората, и от нея не бягайте. Услужете ѝ, поклонете ѝ се и след това си заминете. Оставете в ума ѝ мисълта, че брат е срещнала в гората, а не звяр, от когото да бяга и да се страхува.

Един ден срещнах заек в гората. Като чу стъпки, той веднага подскочи и избяга. Аз направих опит да го успокоя и отпратих мисълта си към съзнанието му: Защо бягаш? Защо се страхуваш? Не мисли, че имам лоши намерения към тебе. Аз продължавам навътре в гората и виждам същия заек на пътя ми точно, легнал на земята и ме гледа право в очите. Приблжих се до него, помилвах го, но той не трепна. Казвам му: От тебе ще излезе нещо. Ти имаш условия да се развиваш. Може да ви се вижда това невъзможно, но факт е. Който носи любовта в себе си, той може да внесе спокойствие във всички живи същества.

Казано е в Писанието: „Невъзможните неща за човека са възможни за Бога.” Човек трябва да има будно съзнание, да определи отношенията си към Бога. Щом отношенията му към Бога са правилни, те ще бъдат правилни и към всички живи същества. Носете в себе си мисълта, че животът, който ви е даден, е най-великото благо за вас. Бог ви се изявява, именно, чрез живота, но като не разбирате това, вие търсите Бога вън от себе си. Ако досега не сте познали и намерили Бога, никога няма да Го познаете и намерите. Преди две хиляди години Христос дойде на земята, но хората не Го познаха. Днес Го очакват пак да дойде по особен начин, но и да дойде, те няма да Го познаят. Христос е дошъл вече на земята. Той е вътре в човека, но малцина Го познават. Те искат да Го видят отвън, велик и мощен. те не подозират, че Христос се е скрил дълбоко някъде в човека и може да Го види само онзи, който се е свързал с Него. Божественото начало в човека не е нищо друго, освен Бог, Христос, Който чака своето време да се прояви. Докато не даде път на това начало в себе си, човек никога няма да познае нито Бога, нито Христа. Като не разбират цената на Божественото в себе си, някои хора несъзнателно го убиват и после се чудят, защо работите им не вървят добре.

Съвременните хора се запитват, трябва ли да съществува войната, или

не. Този въпрос може да се реши от всички народи. Нека всички народи изпратят свои представители, всички да изкажат мнението си. Базата за разрешението на този въпрос е животът. Всеки трябва да се запита: има ли право да отнема живота на своя ближен, или на кое да е същество?

Животът е най-великото благо, което Бог е вложил в човека и във всички живи същества. Следователно, никое друго същество, било на земята или на небето, няма право да отнема това, което сам не е дал. Тъй щото, който се осмели да отнеме това благо от човека, той носи отговорност. Като говоря за живота, като велико благо, имам пред вид Божествения живот в човека, а не онзи грешен, изопачен човешки живот. Каквото срещна на пътя си – растение, дърво, птица, животно, човек, радвам се на всичко, защото във всичко живо тече онзи Божествен живот, който тече и в мене. Всяко живо същество, колкото малко да е, представя част от великия Божествен организъм. Като мисли така, човек ще реформира своите възгледи за нещата и сам ще си отговори на всички въпроси, които го занимават и които представят противоречие за него. Като разсъждавате правилно, вие ще можете да отдалите безграничното от граничното и да познаете Бога и Христа.

Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога.” С други думи казано: Това е живот вечен, да позная живота, който е вложен в мен, както и онова, което поддържа този живот. Онова начало, което поддържа живота, е Божията Мъдрост. Ако мъдростта не беше в живота, той отдавна би бил унищожен. Какво по-страшно нещо търсите от омразата? Омразата е в състояние да унищожи човека. Омразата се обезсилва благодарение на мъдростта. Обаче, ако омразата вземе големи размери, човек ще дойде до състояние на пълно съгъстяване и втвърдяване. В такъв случай, мъдростта се отказва да помага на човека. Тя оставя на него, сам да се смекчи. Бог е вложил в човека живота и любовта, и той е длъжен да прояви тази любов, да обича, както Бог обича. От създаването на човека досега Бог не е престанал да го обича. Следователно, ти ще обичаш, както Бог обича. От тебе не се изисква да създадеш някаква голяма вселена. Ти ще създадеш в себе си един малък свят и ще го поддържаш. Не го ли поддържаш, както Бог поддържа големия свят, ти ще влезеш в разрез с Него. Ако ти не обичаш и не поддържаш живота на милиардите същества в себе си – клетките, ти не си в съгласие с Бога.

Човек трябва да знае, че всички клетки на тялото му, както и всички негови органи, имат желание да обичат. Като не разбира техните нужди,

той им забранява да обичат. Днес им забранява, утре им забранява, докато един ден всички органи в него се атрофират, и той казва: Утвърдих се вече, станах правоверен. Той мисли, че се е утвърдил в идеите си. В такава утвърдяване няма никаква философия, никакво знание.

Едно момченце отишло с баща си на църква. То се възхитило от проповедта на пастора и, като се върнало дома си, цял ден пяло, скачало. Баща му седял на едно място и гледал детето си, как играе и пее. Детето запитало баща си: Татко, ти защо не пееш? – Аз съм утвърден вече, отговорил бащата. Не се минало много време, бащата, заедно с детето си, отишли на разходка със своя кабриолет. По едно време конят се спрял и не искал да върви. Бащата го ударил няколко пъти с камшика си, но той не мръднал от мястото си. Като гледало, какво прави конят, детето казало на баща си: Татко, конят се утвърдил. То не разбирало значението на думата утвърдяване, но все пак вложило в нея свое разбиране.

Много от съвременните хора са хора на утвърдените идеи и вярвания, но въпреки това работите им не вървят. В Бога вярват, за любовта говорят, върху научни въпроси спорят, но животът им пак не се нарежда, както разбират. Какво показва това? Стари са техните идеи, и трябва да се изменят. Каквото да говорят, както да разсъждават, старото си е старо, никаква критика не издържа. Ако човек не може да познае Бога в себе си, в своя живот, и отвън няма да Го познае. Ако не може да Го познае в малкото, в голямото още по-мъчно може да Го познае. Истинският живот започва с изучаване на малките величини. Като развива и възпитава физическото си тяло, човек трябва да направи същото и с духовното си тяло.

Съвременните хора се намират пред една велика задача, която трябва да решат правилно. те се намират в положението на неизлюпеното още пиле, което се приготвя за новите условия на живота. Нов живот, нови условия очакват човека. Той трябва да бъде готов за тия условия. Като минава от преходните в постоянните условия, каквито новият живот носи, човек трябва да разполага с нови органи. Апостол Павел казва, че ще дойде ден, когато човек ще бъде грабнат във въздуха. Това ще стане с всеки човек при преминаването му от преходните условия в условията на новия живот. Ако това стане буквално, човек ще се намери в ужасно положение. Какво по-страшно положение от това, да увиснеш във въздуха, без основа под краката си? Само онзи може да увисне във въздуха, на когото разбиранията са преходни, без никаква основа. За да не се намери в това положение,

човек трябва коренно да измени своите възгледи за живота, да ги пригоди към новия живот. Не се ли пригоди към новите условия на живота, човек ще се лиши от всички блага, които новото носи със себе си. Христос казва: „Не наливайте ново вино в стари мехове”. Старите мехове, старите съдове не издържат на изобилието на новия живот. Ако работите съзнателно върху себе си, вие ще се ползвате от благата на новия живот. Казано е в Писанието: „Старото отминава вече.” Значи, старото тяло ще се замести с ново. Сега се строи ново тяло. Дрехарниците са пълни вече с нови дрехи за новото тяло на човека. За всеки човек е определен по един нов костюм. Преди да се облече с този костюм, човек трябва да се измие, изчисти, да няма никаква кал и нечистотия, вън и вътре в тялото си. Човек трябва да бъде абсолютно чист. Чистотата подразбира здраве. Само чистият човек може да бъде здрав. Пречистването и приготвянето на човека за дрехата на новия живот става на земята. Щом облече новата си дреха, той минава вече в нова фаза на живота. Щом влезе в новата фаза на живота, човек коренно се е видоизменил. За това състояние на човека апостол Павел казва: „Ние няма да умрем, но ще се изменим.”

Новият живот изисква готови хора. Те не се приготвят с говорене. В камарите говорят, на площадите говорят, в църквите говорят, но хората не са се изменили, нито светът се е оправил. Човечеството е минало през хиляди войни, но и те не са оправили света. Хиляди и милиони хора се раждат и умират, но светът още не е оправен. Днес в семействата майката и бащата играят важна роля. В бъдеще само майката ще играе роля в семейството, а бащата ще бъде далеч някъде. С други думи казано: Майката ще работи отвън, бащата – отвътре, а детето ще бъде между тях. Днес майката е отвън, бащата – отвън, детето – отвън, и животът не върви хармонично. За да тъчете, нужни са две кросна: едното долу, другото горе. Платното върви между двете кросна. Само по този начин животът, като платно, ще се тъче. Както и да се говори, хората не могат да си обяснят, как може бащата да работи вътре в сина си, а майката – отвън. За да разберат тази истина, хората искат доказателства. Никодим, като съвременните хора, не разбра думите на Христа, Който казваше: „Ако не се роди изново, човек не може да влезе в Царството Божие.” Той запита Христа: Как е възможно стар човек да се роди изново? Христос му отговори: Ти си учител израилев, учиш хората, как не можеш да разбереш тия елементарни работи? Има нов начин, по който човек може да се роди изново. Новораждането е вътрешен процес. Когато човек мисли за някого, това

показва, че е влязъл в главата му. Това е най-доброто посещение; Не е нужно по външен начин да се посещават хората. Външното ръкуване не означава още истинско поздравяване. Човек може да носи някого в главата и в сърцето си, постоянно да мисли за него, без да се ръкува. Това значи посещение по духовен начин. Как ще приемете Христа и как ще Го посетите, това зависи от вашето разбиране. Едно е важно: докато човек не познае Христа отвътре, отвън само никога няма да Го разбере.

Един благочестив калугер ходил на Атонския манастир. На връщане той се отбил в дома на един свещеник в Нови-Пазар, да си почине. Като тръгнал да си отива, калугерът помолил свещеника да му даде една малка сума за път, да не ходи пеш. Свещеникът му казал, че нямал пари, и после добавил: Можеш да си отидеш пеш. Като нямаш пари, пеш можеш да ходиш. Като разправяше тази случка, аз казах на свещеника: Знаеш ли, че този калугер беше Христос? – Право ли говориш, или ме изпитваш? – И те изпитвам, и истината ти говоря. – Ако знаех, че калугерът е Христос, щях го да настигна, да му дам пари за път, да не ходи пеш. Всеки човек трябва да познава делата Божии, защото те крият известна сила в себе си. Къде се проявяват делата Божии? В живота. Ето защо човек трябва да си изработи нов мироглед за живота, нови отношения към всички живи същества – отношения на зачитане на Божественото в тях. Срещнете ли един човек, вие трябва да имате към него специфично отношение на уважение и почитание, вън от неговата личност. За да изработи нов мироглед за живота, човек трябва да се вглежда в своите прояви, в своите слабости и да се изправя. Като работи върху себе си, човек може да се самовъзпитава. Така той може да си изработи нови методи за придобиване знания и изкуства. Така само той ще разбере, какво представя истинската поезия. Без любов никаква поезия не съществува. Лесно е да се каже: „Повярвай и всичко, което желаеш, ще придобиеш.” Ти не можеш да вярваш, докато не обичаш. Ти не можеш да се надяваш, докато не обичаш. Вярата определя качествата на твоята любов. Надеждата определя качествата на твоята вяра. Любовта определя качествата на твоя ум. Колкото повече любов имаш толкова по-големи знания и сила ще имаш. Любовта подхранва Божественото, което помага за проява на всички дарби в човека.

И тъй, задачата на човека е да изучава и прилага любовна като проява на Бога. Когато човек даде ход на тази любов в себе си, всички болести, противоречия, недоразумения ще изчезнат. Любовта стопява всичко. Тя се проявява като импулс, като светлина на ума и съзнанието на човека.

Любовта внася светлина в човешкия ум, топлина в сърцето му и сила във волята му. За такъв човек се казва, че е вдъхновен. Като знаете това, никога не препятствайте на Бога в себе си да се прояви. Той се проявява чрез вашите добри мисли, чувства и постъпки. Ако не можете да направите едно добро, оставете поне мисълта за доброто да мине през вас, за да я приеме друг някой, който ще направи доброто вместо вас. ако минете покрай някой просяк и нямате възможност да му помогнете, мислено поне му изпратете едно добро желание, да му се помогне по някакъв начин. Колкото хора минат след вас, те ще възприемат вашето добро желание, и всеки ще тури в чинийката му никаква сума. Обаче, ако вие не му изпратите едно добро желание, всички хора ще минават и заминават, без да му помогнат.

Помнете, че колкото малък да е човек, все пак, в известно отношение, той е фактор. Човек едновременно отваря и затваря вратата на Царството Божие. Казано е в Писанието: „Вие взехте ключовете на Царството Божие, и нито вие влизате вътре, нито другите оставяте да влязат.” Всеки човек има ключ за вратата на Царството Божие, но държи заключена вратата и не пуска Бога да работи в него. Всеки човек сам трябва да отключи вратата на своето сърце, т. е. на Царството Божие в себе си, и да пусне Бога вътре да работи. Искате ли да се преобрази, човек не трябва да противодейства на Божественото в себе си. Той трябва да стане едно с Него. Не направи ли това, никой не може да дойде отвън да го спаси. Като срещнат човек, в когото божественото работи, хората започват да се съмнява в него и го разпиват, от къде е дошъл, кой го е изпратил, какви са майка му и баща му и т.н. Това са стари прийоми. Искате ли да знаете, дали даден човек е проводник на Божията Любов, вижте, носи ли той живот за себе си и за своите ближни. Едно от качествата на реалността е, че тя носи живот. Дето има живот, там има радост и веселие. Тази радост иде отвътре, а не отвън. Хората стават весели и от бурето с вино, но това веселие е временно. Божественото носи истинската радост и веселие. Започнат ли хората да се веселят от присъствието на Божественото, музикантите ще дойдат. Тогава всички хора ще пеят, ще играят и ще се веселят в името Божие. Има ли нещо лошо в тази игра? Когато човек играе, когато се радва и весели пред Бога, той е на прав път. Казано е в Писанието: „Радвайте се и веселете се в Господа!” Когато Божественото в човека се появява, никаква критика не се допуска. Не критикувайте Божественото нито в себе си, нито в ближните си. Когато сте пред Божественото, всички трябва да мълчите и да се учите.

Божественото твори и раздава своите творения на ония, които са готови за тях. Божественото приготвя вече нови дрехи за всички, които са готови да ликвидират със старите.

Сегашните хора се страхуват от новото, да не би, като го приемат, да умрат. Новото носи живот, а не смърт. Влезе ли в новия живот, и като умира, и като оживява, човек трябва да държи съзнанието си будно, да не става никакво прекъсване на съзнанието му. Човек трябва съзнателно да умира и да оживява, да осиромашава и забогатява. Осиромашее ли, той трябва да каже като Йов: „Бог даде, Бог взе.” През каквито промени да минава, човек трябва да бъде буден, да се ползува от тях, без да се обезсърчава. При всички случаи на живота си, човек трябва да се държи за любовта и да знае, че тя не може да бъде нито света, нито грешна; нито умна, нито глупава. Тя е над всичко. Тя управлява света.

Сега вие ме слушате и си мислите: Искаме да чуем нещо ново, да се освободим от страданията. Няма защо да чакате помощ отвън. Вие сами можете да си помогнете, да се освободите от своите мъчности и страдания. Очаквате ли на хората, тоягата ще се стовари върху гърба ви.

Двама просяци, единият сляп с двете си очи, а другият – сляп с едното си око и куц с единия си крак, тръгнали от село на село да просят. Те отишли в дома на един селянин, да искат хляб, пари, дрехи. Селянинът казал: Ще ви дам, каквото искате, но понеже имам много работа, помогнете ми малко. – Не можем, ние искаме до вечерта да обиколим още няколко села. – Чакайте тогава, аз ще ви дам добър урок. Той взел тоягата си в ръка и започнал да ги налага по гърбовете. Просяците забравили своите недостатъци и веднага хукнали да бягат. Восъкът, с който залепили очите си, паднал на земята, и те прогледали, а куцият веднага оздравял. Стои селянинът след това и си казва: Наистина, Христос отвори очите на един сляп, а пък аз отворих очите на двама слепи.

Казвам: Човек е дошъл на земята да учи, а не да играе ролята на просяк, да залепва очите си с восък, или да превързва крака си, да минава за куц. Играе ли чужда роля, тоягата ще се стовари върху гърба му и, тогава, ще не ще, ще прогледа и ще проходи.²⁶

Като ученици, вие трябва да се стремите към същественото, което освещава нещата. Това е Божественият живот във вас. Разчитайте на този живот в себе си, а не на външни неща. Разчитайте на вашето постоянно и неизменно верую, на вашите неизменни отношения към Бога. Разчитайте на чистотата на своята душа. В чистотата, в любовта и във вашите

неизменни отношения към Бога се крият методите за подмладяване, възкресение, оживяване, освобождаване и примиряване с Бога. Да приеме човек Божественото в себе си, това значи, да се домогне до великата истина, която очаква от хиляди години насам. Казано е в Писанието: „Ще изпратя Духа си върху вас.“ Това значи: Ще се вселя във вас, за да проявите Божественото, което ви е дадено.

„За да работим делата Божии!“ – Това е живот вечен. Като работим делата Божии, ще придобием вечния живот. Като придобием вечния живот, ще познаем Единнаго, Истиннаго Бога.

26. Беседа от Учителя, държана на
23 февруари, 1930 г. София. – Изгрев.

КАКТО СВЕТЪТ ДАВА

„Аз не ви давам, както светът дава.“

Йоана 14: 27

Ще се спра върху три думи от цитирания стих: „Както светът дава.“

Даването е един от великите процеси на природата. Мечтите, надеждите, очакванията на всички хора, млади и стари, са отправени към този процес. Всеки очаква да му се даде нещо. От раждането си до заминаването си за онзи свят, човек все очаква да му се даде нещо. Всеки нов ден е ден на очакване.

Христос прави сравнение между начина, по който светът дава, и този, по който Той дава и затова казва: „Аз не ви давам, както светът дава.“ И едното е даване, и другото е даване, но има разлика в даването на света и в даването на Христа. Светът дава, но после взима всичко с лихвите. Ако светът ти даде десет хиляди лева на заем и не ги върнеш на време, ще платиш двойно. Ако са ти дали 10, ще ти вземат 20; или ако си взел 10, ще дадеш 20. Ако станеш министър в света, ти взимаш един пост, за който, след време, ще платиш двойно. Майката дава живот на детето си, за което ще плати двойно. Бащата възпитава сина си, но след време плаща двойно. Светът дава едно, взима две. Бог дава и нищо не взима. В това седи обществената разлика между даването на Бога и даването на човека, т.е. на света. Ще възразите, че Бог дава живот на човека и после пак го взима. Не, Бог не взима живота на човека. Човек сам губи живота си. Ако живее неразумно, в няколко години човек може да изгуби живота си, или да го разруши. Веднъж е дал живот на човека, Бог го е направил пълен господар. От човека зависи да запази живота си, или да го изгуби. Човек не постъпва като Бога. Като тури яйца под някоя квачка, да се измътят пиленца, човек започва да се грижи за тях, дава им храна, докато израснат. Един ден той взима нож, влиза в курника, избира една от тлъстите кокошки, туря ножа на врата и, и казва: Аз ти дадох живот, аз имам право да го отнема. Ти трябва да платиш с живота си за това, което ти дадох. Човек се грижи за вола си, но, в замяна на това, волът цял ден оре на нивата—плаща на господаря си. В това отношение, светът е най-умният господар: една кожа дава, две взима. Който не вярва в моите думи, все ще дойде ден да опита учението на света.

Христос казва: „Аз не ви давам, както светът дава.“ Сегашният човек се намира между две давания, между двама господари. И двамата

господари са умни. Господарят на света е умен, защото от една кожа взима две кожи. Той е човек без капитал, с неуредени работи, но оттук взима, оттам взима, с цел да уреди материалното си положение, да се замогне. Засега господарят на света все още успява да балансира своите приходи и разходи, но престане ли да ги балансира, той ще фалира. За да не фалира, човек трябва да бъде разумен, да разбира законите и условията, при които живее. Ако господарят на света е разумен, колко по-разумен трябва да бъде Господарят на цялата вселена! Той дава без да взима. Това е една от проявите на Великата Разумност. Някой се хвали, че дава много. Питам този човек: Как даваш ти – като света, или като Бога? Като даваш, взимаш ли? – Това не е важно. – Щом не е важно, това показва, че ти даваш, както светът дава: едно даваш, две взимаш.

В света съществуват три важни закона: закон на необходимостта – закон на света; закон на свободата – закон на вярата и закон на любовта – закон на Бога. Омразата, недоволството, завистта са последствия от закона на света. Когато даваш пари на никого, ти си внимателен към него, разговаряш се сладко, указваш му пълно доверие, казваш, че познаваш майка му и баща му и на края и двамата се почерпите с кафе. Ако този човек не върне парите ти на време, или съвсем не ги върне, ти започваш да го мразиш, наричаш го изедник, лъжец и т. н. Ти казваш: Едно време имах добро мнение за тебе, но сега изменям мнението си. Не предполагах, че ще бъдеш толкова нередовен човек.

Като се намерят в затруднения, хората казват, че трябва да бъдат умни като света. Наистина, един от двамата трябва да бъде по-умен: или човек, или светът. Вие сами трябва да си отговорите, кой от двамата трябва да бъде по-умен. Свинята ли трябва да бъде по-умна, или господарят и? И двамата. Господарят и е бил умен, затова е турил свинята в кочината. Сега е ред на свинята, тя да бъде умна, да напусне кочината и да отиде в гората на свобода. Остане ли в кочината, тя е глупава свиня. – Ама условията на живота били такива, че трябвало да се живее в кочина. Ако условията на живота въвеждат човека в кочина, в яхър, в затвор, трябва ли той да бъде толкова неразумен, до края на живота си да остане при тия условия? Какви ще бъдат последствията на този живот? Ти ще седиш затворен и ще се оставиш в ръцете на господаря си. Два дни преди Коледа господарят ти ще застане пред тебе с дигната пръчка във въздуха и, като капелмайстор, ще почне да те управлява. Ти ще запееш нова, миньорна песен – песен на прощаване с живота. Влезе ли тази пръчка в сърцето ти, и песента

престава. Не е лесен животът в кочината, не е лесен животът в затвора.

Следователно, за да се освободят от миньорните песни на живота, хората трябва да го разбират, да имат ясна представа за него. Те трябва да освободят живота от примесите в него, да разплетат заплетените конци. Не направят ли това, те ще се движат между две области – между областта на лъжата и областта на истината, между вероятните и невероятни неща. Вероятни и невероятни неща има и в религията, и в науката, и в изкуството, а всичко това трябва да се отдели: вероятното да се тури на една страна, невероятното – на друга. И тогава, попадне ли човек на едното, или на другото, да знае точно, кое от тях, какво представя. Това не значи, че ония, които са работили в областта на науката, на религията и на изкуството са имали лоши намерения към хората и живота и съзнателно са внесли примеси. Без да искат, те сами са се натъкнали на примесите в живота и, като не са знаели, как да се освободят от тях, оставили са ги като второстепенни, странични елементи. Защо съществуват примеси в живота, кой ги е внесъл, не е важно. Важно е, животът да се освободи от чуждите примеси. Примесите в живота не са нищо друго, освен камъни, поставени на пътя, от където минават много хора. Кой как мине, непременно ще се спъне в тия камъни и ще удари крака си. Трябва ли човек да се спре пред камъка и да започне да протестира: Кой е турил този камък сред пътя, да се удрят хората в него? Няма ли надзор тук? Няма ли полиция? Защо държавата не обръща внимание на тези работи? Така протестират мнозина, но ще се намери някой разумен човек, който, без никакво роптание, ще се наведе, ще дигне камъка, ще го тури настрана и ще продължи пътя си. Всеки може да бъде в положението на разумния пътник, който ще се наеме да очисти живота от ония примеси, на които сам се натъква.

Светът се нуждае от разумни хора, от разумни семейства, от разумни общества и държави, от разумни народи. Как постъпва съвременната държава по отношение на престъпника? Като хване някой престъпник, държавата го дава под съд за извършеното престъпление и го осъжда на няколкогодишен затвор. Престъплението се състои в открадване на сто или хиляда лева, а държавата го осъжда на две-тригодишен затвор. В този случай престъпникът струва на държавата много повече от сумата, която е откраднал. Тази мърка не е разумна. Това не значи, че престъпниците не трябва да се наказват, но държавата трябва да потърси нови наказания, при които тя да не се ощетява, а престъпникът да научи урока си, и втори път да не върши престъпления. Държавата трябва да вземе пример от

природата, която във всички свои прояви прилага закона на икономията: с най-малко разходи по възможност по-големи придобивки. Как постъпва Бог с престъпника? Като види, че някой греши, или прави престъпления, Бог не го съди, но казва: Стани, върви напред и повече не греши. Той знае, че ако се спре да го съди, ще изразходва повече енергия и време, отколкото да го остави свободен. Затова е казано за Бога, че е всеблаг и всепрощаващ. Най-големите грехове и престъпления на човека струват по-малко, отколкото енергията, която Бог би изразходвал за неговото изправяне. Бог знае, че като е вложил доброто в човека, един ден той ще се съзнае и ще се изправи.

Съвременните хора се нуждаят от дълбоко, вътрешно разбиране на живота. Това разбиране се вижда в речта и в постъпките на хората. Речта пък е израз на техните мисли и чувства. Някои казват, че речта трябва да бъде свързана. Обаче, свързаната реч се дължи на разумния живот. Не е ли разумен човек, и речта му не може да бъде свързана. Щом е дошъл на земята, човек трябва да живее разумно. Той е изпратен на земята да учи, да вземе участие в строежа на великата сграда на бъдещия живот. На земята човек е работник. Който няма съзнание за работата, която му е дадена, той живее ден за ден. Защо е дошъл на земята, какво се иска от него, нищо не знае. В това отношение той се намира в положението на онзи френски селянин, който отишъл в Париж да види прочутата църква „св. Богородица“. Обаче, вместо в църквата, той влязъл в един театър. Като видял, че много хора се трупат пред едно прозорче, спрял се и той, да си купи свещ. Каква била изненадата му, когато, вместо свещ, му дали един билет и му казали да дойде с билета си вечерта. На определения час селянинът отишъл в театъра и като всички хора, влязъл в един голям салон и седнал на мястото, което му посочили. Той започнал да се оглежда натук-натам, чудил се, къде се намира. По едно време видял, че се дига никаква завеса. На сцената се явили актьори и започнали да се разговарят. Разговаряли се съдии и адвокати, съдели някой човек за извършено от него престъпление. Указало се, че обвиняемият не е извършил престъплението, а друг някой. Селянинът слушал, как се разговарят на сцената и се чудел, как не могат да разберат, кой е виновникът. Най-после, възмутен от истинския престъпник, той станал от мястото си и се обърнал към престъпника с думите: Слушай, приятелю, няма ли човещина в тебе? Не виждаш ли, че друг съдят заради тебе? Защо оставяш човека да отиде невинен в затвора? Кажи си истината. Ние всички видехме, че ти извърши

престъплението. След това селянинът се обърнал към публиката с учудване, защо всички мълчат, щом са свидетели на извършеното престъпление.

Сега вие се смеете на селянина и казвате, че не разбира работите, но има много неща, които и вие не разбирате. Не само това, но и като разбирате някои неща, пак мълчите. Колко пъти в живота хващат някой праведен човек вместо престъпника и го съдят, а престъпникът се разхожда свободно из града. Ще кажете, че това е карма. Така не се разрешават въпросите. Наистина, съществува някаква карма в живота на хората, но същевременно в живота действа и един разумен закон, който регулира нещата. Една българска поговорка казва: Каквото човек помисли, това става. Вярна е тази поговорка, но не е пълна. За да стане нещо, не е достатъчно само да се помисли. Като помисли нещо, човек трябва да пристъпи към действие. След това вече замисленото става. Мисъл без работа нищо не дава.

При един светия живял един млад момък, негов ученик. Светията често казвал на ученика си: Каквото човек помисли, това става. Един ден светията слязъл в града по работа, а ученикът останал в дома да чисти и готви. Той сварил боб, но забравил да тури сол. Като се върнал светията, яденето било готово, затова седнали да ядат. Още при първата лъжица светията усетил, че бобът е безсолен и казал на ученика си: Ти си забравил да туриш сол, в боба. – Няма нищо, спокойно отговорил ученикът. Достатъчно е да помислиш, че има сол, и бобът ще стане солен. Светията видял, че само с мисъл работите не стават. Като мисли човек и работи върху замисленото, то ще стане. Мнозина мислят, че нещата стават извън тях. Такъв закон не съществува. За да стане нещо, първо трябва да се помисли и след това да се пристъпи към действие, към реализиране на замисленото. Човек трябва да бъде последователен в мисълта, в чувствата и в действията си.

Като е дошъл на земята, човек трябва да се свърже с разумните закони на природата и да ги изучава. Той се е спрял главно върху механическите закони, т. е. до механическото приложение на законите. Всеки закон има трояко приложение: механическо, органическо и психическо. Когато известен закон действа върху човека със своята механическа страна, разумността на този закон остава отвън. Когато същият закон действа върху човека със своята органическа страна, разумността му остава вътре, в самия закон. И най-после, когато законът действа върху човека със

своята психическа страна, разумността му е и вън, и вътре в него.

И тъй, за да бъде строител в света, човек трябва да изпълнява волята Божия. За да я изпълнява, той трябва да знае, какво значи изпълнение на волята Божия. Ще кажете, че изпълнението на волята Божия се заключава в правене на добро. Какво значи да направи човек добро? Само онзи може да прави добро, у когото доброто е написано на главата, на лицето, на ръката, на цялото му тяло. Не е ли написано доброто върху целия човек, той не може да прави добро. Той не разбира доброто. Щом не го разбира, не може и да го прилага. За да прави добро, преди всичко човек трябва да приложи доброто към себе си, към своето тяло. Щом го приложи към себе си, той може да го приложи и към окръжаващите. Как можеш да направиш добро на онзи, който стои по-долу от тебе, ако не си направил добро на себе си? Как можеш да бъдеш красноречив, ако твоят ларинкс не е така нагоден, да възприема висшите трептения на твоята мисъл? Красноречието не подразбира само красиви форми на речта. Речта е красноречива, когато има красива форма, дълбоко съдържание и смисъл. Няма ли тия три качества, няма и красноречие. Ако при тези качества речта внася и живот в човека, тя е красноречива и истинна. Бог каза да бъде виделина, да израсте трева, да стане човек и, каквото каза, това стана. Защо? Живот внася Словото Божие.

Животът е дошъл по пътя на разумното Слово. Когато говорим за органическите прояви на живота, ние имаме пред вид пътищата, по които животът се влива. Кои са тия пътища? Те са умът, сърцето, волята, душата и духът на човека. Мнозина отричат душата, защото искат да я видят в някаква материална форма. Душата е онова възвишено начало в човека, което се стреми, което страда, което се радва. Душата, това е истинският човек. Умът и сърцето са спътници на душата, които я придружават навсякъде и ѝ помагат. Духът пък е онова велико, мощно начало в човека, което ръководи душата, посочва и правия път на живота. Дух, душа, ум и сърце са четири пособия, без които човек не може да съществува.

Съвременните хора трябва да разбират законите на живота, да знаят, как действат те върху човешкото тяло и как го организират. Интересно е човек да знае, как са организирани умът, сърцето и тялото му. Мнозина мислят, че човешкото тяло е завършено. Това, което виждаме днес и наричаме човешко тяло, представя само скеле на бъдещето тяло – на бъдещето здание. Човек едва е започнал да съгражда своето тяло. Казано е обаче, че човек е създаден по образ и подобие Божие. Това не се отнася до

сегашния човек. Сегашният човек не е създаден от Бога. Ако беше създаден от Бога, той щеше да съзнава това. Че не го съзнава, ние разбираме по думите, които бащата и майката казват на децата си: Ние ви родихме. Христос казва: „Роденото от Духа, дух е; роденото от плътта, плът е”. Значи, щом роденото от плътта е плът, човек, наистина, е роден от човека. Щом роденото от Духа е дух, това показва, че човек е роден от Бога. Аз не разглеждам въпроса, кой как е роден, но казвам, че човек може да бъде роден от Бога. Днес Бог разглежда хората, да види, кои могат вече да се родят от Духа. Какво означава раждане на човека от Духа? Това е един мистичен въпрос.

Съвременните хора не знаят тайните на живота, не знаят, как е бил създаден Адам, праотецът на човечеството. Историята за създаването на Адам, която се разказва в Битието, е детинска история. Вярно е, че първоначално човек е бил облечен в тленна дреха, като пръстта, но после Бог е вдъхнал в този човек жива душа, и той придобил по-високо съзнание. До това време човек се намирал почти в животинско състояние, не разбирал смисъла на живота. Като станал жива душа, животът му се осмислил, и той разбрал, че има нещо по-високо от яденето и пиенето. Той разбрал, че в него има едно висше, разумно начало – неговата душа. Ако човек има материали, а не знае да гради, тези материали са безпредметни. Ако ученикът има цигулка, а няма учител, който да го учи, цигулката остава безпредметна. Годиците ще минават, цигулката ще се покрива с прах, а ученикът няма да научи нищо. Много от сегашните хора са прашявали като неупотребената цигулка. Те седят на едно място и чакат. Какво чакат? Те очакват да дойде Христос да ги спаси, да отвори вратите на Царството Божие и да ги покани да влязат. Добре е човек да наследи Царството Божие, но за да стане наследник на Бога, преди всичко той трябва да е дошъл до съзнание, да разбира, какво нещо е Бог и да Го познава. Не познава ли Бога, той не може да стане Негов наследник. Докато не се видоизмени, той не може да пристъпи прага на Царството Божие. Можете ли да направите овцата наследница на вашето богатство? Докато е овца, тя всякога ще бъде далеч от вас.

Тъй щото, каквото да говорите на съвременния човек за Бога, той не може да Го разбере. Говорите ли му за човещина, той ще ви разбере. Човещината подразбира човек, който мисли. Като мисли, човек постепенно подобрява условията на своя живот. Той постепенно изучава символите, с които природата си служи. С тия символи тя е написала една голяма,

велика книга, която всеки човек трябва да прочете. Докато не прочете тази книга и я приложи за съграждане на своето ново тяло, човек не може да влезе в Царството Божие.

Сега всички ангелски йерархии, всички разумни и възвишени същества са заети с велика работа. Те строят нова вселена, нов свят, в който могат да живеят само нови хора, с идеално организирани тела, умове и сърца. За да не им пречат сегашните хора, те са им дали един малък свят на разположение, да се занимават с него, както разбират. И на малките деца, момиченца и момченца, са дадени играчки, да не пречат на майка си. По цял ден момченцето се занимава със своето конче, храни го, но то не расте; язди го, но кончето не се мърда от мястото си. Момиченцето пък по цели дни се разговаря с куклата си, къпе я, облича и съблича, но тя остава чужда за него. Всеки човек, който живее на земята, непременно трябва да се измени. Не се ли измени, той остава в положението на дървеното конче и кукличката, с които децата си играят. Какво ще стане с този човек? Един ден той ще умре, ще го заровят в земята, дето веднага ще го оберат, ще отнемат всичкия му капитал. Кой ще го обере? Князът на този свят обира всички хора, които счита свои поданици. Вие мислите, че като умре, човек отива при Бога. Кое ви дава повод да мислите така? Можете ли да отидете при човек, когото не сте обичали и за когото никога не сте мислили? С какво ще ви привлече той? Следователно, как е възможно човек да отиде при Бога, ако нито Го е обичал, нито Го е познавал, нито е мислил за Него? С какво ще го привлече Бог? В света съществува закон на подобие, според който, разумното привлича разумното към себе си. Човек обича само подобното на себе си и се привлича от него. Любовта обича само това, което е произлязло от нея; мъдростта обича само подобното на нея; истината също обича подобното си. Следователно, и Бог не може да обича това, което е вън от Него.

Христос казва: „Аз не давам, както светът дава“. Сега и вие очаквате нещо да ви се даде. Какво очаквате? Живот. Кой може да ви даде живот? Само Онзи може да ви даде живот, от Когото животът произлиза. Светът не може да даде живот на хората. Светът означава отношения между хората, т.е. особен строй на нещата. Човек трябва да намери мястото си в света и да бъде полезен за другите и щастлив за себе си дотолкова, доколкото е способен да се бори с условията на окръжаващата среда. Не може ли разумно да се бори с окръжаващата среда, човек ще се намери в положението на параход, който се люшка от морските вълни на една и на

друга страна. Няма ли човек нужната разумност, морските вълни ще го погълнат. Хората постоянно се разочароват от живота и не искат да живеят. Защо се разочароват? Защото не са достатъчно разумни, да се справят с мъчнотиите си.

Човек трябва да се освободи от разочарованията на света и да се държи здраво за канарата на живота. Коя е тази канара? Любовта е канарата на живота. Казано е, че Бог е Любов. Въпреки това, някои се оплакват от живота си, казват, че колкото да се молят на Бога, молитвата им не се приема. Кой е причината за това? Самият човек. Има нещо, което той не е изпълнил. Ако ученикът работи върху задачите си, но учителят му остава недоволен от него, причината е в самия ученик. Той не е работил редовно през годината, вследствие на което не може да задоволи учителя си. Ред години той е пропускал уроците си. Той няма основа, върху която да гради. Ще кажете, че задачите ви са мъчни. На всеки ученик се дават задачи според силите му. Ако ученикът е в първи клас, дават му се съответни задачи. Как могат неговите съученици да решават същите задачи? Тъй щото, намерите ли се в затруднение, не търсете причината вън от себе си. Вгледайте се в себе си и вижте, какво ви липсва. Всеки ден си има своя програма. Ако ученикът изпълни програмата на този ден, както трябва, той може да изпълни добре програмата и на целия си живот.

Като слушате да ви се говори така, казвате, че, за да успява в живота си, човек трябва да има вяра в Бога и в себе си. Други питат, какво верую трябва да поддържат. Това е въпрос, който всеки за себе си може да реши. Този въпрос не се доказва. Защо ще доказвате на човека, колко дългове има? Той знае това по-добре от всички. Как ще докажете на човека, колко е добър или лош? Той знае това по-добре от всички. Има неща в живота, доказването на които е безпредметно. Някой иска да бъде само добър, а друг – само лош. И едното, и другото е невъзможно. Животът се проявява между два полюса: тъмнина и светлина, зло и добро, електричество и магнетизъм. Ако човек не разбира отношението между противоположностите, или полюсите на живота, нищо не може да направи. Що е магнетизъм? Като дойдете до магнетизма и електричеството в науката като сили, вие знаете много нещо. Обаче, ако разглеждате тия сили в живота, между хората, ще кажете, че нищо не знаете. Въпреки това, често се произнасяте за хората, казвате, че един човек ви привлича, а друг – отблъсква. Този, който привлича, е мек, добър човек, защото има повече магнетизъм в себе си. Онзи пък, който е остър, сприхав по характер, ви

отблъсква, защото има повече електричество в себе си. За първия човек казваме, че е магнетична натура, а за втория казваме, че е електрична. Ако искате работа от човека, търсете електричния. И в електричния, и в магнетичния човек има нещо добро и нещо лошо. И тук имаме положително и отрицателно електричество, положителен и отрицателен магнетизъм. Когато отрицателният магнетизъм преодолява в човека, той е осъден на психическо гниене. За да избегне отрицателните прояви на вътрешните сили в своя организъм, човек трябва да изучава себе си, не само теоретически, но и практически, да следи всяка своя проява. Само по този начин той ще провери истината в себе си. Когато силите на човешкия организъм вървят в съгласие със законите и силите на природата, човек се чувства вътрешно самоуверен. Каквито мъчности да срещне на пътя си, той никога не губи своята самоувереност.

Какво трябва да прави човек, за да не губи своята самоувереност? Той трябва да изучава живота и природата не само отвън, както очите му виждат, но и вътрешно, с помощта на своите вътрешни сили и възможности. Щом отправи своя външен и вътрешен поглед към природата, човек разбира, че съществува Велика Разумност в света, че космосът е изпълнен с разумни, възвишени същества, подчинени на тази Разумност. Той разбира, че светът е в ръцете на разумните същества. Следователно, каквото става вън и вътре в нас, нищо не е случайно. Може ли при такова разбиране на природата и на света човек да губи своята самоувереност? Той е стъпил на канара, която нищо в света не може да разклати и разбие. От това гледище, целият космос е населен с разумни същества, които се различават едно от друго по степента на своето развитие. Значи, няма неразумни същества в света, но има същества от низка и от висока степен на развитие. Като наблюдавате някой човек, казвате, че е нера разумен. Защо? Защото не се е изявил към вас. Този човек не е нера разумен, но е затворена книга за вас. Ония, които разбират законите и силите, по които всеки човек е построен, могат да четат и в затворена книга и да се произнасят, доколко даден човек е добър и разумен. Лицето, главата, и тялото на човека са книги, по които ученият чете и разбира. Човек е построен според своите вътрешни сили. Каквито са вътрешните сили на човека, така е построен неговият организъм. Когато слушате някой да казва, че ще осиромашее, ще знаете, че той е щерна, на която водата лесно се изчерпва. Обаче, ако е извор, той никога няма да осиромашее. Колкото и да тече, той никога няма да обеднее. Ако пък човек е извор и

съзнателно се подпуши, да не дава, той сам се излага на катастрофа. Той се отбива от пътя си. Щом се отбие от пътя си, човек се излага на големи страдания. За да не се отклони от правия път на живота си, човек трябва да дава.

Когато изпадне в краен индивидуализъм, човек казва: Знаете ли, кой съм аз? Този човек не разбира вътрешното съдържание на думата „аз”. Кой съм аз, това значи: Аз съм извор, който тече. Кой си ти? Ти си река, която изворът е образувал. Кой е той? Той е море, в което реката се влива. Следователно, в живота на човека съществуват три важни момента: аз, ти и той, т.е. да бъде извор, който изтича от планината; да бъде река, образувана от извора, за да тече и пои всичко, каквото срещне на пътя си, и да бъде море, в което реката се втича. Значи, аз съм човекът, който извирам. Ти си човекът, който се разливаш като река навсякъде и поливаш, каквото срещнеш на пътя си. Той е човекът, който се влива в голямото море, за да вложи своя живот в него и да придобие нов живот, нови сили. Каквото и да прави на земята, човек всякога дава и взима. Няма човек в света, когото Бог е оставил да осиромашее. Ако някой осиромашава, той сам е виновен за положението си. На всеки човек е дадена възможност да бъде извор и река, която да се влива в Голямото море на живота и отново да се пълни. Който живее съзнателно и разумно, според законите на Битието, смърт не съществува за него. Той съзнателно заминава, а не умира. Той знае часа на своето заминаване и се прощава със своите близки. Той ги поканва на гости, разговаря се с тях и, щом дойде часът му, заминава тихо и спокойно. Който живее по този начин, той не познава смърт, не познава и старост. Съзнателният и разумен човек не греши, затова и не остарява.

Съвременният човек е дошъл на земята да реши една важна задача. Каква е тази задача? Да научи закона за подмладяването. Да се подмлади човек, това значи, да измени своето естество. Да измени човек естеството си, това значи, да мине от световното към вечното, към Божественото. Може ли да се подмлади, т. е. да измени естеството си, човек разбира вече смисъла на стиха, който Христос е казал: „Аз не ви давам, както светът дава”. Всеки трябва да се запита: Как давам аз – като света, или като Бога? Ще каже някой, че не е важно, как дава, но да даде нещо, да влезе нещо в кошарата. В такива случаи българинът си служи с поговорката: „По-добре да имаш, един заек в кошарата, отколкото два в гората”. Така е за човека, но за заека не е така. За заека е по-добре да бъде в гората, отколкото в кошарата на човека. За свинята е по-добре да бъде в гората, отколкото в

кочината. За кокошката е по-добре да бъде в гората, отколкото в курника. И за птичката е по-добре да бъде в гората, отколкото в кафеза. Въпреки вярата си в Бога и в Христа, и човек изпитва страх и трепет в живота. Защо? Страхува се, не знае, какво ще стане с него. И човек се намира в кошарата на своя господар – в света. От време на време този господар минава край човека, помилва го, но един ден ще дойде при него с нож в ръка и ще му каже: Аз те отгледах и храних, аз имам право на твоя живот. Като не може да разреши въпроса, човек стои и мълчи. Той е избрал вече кривия път на живота и иска да се примири по някакъв начин. С кривото човек не може и не трябва да се примирява. Преди да е избрал своята професия, преди да е начертал пътя си, човек трябва да е избрал същината на живота, да е намерил правия път, да е намерил и познал своята майка и своя баща. Аз не говоря за онези майки и бащи, които умират. Човек трябва да намери онази майка и онзи баща, които никога не умират.

Сега, аз говоря като човек, който разглежда научно, въпросите без да имам никого пред вид. Някои, обаче, мислят, че знаят всичко и намират, че не е нужно да слушат, какво им се говори. Като знаят толкова, нека кажат, какво е отношението на среброто към луната, към кръвта на човека и към неговия организъм, изобщо. Колкото повече сребро има човек в кръвта си, толкова повече ще се ползува от енергиите на луната. Среброто е най-добрият проводник на енергиите, които идат от луната. Тия енергии чистят човешкия организъм. Който иска да се очисти от греховете си, той трябва да се свърже с луната. Луната пък може да действа само върху онзи човек, който има сребро в кръвта си. Новите учени са забелязали, че, когато минава през своите фази на пълнене и празнене, луната оказва различно действие върху среброто: когато се празни, тя произвежда върху него едно действие; когато се пълни – друго действие. Различни са реакциите между среброто и луната в периодите на нейното пълнене и празнене.

Следователно, каквито са отношенията между среброто и луната, такива са отношенията между златото и слънцето. Ако човек няма злато в кръвта си, слънцето не може да му действа. Има хора, които не могат да се лекуват на слънце. Защо? Те нямат нужното количество злато в кръвта си. Слънцето влияе още и върху интелигентността на човека. Обаче, всички хора не са еднакво интелигентни, понеже нямат в организма си ония елементи, нужни за проява на интелигентността. Съвременните физиолози правят опити със секретиите, които се отделят от някои жлези

на организма. Те искат да видят, какво е влиянието на тия секреции върху мозъка. Те са забелязали, например, че една от тия жлези оказва голямо влияние върху мозъка. Отнеме ли се действието на тази жлеза върху мозъка, човек оглупява. Започне ли човек да оглупява, лекарите взимат секречия от същата жлеза на някое животно и я впръскват в кръвта на човека. Докато тази жлеза действа нормално върху организма, човек мисли право, разумно и минава за умен човек.

Като се говори върху тия въпроси, хората не могат да си ги обяснят научно, вследствие на което се разделят във възгледите си: едни от тях гледат на живота и на всички живи същества като на неща, произволно създадени; други – като на същества, създадени от една Велика разумност. Първите гледат на Бога като на отвлечено същество, което няма отношение към земята. Вторите гледат на Бога като на Велика разумност и реалност. Бог е Велика реалност, Която изпълва цялата вселена. Докато си свързан с Него, ти Го чувстваш, и животът ти се осмисля. Усъмниш ли се в Него, Той се оттегля, скрива се някъде, и ти оставаш самотен, чужд за окръжаващите, за всичко, което те обикаля. Празен е животът на човека без Бога. С Бога ли е, човек има всичко: здраве, богатство, сила, любов. Всички хора търсят любовта, без да подозират, че тя е в самите тях. Бог е Любов, а Той е скрит в човека, във всичко живо, в цялата вселена. Синът обича баща си, поради Великата реалност, която е скрита и в бащата, и в самия него. Дъщерята обича майка си по същата причина. Отдалечи ли се тази реалност от човека, и любовта му изчезва. На това се дължи безлюбието между хората. Щом Бог не живее в човека, и любовта го напуска. Къде е любовта на сегашните хора – майки, бащи, учители, проповедници, управници, синове и дъщери? След всичко това човек очаква спасението си от своите ближни. Може ли да те спаси човек, който е изгубил любовта си, или който не я проявил още?

„Аз не ви давам, както светът дава”. Наистина, сегашните хора не дават, както трябва. Който дава, не дава, както трябва; който взима, и той не взима, както трябва. Кой е по-умен: който дава, или който взима? По-умен е онзи, който дава. Въпреки това, повечето хора гледат да вземат, за даване малцина мислят. По този начин човек иска да надхитри природата. Той се лъже. Досега никой човек не е надхитрил природата. В края на краищата човек си е платил дълговете на общо основание, вследствие на което не е постигнал това, което душата му желае. Следва ли законите на природата, човек постига своите желания. Той се намира в положението на

поета, който във всичко вижда красивата страна. Ако види едно малко кокиченце, поетът го одухотворява с перото си. За него кокиченцето се превръща в жива душа, с която той се разговаря и разбира. Истинският поет вижда живот навсякъде.

Какво представя животът? Животът не е нищо друго, освен първата девица, родена от Бога. Който разбира живота, той е девицата, родена от Бога. Който не разбира живота, той е мъж или жена. Някой казва, че е добре да се ожени, да има жена. Жената пък казва, че е добре да се омъжи, да има мъж. Това са ограничени схващания. Добре е човек да се ожени или омъжи, за да има другарка, или другар, с които да споделя радостите и скърбите в живота си. Тъй щото, мислите ли за живота, гледайте на него като на чиста девица, родена от Бога. Мъжът пък е израз на любовта към девицата, която във всички случаи си остава девица. И като се ожени, тя пак девица остава. Ако след женитбата си момата не остане девица, тя не е разбрала смисъла на живота, нито е разбрала женитбата. Майката, обаче, представя друго нещо. Тя е служителка на природата и всякога си остава девствена. Понятието „жена” подразбира наложница на мъжа. Докато младите моми и момци мислят, че, като се оженят, стават мъже и жени, те са на крив път. Това не е никакво венчаване, никаква женитба. Първото венчаване става в рая. Когато Адам видя Ева, извика: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми”. Щом помисли така, Адам направи първата погрешка. Той не погледна на Ева като на Божие творение, дошла при него като другарка, но като на своя собственост. Какво означава думата „Ева”? Думата „Ева” означава дъщеря на Йехова, на Бога.

Днес всички хора поддържат мисълта, че Ева е произлязла от ребрата на Адам. Това е детинско схващане. Бог е извадил две ребра от Адам, като материал за създаване на жената. Това не значи, че Ева е излязла от ребрата на Адам. Когато човек отива в някой магазин да си купи плат за костюм, можете ли да кажете, че той е произлязъл от плата? С плата човек се е облякъл само, но не е произлязъл от него. Като четете Библията, виждате, че в известно отношение животните имат по-висок произход от този на човека. Защо? Защото, за да създаде животните, Бог приложи силата на Словото си. Той каза да се създадат животните, и те се създадоха. За създаването на човека, Бог взе пръст, направи от нея човек, в когото после вдъхна живо дихание. Плътският човек едва сега започва да работи за създаването на свой морал, който да отговаря на неговото развитие. Моралът на съвременния човек не отговаря още на неговото умствено

развитие. В зависимост от това, което животното днес представя, моралът му е по-висок в сравнение с този на човека. Време е вече човекът на плътта да се преобрази, отново да се пресъздаде! Нова раса иде в света, която изисква нови хора, с нов морал и с нови разбирания. Казано е в Писанието, че Бог създава ново небе и нова земя. Ние трябва да се радваме на новото небе и на новата земя, които се създават, защото в тях е спасението на човека. Казано е в Писанието: „Ако се не родите отново, не можете да влезете в Царството Божие“. Човекът на плътта трябва да се роди отново, от вода и дух, т. е. от Бога. Роди ли се по този начин, той ще влезе в правия път и ще познае Бога като свой Баща.

За да влезе съзнателно в правия път на живота, човек трябва да изучи всички сили в природата, както и тия, които действат в неговия организъм. По този начин само той може съзнателно да ги използва при възпитанието на младото поколение и при своето самовъзпитание. Човек трябва да знае, какво представят светлината, топлината, електричеството и магнетизмът. Той трябва да знае състава на различните храни и влиянието им върху неговия организъм. Човек трябва да познава свойствата на своите мисли и чувства, както и тия, които идат отвън. Като знае свойствата на мислите и чувствата, той може да се предпазва от ония, които действат като бомби. Дойдете ли до мисли и чувства, които имат свойство да избухнат, не ги пипайте. Ако са чужди, не ги приемайте в себе си, оставете ги вън от вас, да не предизвикват някакво разрушение в организма ви. Има мисли и чувства, които са в състояние да разрушат живота на човека. Какви пострашни бомби можете да търсите от омразата, от завистта, от лицемерието? Даже и ангелите се пазят от тях. Те ги хващат внимателно, с щипци, и така ги турят настрана. “

Често се говори за морал, но сегашният морал е неустойчив. Той съдържа експлозивни вещества, които всеки ден изненадват човека. Натъкне ли се на лъжата, на омразата, на завистта, човек се превръща в прах и пепел – нищо не остава от него. Какво може да допринесе този морал на човека? Военните познават добре действието на експлозивите. Те знаят, че с тях не може да се играе. Експлозивите или трябва да се изхвърлят навън, дето няма живи същества, или да се употребят в някаква война. Останат ли дълго време в складовете, един ден те ще произведат големи пакости. Ако снарядите експлодират и причиняват пакости, хората ще кажат, че съдбата им била такава. Не говорете така. Съдбата не е виновна. Вината седи във вашите снаряди. Вземете мерки, или да ги

употребите за някаква полезна работа, или да ги направите безвредни.

Сега, като наблюдавам хората, на пръв план виждам тяхното невежество и безверие. Ще кажете, че всички хора си припичат. Не, всички хора не си приличат. Има отделни личности, които коренно се различават от обикновените хора с непробудено още съзнание. Те работят усилено върху себе си, да се освободят от ония отрицателни качества на своята нация, с чиято дреха се облекли. Всеки човек, който е дошъл на земята, се облякъл с материя, взета от неговия народ. Като българи, вие носите дреха, т.е. плът, изтъкана от българска материя. Следователно, като българи, вие трябва да работите върху себе си, да се освободите от ония недъзи, свойствени на българската материя или почва. Като човеци пък, всички хора имат общи задачи, да преодоляват в себе си някои общочовешки качества. Например, като човек, никой не трябва да лъже. Истински човек е онзи, който се е отказал абсолютно от лъжата. На човека не се позволява нито бяла, нито черна лъжа.

Какво прави химикът? Като му дадат някое съединение, той първо го пречиства, да няма никакви примеси в него, и след това започва да го анализира. На всеки човек, като на химик, е дадено известно количество материя, която той трябва да пречисти и обработи. Когато пречисти и обработи материята, която му е дадена, само тогава човек може да мисли, чувства и действа правилно. Тъй щото, запитате ли се, какво трябва да правите на земята, ще си отговорите: Аз съм дошъл на земята да пречистя и обработя известно количество материя, т. е. да я организирам. Щом свърша задачата си, свободен съм да напусна земята, когато пожелае. Това се отнася до всички хора, а не само за едного. Значи, всеки човек, в един и същ момент, представя три лица: аз, ти, той. Всеки може да бъде аз, ти и той. Същевременно човек се проявява и като колективно същество: ние, вие, те. В проявите на всички лица човек изучава себе си, както и своя ближен. Разумният се учи и от растенията. Например, от житото човек учи закона на жертвата. Щом приемем житото като храна, чрез кръвта, то прониква в мозъка ни и по този начин ни учи на закона на жертвата. Истинската жертва има за основа любовта и свободата, а не дълга и насилието. Който се жертва, той никога не умира. При това, когато се жертва, човек трябва да знае точно времето, определено за жертва. Значи, не е безразлично, кога трябва човек да се жертва. Казано е в Писанието, че за всяко нещо е определено време, когато трябва да стане.

Съвременните хора не спазват времето, което е определено за

извършване на дадена работа, и след това се запитват, защо нямат успех в живота си. Много естествено. Те не спазват закона, който определя точно момента за всяка работа. Например, ако човек става сутрин в пет часа, работите му ще се наредят по един начин, ако става в шест часа, работите му ще се наредят по друг начин; ако става в седем, осем, девет часа, работите му ще се наредят по трети начин и т.н. Аристократите, например, стават след десет часа, но работите им остават все недовършени. Защо? Защото не спазват закона за времето. Съвременните хора трябва да лягат вечер най-късно в десет часа и да стават най-късно в пет часа. Ако могат да стават в три или в четири часа, още по-добре. Който иска да живее хигиенично, да бъде здрав, трябва да ляга и да става рано. Също така той трябва да се храни сутрин след изгрева на слънцето, а вечер – преди залязване на слънцето. Значи, не е правилно да се храни човек след залязване и преди изгряване на слънцето. И това не е достатъчно. За да живее хигиенично, човек трябва да знае всеки ден каква храна да употребява. Например, за всеки ден от седмицата е точно определено, каква храна трябва да употребява човек. Съвременните учени не знаят това. Те знаят главно съставните елементи на храните, техните процентни отношения, но каква храна е определена за понеделник, каква – за вторник, за сряда, за четвъртък – не знаят. За всеки ден е нужна специфична храна. Първите човеци знаеха тази наука, но след грехопадението всичко забравиха. На тях беше определено, от кои плодове да се хранят. Казано им беше да ядат от всички плодове, с изключение на плодовете от дървото за познаване на доброто и на злото.

Първият човек имаше на разположение много плодове, но като сгреши, раят се затвори за него. Със затварянето на рая за човека изчезна голямото разнообразие на плодове. Днес хората се хранят със сравнително по-проста и еднообразна храна от тази на първите човеци. Някои се хранят само с месо, следствие на което заболяват от подагра. Други пък се хранят повече с боб, но и те са осъдени на същата болест. Изобщо, човек трябва да разнообразява храната си. Когато евреите бяха в пустинята, от небето падаше манна, с която те се хранеха, но не бяха доволни – искаха разнообразна храна. Манната им дотегна, и те започнаха да роптаят.

Сегашните хора изразходват всичката си енергия за придобиване на храна, облекло, но не мислят, че трябва да се приготвят за служене на Бога. За всичко мислят и се суетят, но за служене на Бога не мислят. Преди всичко човек трябва да се запознае с основния закон на любовта, във

всички нейни прояви. Любовта изключва всички противоречия и недоразумения, всички недъзи. Има ли някакъв недъг в себе си, това показва, че човек не е дошъл още до положението на истински човек. Разумност се иска днес от майката и бащата, от учителите – от всички хора. Не е ли разумен, човек носи отговорност, както за себе си, така и за бъдещето поколение, което излиза от него. Много от недъзите, които децата имат, се дължат на родителите. Ако майката и бащата са живели нередовно и са допускали в ума и в сърцето си отрицателни мисли и чувства, те стават причина за нещастията на своите деца. Децата възприемат техните слабости и цял живот страдат, не могат да се освободят. Каква полза имат родителите и обществото от такива деца? Те носят недъзите на своите родители, деди и прадеди и, вместо да допринесат нещо ценно, те сами се разрушават. Какво можете да очаквате от дете, което не обича Бога, нито своите родители. Искате ли да свържете приятелство с някой човек, търсете такъв, който да обича първо Бога, а после себе си. Щом обича Бога, той може да обича и своя ближен.

Това са социални въпроси, които чакат времето на своето разрешаване. Когато се срещат, хората, се запитват: Женен ли си, имаш ли деца, какво работиш? Лесно се задават тези въпроси, но как ще се отговори? Каква полза от това, че си женен, а между тебе, жена ти и децата ти няма никакво разбиране? Имаш жена, но другарка ли ти е тя? Имаш деца, но знаеш ли, какво носят те в себе си? Нито жена ти е твоя другарка, нито децата си познаваш. Да родиш едно дете по физически начин, това е лесна работа; важно е да го родиш духовно. Истинското раждане подразбира да родиш детето си едновременно в четири света: в света на истината, в света на мъдростта, в света на любовта и най-после във физическия свят, да се облече в плът. Това значи, роден от Бога. Само роденият от Бога има бъдеще.

И тъй, иска ли да създаде здраво, способно дете, човек трябва да се отнася сериозно към женитбата и раждането. В древните времена, при решаване на тия въпроси, хората са се ползвали от окултните науки, специално от астрологията. Те са се допитвали до опитни астролози, кога, с кого и как трябва да се оженят. Изобщо, те се ползвали от астрологията при възпитанието и самовъзпитанието си. Днес малко хора се интересуват от окултните науки. Те се отнасят към тях с недоверие. Съвременните хора не подозират, че всичко е определено на човека: кога ще се роди, от какви родители, с какви дарби и способности ще разполага, при какви учители

ще се учи, как ще свърши живота си и т. н. Опитният астролог може да предскаже всичко това с най-големи подробности. Какво правят някои хора? Те отварят Евангелието, да видят, какво ще им се падне и четат: „Повярвай в Господа Исуса Христа и ще бъдеш спасен”. Щом прочетат този стих, те се успокояват. Защо? Защото били вярващи. Това, което те наричат вяра, ние го наричаме вярване. Като вярват в Христа, видели ли са Го? Ще каже някой, че чувствал присъствието на Христа. Чувстването не решава въпросите. Човек трябва да има ясна представа за нещата, да ги разбира в техния вътрешен смисъл. Не е достатъчно само да прочетете един – два стиха от Евангелието и да мислите, че всичко знаете и разбирате. Ако си баща, или майка, на място трябва да бъдеш. Като баща, или майка, ти трябва да предадеш едно от ценните си качества на своето дете. Ако си свещеник, трябва да внесеш светлина в ума на детето. Вземеш ли детето в ръце да го кръстиш, ти трябва да имаш съзнание за този акт, който извършваш. Кръщението е свещен акт. Ако си учител, трябва да научиш ученика да мисли право и да му посочиш пътя на истината. Какво дават днес родителите, проповедниците и учителите на младото поколение?

Съвременният свят се нуждае от нов морал, от ново разбиране на живота, от нов начин за възпитание на младото поколение. Старият не трябва да казва на младите, че животът е тежък, че с труд и мъка трябва да си пробиват път, но да им покаже нов начин на работа. Нови пътища има към истината, мъдростта и любовта. Нови пътища има към живота, свободата и знанието. Човек трябва да направи крачка напред и да потърси тия пътища. Ако на едно и също място тъпче, той нищо няма да постигне. Младият трябва да знае, че животът му е написан на лицето. Както живее, каквото мисли и чувствава, всичко е написано на неговото лице. Ако иска да провери това, нека се оглежда често. Намисли ли да върши някакво престъпление, нека се огледа. В очите, в линиите на лицето си той ще види това, което е намислил да прави. Преди да извърши престъплението, той може да се изправи. Щом изправи мислите и чувствата си, всякаква погрешка е избегната. Днес младите, главно влюбените моми и момци, обичат да се оглеждат. Добре е да се оглежда човек, но не само, когато е влюбен. Когато момъкът и момата постигнат своята цел, те не се интересуват вече от външността си. Щом престанат да се интересуват от външността си, любовта ги напуска.

Какво представя любовта? Любовта е дъщеря на Бога – дева на живота.

Който се е домогнал до тази дева, той трябва да я пази като зеницата на окото си. Злоупотреби ли с нея, тя взима всичките си пособия и си заминава. Момък и мома, които злоупотребяват с любовта, се лишават от нея. Щом любовта ги напусне, те остават самотни, чужди на всички в света. Животът им се превръща в страдание. Ще кажете, че не сте познали любовта, че сте били неопитни и т. н. Както и да се оправдавате, любовта не може да остане при вас. Тя живее само в хармонична среда. Щом нарушите хармонията, тя се отдалечава, отива в своя свят. Дълго време ще плачете и въздишате за нея, докато отново ви посети. Тя ще ви посети само след като научите урока си. Човек трябва да познава себе си, както и своя ближен. Това значи, да познавате Божественото в човека. Познаете ли Божественото в човека, вие сте готови да влезете в положението и на най-големия престъпник. Вие ще погледнете на него като на душа, излязла от Бога, без да се спирате върху неговите грешки и престъпления. Гледате ли на човека като на душа, вие се свързвате с него и го повдигате. Гледате ли на животното като на същество, създадено от Бога, колкото свирепо да е, то няма да ви нападне. Ако свирепото животно може да бъде за вас добро, колко по-добър е от него човекът. Но кога? Когато мислите за него добре. Мислете за ближния си добре, за да прояви и той доброто към вас.

Следователно, искате ли да бъдете добри, отворете умовете си за Божествената светлина, а сърцата си – за Божествената топлина. Светът се нуждае от добри хора. Както човек не може без щитовидна жлеза в организма си, така и светът не може без добри хора. Добрият човек не е нищо друго, освен щитовидната жлеза на света. Изгубят ли добротата си, хората постепенно заболяват, докато дойдат до идиотизиране. Значи, доброто в човека, добрите хора дават права посока на мисълта, на бъдещата култура на човечеството. Добрите хора създават добри семейства, добри домове. Доброто, като елемент в космоса, внася подтик във всички живи същества, във всички звезди и планети. Добрите хора са проводници на Божественото В този смисъл те са запалки на свещения огън в човека. Без доброто, като запалка, свещеният огън не може да гори. Доброто е в сила да организира неорганизираната материя.

Сега, като знаете силата на доброто, нека всеки прояви доброто в себе си. Дали сте музиканти, художници, архитекти, учители, свещеници, проявете доброто в себе си, като творческа сила, като живот. Дето доброто царува, там няма смърт. Какъв човек е този, който не може да одухотвори и освети своята материя? Този човек не е проявил доброто в себе си. Може

ли такъв човек да бъде наследник на Христа? Какъв трябва да бъде човекът, който очаква наследството на Христа? Той трябва да бъде като Христа – човек на постоянна работа. Христос работеше непрекъснато. Той отправяше мисълта си към цялото човечество, към всичко живо, с цел да ги повдигне. На Христовата мисъл се гради положителното и устойчиво в сегашната култура. На Христовата мисъл се дължи и културата, която в бъдеще ще дойде. Енергията, която християнството криеше в себе си, е почти към своя край. Тази енергия е почти изразходвана. Християнството крие в себе си запасна енергия за около 1200 години още, но я държи като неприкосновен основен капитал. Ако посегне към този капитал, то е осъдено на фалиране. Този капитал трябва да остане непокътнат. За да поддържа живота си, християнството трябва да бъде кредитирано. Не му ли се отпусне нов кредит, в света ще настане небивал глад и сиромашия.

Кредитът на съвременното християнство иде заедно с шестата раса. Когато шестата раса дойде на земята, положението на християните ще се подобри. Те носят финансите. Те носят голям запас от енергия за създаване на нови форми, за което някои от сегашните хора са призвани да вземат участие. Това са хората, които ще създадат нещо велико в света. Това са хората, които ще приложат идеята за братство между човеците. Това са хората, които ще носят истината и свободата в света. Това са хората на вечния мир, на реда и порядъка в света.

27. Беседа от Учителя, държана на
2 март, 1930 г. София – Изгрев.

ПРИЗОВЕТЕ ГИ НА СВАТБА

„И тъй, идете на кръстопътищата и, колкото намерите, призовете ги на сватба“
Матей 22:9

Важните думи от стиха са: „Призовете ги на сватба“. За да се изясни тази истина, нужни са ред положения. Изясняването на истината е подобно на рисуване портрета на някой велик човек. С една черта образ не става. Хиляди черти, безброй светлини и сенки са нужни на художника, за да нарисова образа на някой велик човек. С един удар върху камъка статуя не става. Много удари трябва да сложи скулпторът върху камъка и то не произволни, докато излезе от него статуя.

Три неща са потребни на съвременните хора, за да се домогнат до новото, което иде в света. Те са: права мисъл, добри чувства и благородни постъпки. Човек не трябва да има мисълта на адвоката. Адвокатството е точило за ума. Човек не трябва да се стреми и към мисълта на съдията. Съдията е шивач, който крои според кройките, които му са дадени. Човек не трябва да се стреми към морала на свещеника, който услужва на хората с общоприети молитви. В това отношение свещеникът е подобен на готвач. Не е лошо да бъде човек готвач, но той трябва да готви така, че клиентите му да се чувстват всякога здрави и весели. Ако те ядат това, което готвачът е приготвил, и се разболяват, готвачът не е на мястото си. Ако дрехите, които шивачът крои, не са по мерките на клиента, той не е на мястото си.

Сегашните хора се нуждаят от ново разбиране на живота и на природата. Старото разбиране носи такива противоречия, с които нищо не се постига. Било е време, когато мостовите се правели от сламки, понеже хората са били леки. Днес, когато хората са станали милиони пъти по-тежки от миналите епохи, мостовите, през които минават, трябва да бъдат тежки, направени от здрави, железни греди. Колкото по-големи и дебели са гредите, толкова по-добре. С други думи казано: Било е време, когато човек се е задоволявал с малко, но днес той се нуждае от много неща. Малкото дете се задоволява с малко храна, с малко дрехи, но колкото повече расте, храната му се увеличава, разносните за него стават по-големи. Кой е виновен за това? Растенето. Детето расте, става ученик в първоначалното училище, после в прогимназия, в гимназия, докато най-после влезе в университета, дето разносните му са най-големи. Той иска да

се развива в умствено отношение, да придобива знания, вследствие на което бащата се затруднява все повече и повече. Кой е виновен за това? Сватбата. Бащата е присъствал някога на сватба и пожелал сам да стане действащо лице. Той се оженил, родило му се дете, за което днес трябва да работи, да печели, да му даде всички условия за развитие.

Какво разбираме под думата „сватба“? Под думата „сватба“ ние разбираме ново културно дело, нова епоха, в която хората, от всички краища на земята, се готвят да вземат участие. Сватбата не подразбира ядене и пиене, но съединяване на две разумни същества, чрез които се проявява Божественото. Едното същество представя живота, а другото – условията на този живот. Божественото се проявява само тогава, когато животът и условията се съединят в едно цяло. Колкото по-съзнателно става съединяването, толкова по-ценни са придобивките. Ние се радваме на придобивките на живота и ги наричаме с обща дума „култура“. Те са външната страна на културата, а не вътрешната. Външните придобивки не са още истинска култура. От външните придобивки на културата ние виждаме пътя, по който човечеството е минало. Човечеството е минало през пет раси: черна, жълта, червена, монголска и последната – днешната раса – бялата. Като изучавате живота, характера, проявите на тия раси, виждате грамадното различие между бялата и предшествашите раси. Като разглеждате черепа, строежа на тялото на европейца, виждате голямата разлика между него и предшествениците му. Ще кажете, че и те са души, като него. И те са души, но поставени в различни форми и при различни условия. Двама майстори взимат две дъски от най-хубаво дърво, от което правят цигулки, и започват да работят. Единият от тях може да направи цигулка от системата „Страдивариус“, която струва милиони лева. От същото дърво и другият може да направи цигулка, която струва едва стотина лева. Тъй щото, не е достатъчно само човек да има мисли, чувства, душа, но важно е, съчетанието между тия мисли и чувства, важно е, как се изявява тази душа. Ако цигулката на някой майстор не издава добри тонове, вината не е толкова в материала, от който е направена, колкото в съчетанието, в строежа, който и е даден. По строеж тя не отговаря на техническите изисквания на музиката. Да се стреми човек към новото, това не значи, че трябва да се откаже от старото, но всеки ден да прибавя по нещо ново към старото, да го усъвършенства. Най-последно, като му се даде по-съвършена форма, то се патентова. Това става във всички занаяти и изкуства.

Съвременните хора се нуждаят от ново разбиране на живота, изразен чрез нови форми, произлезли от нови мисли и чувства. Сегашните хора имат много знания, но понякога не могат да си помогнат със своите знания. Такива примери срещаме в живота.

В един от големите европейски градове имало един прочут лекар - психиатър, при когото се стичали болни от цялата околност. Той завеждал един от институтите на болницата за умопобъркани. Един ден при него се явил един милионер със своя умопобъркан син. Той казал на лекаря: Господин професоре, обещавам ви голямо възнаграждение, ако излекувате сина ми. За да не ви създава големи безпокойства, оставям двама от слугите си на ваше разположение, да се грижат за сина ми. Лекарят приел болния и обещал на бащата, че ще направи всичко възможно да излекува сина му. Един ден болният успял да избяга от стаята си и се качил на покрива на едно от болничните здания, високо четири етажа, от където искал да скочи долу. Като видял това нещо, лекарят се уплашил и започнал да мисли, какво да прави, за да застави болния да слезе от покрива. Ако турят стълба, по която да се качи някой на покрива, да свали болния, в това време той може да се хвърли оттам. Лекарят поглеждал натук – натам, търсил начин да свали болния. Около лекаря се събрали някои от психичноболните, прислугата на болницата, но никой не се сещал, как да свалият болния. Най-после един от болните казал: Господин докторе, макар че всички ме считат за луд, но аз ще ви покажа, какво трябва да направите, да заставите болния да слезе сам. Дайте ми един трион. Слугите веднага му донесли трион и се спрели отстрана, да видят, какво ще прави. Той се приближил към зданието, взел триона в ръка и извикал към болния: Слушай, или слизай долу, или сега ще започна да режа зданието с триона. Зданието ще се събори, и ти ще паднеш в развалините му. Като казал тия думи, той започнал да реже с триона един от ъглите на зданието. В този момент болният извикал: Моля, дайте ми по-скоро стълба, да слеза на земята. Така лудият успял да свали сина на милионера от покрива на зданието.

Съвременните хора трябва да се стремят към такова знание, което сближава душите им, което ги запознава едни с други. Тази култура наричаме Божествена. Знанието пък, с което човек може да си помогне при всички критични случаи в живота, наричаме Божествено. Истинската култура създава такива отношения между хората, които и вечността не може да заличи. Когато говорим за вечността, разбираме проявите на

благородното и възвишеното в света, които са без начало и без край. Вечността крие в себе си всички условия, които дават възможност на човека да постигне желанията на своята душа. Вечността съдържа всички условия и възможности за постижения. Това, което е непостижимо във временния живот, във вечността е постижимо, защото Бог живее във вечността. Затова казваме: „Непостижимото за човека е постижимо за Бога”. Човек живее във временния, в преходния живот, вследствие на което има само няколко допирни точки с вечността, с Божествения живот. Един ден, когато придобие повече допирни точки с Божествения живот, той ще го разбира добре и ще го живее. Когато бъде готов за Божествения живот, човек ще влезе в него и ще носи отговорността за постъпките си. Днес човек не е готов за възвишен живот, затова не го допускат да влезе в Божествения свят. Ако влезе в този свят неподготвен, той ще се натъкне на такива нещастия, с които не би могъл да се справи.

Разправят един интересен случай от живота на Соломон. Той имал един добър приятел, който бил почти толкова богат, като Соломон. Един ден приятелят му се отдръпнал от него и престанал да го посещава. Соломон изпратил няколко от своите слуги при него, да го питат, защо не дохожда вече при него. Най-после приятелят му сам отишъл при Соломон и му казал: Аз съм недоволен от тебе, че при големите богатства, с които разполагаш, не пожела и на мене да дадеш нещо за спомен. Соломон не очаквал подобно признание и казал на приятеля си: Наистина, досега нищо не съм ти дал за спомен, никакъв подарък не съм ти направил, но всичко това съм сторил съзнателно. Ти разполагаш със същото богатство, с което и аз разполагам. Кое е онова, което мога да ти дам, за да те задоволя? Приятелят му отговорил: Материално богатство имам, не се нуждаю от нищо, но аз съм лишен от духовното богатство, с което ти си надарен. Ти имаш големи знания, знаеш езика на всички животни и можеш да се разговаряш с тях. Научи ме поне на един език. – Какъв език искаш да знаеш? – Искам да зная езика на кучето, да разбирам, какво говорят кучетата помежду си. – Готов ли си да носиш последствията на това знание? Който знае езика на животните, ще се натъкне на големи изпитания. – Готов съм на всичко. – Щом е така, ще те науча да разбираш езика на кучето.

Соломон предал на приятеля си всички форми, знаци и правила за разбиране на езика на кучетата, и в един ден приятелят му могъл вече да разбира този език и да се ползва от него. Един ден той чул, как неговите

големи, изхранени кучета се разговаряли с едно малко кученце, влязло в двора им заедно със своя господар – просяк. Кученцето им казало: Мога ли да остана при вас, да живея по-сносен живот? Дотегна ми вече да придружавам своя господар. Той по цели дни ходи да проси и почти нищо не изкарва. Вижте, ребрата ми се четат от слабост. Кучетата му отговорили: Можеш да останеш при нас. След няколко дена кравата на господаря ни ще умре, и ти ще се наядеш до насита. Като чул този разговор, приятелят на Соломон заповядал на слугите си на другия ден още да занесат кравата на пазара и да я продадат. Слугите изпълнили заповедта на господаря си. Те продали кравата и предали парите на господаря си. Последният си помислил: Чудно нещо! Защо Соломон ми каза, че ако разбирам езика на животните, ще се натъкна на нещастия? Ето, в този случай, не само че нищо не изгубих, но даже спечелих нещо. Ако не знаех, че кравата ми ще умре, щях да я оставя в обора да си живее. След няколко дена тя щеше да умре, и аз щях да се принудя да я изхвърля, без да получа нещо от нея. Малкото кученце пак посетило големите кучета, но те му казали: Съжالياваме, че и сега няма, какво да хапнеш. Господарят продаде кравата си. Ще почакаш още малко: конят на господаря ще умре. Ела след няколко дена, ще има ядене за тебе. Като чул разговора на кучетата, господарят продал коня си и казал: И тук спечелих. Кученцето пак дошло, но му казали същото: Съжالياваме, че и днес не можеш да си хапнеш. Господарят продаде и коня си. Още една надежда има за тебе. Тези дни ще умре господарката ни, и по този случай ще има за ядене много неща. Като чул и този разговор на кучетата, господарят се ужасил и си казал: Какво да правя сега? Жена ми ще умре. Да я продам, както направих с кравата и с коня си, не може. Как да разреши този въпрос? Като се видял в невъзможност сам да се справи, той отишъл при Соломон, разказал му цялата работа и го запитал, какво да прави. Соломон му отговорил: Сега не остава нищо друго, освен да се разведеш с жена си. Умрял и разведен човек е едно и също.

Мнозина постъпват като приятеля на Соломон: кравата си продават, коня си продават, но като дойдат до жена си, не знаят, как да постъпят. Следователно, дойдем ли до културното или Божественото дело, което засяга човешката душа, тогава разбираме, какво нещо е човекът. Само при това положение виждаме, че човек е нещо повече от ум, от сърце, от душа и от дух. Някога човек е бил ум, но сега е повече от ум; някога е бил сърце, но сега е повече от сърце; някога е бил душа, но сега е повече от душа;

някога е бил дух, но сега е повече от дух. Като съберете ума, сърцето, душата и духа на едно място и получите от тях едно сложно съединение, получавате това, което наричате човек. Човек носи качествата на ума, на сърцето, на душата и на духа заедно, но сам по себе си човек е същество, което по качества не прилича на отделните елементи, които го съставят. Той е сложно същество, със свършено нови качества от елементите, които влизат в него. Не е ли същото и в химията ? Вземате, например, водород и кислород, съединявате ги и получавате вода, която има свършено различни свойства от тия на водорода и на кислорода. Вземате натрий и хлор, съединявате ги и получавате готварска сол, която няма нищо общо с взетите елементи натрий и хлор. Какво става при съединяването на елементите, че новополученото тяло не прилича по свойства на взетите, не се знае. Навярно в съединението влиза нещо ново. Значи, и за човека казваме, че е някакво ново съединение, получено от няколко елемента, но какво представя новото тяло, никой не знае. Всички изучават човека анатомически, физиологически, психически, но малцина знаят, какво в същност е човек. Като дете, човек се оглежда в огледалото и казва: Аз съм. Той се оглежда като момък и казва: Аз съм. Оглежда се и като женен, като възрастен, като стар дядо и все казва за себе си: Аз съм. В същност, детето и дядото приличат ли си? Грамадна разлика има между детето и дядото, но въпреки това, като погледне портрета си, дядото казва: Аз съм това. За да каже дядото, че и като дете, и като юноша, и като възрастен е бил все той, това показва, че в човека има нещо, което не се изменя. Външно тези образи се различават, но вътрешно има нещо, което остава неизменно. Не е важно, че човек се изменя и външно, и вътрешно; важно е да знае, защо се изменя.

Когато не може да си обясни нещата, човек казва: Такава е волята Божия. Когато не иска да плати дълга си, казва: Нямам пари. Когато не иска да свърже приятелство с някого, казва: Не те обичам. Когато не иска да учи, казва: Нямам разположение към науката. Това не е оправдание. Към какво има човек разположение? Към ядене и пиене. Когато се откаже от учене, от ядене и пиене, какво остава от човека? Ако се откаже от всичко, човек трябва да се видоизмени, да приеме нова форма. Обаче, за това се изискват нови условия. Има задачи, които човек трябва да реши днес, при дадените условия. Не ги ли реши още днес, той ще се намери при трудни условия. Животът е пълен със задачи, които изискват правилно решение. Не е достатъчно да кажете, че вярвате в Бога, или че сте вярващ,

но вярата ви трябва да бъде силна. Като приложите вярата си, трябва да имате някакъв резултат. Вярата поставя човека в правата посока на живота, но това още не е достатъчно. Като не разбират смисъла и изискванията на живота, някои казват, че освен вяра нищо друго не им трябва. Според тях, човек не се нуждае от наука, от музика, от изкуство. Не, човек се нуждае от вяра, от знание, от музика и изкуство и от много неща още. Ако всичко се постига с вяра, какво ще кажат вярващите? Постигнали ли са всичко? Те вярват, че ще станат учени, а не са станали; те вярват, че ще забогатеят, а не са богати; вярват, че ще оздравеят, а при това постоянно боледуват. Каква вяра е тази, която няма постижения? Какво се ползува човек от вяра без постижения? Ще кажете, че с вяра по-лесно се живее. Животните нямат вяра като човека, но и те живеят като него: и човекът, и животните имат радости. И човекът, и животното се ползват от благата на живота. И животното диша въздух, пие вода, храни се, ползува се от светлината и топлината на слънцето, без да вярва в нещо.

За да се справи с известни мъчности, болести и изпитания, човек трябва да потърси разрешението им вътре в себе си, а не отвън. Например, ако ви дойде някаква болест, вие прибегвате до лекари. И лекарят помага, но ако човек сам не си помогне, никаква външна помощ не може да го спаси. Болестите не са нищо друго, освен низши същества, които влизат в него и започват да се размножават за негова сметка. На научен език тия същества се наричат микроби. За освобождаване на човека от тия същества, Христос казва, че това може да стане само с пост и молитва. Микробите са подобни на войска, която напада града и го разрушава. Една силна войска може в една нощ да разруши града. За тези войници Христос казва: „Този род не може да излезе, освен с пост и молитва”.

Какво представя молитвата? Молитвата подразбира връзка на човешката душа с Първата Причина на нещата. Постът пък подразбира отнемане храната на войската. Щом лишите войската от храна, тя се принуждава да отстъпи. Има прости, но естествени начини за лекуване. Който знае тия методи, той може да лекува и най-страшните болести. Например, чумата, от която хората се плашат, се лекува с гореща вода. Болният от чума трябва да се отдели от здравите и на всеки час да му се дава по една чаша гореща вода. Като пие водата, серумът в кръвта, който служи за храна на микробите, се разрежда, и те постепенно престават да се размножават. През време на болестта никаква храна не трябва да се употребява. Връзката на човека с Бога представя силна динамична мисъл,

която се отразява върху микробите като електрични светкавици. Така атакувани от две страни, чрез обстрелване и чрез глад, те престават да се размножават и умират. Достатъчно е 24 часа усилена война с микробите на чумата, за да ги заставите да излязат вън от организма. Болестите не са нищо друго, освен война на човека с низши същества. Като воюва известно време, човек се калява постепенно и става по-здрав. Болестите допринасят особено много за женствените, мекушави натури. Забелязано е, че след като боледуват известно време, те стават по-мъжествени, по-смели по характер. Мекушавите хора се подават на болести повече, отколкото мъжествените, смели натури.

„Идете на кръстопътищата и, колкото намерите, призовете ги на сватба”. Защо трябвало да канят на сватба хората от кръстопътищата? Защото учените, знатните, които първи били поканени, се отказали да дойдат. Тогава господарят казал на слугите си, да отидат по кръстопътищата и, колкото клосни, сакати, хроми, слепи намерят, да ги поканят на сватба. Учените и знатните видели, че не е лесна работа да се отзовеш на поканата на този велик господар. Сега и вие сте поканени в този век, да присъствате на сватба. Сватбата е културно дело, на което ви канят да присъствате. Какво означава сватбарската дреха? Тя означава новото разбиране за живота. Ако не може да се облече в сватбарска дреха, човек не може да има нов мироглед за живота. И обратно: Който не си изработил нов мироглед за живота, не може да се облече в сватбарска дреха. Новата култура, която иде, иска хора с нови разбирания. Влязат ли със старите си възгледи и навици, господарят на света ще дойде и ще ги изпъди вън. Новата култура не приема хора със стари дрехи, със стари разбирания и със стари навици. Всеки трябва да се облече с нови дрехи и така да влезе в новата култура. Той трябва да има някаква опитност за това, какво представя Първата Причина и как действа в света. Човек трябва да има някаква опитност и за великите, гениалните хора, да се свърже с тях. Всички хора говорят за Мойсей, за Буда, за Конфуций, за пророците, за апостолите, за Христа, но не са свързани с тях. Ако ги запитате, къде се намират тия хора, те не могат да кажат нищо, не знаят, къде са. Интересуват ли се великите и гениални хора, които са живели в далечното минало, от новата култура? Не само че се интересуват, но те са основа на тази култура. Всички възвишени и благородни души от всички раси и епохи, от всеки народ, които са работили за повдигането на човечеството, и днес продължават да работят. Мойсей, Буда, Мохамед, Хермес, всички

пророци, апостоли, както и Христос, и днес работят така, както са работили никога.

Апостол Павел казва: „Има тяло естествено, има и тяло духовно”. Под думата „естествено” тяло, Павел разбира физическото тяло на човека. Значи, има хора, които живеят едновременно в двата свята: с физическото си тяло те живеят на земята, между хората, а с духовното си тяло живеят на небето, между възвишените същества. Вечер те събличат физическото си тяло и остават с духовното, с което посещават духовния свят. Значи, те работят едновременно и в двата свята. Докато не развие духовното си тяло, човек не може да отиде в духовния свят и да разбере, какво представлява той. Тази идея е отвлечена, но тя може да стане понятна, като си представите, например, цигулката. Външната форма на цигулката, дъските, от които е направена, представлява физическия свят. Струните, космите на лъка представят органическия свят. Обаче, ако не дойде цигуларят, разумността в света, и не впрегне двата свята в едно, нищо не може да излезе. Чрез цигулката разумността предава своята мисъл. Чрез ларинкса си певецът също предава своята мисъл. Следователно, ако не владее физическия и органическия свят, човек не може да владее психическите сили в живота. Докато не познава добре физическия и органическия свят, човек не може да бъде господар на психическия. Той трябва да има на разположение цигулка, с която да е свързан с физическия свят. После той трябва да има струни и лък, за да се свърже с органическия свят. Най-после, той трябва да има артистични способности, да знае, как да свири.

Съвременните хора са призвани на земята да работят. Въпреки това те искат да бъдат щастливи. Ако не бъдат щастливи на земята, поне на небето да бъдат щастливи. Човек трябва да знае, че преди да добие щастие, той трябва да работи. На земята ли ще бъде, или на небето, навсякъде трябва да работи. Някои казват, че Христос ги е спасил. Ако са спасени, те сега, именно, трябва да работят, да служат на Бога. Да служи човек на Бога, това значи, да се е отрекъл от себе си. В притчата за бедния Лазар се казва, че когато заминал за онзи свят, Лазар влязъл в лоното на Аврам. За да влезе в лоното на Аврам, той се отрекъл от себе си. Като видял Лазар в лоното на Аврам, богатият помолил Аврам да изпрати Лазар при него, да накваси малко устните му с вода. Аврам му казал, че това е невъзможно. Богатият се обърнал пак към Аврам с молба, да изпрати Лазар повторно на земята, за да покаже на братята му, как трябва да живеят. Аврам му отговорил, че това е невъзможно. Лазар е завършил своето развитие на земята. Братята на

богатия има кого да слушат. Нека приложат учението на Мойсей, който им е казал, как трябва да живеят. Ако не слушат Мойсей, и да възкръсне Лазар от мъртвите, те пак няма да го слушат.

Всички хора искат да им се каже нещо за онзи свят. Не е важно, какво могат другите хора да ви кажат за онзи свят. Всеки човек трябва сам да отиде на онзи свят, да види, как е устроен той и, като се върне на земята, да приложи това, което е видял. Онзи свят е източникът, от който излизат всички идеи. Следователно, всички идеи, всички енергии, които човек носи в себе си, са донесени от онзи свят. Кой ги е донесъл? Човек сам ги е донесъл. Значи, преди да слезе на земята, човек е живял в невидимия свят. Той е слязъл на земята заедно с живота. Някои казват, че човек е произлязъл от клетка. Ако под думата „клетка” хората разбират малкия живот, те са прави. Малкият живот може да създаде големия, но дали човек може да произлезе от клетка, това е въпрос, който се нуждае от доказателства. Човек е излязъл от живота. Единственото реално нещо в света е създаденият живот, с който човек е свързан. Докато човек е свързан с този живот, в проявите на неговото съзнание съществува единство. Неговите мисли, чувства и постъпки са свързани в едно цяло. Щом се прекъсне тази връзка, прекъсва се единството между мислите, чувствата и постъпките на човека.

И тъй, когато разбере малкия живот в себе си, човек може да разбере и големия. Колкото и да е малък този живот, той крие в себе си динамични сили. И кибритената клечка съдържа микроскопическа енергия, но тази енергия произвежда големи резултати. Колкото слаб и малък да е човек, той крие в себе си Божествена енергия, която го прави мощен и велик. Благодарение на тази енергия той може да видоизмени своето съзнание. Когато лекарят помага на болния, към неговото желание да му помогне се прибавя желанието, вярата и усилието на самия болен да оздравее. Законът на вярата подразбира съединение на два ума. Искате ли вярата ви в нещо да даде резултат, два ума трябва да се съединят в едно. Ако ученикът не вярва в ума на своя учител, и ако учителят не вярва в ума на своя ученик, нищо не може да се постигне. Ако двама души, които се обичат, не вярват в ума и в сърцето си, нищо няма да постигнат. Вярата се явява като съединителна нишка в живота на човека. Любовта пък ражда живота. Без любов никакъв живот не може да се прояви.

И тъй, хората се стремят към щастлив живот, но от къде ще дойде този живот, и те не знаят. Щастието се обуславя от много неща. За да бъде

щастлив, човек трябва да има добре устроен организъм, със здрав и добре развит мозък, със здраво сърце, здрави дробове, здрав стомах и т. н. Освен това, той трябва да има хигиенично жилище, здрави и хубави дрехи, здравословна храна и др. От къде ще дойдат тия неща? Не е достатъчно само да желае тия неща, но човек трябва да знае, как да ги придобие. Щастieto се обуславя още от красиви, правилни отношения между родителите и децата. Днес такива отношения рядко се срещат. Мъжът иска да господства над жената със своя ум, т. е. с мъдростта. И жената иска да господства над мъжа със сърцето си, т. е. с любовта. Желанието на мъжа да господства над жената и желанието на жената да господства над мъжа се изразява често в най-груба форма: мъжът търси жена да му слугува, и жената търси мъж да я храни и да ѝ слугува. Щом се зароди това желание между тях, двамата губят силата си, и любовта ги напуска. Любовта изключва всякакво насилие. Тя действа между хората само тогава, когато те вършат всичко по свобода, доброволно. Всеки човек има желание да бъде свободен, сам да пожелае да направи нещо за своя ближен. Заставите ли го насила да направи добро на някого, той веднага ще ви се противопостави. Няма закон в света, който може да застави някого да обича. Няма закон в света, който може да застави някого да учи, да стане учен човек. В света съществуват условия, които благоприятстват на човека да стане добър, учен, да прояви любовта си, но ако той не използва условията, нищо не може да постигне.

„Идете на кръстопътищата и колкото намерите, призовете ги на сватба”. Царят поканил всички културни хора на сватба, да им покаже нов начин на живеене. Яденето и пиенето показват един род условия, а сватбата показва новите принципи, които идат в света. Когато хората се женят, това показва, че настъпва нова епоха в света. Днес повечето хора се женят, без да знаят защо: те раждат деца, без да знаят защо; те вярват в Бога, без да знаят защо; отричат Бога, без да знаят защо. Не е лошо, че отрича или потвърждава нещата, но човек трябва да знае, защо ги отрича и защо ги потвърждава. Човек трябва да бъде честен във всички свои прояви. Човек трябва да бъде честен и като вярващ, и като безверник. В какво вярва човек, не е важно; важно е, че вярващият и безверникът имат еднакви отношения към реалността на живота, както и към светлината. Тя изгрява еднакво за всички хора. Дойдем ли, обаче, до разбиранията на хората за светлината, те се различават. Каквито да са разбиранията им, с това качествата на светлината не се изменят. Хората възприемат светлината по

различен начин, в зависимост от това, дали я възприемат чрез любовта, чрез мъдростта, или чрез истината. Това различие произвежда различни резултати върху самия човек.

Съвременните хора се стремят към нещо ново, без да подозират, че, за да придобият новото, те трябва да минат през християнството. То е предговор към новата култура, която иде сега в света. Новата култура изисква хора, които живеят в пълно единство помежду си. Това се постига само тогава, когато дадат ход на Божественото в себе си. Когато човек се е хармонизирал, в който свят и да влезе, той лесно се справя с него. Той познава законите, които действат в света. Ако влезе в причинния свят, той разбира причините и последствията на нещата и чрез тях си обяснява противоречията в живота; ако влезе в умствения свят, той разбира законите, на които се подчинява умът; влезе ли в астралния свят, той разбира законите, на които се подчинява сърцето; най-после, ако влезе във физическия свят, той разбира добре законите, които управляват тялото, т. е. материята. Следователно, такъв човек живее в „нирвана“, място на пълна хармония и блаженство. Щом познава законите на всички светове и ги прилага, човек познава Бога и никога не поставя пред себе си въпроса, съществува ли Бог, или не.

Като говоря за блаженство, за вяра в Бога, някои се запитват, вярно ли е това, или не. Това не се доказва, но се опитва. Как ще докажете на човека, че огънят изгаря? Ако го хвърлите в огъня, той непосредствено ще опита свойствата на огъня. Днес всички хора живеят в Бога. Трябва ли да ги убеждаваме в това? Който отрича Бога, с това той изпитва хората, иска да разбере, как мислят те по този въпрос. Всъщност, дълбоко в себе си той вярва в Бога. Като изучавате проявите на хората, ще видите, че тъкмо тия, които минават за безверници, вярват не само в един, но в много богове. Често те биват по-суеверни от вярващите. Много писатели, поети са крайно суеверни. Те се свързват с известни часове, дни, месеци през годината, или с някакви предмети и вярват, че, ако предприемат някаква работа през тия часове, дни или месеци, всичко ще им се нареди добре. Или, ако напишат нещо със своето златно перо, работата им ще се нареди добре. Според мене, няма безверници в света. Защо? Защото вярата е специфичен орган в човешкия мозък, без който той не може да се проявява. Въпрос става за степента на човешката вяра, а не за това, има ли вяра човек или няма. В някои хора вярата е по-добре развита, отколкото в други. Изобщо, няма човек в света, в когото вярата да не е развита. Повече или

по-малко развита, но човек все вярва в нещо. Това показва, че в човека има специфичен център на вярата.

Като говорим за вярата, ние не разбираме онези повърхностни вярвания. Като се основават на своите вярвания, мнозина мислят, че докато са на земята, ще страдат и ще се мъчат. Щом отиват на онзи свят, там ги очаква блаженство. Те са на крив път. Човек не е дошъл на земята да страда и да се мъчи. Въпреки това, хората страдат. Защо? Защото не прилагат Божиите закони. Те не уповават на Бога, вследствие на което живеят със страх. Ако някой се простуди, веднага тича при лекар, страхува се да не умре. Децата заболяват лесно, поради това, че ядат, каквото им попадне. Ако детето е плачливо, за да го заставят да не плаче, майката му дава някакъв плод – ябълка, или круша, да се залъгва. Детето хапне от плода малко и, ако не може да го сдъвче, стомахът му се разстройва. След това майката се чуди, какво е станало с детето, че е заболяло. Няма какво да се чуди. Тя трябва да го пази от твърди храни. За да му помогне, трябва да му даде очистително. Като се очисти стомахът му то ще оздравее. Това средство се отнася не само до малките деца, но и до възрастните. За да не се разстройва стомахът им, те трябва да ядат бавно и да дъвчат храната си добре. Ако не спазват тия правила при храненето, стомахът им ще се разстрои и след това трябва да взимат очистително, да подобрят състоянието си. Някой яде бързо, иска час по-скоро да отиде в магазина си, да продава стоката си. Той не мисли, че като яде бързо, ще разстрои стомаха си и ще изгуби повече време, отколкото, ако се нахрани спокойно. Търговецът трябва да бъде умен, да има знания, да разбира условията. Ако знае условията на живота, той ще разбира, коя година е добра за търговията, каква стока да купи и т. н. Каквото предприятие и да започне, човек трябва да знае, благоприятен ли е моментът, в който започва работата. Някой започва да строи къща, която струва триста хиляди лева и разчита на своята голяма заплата. Тъкмо направи къщата и го уволняват от служба. Ето едно неблагоприятно условие, което той не е предвидил. След това ще каже, че волята Божия била такава. Това не е волята Божия. Когато предприема някаква работа, човек трябва да познава условията, от които тя се определя. Това не значи, че човек трябва да се страхува. Ако иска да има успех в работите си, човек трябва да се освободи от своя вътрешен страх. Той се страхува да не умре, да не се мъчи. Като се е родил, човек непременно ще умре. Като иска да постигне нещо, той ще се труди и ще се мъчи. Смъртта е неизбежна, мъчението – също, но като живее, човек

трябва да живее като истински човек.

„Идете на кръстопътищата и, колкото намерите, призовете ги на сватба”. Представете си, че един ден дойдат посланици при вас и ви поканят на сватба. Какво ще кажете? Ще се зарадвате, че ви канят на това културно дело. Ако носите в ума си идеята за Бога, как ще докажете на хората Неговото съществуване? Вие ще им говорите за Бога, за Неговите закони, а при това сами нямате вътрешна хармония, вътрешно единство. В сегашния век има около 500 милиона християни, въпреки това между тях съществуват големи противоречия и недоразумения, каквито в миналото не са съществували. Как ще си обясните тези противоречия? Противоречията показват, че между сегашните християни няма любов. Те са хора повече на догматизма, отколкото на любовта. Ще кажете, че вяра е нужна на хората. Христос не беше човек на вярата, но на любовта. Той казваше: „Ако ме любите, ще опазите моите заповеди”. Той проповядваше на хората за любовта, а не за вярата.

Следователно, силата на човека седи в любовта, а не във вярата. Любовта е новото, което трябва да се приложи в света. Ние не говорим за обикновената човешка любов, но за Божията Любов. Приложите ли Божията Любов в живота си, вие ще бъдете здрави, силни, учени, щастливи. Човекът на любовта носи радост и мир навсякъде: и в обществото, и в целия народ. В който ден човек приеме любовта, всички противоречия и страдания в живота му ще изчезнат. Ако поетът, писателят, ученият, музикантът възприемат любовта, техните произведения ще имат сила да преобразят човека. Всеки, който прочете или чуе едно произведение, написано с любов, ще се преобрази коренно. В него ще стане коренен преврат. Каква поезия, наука, музика е тази, която не може да преобрази човека и да го застави да направи някаква велика жертва в живота си? Какво верую е това, което не може да събуди в човека потик за велика жертва?

Един американец слушал някога една от ученичките на Паганини – Камила Русо, да свири и останал толкова възхитен от нейната музика, че като излязъл от залата, бил готов на големи жертви. Той бил готов да раздаде всичкото си имане на бедни и страдащи.

Питам: Не може ли всеки човек, заради любовта, да е готов на себеотричане? Може. Въпреки това, ние не виждаме тази жертва в света. Защо хората не са готови на жертва? Защото не любят Бога. Единственият грях, който тежи върху съвестта на съвременните християни е, че те не

любят Бога. Ако християните имаха любов към Бога, щяха ли да воюват помежду си? Щяха ли да се карат, да се обиждат едни други? Ще кажете, че светът е лош, невъзможно е човек да прояви любовта си. Всеки носи отговорност за себе си. Всеки сам трябва да реши този въпрос, да люби Бога, или не. Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога Твоего с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила”. Който люби Бога по този начин, той ще се запали, ще свети и ще помага на хората. В който дом влезе и намери болни, той ще ги излекува. Човекът на любовта повдига падналия, лекува болния, възкресява мъртвия, обнадежда обезнадеждения. Изобщо, дето е любовта, там царува велика хармония. Единственото нещо, което може да обедини хората, да осмисли живота им, това е любовта. Обикне ли Бога с всичкото си същество, човек е постигнал идеала на своята душа. Той знае, защо е дошъл на земята и защо живее.

Каквито философии да се развиват, хората се нуждаят от едно – те трябва да бъдат духовно здрави. Само духовно здравите хора могат да бъдат свързани помежду си. Само духовно здравите имат обща основна идея, върху която градят своя живот. Тази основна идея е любовта към Бога. Любовта към Бога подразбира любов към всички и любов към Единния. Дето любовта е поставена за основа на живота, там всички въпроси се разрешават правилно. Любовта разрешава всички лични, семейни, обществени, научни и общочовешки въпроси. Дето любовта царува, там са истинските образци на живота. Любовта ражда живота. Какво е животът? Много мнения съществуват по въпроса за живота, обаче, ще се спрем върху едно от тях. Казва се, че животът е движение. Оттук животът може да се уподоби на водата, едно от свойствата на която е движението. Водата е в постоянно движение, благодарение на което запазва чистотата си. Следователно, докато човек не придобие свойството на водата, той не може да бъде чист. Чистотата е качество и на мъжа, и на жената.

Съвременните хора се делят на мъже и жени, според формата, която им е дадена. Това е криво разбиране на въпроса. И докато хората се делят на мъже и на жени, никой не може да влезе в Царството Божие. Друг е въпросът, ако хората се делят не на мъже и жени, но на принципи: мъжки и женски принцип, или на положителен и отрицателен полюс. Апостол Павел е казал: „Нито мъж без жена, нито жена без мъж могат да влязат в Царството Божие”. Той нямал пред вид формите мъж и жена, но

принципите. Докато са на земята, хората могат да се делят на мъже и на жени, да образуват отделни царства, но стане ли въпрос за влизане в Царството Божие, там нито мъжът, нито жената могат да отидат сами. Мъжът и жената трябва да се съединят в едно, и така да се явят в Царството Божие. Първоначално Бог е създал един човек, само една форма, която съдържа двата принципа – мъжки и женски. Впоследствие е станало отделянето на единия принцип от другия, т. е. поляризирането на човека. Каква форма е дадена на индивидите, не е важно; важно е всеки индивид да бъде човек.

Следователно, в лицето на кого и да е не трябва да виждате формата мъж или жена, но човек. Докато някой мисли за себе си, че е мъж, той иска да прояви господарството си отвън. Докато мисли, че е жена, ще иска да господарува отвътре. Ако мъжът и жената слугуват на подобните си, те губят своята сила и свобода. Престанат ли да слугуват на себеподобните – мъже и жени, те придобиват силата и свободата си. Единствената сила, която освобождава хората от вековното заблуждение, мъжът да очаква щастие от жената, и жената – от мъжа, това е истината. Истината носи свобода на човечеството. Жената става рано сутрин, очаква на мъжа да донесе нещо за готвене. Мъжът отива на пазар и донася едно прасенце. Жената погледне прасенцето, усмихне се доволно и казва: На мястото си е този мъж. След това тя изчиства прасенцето, измива го, осолява го, туря в тавата кисело зеле и праща прасенцето на фурната. Като се върне мъжът от работа, вижда прасенцето на масата, но вече преобразено. Той започва да яде и доволен се усмихва на жена си, като си казва: Добра е тази жена, знае да готви. Пред добре опеченото и зачервено прасенце мъжът е доволен от жената, и жената – от мъжа, но това е временно доволство. За миналото и това е било добре, но настоящето изисква друг живот, други отношения. Временното доволство е създало гробищата. Временното доволство е признак на старата култура. В старата култура умират годишно по 40 милиона души, ежедневно – по 109 589, всеки час – по 4566, всяка минута – по 76, и всяка секунда – по двама-трима души. След всичко това старата култура иска да оправдае броя на тия жертви с лозунга: Такава е волята Божия. Не, волята Божия не е такава. Казано е в Писанието: „Бог не благоволи в страданията и смъртта на човека”.

Казано е в Писанието: „Ако се не родите от вода и дух, не можете да влезете в Царството Божие”. Казано е още: „Бог е Любов”. Да се роди човек от вода и от дух, това значи, да се роди от Бога, Който е любов. Тази

любов, именно, искаме вие да опитате. Обикновената човешка любов сте опитали и като деца, и като юноши, и като мъже, и като жени, и като млади, и като стари. Сега трябва да опитате любовта като вода и като дух. Сега трябва да познаете свойствата на водата и на духа, за да станете граждани на Царството Божие. Когато познаете Бога като Любов, във всички Негови прояви, тогава само ще се освободите от страданията и мъчнотиите в живота. Докато не познаете Бога като Любов, дълго време още ще страдате и ще се мъчите.

Христос е казал на учениците си: „Ако не се отречете от себе си, от своя живот, не можете да бъдете мои ученици”. И до днес още се проповядва законът на жертвата, на себеотричането. Законът на жертвата е разумен живот. Има смисъл да жертва човек, но разумност се иска от него. Ще кажете, че човек трябва да жертва живота си. Как ще жертва живота си, когато още не го е проявил? Ще кажете, че човек трябва да жертва стария си живот. Какво разбирате под думата „стар живот”? Стар живот не съществува. Когато говорите за живота и го делите на стар и нов, вие трябва да разбирате, какво всъщност е животът. Когато Христос говори за вечния живот, Той разбира възвишения, красивия, съвършения живот. Който придобие този живот, той познава Бога и Го вижда навсякъде: в камъните, в тревите, в цветята, в насекомите, в животните, в хората – във всичко, което живее. Който познава Бога, и реките, и моретата му отварят път да мине. Така е минал и Моисей през Червеното море. Как ще обясните този факт? Каквито обяснения и да дадете, те ще бъдат далеч от истината. Само онзи може да даде обяснение на този факт, на когото реките и моретата се разделят на две и му правят път да мине. Ще кажете, че това е заблуждение. Не, факт е това. За човека на любовта и най-дълбоката река може да се пресуши, да се раздели на две, да му отвори път.

Целият свят е построен върху закона на любовта. Достатъчно е човек да се свърже със Слънцето на живота, да възлюби Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила, за да може и най-обширният океан да му стори път да мине. За човека, който люби Бога, и звярът става приятел, и слънцето, и водата, и вятърът, и облаците му се усмихват. Вярно ли е това? Това са факти, опитани и преживяни. За човека на любовта, и водата на Ниагарския водопад може да спре. Ще спре за известно време, и отново ще продължи. Ако един луд може да даде ум на един виден професор, как да заставят друг луд да слезе от покрива на няколко етажно здание, колко повече може да направи един напълно здрав

и разумен човек.

Като ви се говори по този начин, това не значи, че трябва да омаловажите вашите знания и вярвания, но трябва да ги превърнете в злато, да имат цена при всички условия. Какъв смисъл има да придобивате знание, което един ден ще се обезцени толкова много, че няма да заслужава да се запише в някоя книга. Възлюбете Господа с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила и вложете капитала си в банката на Неговата Любов. Светът се намира пред голяма катастрофа и който има, капитал ще го загуби. Всички човешки банки ще фалират, и животът на хората ще се обезсмисли. Затова Христос казва: „Събирайте съкровищата си в небето, дето крадец не влиза, нито молец и ръжда ги изяждат”. „Някои хора и досега още разчитат на своя капитал, вложен в банките. Те не знаят, че ще дойде ден, когато парата ще се обезцени толкова много, че с милиони не ще могат да си приготвят един обяд.

„Призовете ги на сватба!” Съвременните хора, добри и лоши, са повикани вече на сватба, да участват със своите нови, сватбарски дрехи. Сватбарските дрехи представят знанието, което днес се придобива. Новото знание ще дойде за онези, които любят Господа. Това знание ще освободи човечеството от ограниченията, в които се намира. При тези условия човек ще придобие всичко, каквото желае. Той ще има син и дъщеря, каквито желае; той ще има жена, каквато желае; той ще има приятел и учител, каквито желае. С една дума, каквото пожелае, ще има. Това означават думите: „Преди да попросите нещо, ще ви се даде”. Значи, който люби Бога, ще получи благословието Му, преди да е попросил нещо от Него. Наистина, няма по-велико нещо за човека от това, да има Един, на когото да разчита във всички случаи на живота си. Той знае, че при всички изпитания този Единният ще му проговори: Не бой се, аз съм с тебе. Когато Христос чу тия думи, Той каза: „Господи, в Твоите ръце предавам духа си”. Сгреша ли Христос, като предаде духа си в ръцете на Бога? Не само че не сгреша, но се благослови. Тази е причината, задето днес Христос служи за образец на 500 милиона християни. Един ден те ще тръгнат в Неговия път с всичкия си стремеж и сила, ще станат истински християни. В това ще се види силата на Христа. Жертвата, която Христос направи за човечеството, не може да не даде своя плод. Освен тия 500 милиона християни има още много, които ще се изявят в бъдеще. В Индия има много християни, които не са се изявили. Много хора има, които са

родени християни. На тях не трябва да се казва да вярват, те са повярвали вече, но трябва да изявят любовта си към Онзи, Който ги е родил.

„Идете на кръстопътищата и, колкото намерите, призовете ги на сватба”. Някой пита: И аз ли съм призван? Всички хора са призвани на сватба. Някои искат доказателства, да се убедят че, наистина са призвани, а други не се нуждаят от доказателства. Какво доказателство ще дадете на човек, когото сте поканили вече на сватба? Ще му сложите да яде – нищо повече. Какво доказателство ще даде професорът за своето знание на студента? Като му предаде една лекция. Какво доказателство ще даде майката на детето си, че го обича? Като го накърми и очисти. Какво доказателство ще даде богатият на бедния за своето богатство? Като му помогне в трудните моменти на живота. Какво доказателство ще даде лекарят на своя болен? Като го излекува. Следователно, ако не можете да повярвате в малкото, което някой човек прави за вас, по никой начин не бихте повярвали в голямото.

„Призовете ги на сватба”. С тези думи Христос се обръща към всички хора и ги кани на сватба, но те искат от Него дарби, знания, сила, да оправят света. Да се мисли, че светът може да се оправи със сила, с дарби и знания, това е погрешно схващане. Божията Любов е в състояние да оправи света и да внесе в него новата култура. Само любовта е в сила да преобрази света. Ако човек не вярва в Любовта на Бога, която е създала целия космос, всички слънца и планети, всички живи същества, нищо не може да му помогне. Ако той не се убеди в силата на Любовта, никоя друга сила не може да го изведе на прав път. Ако човек не вярва в Любовта, която повдига и облагородява, и не се предаде в нейните ръце, той не може нищо да постигне. Човек трябва да мине през огъня на любовта, за да се пречисти. Щом се пречисти, страданията го напущат. Кога синът се страхува от баща си? Когато греши. Щом престане да греши, страхът изчезва. Той става тих и спокоен. Ако обича баща си, синът няма да греши. Той вярва в любовта и разумността на баща си и не се страхува от него. Страхът се обуславя от невежеството. Само невежият се страхува; онзи, който познава и разбира нещата, не се страхува.

Сега ви говоря за страданията, за страха, за невежеството, без да имам пред вид вашите знания и разбирания. Това не значи, че вие не сте постигнали нищо. Вие имате много знания, но те трябва да се проверят. Проверката става чрез изпит. Всички хора ще бъдат подложени на изпит, както подлагат учениците, за да проверят знанието им. Като издържат

последния си изпит, ще получат диплом за завършено образование. Страданията в света показват, именно, това, че всички хора минават през изпити, да завършат учението си и да получат диплом. Който работи и учи добре, той ще свърши матура с отличен успех.

Съвременните хора се нуждаят от силна, съзнателна вяра. Те трябва да бъдат смели и решителни, да не се страхуват от мъчнотиите и страданията. Какъв смисъл има вярата им в Бога като любов, като мъдрост, като истина, ако те сами не прилагат любовта, мъдростта и истината в своя живот? Щом сте призвани да участвате в новата култура, вие трябва да вярвате в професорите, които ще ви изпитват. Ако обичате Бога и вярвате в Него, колкото строги да са, те няма да ви скъсат. За да издържите изпита си благополучно, вие трябва да служите на един господар, а не на двама. Служите ли на двама господари, непременно ще пропаднете на изпита.

На съвременните хора е дадена великата задача, да бъдат носители на Божественото, което е създало света и което ще го оправи. Който е носител на Божественото, знае, че за Бога няма нищо невъзможно. Като знаете това, не отлагайте нещата. Дръжте в ума си мисълта, че има Един, Който ви люби, и Когото вие любите. В името на Единния работете, както за своето благо, така и за благо на своите близки. В името на Единния отзовете се на поканата, с която сте призвани на сватба. Преди две хиляди години Христос ви поканил на сватба, а днес и аз ви каня. Каквито и да сте, добри или лоши, отзовете се на тази покана. Сложена е трапеза за всички. Щом сте поканени на сватба, ще има ядене и пиене, песни и музика. След това ще започнете работа за новата култура.

28. Беседа от Учителя, държана на
9 март, 1930 г. София – Изгрев.

С БЛАГОДАТ И ИСТИНА

„Пълен с благодат и истина”
(Йоана 1:14)

„С благодат и истина”. Във всяко живо същество в природата има един вътрешен, неопределен стремеж. Какъв е този стремеж, този подтик в природата, не се знае, но, въпреки това той съществува. Този вътрешен стремеж в човека наричаме Божествено начало. Когато изгубят вътрешния неопределен импулс в себе си, хората изгубват смисъла на живота, вследствие на което се втвърдяват, стават недоволни и започват да търсят външно богатство, външна слава. Колкото по-големи са богатството и славата им, толкова повече се товарят. Ако човек е красив повече, отколкото трябва, красотата му ще бъде товар.

В един княжески палат имало една слугиня, която била много грозна. Тя чувала, че в света съществуват красиви хора, и затова често поглеждала през прозорците на палата, дано види някой красив човек. Който я виждал, ужасявал се от грозотата ѝ и казвал: Какво страшилище! Каква грозота! Тя чувала всичко това и страдала, плачела, молела се на Бога, да направи нещо с нея, да стане красива. Най-после Бог чул молбата ѝ и изпратил един ангел, да се всели в нея, да ѝ предаде малко от красотата си. Щом влязъл в нея, ангелът ѝ предал малко от своята красота, и тя, за учудване на хората, станала красива. Кой как минавал край двореца и виждал слугинята на някой прозорец, извиквал с радост: Колко красива е тази мома! Колкото беше нещастна майката на грозната слугиня, толкова щастлива е майката на тази красива мома. Хората се интересували да знаят, кои са майката и бащата на грозната мома, но още повече се интересували от майката и бащата на красивата мома. Кои са били бащата и майката на грозната и на красивата мома, това сами можете да разрешите. Всички момци, царски и княжески синове, които минавали край палата, в който слугувала красивата мома, влюбвали се в нея и предлагали ръката си. Обаче, на красивата мома било забранено да се жени. Тя отказвала на всички момци. От скръб, че не могат да се оженият за нея, те започвали да плачат. Момата се радвала на красотата си, а те плачели. Когато била грозна, тя плакала, а те минавали край палата и се смеели на грозотата ѝ.

Какво виждаме от този пример? Тук ясно се вижда законът на смените: когато един скърби, друг се радва. После става обратното: първият се

радва, вторият скърби. Докато е на дървото, ябълката се радва на своята красота. Щом влезе в стомаха на човека, тя изгубва красотата си и започва да плаче. Като влезе в мозъка на човека и се превърне в мисъл, ябълката отново почва да се радва. Когато се измие с чистата, кристална вода на планинския извор, човек се освежава, става чист, и започва да се радва. Обаче, водата губи чистотата си. След време водата на извора се пречиства, а човек става нечист. Докато дрехите на човека са нови, той се радва, че е добре облъчен. Щом овехтеят, той е недоволен от тях и не ги обича. Ако дрехите никога не овехтят, човек не би пожелал да ги поднови. Следователно, ако момата не беше грозна, никога не би се молила на Бога да я направи красива. Чрез грозотата тя развива в себе си ценни качества, които не би могла да развие при красотата.

Какво представя грозотата? Грозотата представя греха в живота. Няма по-страшно нещо от грозотата; няма по-голяма грозота от греха. Значи, грозотата на хората се дължи на греха. Някои казват, че няма грозота в света. Щом няма грозота, няма и грях. Така ли е в същност? И в най-красивите работи се крие нещо грозно. И най-светлите неща произвеждат тъмнина. Слънцето, източник на най-голямата светлина, произвежда чернота. Ако два-три месеца наред се излагате на слънчевите лъчи, кожата ви ще почернее. Това не трябва да ви обезсърчава. Радвайте се, че сте почернели. Почерняването показва, че слънцето може да ви лекува. Хора, които не почерняват от слънцето, не могат да се лекуват от него.

Когато говорим за красотата и за грозотата, вие трябва да ги разбирате правилно. Не е въпрос за красотата и за грозотата, нито за знанието и за невежеството. Когато говорим за знанието, подразбираме богатството. Казано е, че знанието е богатство. Знанието и богатството се придобиват. Обаче, това, което се придобива, същевременно се губи. Следователно, те са преходни неща. Можете ли да кажете, че знанието и богатството са ваша собственост, щом ги губите? Не е ваша собственост това, което се губи и придобива. Ваша собственост е само това, с което се раждате. Това, което придобивате впоследствие, не е ваше. Ако човек става учен впоследствие, неговата ученост е присадка на живота му. Какво знаем за присадките? Присадката не е съществено качество на дървото. Щом се отчупи присадката, дървото проявява своето първично естество. В това отношение, културата, цивилизацията, религията, етикециите са външни присадки към човешкия живот. Даже и змията, която се отнася жестоко със своите жертви, обича музиката. Тя обича жабешката песен и под звуците

на тази песен хваща жабата за крачето и цяла я гълта. Значи, разположението на змията към музиката е присадено, не е качество на нейното естество. Защо жабата кряка, когато змията я хване за крачето? Защото става някаква промяна в живота ѝ, главно в нейното съзнание. Същото става и с човека, когато кракът му се парализира. Даже и да не усеща болка, човек започва да плаче и да пъшка. Защо? Защото кракът е тясно свързан със съзнанието му. Всяка промяна, която става в ставите на човека, се отразява и върху съзнанието му. Понеже кракът на човека е свързан с добродетелите, а те – с духовния живот, затова човек не трябва да изкълчва крака си. Всяко нарушаване на здравословното състояние на един от удове на човешкия организъм произвежда вътрешна дисхармония в него. Органите на човешкия организъм са създадени от известни добродетели. Следователно, всяко заболяване на някой от органите на човешкия организъм указва влияние върху онази добродетел, която го създала.

Като знаете това, вие можете да си обясните, на какво се дължи стремежът на човешката душа. Всеки човек се стреми към развиване на своите добродетели. Като развива добродетелите си, едновременно с тях човек развива и своите органи. Не може ли да се развива, човек е недоволен от себе си, от окръжаващата среда, от живота. Благодарение на вътрешното недоволство, човек има условия да минава от една форма в друга, като фази на живота, и да се развива. Волът не трябва да бъде доволен от своите рога, конят – от своите копита, свинята – от своята зурла, слонът – от своя хобот. Ако слонът се освободи от хобота си, той е прогресирал; обаче, ако е доволен от положението си и не измени формата си, той е останал в застой. Всяко същество, което се намира в застой, поддържа старата философия, че, като е дошло на земята, трябва да си поживее, да си хапне и пийне, докато един ден напусне земята. Щом напусне земята, всичко се свършва с него. И човек мисли по същия начин. И той казва, че, като умре, животът се свършва. Хората умират, погребват ги, но никой човек не се е вгледал критически в положението на умрелия, да види, колко е смешен. Смешно е положението на умрелия. И след всичко това, този умрял човек го погребват с големи почести. Няма по-смешни хора в света от умрелите. Въпреки това, който отиде в дома на мъртвеца, веднага става сериозен. Докато бил жив, всички го подбутвали. Щом умре, веднага хората около него взимат сериозен вид. Докато банкерът е жив, всички негови длъжници се плашат, не искат да чуят името

му. Като умре и остави завещание, в което прощава дълга на длъжниците си, всички стават сериозни, започват да мислят, кое го заставило да прости дълга им. те започват да говорят добре за него, да изнасят неговите добродетели.

„Пълен с благодат и истина”. Човек все трябва да бъде пълен с нещо. С какво трябва да бъде пълен? Със знание, със сила, с богатство? Ако е пълен със сила, човек ще замяза на бомба, която всеки момент може да експлодира. Ако е пълен със знания, според думите на апостол Павел, човек е осъден на възгордяване. Не е лошо понякога човек да се възгордява. Под думата „гордост” англичаните разбират достойнството на човека. Да бъде човек горд, това значи, да има достойнство. Често гордостта се изиявява като болезнено състояние на човешката душа. Това болезнено състояние наричаме „честолюбие”. За да бъде горд, човек трябва да има съответстващи добродетели. Изобщо, всяко качество, всяка добродетел, която човек сам си приписва, или другите му я приписват, трябва да отговаря на действителността. Например, каже ли някой за себе си, че е учен, той трябва да има знания, които да отговарят на неговата ученост. Каже ли някой за себе си, че е силен, той трябва да прояви силата си. Можете ли да наречете силен човек този, който не е в състояние да носи поне 20 килограма товар на гърба си? Кажем ли, че човек трябва да има достойнство, подразбираме човек, който е пълен с благодат и истина.

Благодатта и истината представят вътрешна връзка на човека с Бога. Има ли тази връзка, той всичко може да придобие. Казано е, че никой не е видял Бога. Ако видите Бога, ще бъдете щастливи. Щом не можете да Го видите, не можете да бъдете щастливи. Важно е, Бог да живее в човека. Защо е необходимо това? За да люби. Ако Бог живее в човека той може да люби и да се радва на всичко живо. Любовта стои по-високо от щастието. Любовта включва щастието в себе си. Всички хора искат да бъдат щастливи, без да подозират, че щастието е външна проява на любовта. Вътрешният смисъл на живота се заключава в това, именно, да дадете възможност на Бога да живее във вас. По кой начин Бог ще живее в човека, не е определено. Не питайте, как може Бог да живее във вас, но приемете тази идея като дадена. Това е аксиома, за която не са дадени никакви доказателства. Философите имат по нещо дадено, върху което поставят основата на своето учение. Като дойдем до математиците, и те изхождат от нещо дадено. За тях единицата е даденото. Те казват, че всичко произлиза от единицата. Ако разглеждате единицата като символ, това не е вярно;

обаче, ако я разглеждате като живо нещо, което се дели като клетката, вярно е, че от единицата произлиза всичко. Тя се дели на две, всяка половинка се дели пак на две – образува се числото четири и т. н. Както от клетката се образува целият организъм, така от единицата се образуват всички числа.

Сега, да оставим настрана числата като отвлечени величини, понеже нямат нищо общо със сегашния живот на хората. При дадени условия всеки човек се нуждае от нещо специфично. Например, болният се нуждае от здраве, нещастният – от щастие, отчаяният – от любов, която ще осмисли живота му. Ние не говорим за любовта на пукнатата стомна, от която всичко изтича навън. Ние не говорим и за любовта на здравата стомна, от която водата лесно може да се изчерпи. Ние говорим за любовта на извора, който постоянно дава и никога не се изчерпва. Всеки трябва сам да определи, към коя категория се отнася, т. е. каква е неговата любов: любов на пукнатата стомна, на здравата стомна, или на извора. По този въпрос аз нямам думата. Всеки от вас е форма, чрез която любовта се излива.

„Пълен с благодат и истина”. Когато сърцето на човека е пълно с любов, животът има смисъл. Когато душата на човека е пълна с истина, той е глава на Словото. Казано е в Писанието: „Глава на Твоето Слово е Истината”. Главата на човека дава начало на нещата. Значи, всички хора се движат в посока на истината. Къде е посоката на истината, никой не знае, въпреки това, всички се стремят към тази неопределена посока. Когато астрономите изучават небесните тела, с помощта на телескоп, те определят приблизително посоката на една или на друга звезда, но къде точно се намира тя, не знаят. По тъмните и светли линии в спектроскопа, както и от разстоянието на линиите една от друга, учените определят още, на какво разстояние се намират звездите от земята. Ако линиите в спектроскопа стават по-широки, тялото се приближава към нас; ако стават по-тесни, тялото се отдалечава. Оттук вадим заключението: ако разумността ви се увеличава, вие се приближавате към истината; ако разумността ви се намалява, вие се отдалечавате от истината. Ако душата ви се пълни с любов, вие се приближавате към истината; ако душата ви се изпразва от любовта, вие се отдалечавате от истината.

И тъй, ако живее съзнателно, човек може да измени посоката на своето движение и по този начин да се приближи или отдалечи от истината. Има неща, които указват влияние върху съзнанието на човека, като го

помрачават или просветляват. От него зависи, да се подаде ли на тяхното влияние, или да не се подава.

Когато два образа, две противоположни мисли или чувства влязат в ума на човека, той става разсеян. Всеки човек, млад или стар, може да се разсее. Даже учени хора се разсейват. Един виден професор по математика, чиито лекции се отличавали с голяма дълбочина и красноречие, от време на време ставал разсеян, мисълта му се разкъсвала. Кога ставало това? Когато вниманието му се спирало върху една от неговите студентки. Щом студентката отсъствала от аудиторията, лекцията на професора вървела гладко, без никакво раздвояване на мисълта. Когато студентката присъствала, орбитата, по която се движела мисълта на професора, се привличала от едно чуждо тяло, вследствие на което ставало никакво изместване в мисълта му. Това изместване в мисълта на професора предизвиквало известна пертурбация в неговото съзнание. В дадения случай умът му се пълни с мисли, които не хармонират с предмета, който той преподава.

Пертурбации в мисълта стават и с духовни хора, със светии. Във времето на първите християни един от последователите на Христа се предал в служене на Бога и постигнал голяма чистота и святост. Около него се събирали болни, страдащи хора, на които помагал. Болни лекувал, страдащи утешавал. По-голямата част от деня той прекарвал в молитва. Един ден при него се явила млада, красива мома, която внесла раздвояване в мисълта му. Тя била болна, и той се заел с лекуването ѝ. Понеже употребявал много време за нея, той връщал някои болни, намалил молитвите си и си казвал: Не е нужно човек да употребява много време за молитва, трябва да помисли малко и за красивия свят около себе си. Неусетно той се раздвоил в себе си, вследствие на което станало огъване в мисълта му. Не е лошо, че се е огънал, защото с огъването той открил в себе си известни прояви, които по-рано не познавал. Като излекувал момата, той разбрал, че без нея не може да живее. Остане ли без нея, животът му се обезсмисля, няма какво да прави. Някои ще се чудят, как може светия да тръгне след една мома и да забрави задължението, което е поел към Бога. Ако в живота на този светия има нещо неестествено, той непременно ще се отклони от пътя си. Какво ще кажете за ангели, които с първото слизание на земята се оплитат в мрежата на някоя красива мома и не искат вече да се върнат на небето. На колко ангели орбитата се огънала! Не е лесен животът на земята. Велико училище е земята и за прости, и за

учени. Колко ангели ще срещнете днес, облечени с фракове, с модерни шапки и обуца, с бастун в ръка, разхождат се из големите градове. И те са забравили, че никога са били ангели, дошли на земята да се учат.

Като говоря така, някои вярват в думите ми, някои не вярват. Всеки е свободен да вярва, или да не вярва. Важно е, какъв е Божественият план. За някои това е лошо, за други – не е лошо. От човешко гледище, някои работи са добри, а някои – лоши. Важно е, какво е мнението на разумния свят. Знае се причината, защо светията е напуснал работата си и тръгнал след момата. Знае се също, защо ангелът останал на земята. От човешко гледище вие казвате, че този е добър, онзи не е добър. Обаче, човек няма право да се произнася за незавършените работи. Светът още не е завършен. Човек още не е съвършен. Как можете тогава да се произнасяте за незавършени и несъвършени неща? Има случаи в живота, когато една лоша постъпка влече след себе си друга лоша. Погрешката на светията седи в това, че той тръгнал след момата. Той ѝ направил добро, и тя се влюбила в него. Какво от това, че се влюбила в него? Със своята любов тя го отклонила от пътя му. Ще кажете, че светията не трябваше да прави добро на красивата мома. Понеже момата го оплела, не трябвало той да я лекува. Трябва ли да дадете пари на някой сиромаш, който иска да купи огнестрелно оръжие да убие с него човек? Трябва ли да дадете пари на някой пияница, да се напие и да отиде у дома си да бие жена си и децата си?, Има случаи, когато човек не трябва да прави добро. Не лекувайте красива мома или красив момък, които ще ви отклонят от правия път. Не давайте пари на сиромаш, който мисли да убива, нито на пияница, който се връща у дома си да бие своите близки.

Следователно, прави добро само на онзи, който има съзнание; прави добро на живия, а не на мъртвия; прави добро на онзи, в когото Бог живее! Ще кажете, че Бог живее във всички хора. Ако е така, правете добро на всички. Сега аз ви говоря като на хора, които разбират нещата, които имат знания. Не е въпрос да измените своите възгледи. Дръжте възгледите си, но бъдете разумни. Ако се греее на слънчевите лъчи, това не значи, че трябва да измените възгледите си за слънцето. Вие можете да мислите за слънцето, каквото искате; важно е, обаче, да бъдете разумни, да се ползвате от неговите лъчи. Не можете ли да използвате слънчевите лъчи, вие се лишавате от благото, което те носят в себе си. Неразумният живот лишава човека от благата, които очаква.

Дръжте в ума си мисълта за Божественото начало, което е вложено във

всеки човек като сила, която може да го спаси от злото в света. Като знаете това, работете върху себе си, да събудите Божественото съзнание, да бъдете спасители сами на себе си. Не можете ли сами да се спасите, злото ще разруши формата, в която днес живеете. Дълго време трябва да чакате, докато съградите нова форма, в която да продължите живота си.

В една легенда за създаването на света и за първите човеци се говори за желанието на Луцифер или сатаната да се състезава с Бога. Като видял небесната дева, създадена от Бога, Луцифер се влюбил в нея и пожелал да я открадне. Като знаел, че Бог е създал цялата вселена, Луцифер решил да скрие от Него своя план за открадването на небесната дева. Той успял да реализира плана си, заради което бил изпъден от рая. И до днес още Луцифер не може да се върне на небето. След създаването на първите човеци, Бог създал втори свят, в който били поставени да живеят Адам и Ева. Доколко са верни тия легенди, това е въпрос, който предстои на изучаване.

Коя е причината за грехопадението на първите човеци? Причината за първия грях е непослушанието и користолюбието. Това виждаме в живота и на съвременните хора. Като се влюби, човек иска да завладее любовта. Ето защо, когато любовта посети човека, той трябва да бъде свободен от всички пороци. Човекът на любовта трябва да има широко съзнание, да разбира нещата правилно. Всеки, който не може да разбере основно, как да служи на Бога, той не може да се домогне до любовта. Само любещият човек може да служи на Бога. На кой Бог трябва да служи човек? Ние не говорим за онзи Бог, в името на когото се вършат престъпления. Ние говорим за Бога на любовта, Който гледа снизходително към всички хора, към техните погрешки и им показва правия път в живота. Казано е в Писанието, че Господ се разкалял за създаването на човека. Обаче, това е човешко схващане. Бог е Любов, която не се изменя, вследствие на което Той никога не е променил отношенията си към човека. Каквото и да е направил и каквото да прави човек, Бог всякога се отнася към него с любов. Когато хората мислят, че Бог се гневи, в същност те се гневят. Като грешат, те се гневят на себе си, за собствените си погрешки. Погрешките на хората се дължат на техните желания. Желанията им са техни деца. Не постъпват ли по същия начин и децата със своите родители? Като не могат да задоволят желанията си, те питат родителите си: Защо ни родихте?

И тъй, за да не греши, човек трябва да мисли право. Ще кажете, че можете да мислите, както искате. Това не е разумно. Човек трябва да мисли

право, а не, както иска и каквото желае. Като човек, ти си длъжен да мислиш право, да прилагаш истината и любовта в живота си. Само при това положение ти можеш да бъдеш щастлив. Който люби, той има живот в себе си. Вие трябва да знаете, че щастието почива върху живота. Една от проявите на щастливия живот е здравето. Щастлив човек е онзи, на когото всички органи са здрави. През целия си живот той не се оплаква от никаква болка. Ще кажете, че всеки човек е осъден на остаряване. – По какво познавате, че някой човек е стар? – По белите коси, по изпадалите зъби, по прегърбването и т. н. Според мене, има стари хора с черни коси и млади – с бели коси. Не е важно, дали косите са черни или бели. Косата на човека трябва да бъде светла. От всеки косъм на човека трябва да излиза светлина. Който се приближи до този човек, трябва да чете на тази светлина като на свещ. Това значи, да бъде човек светец, да пръска светлина навсякъде. Кой не обича светещия човек? Когато светещият човек влезе във вас, всичко наоколо ви е светло; излезе ли вън от вас, вие изпадате в мрак и тъмнина. Идеалът на всеки човек е да даде място на светлия човек в себе си. Чуete ли някой да казва, че е тъмно в съзнанието му, ще знаете, че светлият човек го е напуснал. Страшна е тъмнината, когато светещият човек отсъстваха. Непоносими са страданията при отсъствието на светещия човек.

„Пълен с благодат и истина”. Кога човек е пълен с благодат и истина? Когато светещият човек присъства в него. Ако светещият човек присъства във вас, той ще ви създаде отлична глава и стройно тяло, с добре развити външни и вътрешни органи. Добре, хармонично построена глава е тази, в която никаква отрицателна мисъл не прониква. Тази глава ражда само светли и прави мисли. Такъв човек е свободен от всякакъв страх. – Защо? – Защото любовта живее в него. Казано е, че любовта изпъжда страха навън. Дето любовта отсъства, там страхът присъства. Страхливият постоянно мисли за живота си, да не го изгуби. Кой човек досега е запазил живота си чрез страха? Страхливият човек, именно, губи живота си. Който не се страхува и уповава на Бога, той продължава живота си.

Един селянин от търновските села отишъл на лечение в търновската болница. Станала някаква инфекция на крака му, заради което се обърнал към лекарите за помощ. Като го прегледали, те се произнесли, че трябва да отрежат крака му до коляното, за да предпазят от инфекцията целия организъм. Селянинът бил смел, безстрашен човек и казал на един от лекарите: Господин докторе, аз не давам крака си. Ако Бог иска жертва от мене, цял се давам, но по никой начин не давам само единия си крак. –

Тогава ти ще умреш. Ако е въпрос за умирање, предпочитам да умра, отколкото да се явя при Бога с един крак. След тези думи той взел патерицата си и напуснал болницата. Като се върнал в селото, той започнал да се лекува по начин, какъвто знаел, и след шест месеца бил съвършено здрав. Той се явил при лекарите, да им покаже, че е здрав и жив. Като видели, че се движи свободно и с двата крака, те останали учудени. Защо оздравял този селянин? Защото уповал на Бога. Той повярвал, че Бог е в състояние да го излекува съвършено, без никаква операция и не се излъгал във вярата си.

Един млад момък, свършил университет, но инфектирал палеца на едната си ръка. Той бил много страхлив. Като не могъл сам да си помогне, той отишъл в една болница, да се покаже на лекарите. Лекарите му казали, че, за да не се заразят и останалите пръсти, палецът трябва да се отреже. Колкото и да се страхувал от операции, най-после се съгласил да отрежат пръста му. Той не вярвал в Бога, вследствие на което нямало на кого да уповава. Лекарите пристъпили към операцията, отрязали палеца му. Скоро след това се инфектирал и втория пръст. Лекарите отрязали и него. Така се инфектирали пръстите един след друг, после цялата ръка, докато един ден трябвало да излезе от болницата без ръце. Този млад човек се страхувал да не осакатее. Ако е въпрос за осакатяване, по-добре да осакатее с вяра, отколкото със страх.

„Пълен с благодат и истина”. Кога може да бъде човек пълен с благодат и с истина? Когато има вяра в Божественото. Ако в малките изпитания и страдания в живота човек не може да покаже, че има вяра и любов към Бога, къде е неговата сила? Ако вие сами не можете да си помогнете, да се освободите от страданията си, къде е вашата сила? Вие притежавате грамадна сила, но не съзнавате това. Вие сте подобни на слона, без да разбирате, каква сила криете в себе си. Като не съзнавате силата си, вие не можете да я употребите на място. Представете си, че завързвате слон с конец за един дъб. Същевременно вие внушавате в ума на слона мисълта, че, ако мръдне малко, конецът ще се дръпне силно и ще откъсне хобота му. Слонът се уплашва и не смее да се мръдне, да не се скъса хобота му. По едно време едно малко дете се отправя към слона и започва да го глади по гърба и да му казва: Моля ти се, качи ме на гърба си да ме разходиш малко. – Не мога, отговаря слонът. Вързан съм здраво до този дъб, не мога да се мръдна. От малкото помръдване хоботът ми ще пострада. – Аз имам сила да скъсам конца. Ако ме дигнеш на гърба си, аз

ще скъсам конеца, отговорило детето. Слонът се мръднал, за да повдигне детето, и конецът се скъсал.

Съвременните хора се намират в положението на вързания с конец слон и понеже са наплашени, че ако мръднат на една, или на друга страна, ще пострадат, те седят с години вързани на едно място. Бог им казва: Ако приемете любовта в ума и в сърцето си, аз ще скъсам веригите, които ви ограничават, и вие ще бъдете свободни. Щом се освободите, вие ще възприемете великите блага на живота. Ако не знаете, че освобождаването ви седи в любовта, вие казвате като индусите: Работите ни в този живот не вървят добре, но при второто прераждане всичко ще тръгне по-добре. Тогава ще работим съзнателно. Колко прераждания се минаха, и вие все обещавахте, че в бъдещето прераждане ще се изправите. Колко възвишени и благородни желания сте отложили все за бъдещето прераждане. Колкото пъти и да се прераждате, ако не дойде любовта, нищо не можете да постигнете. Прераждането е условие, т. е. момент, в който Божията Любов може да се прояви. Любовта не зависи от времето, нито от външните условия. Любовта иде от контакта на човека с Бога. Любовта се предава чрез вътрешен тласък, чрез вътрешен импулс. Който се подаде на този вътрешен импулс в себе си и създаде здрава връзка между първичната причина и своята душа, той ще се измени коренно. Всички, които вървят по пътя на истината, и са пълни с благодат и истина, имат особен строеж на главите и на лицата си. Като погледнете главата на някой човек, добре развит в умствено, духовно и физическо отношение, ще видите, че той е работил върху себе си, вследствие на което между очите, носа, брадата, и ушите има известна съразмерност. Лицето изразява вътрешния живот на човека. Ако чрез лицето си човек не може да прояви своя вътрешен живот, той не може да има никакви отношения към външния, видимия свят. Ако детето не заплаче, майката няма да му даде храна. Първият импулс на детето към ядене иде отвътре, както и импулсът на семето за поникване.

Човек трябва да прави малки усилия, а не големи. Малките усилия дават сигурни резултати. Резултатите зависят от вярата. Вие вярвате в Бога, но вярата ви е слаба. Вярата ви не е нито като на ангелите, нито като на светиите. Например, вие се нуждаете от пари. Отивате при един banker, но той отказва, не иска да ви обслужи. Вие веднага се обезсърчавате и не искате повече да търсите пари. Защо се обезсърчавате? Вярата ви е слаба. Посетете 99 банкери, докато един от тях ви обслужи. Все ще се намери един banker, който ще ви даде пари на заем. Нещата в живота и в природата са

строго определени. Вие трябва да намерите онзи банкер, който е определен да ви обслужи. Който ви обича, само той може да ви даде пари; ако някой не ви обича, нищо не може да ви даде.

Като не разбират законите, мнозина мислят, че нещата стават произволно. В произволните неща няма любов. Там ще срещнете най-големите нещастия. Слушайте някой да казва: Да си направя една каква и да е къща; да придобия богатство, по какъв и да е начин; да се ожения за каква и да е жена и т. н. Така не се разсъждава. Така не се живее. Какво ще се ползвате от каква и да е къща? Какво благо ще ви донесе богатство, придобито по какъв и да е начин? Какво щастие очаквате от жена, която случайно сте срещнали? Жената ще се оплаква от мъжа, мъжът – от жената, децата – от родителите си и т. н. Каква женитба е това?

Какво разбирате под думата „женитба”? Как трябва да се женят хората в бъдеще? В бъдеще, когато шестата раса дойде на земята, кандидатите за женене ще се подготвят специално. Те ще отидат на небето, в специална школа за обучение на кандидатите за женитба. Те ще прекарат в това училище десет години. Като свършат този курс, ще ги изпратят на земята, дето могат да встъпят в брак. Който няма диплом от този университет, няма право да се жени. Това се отнася до бъдещата култура, а не за сегашната. Днес нещата вървят по стар начин. В бъдеще, когато момата и момъкът се оженят, в момента, когато са най-щастливи, ще дойде делегация от Венера, да вземе жената. Мъжът ще остане на земята, а жената ще отиде на Венера. Те ще въздишат един за друг, но при щастлив живот, при красиви отношения. И сега хората въздишат едни за други, но при нещастен живот.

Това, което ви говоря, е хипотеза, а не теория, защото не сте го опитали. Един ден, когато се уверите в думите ми, ще разберете, какво означава истинската женитба. Ако човек въздиша за нещо смислено, разбирам. Мнозина въздишат, защото са изгубили нещо ценно. Кой човек не търси изгубената любов? Кой човек не търси разумна, любеща душа? Смисълът на живота седи, именно, в това, да намериш онзи, който те обича и когото обичаш.

„Пълен с благодат и с истина”. Кога може човек да бъде пълен с благодат и истина? Когато религиозният и научният живот на хората коренно се преобразят. Със сегашните си възгледи за живота хората не могат да постигнат нищо. Изменят ли възгледите си, те ще видят, каква магическа сила крият в себе си.

В Ню Йорк, при един богат американски банкер, известен с голямото си скъперничество, отишла една млада мома да иска помощ. Като я видял, той веднага станал от мястото си, ръкувал се с нея, погледнал я в очите и казал: Госпожице, на вас мога да дам още този момент 50 хиляди долара. Тя взела парите, благодарила, усмихнала се и напуснала кантората му. Като видели това неговите приятели, веднага го запитали: Какво стана с тебе, че отвори сърцето си така широко? Той им отговорил: За пръв път в живота си срещам такава мома. Тя ми вдъхна доверие. От нея лъхаше такава мекота, от очите ѝ излизаше такава светлина, които никога няма да забравя. Чувствам, че моето сърце се отвори за всички хора. От днес аз ще бъда внимателен към всички бедни и страдащи. Тази мома външно нищо не ми даде, но отвори сърцето ми. Какви ли проповеди не съм слушал в църквите, но сърцето ми оставаше затворено. Обаче, как можа тази мома да ме преобрази, и аз не зная. От този момент аз съм нов човек, ще живея по нов начин.

Казвам: Радвайте се, ако с ръкуването си само можете да отворите сърцето на скъперника и да получите 50 хиляди долара. Ще кажете, че това е грешно, неправилно, неестествено и т.н. Аз бих желал всички хора да бъдат толкова грешни, че с едно ръкуване само да отворят сърцата на скъперниците. Днес хората се ръкуват, но не се преобразяват от това ръкуване. – Защо? – Те не са дошли още до онази магия, до онази вътрешна сила в себе си, която може да прави чудеса. Някои се ръкуват с един пръст, други – с два, с три и т.н., но пак нищо не постигат. Има начин, по който хората могат да се ръкуват. Има определено време, когато хората трябва да се ръкуват. При това, ако ръката ти е много студена, много гореща или много влажна, не се ръкувай. С какво ще се препоръча човек, ако не даде израз на Божественото, което е вложено в него? Ако човек не може свободно да изнесе онази красота и любов, които са вложени в него, за какво е дошъл на земята? Ако човек не може да изнесе вътрешното знание, което е вложено в него, какъв смисъл има животът му? Истинското знание едва сега се открива на човечеството. Това, което учените досега са казали, е предисловие на онова, което в бъдеще предстои да се открие. Ще дойдат истинските учени на земята да донесат положителното знание за живота. Умовете и сърцата на хората се подготвят вече, за да разберат великите проблеми на живота, скрити в самото Битие. Ако умът и сърцето на човека не са подготвени за възприемане на великото знание, те ще се пръснат.

Един знаменит астроном искал да проникне в центъра на вселената, от

там да разгледа нещата. За тази цел той дълго време се молил, да му се даде тази възможност. Един ден Бог казал на един от служителите си: Вземи този учен астроном на крилата си и го понеси в пространството, като му оставиш човешкия ум и човешкото сърце, за да види, как ще се справи с положението си. Ангелът го понесъл в пространството. Астрономът наблюдавал всичко с интерес. те минавали от една планета в друга, от едно слънце в друго, докато най-после земята съвършено изчезнала от техния поглед. Те потънали в някаква бездна, а пред очите им се движели системи след системи. Така се изминали дни, месеци, докато най-после астрономът запитал ангела: Моля ти се, още много ли ще пътуваме? – Та ние сме едва в началото. – Но аз вече не мога да издържам. Чувствам, че сърцето ми ще се пръсне, а умът ми ще се обърка. Искам да се върна на земята, нямам повече сили. Ангелът го послушал и го върнал на земята. Като се видял в леглото си, астрономът спокойно въздъхнал и казал: Тази работа не е за моя ум, не мога да издържам.

И тъй, когато човек дойде до положение да не може повече да издържа, той се намира пред прага на реалността. Това, което човек не разбира и не знае, е истината. В неразбраните неща, именно, ще намерите истината, а не в разбраните – обикновените, т.е. всекидневните неща. Представете си двама души, от които единият е богат, но скъперник, а другият – беден, последен сиромаш. Защо единият е богат, а другият – сиромаш? Богатият е турил парите си настрана, на никого нищо не дава, мисли само за себе си. Сиромашът пък, каквото имал, раздал на бедни и страдащи. В края на краищата богатият има пари, но приятели няма; сиромашът пари няма, но приятели има. Кой от двамата е на прав път?

Мнозина се стремят към богатство, но не знаят, че то може да отнеме живота им. Колко богати са пострадали от разбойници в горите! За да спаси живота си, богатият трябва да раздаде всичкото си имане на бедни. Един богат търговец бил нападат от разбойническа банда. Като претърсили всичките му джобове и не намерили нищо, те казали: Защо не носиш пари в себе си? – Носех много пари, но преди вас ме срещна друга банда и взе всичко, каквото имах. Като чули това, разбойниците хукнали да гонят първата банда, да разделят парите помежду си. По този начин търговецът спасил живота си.

Христос казва: „За да влезе в Царството Божие, богатият трябва да раздаде всичкото си богатство на бедните.” – Кое богатство трябва да раздаде богатият? – Краденото богатство, т.е. онова, което е придобито по

нечестен начин. В широк смисъл на думата, крадено богатство наричаме онова, което не е придобито по закона на любовта. Това богатство внася съблазън в човешкия живот и става причина за пропадането на стотици и хиляди хора. Имате ли такова богатство, раздавайте го. Задържете ли го за себе си, то ще стане причина да ви оберат, даже и живота ви да отнемат. Богатството ви не трябва да изкушава хората. В романа „Клетниците“ от Виктор Юго, имаме добър пример с епископа. Когато Жан Вължан откраднал свещника му, и стражар го довел при епископа, да пита, негов ли е свещникът, последният спокойно отговорил: Свещникът е мой, наистина, но аз му го подарих.

Питам: от ваше гледище, кое богатство е чисто, т.е. получено чрез закона на правдата? Който има такова богатство, ще го тури в касата си, ще я затвори добре, но няма да я заключи. Всеки, който се опита да краде от тези пари, нищо няма да спечели. Каквото открадне, ще се върне на местото си. От дето е взето това богатство, там се връща. Всяка монета, излязла без позволение на своя господар, сама се връща в касата. Излезе ли с позволение на господаря си, тя не се връща вече назад. Ще кажете, че това е невъзможно. За невярващите е невъзможно, но за вярващите е възможно. Дали вярва човек, или не вярва, нещата се проверяват в живота. Всяко несправедливо богатство се губи и намалява, а праведното расте, увеличава се, но никога не се губи. Това е една велика истина. За да придобие тази истина, човек трябва да посвети живота си в служене на Бога.

„Пълен с благодат и с истина”. Благодатта представя онова велико, положително знание, което човек трябва да придобие. Истината пък подразбира съвкупност от всички разумни закони, към които човешката душа се стреми. Онзи, който е пълен с благодат и с истина, има еднакви отношения към всички хора. Няма ли еднакви отношения към всички хора, той не е пълен с благодат и с истина. За такива хора се казва, че нямат човешки отношения. Често слушате да се казва, че човек за човека е вълк. Така ли е в същност, или не, оставяме този въпрос настрана. Защо вълкът е станал вълк, мечката – мечка, змията – змия? Има причини, които са заставили вълка да стане вълк. Кога е станало това? За да отговорим на този въпрос, трябва да се върнем към онзи първичен живот, в който се явило нещо дисхармонично. Като знае причината на тази дисхармония, човек може да се освободи от страданията. Не я ли знае, той става роб на условията. Щом е роб на условията, той е осъден на големи страдания. Ще

кажете, че вълкът всякога е бил вълк; мечката всякога е била мечка; змията всякога е била змия. Възможно е да е така, но защо казват, че човек за човека е вълк? Има нещо вярно в това твърдение, но не абсолютно вярно. Онзи, който беси хората, минава за вълк. Онзи, който чупи костите на хората, минава за змия. Като обвие човека, змията го стиска и чупи костите му.

Всички хора трябва да носят в себе си една свещена идея за човека, която се изразява с думата „човещина“. Ние трябва да изявяваме Божественото начало в себе си като любов, която има за цел да внесе мир в отношенията на хората. Като видим един човек, ние трябва да се радваме на присъствието му около нас. Трябва да се радваме и на всичко живо около нас.

Един млад момък, който учеше във Варна, разправяше една своя опитност. Той казваше: Случи се нещо в моя живот, което ме доведе до пълно отчаяние. Между близките си не срещях никакво съчувствие, бях сам в живота. Един ден отидох да се разходя край морето и започнах да мисля: Трябва ли още да живея, или да туря край на живота си? Времето беше мрачно, облачно, нито един слънчев лъч не се виждаше на хоризонта. Като разсъждавах за смисъла на моя живот, една част от небето се разкри, и няколко слънчеви лъчи си пробиха път. Аз погледнах към тях, и нещо светна в ума ми. В това време отнякъде долетя една малка мушица, която кацна на лицето ми и започна да лази. Всяко нейно движение ми се отразяваше особено приятно и внасяше топлина в сърцето ми. Мракът в съзнанието ми се разсея и нещо меко, топло изпълни душата ми. Като гледах тази мушица, мислех си: Ако тази малка мушица може да се справи с положението си, колко повече аз мога да направя това. От този момент разбрах, че има нещо велико в света, за което трябва да се живее. Така животът ми се осмисли.

Днес по целия свят, особено в Америка, има религиозни общества, които броят много членове. Те записват, колко членове се обърнали вече към Бога. Как става това обръщане? Човек може да се обърне към Бога по различни начини. Първото обръщане подразбира вземане на права посока в живота. Няма по-велик момент за човешката душа от този, именно, да се обърне към правата посока на живота, която външно никой не вижда. Как познавате, че някой човек се е обърнал към Бога? Който се обърнал вече, той придобива вътрешен мир и спокойствие. Ако срещнете такъв човек, вие изпитвате голяма радост и веселие. Той мяза на извор, който постоянно

блика. В който дом влезе, той носи благословение.

Едно е нужно на съвременните хора: да възлюбят истината. Като възлюбят истината, те ще повдигнат мисълта си, ще облагородят сърцето си, ще възприемат Божията Любов. Това значи, да дойде Божието благословение върху човека. Това не значи, че човек няма да страда, но страданията му постепенно ще изчезнат. Любовта преобразява нещата.

Ще кажете, че всички сте били млади, знаете, какво нещо е любовта. Това е въпрос, който трябва да се доказва. Всички сте били млади, някои от вас и сега сте още млади, писали сте любовни писма, но кажете ми, има ли едно от вашите писма да е вярно? Колкото любовни писма съм чел, нито едно от тях не е вярно, т. е. не отговаря на изискванията на любовта. В писмата възлюбеният и възлюбената се наричат божества, ангели и т.н. Какво божество е това, което умира? Какво божество е това, което огладнява? Какво божество е това, което има нужда да учи, на което пътищата са къси? Оставете тези божества настрана.

Като говоря по този начин, аз не засягам принципа, не засягам любовта, но нейната форма, т.е. израза с който си служите. Подбудата на любовта е правилна; любовта, като принцип, във всички хора е една и съща, но изразът ѝ не е верен. От кого и да излиза, любовта е все любов, но методите, чрез които се изявява, са различни. В изявяването стават погрешки. Тъй щото, ако трябва да изявите любовта си, ще изберете най-хубавия метод, който е най-близо до истината.

Като казвам, че младите правят погрешки в изявяване на своята любов, това не значи, че трябва да се връщате назад, да станете отново млади, и така да изправите погрешките си. И старият може да изправи погрешките на младия. Младостта и старостта са два полюса, чрез които човек се възпитава. Има нещо, което стои по-високо и от младостта, и от старостта. Кое е това? Ако е въпрос за състоянията на земята, няма по-високо състояние от това, да бъдеш цар. Обаче, ако отидеш на небето, там има по-високо състояние от царското. Най-високото състояние на небето е да бъдеш Син Божи. За да бъдеш Син Божи, ти трябва да имаш Божията Любов в себе си. Христос казва: „Както ме Отец възлюби, така и аз ви възлюбих”. На друго място Христос казва: „Не се моля само за вас, но и за онези, които ще появят в бъдеще”.

И тъй, ако човешката душа не е пълна с благодат и с истина, както изворът – с вода, какво понятие може да има човек за живота? Човек стои и си задава въпроса, как ще прекара утрешния ден; как ще се справи с

несгодите и страданията на живота; как ще се справи със смъртта, която всеки ден го дебне. Да се занимава човек с такива въпроси, това означава неразбиране на живота. Единственият въпрос, който заслужава внимание, е въпросът за любовта. Какво нещо е любовта? Любовта е свещеният огън на живота. Когато слънцето изгрява, ние имаме пред вид служенето на ангелите. Слънцето изпраща светлината и топлината си по целия свят като символи на мъдростта и на любовта. Мъдростта представя мъжкия принцип в света, а любовта – женския принцип. Или, светлината е мъжкият принцип, а топлината – женският. Чрез светлината се проявяват всички светли, разумни същества и предлагат услугите си на хората. Чрез топлината пък се проявяват всички възвишени, любещи души. Ако не разберете езика на тия същества, те си заминават, а вие започвате да скърбите, че сте изгубили нещо ценно. Отворете прозорците си, да влезе повече светлина през тях; измийте ги добре и влезте в разговор със съществата на светлината и на топлината.

Ще кажете: Как може да не виждаме тия същества? – Много естествено. Вие виждате портрета им, но не виждате самите тях. Представете си, че виждате моя образ, нарисуван върху платно, с бои, и по цели часове седите над него да го гледате. Най-после вие се влюбвате в моя образ и казвате: Аз познавам този човек, виждал съм го. Какво сте разбрали от него? Реален образ ли е той? Представете си, че същият образ, но жив, всеки ден ви изпраща по един хляб по слугата си. Вие не виждате човека, но получавате хляба, който ви изпраща. Кой от двамата е по реален: образът, нарисуван на платно, който всеки ден гледате, или човекът, когото не виждате, но от когото всеки ден получавате по един хляб? Казвате, че образът на платното мяза на живия човек, когото не виждате. Никаква връзка не съществува между образа на платното и живия човек. Образът е символ, едно слабо подобие на реалния, на действителния човек. Значи, всяко нещо, което не говори, не мисли, не чувства, не действа, не е реално. Например, вие гледате картини, които представят Христа на молитва в Гетсиманската градина и казвате: Колко хубаво се е молил Христос! Според мене, Христос никога не се е молил така, както е представен. Това е идея на никой художник. Така се молят на запад. Някъде представят Христа на молитва, както турците се молят. Никога Христос не е падал на колене във време на молитва. На колене стоят само учениците, които не знаят урока си. Не поставяйте Христа в такива положения и пози, на които не разбирате смисъла. И разпятието на Христа не е представено, както

трябва. Някои рисуват Христа разпнат на висок кръст. За да стигнете тялото Му, трябва да се качите на стълба. Други пък рисуват кръста понисък, тялото било едва на половин метър над земята. Кое от двете положения е по-вярно, не се знае. Когато описват страданията на Христа, важно е да се каже, че Христос страдал, а дали кръстът е бил висок или нисък, не е важно. Вярно е, че Христос бил разпнат на кръст и минал през големи страдания. Както и да рисуват разпятието на Христа, важно е, че Той минал през големи, интензивни страдания, без да се поколебае в убежденията си.

Най-героичната проява на Христа виждаме в момента, когато Той хвърли кръста и каза: Дотук го носих аз. Оттук нататък вие ще го носите. Това беше велик жест, с който Христос искаше да каже: Аз, човекът Исус, мога да нося страдания. Вие можете да прободете сърцето ми, но ще знаете, че обичам истината, защото за нея съм дошъл, и никога няма да изменя на убежденията си. Пълен съм с благодат и с истина и мога да издържа на всичко. Какво правят сегашните хора? Всеки гледа да стовари страданията си върху другите, те да ги носят. Не, всеки сам ще изнесе страданията си, ще понесе своя кръст и когато го разпнат, ще каже: Свърши се вече! Предавам духа си в ръцете на Бога. Не си правете илюзия да мислите, че Христос ще слезе с колесница от небето, да ви вземе и да ви заведе направо в рай. Това не може да бъде. Кой царски син е взел за невеста някоя грозна, проста мома, от която всички да бягат? Всеки страхлив човек, който не иска да носи страданията, който не иска да приеме любовта, е грозен. Той не може да влезе в Царството Божие. Това не значи, че оттам не го искат, но няма условия да влезе. Той трябва да бъде готов за Царството Божие. Там приемат красиви души, в които се е вселил някой ангел, които са готови да служат с любов и с истина.

Съвременните хора се нуждаят от велик идеал, чрез който да станат силни, да се откажат от присадките на старите разбирания и вярвания и да приемат онова верую, което е вложено в душите им. Който носи истината в себе си, той никога не може да произнесе името Божие напразно. Обаче, щом се намери пред голямо изпитание или страдание, той казва: Велики Господи на вечността, заради Тебе съм готов да понеса всички страдания и изпитания. Това е една магическа формула, с която можете да си служите. Някой чете Евангелието, изучава го и си казва: Чудно нещо, защо Христос не ми говори? Защо не ми се яви? За колко моми може да се ожени царският син? Ако е решил да се жени, царският син може да избере само

една мома. Ако няма намерение да се жени, той ще остане в положението на девата мома и за никоя мома няма да мисли. Той ще помага на всички моми, но за никоя няма да се жени. Следователно, Христос се е предал в служене на Бога и в Негово име помага на всички страдащи; няма защо специално да се изявява на този и на онзи.

Щом стане въпрос за женитба, мнозина казват: Защо да се не жени човек? Защо бяга от щастието си? Питам: Ако девицата се е оженила за своята девственост, т.е. за чистотата, трябва ли да се развенчава? Чистотата е първият ѝ мъж. Трябва ли да напуска първия си мъж и да се жени за втори? Къде е логиката тук? Какъв смисъл има праведният, светията да слиза на земята, за да се жени? Има смисъл светията да слезе на земята да се жертва за цялото човечество, да раздаде богатството си на всички хора, но няма смисъл да се жени, И да се ожени, той не може да направи жена си щастлива. Кой мъж досега е направил жена си щастлива? Или коя жена е направила мъжа си щастлив? Това не значи, че любовта е лошо нещо, но идеята, която е вложена в женитбата, е изопачена, вследствие на което се внася известна дисхармония в живота. Вие трябва да разрешавате въпросите принципиално, да се ръководите от Божествения принцип на нещата. Божественият принцип трябва да взима участие в областта и на ума, и на сърцето, и на волята. Божественото е всякога чисто. Ако нещо не е Божествено, в него има примеси. Примесите трябва да се изхвърлят навън. Всяко нещо, което служи за повдигане на човечеството, за неговото благо, за повдигане на човешкия ум, на човешкото сърце, на човешката воля и за съграждане на човешкото тяло, е от Бога. Всяко нещо, което няма пред вид благо на цялото човечество, както и на отделните индивиди, не е от Бога.

И тъй, вярвайте в Божественото начало в себе си. Стремете се да обичате всички хора, не в сегашните им прояви, но като души. Откривайте великото и красивото в човека, както бижутерът различава скъпоценните камъни от обикновените и ги продава скъпо. Най-малкият проблясък на душата в човека е скъпоценен камък. Намерете този камък, турете го на мястото му и отдайте му нужната цена. Това значи, да повдигнете човека. Във всички хора се проявява душата, отчасти или напълно. Затова, именно, Божественото начало в човека иска да се прояви, да спаси душата му от непоносими страдания. Не може ли да се справи с тия страдания, човек изпада в безлюбие и се ожесточава. Щом се ожесточи и огрубее, човек започва да върши престъпления и казва: Аз не вярвам в никакъв Бог. Аз не

вярвам, че Той съществува, докато не Го видя. Ако Го види отвън, той може да бъде щастлив, но временно. Защо само временно?—Защото няма любов в себе си. Ако Бог живее в човека, той има любов, той всякога ще бъде щастлив. Любовта е магическа пръчица, с която се разрешават и най-трудните житейски въпроси. За да придобие любовта, човек не трябва да се безпокои, но да се освободи от своите вътрешни заблуждения. Докато се безпокои и съмнява, човек не може да се домогне до истината и любовта. Щом се успокои и повярва във великото начало, което го изпратило на земята, човек ще придобие нов възглед за живота, нова светлина и ще разрешава въпросите си правилно, с любов и с истина. Тогава и окръжаващите ще изменят отношенията си към него.

Казано е в Писанието: „Когато пътищата на човека са Богоугодни, Бог го примирява с враговете му”. Значи, достатъчно е човек да изправи отношенията си към Бога, за да изправят и окръжаващите отношенията си към него. Ние не искаме да заставим хората да вярват в Бога, но искаме всички да се ползват от Божествената светлина и топлина, от знанието и от свободата. Всеки може да бъде гражданин на Царството Божие, доколкото му са дадени възможности, и никога да не остава на едно и също положение. Той трябва да знае, че пред него има много области, в които трябва да проникне. Затова, именно, сегашното предстои на промени. Сегашните форми трябва да се изменят. Ако човек не е в сила да измени тялото си, своя ум, своето сърце, той не може да се развива. Време е да се създаде нов тип човек.

Какви трябва да бъдат новите социални възгледи и закони? Новите възгледи изискват нови хора, които са готови да се откажат от насилието, от лъжата, от лицемерието, от користолюбието. Щом се освободят от тия отрицателни прояви, хората ще пожелаят естествено да приложат Божиите закони в света. Това е задача на човешката душа. Някои очакват спасението си отвън някъде. Не, спасението на човека иде от слънцето. Щом изгрее слънцето, огън ще има по цялата земя. Не изгрее ли слънцето, и огън няма да има. С други думи казано: Спасението на човека иде от Бога. Ако цялото духовенство не стане носител на свещения огън на любовта, никакво спасение не може да се очаква; ако всички майки и бащи, братя и сестри, учители и ученици не са носители на свещения огън на любовта, никакво спасение не може да се очаква.

Новият живот е пред вратата на всички хора. Той хлопа и очаква да му се отвори. Онези, които са готови за този живот, трябва да отворят вратите

си и да го приемат. Новият живот ще произведе вътрешен преврат в хората. За тях е казано в Писанието, че ще минат от смърт в живот.

Днес ви пожелавам да бъдете пълни с благодат и с истина, да станете служители на вашия Господ, а не на онзи Господ, когото вековете създадоха. Желая ви да се освободите от всички заблуждения и да се върнете към онзи Бог на вечността, Който ви изпрати на земята да учите и да работите. Казано е в Писанието: „И създаде Бог човека по образ и подобие свое”. Докато не намерите този първичен образ, нищо не можете да постигнете. Някои мислят, че е мъчно да намерят Господа. Това е най-лесната работа. Не е нежно да отидете до слънцето. Слънцето само ще дойде при вас, но вие трябва да бъдете готови да възприемете неговата светлина и топлина. Що се отнася до Бога, никога не можете да Го намерите. – Защо? – Защото Той е навсякъде и никъде. Какво разбирате под думите „навсякъде и никъде”? Под думата „навсякъде”, разбираме, че Бог изпълва цялото пространство. Под думата „никъде”, разбираме, че Той не е на определено място. Някои казват, че Христос е в Германия, други – във Франция, трети – в Русия, четвърти – в Англия и т.н. Може да е там, може и да не е там. Казано е от някои, че Христос ще се яви като светлина и ще присъства навсякъде. Христос ще говори чрез всички хора, които са отворили сърцата и душите си за Него. Това е духовно схващане на въпроса за идването на Христа между хората.

Въпросът за идването на Христа е личен. Всеки го схваща различно. Никой никого не може да убеди, че Христос ще дойде по външен или по вътрешен път. Как можете да убедите човека в това, в което не вярва? Как ще убедите някого да мисли, че е царски син? Той знае, че баща му не е цар – нищо повече. – Ама някога в миналото е бил цар. – Това е друг въпрос. Има нещо, което само той знае за себе си, а не вие. Каквото и да ми казват хората, аз зная, че противоречия не съществуват в света. За мене злото си е зло, а доброто – добро; лошите хора са лоши, а добрите – добри. Че хората са добри, това особено не ме радва. – Защо? – Защото в реда на нещата е да бъдат добри. Че хората са лоши, и това не ме оскърбява. И това е в реда на нещата. Аз не се меся в Божиите работи, не питам, защо този човек е добър, а онзи – лош. Всеки човек е на мястото си. Когато дървата горят, огънят се поддържа; щом дървата изгаснат, и огънят изгасва. Когато дървата изгорят, това показва, че огънят ги е задигнал някъде в пространството. Дърветата са моми, които пристават на своите възлюбени и отиват някъде заедно с тях. И свещта, която изгаря, отива някъде със

светлината, т.е. със своя възлюбен. Коя свещ не се влюбва в светлината, и кое дърво не се влюбва в огъня?

Както и да се говори на хората, те се страхуват от страданията. Христос казва: „Скръбна е душата ми до смърт”. Въпреки това, Той се радваше, че страда. Значи, има една скръб, за която хората се радват. За тази скръб, именно, казваме: По-добре е човек да страда и да скърби, но да е жив, отколкото да няма скърби и страдания и да е мъртъв. Ако поставите всички страдания и противоречия, които съществуват в ада и в рая, на едното блюдо на везните, и всичките блага на живота – на другото блюдо, те взаимно се уравновесяват. те са полюси на живота. Божественият живот прониква и в ада, и в рая. От човека зависи да бъде в рая или в ада. Ако е в ада, той може да отиде в рая; и от рая той може да отиде в ада.

В един анекдот за Соломон се вижда, как може човек да напусне ада. Един ден Соломон направил една погрешка, за която дяволът го завел в ада и му казал: Ще останеш тук, при жените си. Всичките ти жени са тук. Соломон прекарал два–три дена в ада и започнал да мисли, какво да работи. Той взел един метър и тръгнал да измерва ада. – Какво правиш тук? – запитал го един от главните дяволи. – Меря ада, да видя, каква е дължината и широчината му, искам да съградя храм, да се молят хората. Като чул това, дяволът веднага го изпъдил от ада като му казал: Тук не искаме еретици. Тъй щото, искаш ли да излезеш от ада, стани еретик. Това е единственият метод.

Следователно, всички противоречия, които съществуват на земята, са привидни. Те имат за цел да познаем Бога, да познаем и себе си. Да познаем Бога, това е раят на земята. Да познаем себе си, това е адът на земята. Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе Единнаго Истинаго Бога и Исуса Христа, Когото си проводил на земята”. Гръцките философи казват: Това е целта на живота, да познаем себе си. Ние не искаме да познаем себе си, но искаме да познаем Бога. Ние познаваме вече себе си. Всички грехове и престъпления, това сме ние. Цялата земя е покрита само с кости, със сълзи и с кръв, с безчестия и с грехове. Тя не може да носи повече това, което досега е носила. Сега ние искаме друго нещо: да познаем Бога, да познаем любовта.

И тъй, като хора, ние можем само да доставяме материал на Господа, да работи. Господ не се гневи на хората, но използва техните грехове за тор на своята нива. От време на време Той слиза на земята да я очисти, като ни казва: Работете по-нататък! Докато искате да познаете себе си само, вие

живеете в ада. Ако искате мене да познаете, ще живеете в рая и щастливи ще бъдете.

„Пълен с благодат и с истина”. – Кога може човек да бъде пълен с благодат и с истина ? – Когато познае Бога.

Желая на всички ви да познаете вашия Господ, от Когото сте родени.

29. Беседа от Учителя, държана на
16 март, 1930 г. София. – Изгрев.

СИНОВЕ НА СВЕТЛИНАТА

„Да сте синове на светлината.“

Речта може да бъде разбрана, може да бъде и неразбрана. Понякога разбраните речи са за глупавите хора, а неразбраните – за умните. И обратното е вярно: неразбраните речи са за глупавите хора, а разбраните – за умните. Това са парадокси, т.е. противоречиви мисли, с които хората трябва да се примирят. Примиряване е възможно, само когато нещата се обяснят.

Казано е в Писанието: „Да сте синове на светлината”. Обаче, не е казано да сте синове на здравето, на живота, на Бога, на истината. Да сте синове на светлината е едно нещо, да сте синове на Бога е друго нещо. Светлината е израз на нещо, т.е. среда, в която се крият условия за разумен живот, за живота на мисълта. Да сте синове на светлината, това значи, да сте синове на разумни, на мислещи хора. Човек се отличава от другите живи същества по това, именно, че мисли. Значи, растението расте, животното се движи, а човек мисли. Преди да дойде до фазата на мисълта, човек е расъл, движил се и най-после започнал да мисли. След мисълта човек трябва да дойде до фазата на светлината, да стане син на светлината. Фазата на светлината е най-високото състояние в света. Значи, като започнем от низходяща степен на съзнанието и вървим към възходяща, т.е. от областта, в която живеят растенията, и постепенно минаваме към животните, между които влиза и човек, и най-после влизаме в областта на Божествения свят, дето живеят синовете на светлината. Тези фази срещаме и в природата, в много нейни явления. Например, от сутрин до вечер слънцето минава също през три фази: първо, изгряването на слънцето; второ, когато слънцето е на най-високата си точка – в своя зенит, и трето – залязването на слънцето. Това състояние, което за нас е изгрев, за други същества е залез, а за възвишените – представя особено състояние. Когато ние се намираме на върха на своето знание, други същества се намират в състояние на невежество. Който разбира законите на природата, не се страхува от фазите, през които минава. Той знае, че се движи в различни области на живота и неизбежно ще се натъква на различни промени. Той не се безпокои от това, че ако за един свят е учен, за друг е невежа. Обаче, който не разбира законите на природата, той се съобразява с фазите и състоянията на живота и се държи за тях като слепец за тояга.

Съществуват три вида науки. Първият вид науки обхващат всичко онова, което се отнася до стомаха. Те имат пред вид неговите нужди. Страхът от глад е създал много науки, изкуства, занаяти. Техниката, индустрията се дължат все на страха от глад. Като говорим за стомаха, някои разбират човешкия търбух. Стомах и търбух са две различни неща. Стомахът е място на работа, дето се обработват материалите, необходими за съграждане на човешкото тяло.

Вторият вид науки се отнасят до сърцето, т.е. до духовния свят. От този свят, именно, слизат работници, които взимат участие в съграждане на човешкото тяло.

Третият вид науки са тия, с които се занимават здравомислещите хора или хората на мисълта. Те черпят своите знания от умствения свят, който отпуска средства за строежа на човешкото тяло. Този свят представя извора на живота. От него идат благата и се разпространяват по всички останали светове. Най-после дохождаме до морето, т.е. до живота, в който се вливат всички извори и реки. В живота се реализират всички неща.

„Да сте синове на светлината.” Под понятието „синове на светлината” разбираме ония разумни същества, които са дошли на земята да работят, да творят и съграждат, а не да ядат и пият. Те са хора и на перото, и на чука едновременно. Ако отидете на нивата, и там ще ги намерите. Те орат, копаят, градят и съграждат. Те са добри работници във всяко направление. Каквото мине през ръката им, оживява и възкръсва. Когато един от синовете на светлината напише едно стихотворение, в което възпява някое цвете, цветето оживява и проговаря. Засега цветята спят, но ще дойде ден, когато ще оживеят, ще проговорят на хората. Това значи, че е дошло вече Царството Божие на земята. Докато цветята спят, страданията са неизбежни. Днес хората късат цветя и ги захвърлят. Младата мома откъсне едно цвете, накичи се с него и, като увехне, захвърля го. Защо го откъсна и защо го хвърля, и тя не знае. Ще кажете, че цветето е създадено за късане. Не е вярно. Така говорят само ония, които не мислят. Мислещите и разумни хора знаят, че цветето има велико предназначение.

Съвременните хора гледат с пренебрежение на много неща и казват, че това или онова не е реално. Значи, те се интересуват само от реални неща. Кой неща са реални? Всяко нещо, което може да се съгради, е реално. Който е дошъл до реалността на нещата, не се срамува от работа, нито се страхува да изповяда убежденията си на думи и на дела. Ще дойде някой да се хвали, че е културен и образован човек, че е свършил няколко

факултета. Какво може да направи той със своите знания? Химикът ще каже, че може да получава задушливи и отровни газове. Каква наука е тази, която е дошла до такива открития, с които трови хората? Това не е истинската наука, към която човек трябва да се стреми. Такива учени ние наричаме обикновени. Всеки може да бъде обикновен учен, но малцина могат да творят и откриват велики неща. Ще кажете, че и музиката е достигнала големи постижения. – Къде са постиженията на музиката? – В модерната музика, в шлагерите – Къде се прилагат шлагерите? – В танца. Жалко е, че музиката е в услуга на такива танци, при които мъжете и жените се продават. И на хората се продават мъже и жени. Докато мъжете и жените се продават, светът няма да се оправи. Тъй щото, ако съвременните семейства не стоят на тази висота, на каквато би трябвало, причината на това се крие в продажбата на мъжете и на жените. Време е вече майките и бащите да престанат да продават синовете и дъщерите си. Не престане ли тази продажба, светът ще си остане такъв, какъвто е днес. Каквито са причините на нещата, такива ще бъдат и последствията.

Сега ние не искаме да създадем нов свят, но казвам, че съществува друг свят, населен с възвишени и разумни същества, които живеят другояче, а не както хората на земята. – Къде е този свят? Къде са тия същества? – Около вас, във вашия свят. – Защо не ги виждаме? – Мравката вижда ли човека? Знае ли тя, че живее в човешкия свят? Мравката може по цели часове да лази по главата и ръцете на човека, без да знае, че това е човек. Тя прави научни изследвания, търси кръвчица отнякъде. Като намери малко кръв, тя се задоволява и не се интересува повече, от де е взела тази кръв. Може да е взела от човек, може и от някое животно – това не се отнася до нея. Мравката не си е поставила за задача, да разбере, какво нещо е човекът. Често и вие се качвате по главите и ръцете на разумните същества, без да се извините за вашата смелост. Вие мислите, че сте божества, които имат право да вършат, каквото искат. Обаче, вие плащате за вашата крайна и не на място проявена смелост. – Как? – Чрез болести. Някой страда от главоболие, друг – от коремоболие, трети – паднал и счупил ръката или крака си. Причината за вашите заболявания се дължи на това, че, както сте се разхождали по главата на някое разумно същество, то ви е чукнало, и вие сте паднали на земята. По този начин разумните същества предават уроци на хората. Друг е въпросът, ако човек се качва на главата на разумните същества с позволение. Те го приемат с радост и го развеждат в своя свят. Правилно разбиране има само между разумни

същества.

В света съществуват само две велики неща, които са еднакво силни: те са великото малко и великото голямо. Великото малко може да запали целия свят, а великото голямо може да изгаси целия свят. Великото малко е онази искрица, която произвежда най-страшни пожари. Великото голямо е онази буйна вода, която и потоп може да причини, и всички пожари да изгаси. Когато великото голямо работи, потоп иде в света. Когато великото малко работи, огън гори в света. Дето има огън, там има готвене, ядене и пиене. Когато великото голямо и великото малко се сдружат в обща, взаимна работа, нещо велико се гради. Тази е науката на синовете на светлината.

Като хора, които сте дошли на земята, да учите и да работите, вие трябва взаимно да си помагате, да влизате в положението си, както правят синовете на светлината. Лекарят трябва да влиза в положението на болния, но и болният трябва да влиза в положението на лекаря. Когато хирургът оперира болния без упойка, последният трябва да бъде умен и търпелив, да не рита. Ако рита, той сам ще си повреди. При това положение, лекарят не може свободно да работи и, вместо болното място, може да отреже част от здравото. Имайте търпение да издържите операцията без упойка; ако ви упоят, положението ви ще се усложни. Трябва да мине много време, докато организмът се освободи от внесената чрез упойката отрова. Чрез операцията лекарят изпитва търпението на болния, а болният – изкуството на лекаря. Ако не рита, болният е умен и търпелив човек. Ако рита, търпението му е слабо. За да има успех в работата си, лекарят се нуждае от известни условия.

Богатите хора имат особени възгледи за нещата. Като разполагат с пари, те мислят, че лекарят е длъжен да ги излекува. Здравето с пари не се купува. Има причини, на които се дължат болестите. Има причини, на които се дължи здравето на човека. За да се лекува и да пази здравето си, човек трябва да знае и едните, и другите причини. Само разумният човек, в широк смисъл на думата, може да бъде здрав. И само неразумният може да бъде болен. — Какво трябва да прави болният, за да се справи със своето болезнено състояние? – Той трябва да стане разумен. Днес много хора страдат от неврастения. — Защо са станали неврастеници? – От големи безпокойства. Момата обича някой момък и постоянно се безпокои, страхува се да не изгуби любовта му. Тя вижда, че той се разговаря с други моми и се тревожи. И момъкът се безпокои за същото. Той обича една

мома, но се тревожи, понеже тя се разговаря с други момци. Защо трябва да се безпокоят? Ако момата е дъщеря на светлината, а момъкът — син на светлината, всякакво безпокойство между тях е изключено. Ще кажете, че момата иска да знае, какво прави и какво мисли момъкът. Нека стане дъщеря на светлината, да види, какво прави и какво мисли момъкът. - Само неразумният човек може да се безпокои за обикновени работи. Разумният човек, който вижда и разбира нещата, не се безпокои за празни работи.

Ще приведа един пример от живота на Соломон – Ра, един от знаменитите царе на древността. Той имал само един син, когото решил да ожени. За тази цел той пратил свои хора да търсят невеста за сина му, която да отговаря на следните условия: да ходи като човек, но и да бяга като кон; да работи като човек, и да хвърчи като птица; с ушите си от една страна да приема, а от друга – да дава; с очите си от една страна да пали, а от друга – да гаси; с устата си от една страна да връзва, а от друга – да развързва. Как мислите, може ли да се намери такава невеста?

Това са символи, които трябва да се разгадаят. Като говорите за коня, вие го разглеждате като животно. Обаче, по съдържание, конят има отношение към физическия и към духовния свят. Когато човек мисли дълбоко върху нещата, казваме, че той се е качил на своя кон. Значи, конят символизира човешкия ум. Щом се качи на ума си, човек трябва да го направлява добре. Ако не може да го направлява добре, конят ще го хвърли на земята. Видите ли, че някой човек ходи пеш, т.е. не може да се ползува от своя кон, вие го наричате луд, смахнат. Как трябва да постъпите с този човек? Ще го качите на коня и ще му държите юлара. Никога не се качвайте на кон без юлар. Юларът е закон на живота. Това значи, че човек трябва да познава законите на своя ум. Като държи юлара на коня и добре го направлява, човек се ползва разумно от своя ум. Ако не знаем законите на своята мисъл и не можем да се ползваме от тях, умът ни може да ни хвърли на земята, както конят хвърля своя господар. Ако кръвта не се разпространява правилно, по всички центрове на човешкия мозък, някои центрове ще се хранят повече, за сметка на други, които ще бъдат в лишения. Например, ако човек живее повече в низшите области на мисълта си, кръвта ще храни повече задните центрове на мозъка: семейните чувства, гордостта, тщеславието и др. За сметка на тия чувства гладуват моралните. Моралните чувства се хранят с Божествени сокове. Те са съставени от клетки, които изискват чиста, благородна, префинена храна.

Какво разбираме под думата „Божествено”? Най-благородното, най-

възвишеното, най-красивото, което човек носи в себе си, наричаме Божествено начало. В него се крие вечния живот, безсмъртието, красотата и смисъла на живота. В Божественото се крият всички възможности на човешката душа, а не на тялото. Тялото е резултат на нещо високо.

„Да сте синове на светлината”. Ще кажете: Кога ще станем синове на светлината? – Когато пожелаете. – Как можем да станем синове на светлината? – Посейте една семка в земята, и тя ще ви покаже начин за постигане на вашето желание. После, турете ръката на сърцето си и вижте, дали тупти. Докато сърцето ви пулсира и изпраща кръв по цялото тяло, има надежда да станете синове на светлината. Щом сърцето ви престане да тупти, щом изгубите топлината си, вие се лишавате от условията, да станете синове на светлината. Видите ли, че топлината на сърцето ви се намалява, трябва да я усилите. Жреците, които поддържали свещения огън в храмовете, познавали всички тайни около него, вследствие на което се стремели да гори непрекъснато. Във време на обредите те го усилвали. Слаб или силен, свещеният огън не трябва да загасва. Като знаете това, изучавайте законите на разумната природа, за да можете, когато е необходимо, да увеличавате топлината си. Увеличаването на вътрешната топлина на човека не подразбира увеличаване на температурата, както в болния. Температурата на болния се дължи на особено горене в организма, предизвикано от натрупване на различни утайки, като непотребни вещества. Вътрешната топлина, за която говорим, подразбира правилно и разумно увеличаване на свещения огън в човека. Под влиянието на този огън се развиват правилно човешките дарби и способности.

Един евангелски проповедник, българин, слушал да се говори за някакво духовно общество от свети хора в Америка. Той се заинтересувал да види тези хора, за които говорили чудни работи. Случило му се да отиде в Америка. Първата му работа била да намери това общество, да се запознае с тези чудни, свети хора. Най-интересното в тях било това, че когато преминавали от състоянието на обикновени хора в свети, те преживявали такава голяма радост, че излизали от релсите на обикновения си живот. Всеки, който изпитвал тази радост, започвал да играе, да прескача огради, да се катери по дървета, да целува и прегръща, когото срещне на пътя си. В това време той не държал сметка за общественото мнение. Той се намирал на седмото небе от радост – не се стеснявал от никого, защото имал висок идеал. Той съзнавал, че с него става нещо особено – душата му се пробуждала и минавал от обикновения в

необикновен живот.

Този българин започнал да посещава обществото на светите хора редовно и, за учудване на самия него, изпаднал в особеното състояние. Той почувствал, че отвътре нещо го кара да скача, да играе, да пее, да се катери по дървета и по огради. Като не могъл да направи това, той легнал на земята по корем и започнал да се търкаля, да рита, да се обръща на всички страни. Най-после започнал да се моли: Господи, помогни ми да се освободя от това състояние, защото не мога да издържам. Ако продължи още малко, ще се пукна. И, наистина, той се освободил от това състояние, което повече не се повторило.

Мнозина се запитват, на какво се дължи това състояние. Питам: Какво ще прави конят, ако го освободите от обора, в който бил дълго време затворен? Щом се види свободен, първата му работа е да отиде в гората. Който види този кон да препуска, ще каже: Какво се е разлудувал този кон? Ще бяга, разбира се. До сега той е бил в затвор. Щом се види на свобода, той влиза в обществото на светите хора, дето иска да стане член. Обаче, като го намери, господарят му се радва, че може пак да го затвори в обора. В същото положение се намира всеки човек. Докато е в обществото на светите хора, той е подобен на свободния кон. Но обществото, църквата, държавата го дебнат. Те го хващат, турят му юлар и казват: Хванахме те вече, в ръцете ни ще бъдеш. Не ставай луд кон!

Какво искат съвременните хора? – Свобода. Изобщо, всички хора искат да бъдат свободни. Ние, обаче, искаме да служим на държавата без юлар; ние искаме да служим на обществото без юлар; ние искаме да служим на църквата без юлар; ние искаме да служим на дома без юлар. Без юлар човек може да свърши работата си по-добре, отколкото с юлар. Работа без юлар, служене без юлар, това е учението на синовете на светлината. Какво представя синът на светлината? Той е огън и пламък, живот и светлина. С десет въжета да го вържете, той пак ще се развърже; в затвор да го турите, и оттам ще излезе. Казано е в Писанието: Когато синовете на светлината дойдат, вратите на затворите ще се отворят; всички заблуждения ще изчезнат; всички недоразумения и раздори ще се стопят; всички болести ще се махнат. Тогава ще дойде Царството Божие на земята. – Кога ще дойдат синовете на светлината? – Те и сега са на земята, но дегизирани, никой не ги познава. Благословен е този, който срещне един от синовете на светлината. Те премахват ограниченията в света, но без бомби. Те разбират законите на разумния живот и правилно ги прилагат. Гневът, съмнението,

малодушието, страхът са бомби, които разрушават самия човек, който ги носи. Понеже синовете на светлината не се гневят, не се съмняват, не се страхуват, те не си служат с никакви бомби.

„Да сте синове на светлината”. Така е казал Христос на своите ученици, като им откривал законите на светлината. Той им казвал, че като знаят законите на светлината, един ден те ще правят по-големи чудеса от тия, които днес виждат. Когато Христос дойде на земята, мнозина искаха да Го направят цар, но Той казваше: „Не съм дошъл на земята да ставам цар, но да приложя Божия закон. Когато дойда втори път на земята, ще приложя напълно Божия закон”. В Откровението е казано, че когато затръбни седмата тръба, всички царства на земята ще станат едно цяло – царство на светлината – Божие царство. Тази идея работи вече в света. Днес всички велики хора, всички управляващи търсят начин, да съгласуват интересите на всички народи. Един ден, когато тази идея се реализира, границите между държавите ще се премахнат, ще се въведе общо управление във всички държави. Значи, някаква външна сила работи и застава всички държавници, всички велики хора да приемат тази идея и да я реализират. Всички преговори между държавните глави, всички прогресивни и нови движения се стремят, именно, към това, да отворят път за идване на синовете на светлината.

Ще кажете, че новото е опасно за човечеството. Новото подразбира идване на Божественото в света. Бъдещето е в ръцете на онези, които носят новото, а не на онези, които поддържат стария ред и порядък, в който царува насилието и тъмнината. Ние сме за новото, за реда и порядъка на Божественото, който синовете на светлината носят. Ние сме за новия, за вечния живот. Следователно, на младите ще покажем пътя към този живот, а на старите ще покажем начин, как да се подмладят. Когато Христос казва, че, ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие, Той има пред вид синовете на тъмнината. Тъй щото, ако синовете на тъмнината не станат синове на светлината, не могат да влязат в Царството Божие. Казано е още, че родените от Бога грях не правят. Значи, за да не греши, човек трябва да се роди от Бога, да стане син на светлината, носител на Божественото в света.

„Да сте синове на светлината”. С други думи казано: Да сте синове на любовта. Ако искате да се преобразите, приемерте любовта в себе си. Вижте, как се проявяват младите момичета и момчета, преди да ги посети любовта и след като ги посети. Преди да ги посети любовта, те са

небрежни към себе си, към родителите и ближните си, към уроците си. Щом любовта ги посети, те коренно се изменят: започват да се обличат добре, отнасят се внимателно към родителите си, към уроците си. Любовта преобразява човека и осмисля живота му.

Когато говорим за синовете на светлината, имаме пред вид любовта на някоя мома или на някой момък. В същност, човек се влюбва в ближния си само тогава, когато последният е проводник на нещо светло и възвишено. Като не знаят това, мнозина се произнасят неправилно за любовта на младите. Щом видят, че някоя мома или някой момък се влюбил, те казват: Временна е тази любов. Скоро ще прегори, и момата ще заприлича на нас. Не е така. Това, което прегаря, не е любов. Това не е посещение на синовете на светлината. Когато някой от синовете на светлината посети младия момък или младата мома, те стават внимателни, любезни към родителите си, към своите близки. те съзнават погрешките си и ги изправят. Аз познавам синовете на светлината и мога да ви ги опиша. Те са стройни, красиви, разумни, занимават се и с музика, и с поезия, и с наука. Те пишат такива писма и такива поезии, каквито никой обикновен човек не може да напише. Благодарете на Бога, ако вашата дъщеря или вашият син се влюбят в някой от синовете на светлината. Радвайте се, когато любовта на един от тия синове ви посети. Млади и стари, стремете се към любовта на синовете на светлината, за да се преобразите, да придобиете нов живот.

„Да сте синове на светлината!” Няма по-велико нещо за човека от това, да бъде син на светлината. – Защо? – Защото ще бъде свързан с разумните същества на земята. – Къде са синовете на светлината? – Те не са на небето, далеч от хората, но между тях. Ако искате да срещнете някой ангел, светия или син на светлината, не ги търсете далеч от себе си. Те са по горите, по планините, между хората в селата и в градовете. Достатъчно е да се вгълби човек в себе си, да започне да размишлява, за да се свърже с тях. Да се свържете с едно разумно същество, това значи, да ви посети една светла, възвишена мисъл. Когато Христос се уединяваше в гората на молитва, Той се срещаше със синовете на светлината и се разговаряше с тях. Една вечер Христос отиде на планината с двама от своите ученици, които видяха синовете на светлината. Те разбраха, с кого се разговаряше Учителят им.

Следователно, когато се натъкнете на никакво страдание или изпитание, обърнете се към синовете на светлината. Достатъчно е един от тях да ви посети, за да имате една реална опитност. Нямате ли връзка с разумните същества, колкото и да се молите, молитвата ви няма никакъв

резултат. Вие се намирате в положението на човек, който търси изгряващото слънце, а намира залязващото. Какво трябва да правите при това положение? Трябва да постоите. Макар и да попадате на залязващото слънце, търсете непрестанно изгряващото. Ще дойде ден, когато ще попаднете на изгряващото слънце, и работите ви ще се наредят добре.

Американският проповедник Муди решил да отиде в Англия да проповядва. Трябвало да мине през Ливърпул, да се срещне с един от приятелите си, който обещал да му нареди работата: да наеме специален салон, да плати всички разходи. Стигнал благополучно в Ливърпул, но се указало, че приятелят му умрял преди една седмица. Муди се намерил пред голяма мъчнотия, но, в края на краищата, работата му се наредила, и той държал бляскава проповед, на която присъствали няколко хиляди души. Бляскава била проповедта му, защото синовете на светлината го подкрепили. През време на проповедта му една важна дама минала край един от прозорците и заповядала на кочияша си да спре, да чуе и тя нещо. Муди забелязал тази дама и веднага се обърнал към слушателите си с думите: В този момент продавам душата на една дама. На тази душа светът дава слава, богатство, чест. Обаче, Христос дава друго нещо за тази душа. И той започнал да изброява всичко, което Христос дава за една душа. Като чула тия думи, дамата разбрала, че това се отнася до нея. Тя слезла от колата си, влязла в салона и се обърнала към проповедника със следните думи: Отсега нататък напускам своя стар господар и отивам при новия, да Му служа с любов и вяност.

Казвате: Има ли право човек да продава душата на ближния си? – ако знае, как да я продаде, има право. Ако с продаването душата на човека ти го повдигаш и насочваш в правия път, продай душата му. Така, именно, постъпва Бог. Той дава право на синовете на светлината да продават човешките души и да ги упътват в живота им. Като отидете при един от синовете на светлината, няма защо да му говорите за своите страдания. Той вижда положението, в което се намирате, и ви помага. Дето са синовете на светлината, там е Бог. Там Го виждам аз, там можете да Го видите и вие. Искате ли да видите Бога, идете между разумните, добрите и любещите хора. Те са и на земята, и на небето, т.е. те са и горе, и долу.

„Да сте синове на светлината”. Всеки човек може да стане син на светлината, но още не е. Засега всички хора са синове на обикновения живот, синове на заблужденията. Ще дойде ден, когато ще станат синове

на светлината, но преди това те трябва да минат през обикновения живот, като подготовка за необикновения. Сегашният човек се намира в положение на заченатото дете. Той се намира в утробата на майка си и нито сам може да яде, нито може да се движи. Синът на светлината е в положение на новороденото дете. Майка му казва: Синко, девет месеца беше в утробата ми. Ето, давам ти свободен билет за пътуване. Излез на свобода, в широкия свят и се радвай на Божието благословение. Щом получи свободен билет, синът на светлината излиза на бял свят и запява своята първа песен: Ва ... ва ... Майките и бащите знаят, каква е първата песен на детето. „Ва”, това е името на първия Бог, който бабува, за да се раждат децата – синовете на светлината. със своята първа песен детето благодари на Бога, че излиза от света на ограниченията и влиза в света на свободата. И българинът казва на воловете си: Ва! Това значи: Спрете за малко, да ви покажа, как можете да излезете от ограничения живот и да влезете в живота на свободата.

Сега и на вас казвам: Спомняйте си често за синовете на светлината, че, като дойдат големите страдания, да знаете, че те идат да ви освободят от ограниченията на живота. Понякога вие се насърчите, вдъхновите се, чувствате сила и готовност за възвишена работа, но веднага се спрете и казвате: Не е време още за това. Днес отлагате, утре отлагате, докато един ден видите, че сте остарели, и казвате: Свърши се моята работа. Ще остане за друго прераждане. Християните пък възлагат всичко на Христа. Те очакват да дойде Христос втори път на земята, да ги възкреси. Не, първата песен „ва” ще ги възкреси. За да възкръсне, човек трябва да се новороди. Възкресението иде само за ония, които ще станат синове на светлината. Възкресението е новата епоха, в която идат синовете на светлината, да работят за създаване на нов свят, ново небе и нова земя. – Старият свят няма да се разруши, но ще се преобрази, ще се преустрои. Новият свят, това е епохата, която иде в света, в която ще се прояви Божията Любов. Проявяването на Христа на земята не е нищо друго, освен проява на Божията Любов. Изявяването на синовете на светлината не е нищо друго, освен проява на Божията Любов. Те идат да изявят любовта и да видят, как се проявява тя на земята. Докато са на небето, те нямат право да се влюбват помежду си, но като дойдат на земята, влюбват се в Бога на любовта.

Хората не разбират любовта, поради което си я представят нещо обикновено. Каквато представа да имат за любовта, те трябва да знаят, че всичко, което носи мир и радост за човешката душа, е любов. Всичко,

което носи светлина и знание за ума, е мъдрост. Обикновеният човек се движи между два полюса – любовта и мъдростта, а съвършеният стои на върха, дето светлината изгрява. И ангелите живеят между любовта и мъдростта, но в по-високи полета. Синовете на светлината слизат между хората, да внесат в умовете им светлина и знание, а в сърцата им – топлина и любов. Ако не им предадат тия неща, те не могат да се повдигнат, не могат да станат човеци, в широк смисъл на думата. Следователно, синовете на светлината идат да обновят цялото човечество.

Съвременните хора не се разбират, защото се разглеждат като мъже и жени. Днес нито мъжете помежду си се разбират, нито жените. Обаче, и духовете не се разбират. И те се намират в борба помежду си. Според богословите борбата е между падналите духове. – Защо паднаха тия духове? – Защото не разбраха Божията Любов. Които разбраха любовта, повдигнаха се и влязоха в разумния живот. Днес всички хора трябва да изучават любовта. Всеки сам ще я изучава. Никой не може да учи хората, как да любят. Дойде ли някой да ви учи, как да любите, ще изгубите любовта. Оставете човека свободен, той сам ще се научи, как да люби. Родителите се страхуват за сина и за дъщеря си, да не се влюбят и да страдат. Оставете сина и дъщеря си в ръцете на Бога, Той ще ги научи, как да любят. Да любите, това е работа на душата. Не се бъркайте в работата на душата. Предайте душата си на Бога, Той да я ръководи. Той знае нейния път и ще я насочи в това направление. Не се страхувайте от любовта. Щом уповавате на Бога, Той има пред вид и дъщеря ви, и сина ви, няма да ги остави да пропаднат. Ще кажете, че може да не им е дошло още времето за влюбване. И това оставете на Бога. Казано е, че който преждевременно се влюби, умира. Вярно е това, но вярно е, че който преждевременно се влюби, оживява. Зависи, как се е влюбил човек и в кого.

Под думата „смърт” ние разбираме минаване от едно състояние в друго. Ако двете състояния си хармонират, човек не умира. И след смъртта си той продължава да живее. Хората умират преждевременно под влияние на отрицателното в живота. Страхът, подозрението, съмнението, безлюбието, безверието съкращават живота на човека. Някой казва, че люби Бога, а при най-малкото изпитание започва да се съмнява и да подозира. Това не е любов. Ако това наричате любов, тя е едва в зародиша си. Любете, както любят синовете на светлината. Учете се от тях. Какво трябва да направи любещата дъщеря, като види баща си тъжен? Тя трябва да запее, или да засвири със своя инструмент. Ако песента или музиката ѝ

може да промени състоянието на бащата, любовта ѝ е силна. Ако любещият син е художник, поет или писател, с четката и с перото си той може да развесели тъжната си майка. Изобщо, хората на любовта носят в себе си мир, радост и веселие. Дето отидат, всички ги приемат с отворени сърца. Те не са невежи, нито горди или амбициозни. те са смирени и искрени.

Тъй щото, когато говорите за любовта си към Бога и за Неговата Любов към вас, помнете, че Той не обича невежите и горделивите. Човек трябва да има достойнство и самоуважение, но да не бъде горд. Ако е даровит, способен, нека прилага дарбите си, без да се гордее. Способният и разумен човек знае, че дарбите и способностите му са дадени за негово благо, както и за благо на всички. Ние не поддържаме слабите хора, които се подкупват и огъват пред силния. Ние сме за ония хора, които и с износени дрехи могат да ходят прави, със съзнание за достойнството на своята душа.

Съвременните хора трябва да работят за своето вътрешно освобождаване. Докато се освободят, те ще минават през мъчности и страдания, през болести, през недоразумения и противоречия. Обаче, щом станат синове на светлината, всичко това ще изчезне и, вместо страдания, ограничения и смърт, те ще имат радости, веселие и свобода. те ще се намерят между близките си, които ще ги обичат. Това значи, да живее човек в рая, между разумните същества. Раят е на земята. От човека зависи да бъде жител на рая, или на ада. Който живее в рая, всяка година получава по един от най-хубавите райски плодове. Обаче, не е важно човек да влезе в рая; важно е да стане син на светлината. Вратата на рая ще бъде всякога отворена за него, и той ще има на разположение всичко, каквото пожелае. Да се стреми човек да стане син на светлината, това не значи, че в един ден може да стане такъв. Хиляди години е учил, и хиляди години още трябва да учи, за да придобие онази светлина, която ще го направи син на светлината. Иде ден, когато синовете на светлината ще дойдат между хората, ще им донесат онова знание, което ще бъде основа на истинския живот. Те ще бъдат учители на човечеството, ще му покажат пътя към светлината.

Казвате: Не може ли човек още днес да намери пътя на светлината? – Може, но трябва да се откаже от старите си разбирания. Каквото и да прави, със сегашните си разбирания човек не може да се издигне по-високо от положението, в което се намира сега. С разбиранията, които днес има,

обикновеният човек ще си остане обикновен, птичката ще си остане птичка, къртицата ще си остане къртица. Каква култура може да се очаква при сегашните условия на живота? Следователно, докато човек не се издигне от положението, в което се намира, и не започне да мисли като истински човек, той никога не може да стане син на светлината, да придобие вътрешната си свобода. Човек е създаден свободен, а не роб. Той сам се е ограничил и заробил, вследствие на което сам ще се освободи. Когато създал човека, Бог му казал: Иди, завладей земята и стани господар. – На кого? – На низшето в себе си. Човек трябва да бъде господар на своите низши мисли и чувства, да ги владее. Станете господари на себе си, а не на хората. Който е станал господар на себе си, той е в хармония с всички хора. Той знае, че не може да живее сам. Едно въже е здраво само тогава, когато всички конци, от които е съставено, са еднакво яки. Следователно, когато всички мисли и чувства в човека са в хармония, той може да бъде в хармония и със своите ближни. Този човек наричаме син на светлината. Той не се оплаква от сиромашия, от болести, от невежество. Който боледува, той не е син на светлината. Който се оплаква от сиромашия, невежество, от противоречия, той не е син на светлината. Като изпадне в някакво затруднение, човек казва: Добър е Господ, ще ми помогне да се справя с мъчнотията. Какво означават думите „добър е Господ”? Ако човек разчита на добротата на Господа и не работи, това показва, че той поставя Бога вън от себе си. Обаче, ако каже, че работи съзнателно, това показва, че човек разчита на Бога в себе си. Така е гледал и Христос на Бога, заради което казва: „Отец ми работи, и аз работя”.

Често чувате някои да казват, че са хора на новите идеи. По какво се отличават тия хора от обикновените? Щом са нови хора, те трябва да се отличават по знанието, по вярата, по мислите и по чувствата си. Ако знанието, вярата, мислите и чувствата им са като тия на обикновените хора, те не могат да се нарекат хора на новите идеи. И хората със старите идеи имат знание, сила, богатства, но не ги използват на място. При това, те не са разпределили своите умствени и физически сили равномерно, вследствие на което някои органи работят повече от други. Благодарение на неравномерното разпределение на своите сили, те не могат да се хармонизират. Какво щастие можете да очаквате при едно несъразмерно развитие на органите в човека? Човек трябва да работи върху себе си съзнателно и с любов, да придобие онова знание, което може да го направи син на светлината. Той има непоколебима вяра в Господа. И когато го

питат, вярва ли в Господа, той мълчи. – Какво ще доказвате на болния, има ли светлина, или не? Нека излезе вън, сам да види светлината. Вие трябва да заставите болния, насила да излезе вън, на слънчевата светлина и на чист въздух. Щом се грее на слънчевите лъчи и диша чист въздух, той влиза в стаята си обновен, с нови сили за живот и не пита вече съществува ли Бог, или не.

„Да сте синове на светлината”. Желая ви да бъдете синове на светлината, да носите навсякъде радост и веселие. Болни лекувайте, страдащи утешавайте, паднали повдигайте! Сваляйте оковите от краката и ръцете на затворниците! Сваляйте оковите от умовете и сърцата на ония, които са изпаднали в мрак и заблуждения!

Желая на всички присъстващи, да паднат оковите от краката и ръцете, от умовете и сърцата им, да се почувстват свободни граждани на Царството Божие.

Днес синовете на светлината канят всички хора на работа. Те дойдоха във времето на Христа, но видеха, че хората не бяха още готови за работа. Сега пак идат с песни, да ви поканят като съработници в общото дело. Щом чуете песента им, станете веднага и идете да ги посрещнете. Те идат да турят ред и порядък в света.

31. Беседа от Учителя, държана на
23 март, 1930 г. София. – Изгрев.

В СИЛА

„Царството Божие дошло в сила”

Марка 9:1

Една от големите илюзии, в която изпадат съвременните хора, е следната: те мислят, че като имат пари, са осигурени; като имат знания, са учени и като са физически силни, едновременно са и духовно силни. Благодарение на тази илюзия, те изпадат в трагикомично положение. Доколко са осигурени, виждаме при едно голямо земетресение: много къщи се събарят, и хората, които са мислили, че са осигурени, се намират на пътя, без подслон. При една финансова криза, големите милионери пропадат и дохождат в положението на последни просяци. Много американски милионери са пропаднали по такъв начин, но като хладнокръвни хора, не се отчайват. Те се събират заедно, устройват си общ банкет, да се посмеят на скъсаните си дрехи и обуца и, в края на краищата, казват: Какво да се прави? Живот е това! Учени, които са разчитали на знанията си, в един ден заболяват така, че изгубват паметта си. С паметта заедно всичкото им знание изчезва.

Съвременните хора се намират в положението на пропаднали милионери, които ходят бедно облечени, със скъсани дрехи и съжаляват за изгубеното богатство. Грешниците също така са пропаднали милионери и кой дете ги срещне, проповядва им да се покаят. Според мене, повечето хора са финансово пропаднали – нищо повече. Много естествено! Те разчитат на своя детински мироглед, който не издържа на големите изпитания. Вярванията на тия хора са толкова солидни, колкото и думите на майката, с които залъгва разплаканото си дете. Когато пък искат да задоволят любопитството на недораслото си още дете, от де е дошло по-малкото му братче, майката казва, че бабата го донесла от реката. Детето вярва на думите на майка си. И някои от съвременните хора вярват на подобни твърдения за произхода на живота и мислят, че са учени. Според някои учени човек е произлязъл от клетка, която постепенно се е развивала, докато достигнала до формата, наречена „човек”. Това показва, че хората вярват в невъзможни неща и разчитат на тия вярвания. Възможно ли е от малката клетка да излезе разумният човек? Някои религиозни пък твърдят, че Бог е създал света от нищо. Ако това е възможно, ние казваме, че и религията е нищо. Не, колкото и да е всемогъщ и велик Бог, нищото си

остава нищо, не може да се превърне в нещо. От нищото не може да стане нещо. Ако, наистина, светът е създаден от нищо, всичко ще бъде нищо: и религия, и наука, и морал, и живот. Какъв морал, например, е този, който е създаден от нищо? „Нищото” е отвлечено понятие. Като говорим за него, трябва да си представим пространството без никаква субстанция. Това е невъзможно. Можете ли да осолите боба без сол? След всичко това, можете ли да вярвате в обясненията на тия хора за духовния свят, за създаването на света и на човека, за морала и т. н.? Ако говорим за морал, ние разбираме такъв морал, който да е валиден за всички хора – млади и стари, за всички времена и епохи.

Мнозина, светски хора и религиозни, твърдят, че религията е само за старите, а не за млади. От това твърдение аз вадя заключението: високите планински върхове са за старите хора, а не и за младите. Всъщност така ли е? По високите планински върхове се качват обикновено млади хора. Старите хора не предприемат такива екскурзии. Значи, високите върхове са за младите, а долините за старите. Поддържате ли мисълта, че религията е за старите хора, ще ви отговорим с пословицата: „Трай, коньо, за зелена трева”. Как ще обърнете стария човек към Бога, когато той е материалист? И да стане религиозен, той по форма само ще вярва в Бога. Дълбоко в себе си, вътрешно, той е материалист и вярва на парите. Младият е вътрешно идеалист. Ако накарате стария човек да донесе вода от чешмата, той ще почне да се оглежда, да намери някое от внучетата си и ще му каже: Иди, дядовото, за вода. Не ме държат краката, не мога да ходя. Младият веднага взима стомните и отива за вода. Тогава, кой може да изпълни волята Божия: младият, или старият? Когато момъкът и момата отиват на хорото, с какви дрехи се обличат: с нови, или със старите си дрехи? – С новите, разбира се. Ако се облекат със старите дрехи, никой няма да се хване на хорото до тях. Новата дреха е символ на нова идея. Който е готов да приеме една нова идея в себе си, той е млад човек. Той има условия да расте и да се развива. Който се облича със стари дрехи, той е стар човек и неспособен за никаква култура. Нека младата мома се облече със старите си дрехи и отиде на хорото, да види, как всички момци ще я избягват. Обикновено момите се обличат с нови дрехи за хорото. Като се оженят, хвърлят новите дрехи, обличат старите и така се явяват пред своите възлюбени. Обаче, като облекат старите си дрехи, животът им се разваля. В това отношение, мъжът сам разваля живота си. Като се страхува, друг мъж да не хареса възлюбената му, той казва: Можеш да се обличаш и със

старите си дрехи, не е нужно все с нови дрехи да бъдеш – няма кой повече да те харесва. Това е криво разбиране, което показва, че хората нямат доверие помежду си.

Какъв е този Господ, в Когото хората вярват, на когото свещи палят и се молят, а нямат доверие един на друг? Мъжът не вярва на жена си, жената – на мъжа си, приятелят – на приятеля си, учениците – на учителя си и т. н. Какъв е този Господ, който не може да обедини хората? Защо ми е такова знание, което в трудни моменти на живота ми не може да ми помогне? Защо ми е такова богатство, което, вместо полза, ми принася вреда? Защо ми е такава религия, която ме отдалечава от Бога?

„Царството Божие дошло в сила”. За да разберете смисъла на този стих, вие трябва да имате дълбоко вътрешно разбиране за живота, както и за самите себе си. Вие трябва да знаете, че физическото тяло разполага не само с физически органи, които са необходими за физическия свят, но и с други органи, необходими за другите светове. Ето защо, като работи за развиване на физическите си органи, едновременно човек трябва да работи за развиване на умствените и на духовните си органи. Иначе, той ще бъде годен само за физическия свят. Натъкне ли се на духовния свят, той ще бъде в положението на новородено дете, което се нуждае от помощта на своите близки. Поради това, някои хора са ориентирани във физическия свят, а неориентирани за духовния. Някои хора се справят само с днешния ден, а за утрешния нищо не могат да предвидят. Който знае нещата, само той вижда. Който знае законите на живота, той предвижда последствията на своите дела. Който знае и предвижда нещата, той гледа и на Царството Божие като на разумно начало, което е в самия човек. За да даде ход на разумното начало, човек трябва да бъде във връзка с разумните същества, които ще бъдат притоци на неговия живот. Сам по себе си човек не може да бъде разумен. Ако не е свързан с учените хора, човек не може да бъде учен. С една капка извор не става. С една мисъл умът не може да се нахрани. Една мисъл е условие за проява на ума. Безброй мисли трябва да влязат в човешката глава, за да се повдигне човек.

Ние не проповядваме отвлечени работи, които нямат нищо общо със съзнанието на хората, както и с тяхната творческа мисъл. Ние говорим и проповядваме за Бога, защото тази идея ще внесе безсмъртието в живота; тази идея ще направи хората богати и щастливи, в пълния смисъл на думата; тази идея ще внесе мир, радост, съгласие и любов между хората; тази идея ще внесе поезия, музика и хармония в живота. Ако човек има

някаква идея за Бога, но, въпреки това, се оплаква от болести и страдания, от безлюбие, безверие и несъгласие с близките си, неговата идея е крива. Ако казвате, че Бог е създал света, трябва да знаете, защо го е създал. Ако някой княз или цар ви покани на угощение, сложи пред вас богата трапеза и ви каже, че нямате право да ядете, какво мнение ще си съставите за него? Вие можете да си съставите две мнения за него: или че той е решил да изпита гостите си, да види, какво мислят за него, или ще кажете, че той е глупав човек. На същото основание казвам: Какво мнение имате за Бога, ако казвате, че Той е създал света, а, въпреки това, живее в сиромашия, лишение и глад? Едно от двете е вярно: или Бог е решил да ви изпита, как понасяте страданията и лишенията, или вие сте неразумни и не можете да се ползвате от благата на живота.

Който не разбира живота, казва: Аз не искам да бъда много богат, но и сиромаш не искам да бъда; не искам да бъда много умен, но и глупав не искам да бъда. – Кой създаде разумността, доброто, богатството, силата? – Бог. – Кой създаде глупостта, злото, сиромашията и безсилието? – Човек.

Два свята съществуват: реален и нереален или преходен. Реалният свят носи вечния живот, а нереалният – смъртта. Докато живее в света на промените, човек не може да очаква никакво щастие. Ако знаехте, какво ви очаква в продължение на 20 години, главите ви биха побелели преждевременно. Сегашният свят ще мине през големи преобразования, които ще произведат силни сътресения в съзнанието на хората, да разберат най-после, че те трябва да бъдат разумни, да изпълняват волята Божия, а не своята. Човек не е създаден да страда, да се измъчва, да умира. Човек не е създаден и да властва над слабия и да го малтретира. Човек е създаден за красиви и велики работи. Човек е създаден да бъде герой, да проявява Божията Любов и Мъдрост. Човек е създаден да носи Божията Истина в света.

„Царството Божие дошло в сила”. Да изявим Царството Божие на земята в Неговата пълнота и сила, това е идеалът, към който човек трябва да се стреми. Ако имате ясна представа за Бога, а не се стремите към приложение на волята Божия, Царството Божие е далеч от вас. Ще кажете, че поне един път сте изпълнили волята Божия. Това не е достатъчно. Постоянно трябва да изпълнявате волята Божия. Можете ли да наречете приятел онзи, който само един път ви е услужил? Всякога трябва да разчитате на приятеля си, но и приятелят ви трябва всякога да разчита на вас. Да имаш познанство с един банкер е едно нещо; да имаш приятелство

с банкера е друго нещо. Банкерите имат много познати, но като отидат при тях да искат пари, те дигат рамене и казват: Не мога да ви услужа, финансова криза има сега. Обаче, ако отидете при банкера, като приятел, той ще отвори своята вътрешна каса и ще ви каже: Давам ти от това, което съм отделил за себе си. Следователно, ако се молите на Бога само като на познат, молитвата ви ще остане без последствие. Ако се молите на Бога като на ваш приятел, Той веднага ще отговори на молитвата ви.

Днес всички хора са подложени на изпит, да се провери вярата и любовта им. Това се отнася до ония, които минават за вярващи. Безверниците се намират при други условия. Вярващите се изпитват по един начин, безверниците – по друг. Каже ли някой, че вярва в Бога, веднага пред него ще се изпречи един беден човек, да му помогне. Щом си вярващ, ти можеш да му помогнеш. – Ама нямам пари. – Помощта не се състои само в пари. Когато дойде при мене някой беден, аз ще го питам, какъв занаят има. Ако се окаже, че бедният човек е рибар, ще му дам мрежа, ще го пратя на морето да лови риба. Ще му кажа, че още при първото хвърляне на мрежата ще улови една риба, в устата на която е заклещена една златна монета. Като отиде на морето и направи това, което му казвам, ще провери, доколко думите ми са верни.

В една английска книга се разправя за чудесата, които един европейец видял между индусите в Индия. Европейецът се намирал под ръководството на един от индусите, с когото често пътувал из пустинята. При едно такова пътуване те останали без хляб и трябвало да гладуват няколко дена. В това време индусът запитал европейеца: Какъв хляб искаш в този момент, бял или черен? Европейецът си помислил за бял, хубав хляб. Индусът веднага се концентрирал и не се минали 15–20 минути, когато пред тях се явил бял, пресен, добре опечен хляб. Ще кажете, че това се дължи на някакви фокуси. Не, голяма разлика има между фокусничеството и реалността. Това е реален опит, който се дължи на силата на мисълта. Фокусите отнемат силата на човека, когато истината го прави по-силен. Който лъже, осиромашава; който говори истината, забогатява. Ако умът на човека укрепва, а способностите му се увеличават, той се храни с истината. Ако оглупява, човек се храни с лъжата. Някои религиозни се чудят, защо едно време са имали полет, въодушевявали се, работите им вървели добре, а колкото повече навлизат в духовния живот, постепенно губят. Много просто. Щом работите им отиват назад, това показва, че те вървят в крив път. Невъзможно е човек да върви в Божествения път, а работите му да

остават назад. Ако служите на Бога, а същевременно оглупявате, осиромашавате и боледувате, вашият Бог е лъжлив. Изхвърлете от сърцата си божеството, което сами сте си създали. Какъв е този Бог, който не се трогва от страданията на вашите близки? Какъв е вашият Бог, който ви оставя да живеете в сиромашия и невежество? Ако служите на Единния и Истинен Бог, достатъчно е да тропнете с тояжката си, за да имате, каквото искате. Обаче, който служи на Единния, никога не злоупотребява. Той взима само толкова, колкото му е нужно да се нахрани в даден случай. Той не мисли за осигуряване.

Като говоря за магическата тояжка, не ви съветвам да изкарвате прехраната си по този начин. Това не е наука, нито изкуство. Аз съм дошъл да ви науча, как да любите. Всяка наука без любов е страдание и мъчение за човечеството. Сегашното човечество разполага със сила, със знание, но едно му липсва – любов. Никога в света не е имало толкова учени, богати, силни хора, както днес; въпреки това, всички страдат – Защо? – Любов им липсва. Чувства имат, но разумната любов отсъства. Ще кажете, че егоизмът е причина за страданията на човечеството. Ще кажете, че еди-кой си народ е по-егоистичен от друг някой. Не е въпрос за степента на егоизма. Важно е, че всички хора, всички народи служат още на егоизма. Те трябва да внесат любовта като основа на своя живот, за да се освободят от егоизма. Когато приеме любовта, човек минава от страданията към радостите, дето може правилно да се развива. Това не значи, че той трябва да избягва страданията. Разумните страдания са благо за човека. Те правят човека по-учен, по-добър. Той използва енергията, която се крие в тях, за свое лично благо, както и за благо на своите близки. Страданията носят в себе си тъй наречената „мъртва материя”. Който страда съзнателно, той оживява тази материя, като извлича от нея соковете на доброто.

Следователно, съвременните хора трябва да вземат от възвишения свят онази материя и сила, която може да ги направи добри. Чрез тази материя и сила те ще изработят необходимите органи за новата култура. Без тях те не могат да направят стъпка напред. Не е въпрос от страх да бъде човек честен и добър. С помощта на закони и правила сегашните хора спазват известен ред в света, но това не е естествен живот. Интересно е да видим, как ще се прояви човек без закони и правилници. Добре е, всяка държава да направи опит само за 24 часа, да се откаже от съдии, пристави, стражари, за да види, каква честност и какъв морал носи нейният гражданин. При законите и правилниците, които държавите налагат на поданиците си, ние

не знаем, доколко хората са честни и морални. Не само държавите, но и всеки човек отделно може да направи този опит, да види, доколко неговите близки и съседи са честни хора. Нека всеки от вас остави къщата си за 24 часа отворена, да изпита своите съседи. Ще видите, през това време липсва ли нещо от къщата ви и какво именно. Не казвам, че хората не са честни, но всички не са изпитани. Човек сам не се познава. По линиите на ръцете, на лицето и на главата можете да четете, кой е честен и кой не. Изобщо, няма скрито-покрито в живота. Ако аз чета по тия линии, и вие можете да четете. За онзи, който вижда и знае нещата, лъжа не съществува.

Сега аз проповядвам на хората. Какво им проповядвам? Да вярват в Бога? Вярата не се налага, нито може да се проповядва за нея. Да любите Бога? И това не мога да проповядвам. Бог сам е Любов. Според мене, да проповядвам, това значи, да светя на хората. Да светя, това значи, да им покажа пътя към Бога и начина, по който да изпълняват волята Божия. Бог е Любов, аз живея в света на Бога и желая да изпълня Неговата воля. Това желая и на вас. Аз съм една ръка, на която Бог заповядва: Простри се напред! – аз се простирам. – Свий се! – аз се свивам. – Направи това! – и аз го правя. Ще кажете, че това е ограничение, отсъствие на свобода. – Това е изпълнение на волята Божия. А в изпълнението на волята Божия се крие свободата на човешката душа. Каквото Бог върши, това върши и аз. При това, аз съм свободен да простра или да не простирам ръката си. Аз съм свободен дотогава, докато простирам и свивам ръката си, докато имам избор да направя едното или другото. Дойде ли друг някой да ми простира или свива ръката, аз нямам никаква свобода.

Ако някой ме застави да взема пари от касата на своя ближен, той ме ограничава, той си служи с насилие. Ще кажете, че златото е ценност, за която заслужава човек да се поддаде на изкушение. Днес златото е ценност, за която хората се убиват. Обаче, за предпочитане е животът на един човек, отколкото десет торби пълни със злато. Днес брат брата убива за един метър земя. За предпочитане е любовта на брата ти, отколкото хиляди декара земя. Велико благо е да имаш любовта на един човек! Любовта на ближния е любовта на Бога. Това значи, да имаш тил, на който да разчиташ при всички условия.

И тъй, да имате любовта на Бога, това значи, зад вас да стои крепост, на която да разчитате и в настоящето, и в бъдещето. Любовта разкрива всички възможности за човека. Тя му отваря вратите за всички разумни светове. Който се е домогнал до Божията Любов, той има достъп не само

до разумните същества, но и до ангелите и архангелите. – Къде са те? – Навсякъде. Дето и да се обърнете, ако любовта е във вас, вие можете да срещнете ангели. Ангелът се познава по строеж, по организиране на силите в себе си. Дали вярвате, че има ангели на земята, или не вярвате, не е важно. Това важи за мене. За банкера е важно да знае, колко злато има в касата си. Ако касата му е пълна със злато, той е доволен; ако касата му е празна, той е недоволен. Следователно, аз съм доволен за знанието, което имам. Дали другите са доволни от моето знание, не е важно. Истинското знание е капитал, на който човек всякога може да разчита. Например, някои учени имат много знания, но едно не знаят: съществува ли Бог, или не. Половината мъже и жени от цялото човечество знаят, съществува ли Бог, или не, а другата половина не знаят.

Съвременното човечество, по отношение на въпроса за съществуването на Бога, може да се уподоби на положението на човек, който е застанал между две огледала – едното на север, другото на юг. При това положение, лицето му се отразява в едното огледало, а гърбът – в другото. – Къде е истинският човек? – Нито в едното огледало, нито в другото. Истинският човек е този, който е застанал между двете огледала. Ето защо, ние считаме за вярващи ония хора, които виждат лицето на човека в огледалото, а за безверници – ония, които виждат гърба на човека. Първите казват: Видяхме лицето на Бога. Значи, за тях Бог съществува. Другите казват: Не виждаме лицето на Бога, затова Той не съществува. Обаче, Бог не е нито в лицето, което виждате в огледалото, нито в гърба. Това са отражения на истинския образ. Бог е застанал между двете огледала и може да Го види само онзи, който има любов. Бог не е нито между вярващите, нито между безверниците. Той не живее нито между вегетарианците, нито между месоядците. – Къде е Бог? – Между любещите души.

Един ден Мойсей отивал на Синайската гора, да се помоли на Господа. По пътя към планината той видял, че един овчар работел нещо усилено – огън кладял. – Какво правиш, овчарю? – Кладя огън, на който ще опека едно от младите си агнета. – За кого? – За Господа. Той каза, че ще ме посети. – Лъжеш се, братко. Преди всичко, Господ не яде печени агнета. Напразно ще очакваш. Овчарят се замислил, изпаднал в голямо обезсърчение и спрял работата си. Мойсей не забелязал, нито почувствал действието на своите думи върху чистосърдечния овчар и продължил пътя си към Синайската гора. По едно време той чул тих глас: Знаеш ли, какво направи с простодушния овчар? Ти уби нещо красиво и велико в неговата

душа. Върни се назад да изправиш погрешката си. Кажи на овчаря, че ще го посетя. Върнал се Мойсей от пътя си, приближил се към овчаря и казал: Слушай, братко, направи, каквото си намислил. Бог, наистина, ще те посети. Пригответи се да Го приемеш. След това Мойсей се скрил зад храстите, да гледа, как Бог ще посети овчаря. Какво видял? Огън слязъл от небето и изгорил агнето на овчаря, който през това време сладко дрямал. Като се събудил и видял, че агнето го нямало, овчарят се зарадвал, благодарил на Бога за посещението, което му направил, и продължил работата си.

Следователно, ще знаете, че има начин, по който и Бог може да яде. Има един огън, от който хората изгарят, но има един огън, в който душите горят и не изгарят. В този огън са горели мъчениците и праведните хора. Този огън наричаме „огън на любовта“. Той носи в себе си знанието, от което всеки човек се нуждае. Силата на човека се крие в знанието, с което разполага. От знанието пък той може да разбере, какво е постигнал и до каква степен на развитие се намира. Всеки човек трябва да знае, с какво разполага, за да не изпада в заблуждения.

Един ден Диоген, който поучавал хората, решил да се уедини в гората, далеч от шума, да си почине малко. Както намислил, така постъпил. Той се уединил в гората и седнал под една сенчеста круша, да почива и размишлява. Един селянин го съгледал отдалеч и веднага се отправил към него, да му иска някакъв съвет. Като видял, че и тук не го оставят спокоен, Диоген се ядосал на селянина и мислил да му се скари и да го върне назад. Въпреки това той се въздържал, приел селянина, изслушал го, дал му съвет и, след като се сбогувал с него, казал си: Какво направи, Диогене? От толкова години учиш хората, как да живеят, как да се отнасят помежду си, а в един момент си готов да развалиш това, което си направил. Виновен ли е този човек, че му се сърдиш? Ако искаше никой да не те смущава, ти трябваше да съобщиш, че днес не приемаш гости. Вместо да се сърдиш, ти трябваше да поканиш селянина да седне при тебе, да се разговаряте приятелски и да си хапнете заедно. Така се разговарял Диоген със себе си и се осъждал за неправилната си постъпка. Той трябвало да приема хората, без да се гневи.

Често и съвременните хора постъпват като Диоген. Те нареждат свои планове и, ако някой се осмели да ги развали, сърдят се. Така постъпва и младата мома, когато, в очакване на възлюбения си, друг някой момък дойде при нея. Защо се сърди? Защо не бъде искрена да му каже, че чака

някого? Този момък не знае, че момата очаква някого. Като познат, той се осмелява да седне при нея и да се разговарят. Тя отговаря на зададените от него въпроси, но всеки момент иска той да се махне, да дойде нейният възлюбен. Момата не знае, че нейният възлюбен, когото очаква с нетърпение, е голям нехранимайко, ще я направи нещастна. Обаче, онзи, от когото иска по-скоро да се освободи, е добър и честен момък. Ако се ожени за него, тя ще бъде щастлива.

Съвременните хора страдат от неразбиране на любовта и на живота. Тази е причината, поради която те са внесли в живота и в отношенията си нещо неестествено. Те гледат и не виждат. На лицето на човека е написано всичко. Достатъчно е хората да имат очи и знание, за да четат по лицата на човека всичко онова, което е скрито в тях. Няма защо да питате, дали даден човек е честен или нечестен. Погледнете лицето му и ще разберете, какъв е той. Всеки човек може да преобрази лицето си. Това се постига чрез съзнателна работа върху мисълта. Като мисли право, човек помага на себе си, на ближните си и на цялото човечество.

„Царството Божие дошло в сила”. Царството Божие подразбира царството на любовта. Човек може да влезе в това царство, когато се освободи от вековните заблуждения в себе си. Да се освободи човек от заблужденията си, това значи, да се проникне от Божията Любов, да признае всички хора за свои братя, да им подаде ръка за обща работа. Хиляди добри хора съществуват в света, които са готови да изпълнят Божията воля. Който изпълнява тази воля, той може да подобри здравето си, да укрепи ума и сърцето си, да стане гражданин на Царството Божие. Ще кажете, че хората са лоши, не може да се работи между тях. Това не оправдава никого. Силата и властта не е в ръцете на лошите хора. Христос казва: „Даде ми се всяка власт на небето и на земята”. Щом властта и силата са в ръцете на Христа, следвайте Неговия път. Христос казва на учениците си: „Идете и проповядвайте в света, и аз ще бъда с вас до окончанието на века”. Каква по-голяма сигурност от тази може да очаква човек? Достатъчно е да проповядва Словото Божие с Любов, за да бъде с Христа до окончанието на века.

Тъй щото, не се страхувайте от лошите хора. Срещнете ли някой човек, вие трябва да знаете добър ли е, или лош. Лошият човек мирише лошо, а добрият разнася своето благоухание надалеч. Той знае, какво значи, да живее за Бога. Той работи изключително за Него, без да говори за себе си, за своята вяра. Започне ли човек много да говори за вярата си, за

познаването на Бога, той скоро изпада в противоречие. Чувате го да говори, че Бог е велик, всесилен, всеблаг, докато изведнъж се запитва, защо съществува злото. Той мисли, че Бог допуска злото за изпитание и за наказание на хората. Значи, той вярва повече в злото, отколкото в доброто. Аз пък не вярвам в злото, в безлюбието, в глупостите, в заблужденията и т. н. В този смисъл, вярата не е на място, а безверието е на място. Светът се нуждае от безверници в злото и от вярващи в доброто. Тия две категории хора трябва да си подадат ръка, за да се оправи светът. Щом си подадат ръка, те ще кажат: „Царството Божие е дошло в сила”.

Казано е в Писанието, че когато хората чуят гласа на Господа, ще оживеят. Това оживяване не е физически процес, но психически. Да оживеееш, това значи, да си готов да простиш на онзи, който ти е направил най-голямата пакост. Ако си слуга, и господарят ти те е ощетил, отнел е силите ти, прости му. Ако му простиш, той ще бъде готов да раздели богатството си с тебе и да те приеме като свой брат. След това и двамата ще тръгнат да проповядват. Ще кажете, че това е невъзможно. За онези, на които съзнанието не е пробудено, това е невъзможно. Ако искат насила да изпълнят този закон, те ще се намерят пред закона за „военната повиност”, дето всеки е задължен да служи на държавата. Обаче, който е готов да прости на ближния си от любов, доброволно, той е човек с пробудено съзнание, носител на новото. За мнозина е невъзможно човек да прости на врага си и да го възлюби, затова се пита, кога ще стане това. Някога ще стане. Това „някога” не е далеч. Днес ще стане спасението на човека. За мене съществува само един ден, от изгряването на слънцето до залязването му. Този ден е дълъг, трае хиляди и милиони години – нарича се Божествен ден. Свърши ли се този ден, всичко в света ще се свърши. Колкото по-дълъг е този ден, толкова по-големи възможности и условия се разкриват пред човека. Само така той може да расте и да се развива.

„Истината ще ви направи свободни”. Значи, свободата заставя човека да търси истината. Като не знаят, как да я намерят, всеки търси някакъв начин, да я прелее от едно шише в друго. Обаче, преливането е физически процес, без никакво съдържание. Като дойдете при истината, вие не трябва да бъдете свършено сухи, да не се запалите и изгорите. Ако пък се запалите, не се страхувайте, няма да изгорите. Отоплявайте се с този огън, осветявайте се с него, за да се запазите от големите зимни студове и опасни крадци. Носите ли този огън със себе си, дето и да влезете с него, всичко се нарежда добре: плодовете започват да зреят, хората възстановяват своя

вътрешен мир и се залавят за обща работа. Запали ли се този огън веднъж, никога не изгасва. Пред такъв огън се намери Мойсей в пустинята, дето чу глас: „Събуй обучащата си, защото мястото, на което стоиш, е свето”. Ангел се яви на Мойсея и му каза, че заради убийството, което направи, не му се позволява да се приближи при огъня, докато не събуе обучащата си. Като събу обучащата си, Бог му показва начин, как да живее, как да ръководи израелския народ. Мойсей написа добри закони, но последователите му ги изопачиха. И Христос проповядваше великите Божии закони, но и Неговите последователи не знаеха, как да ги приложат, и изопачиха учението Му.

Днес Христос е слязъл между хората и работи със своя жезъл. Той току вдига и слага жезъла си и гори всичко, каквото срещне на пътя си.

Лъжците, крадците и престъпниците ще изгорят, а добрите, истинолюбивите и честните хора ще минат през огъня, без да изгорят. Те ще се пречистят и светнат. Който мине през огъня и се пречисти, ще намери истината. Който намери истината, той ще познае Бога, ще Го признае за свой Баща, Който всякога помага на сирачета, на вдовици и на старци. Като срещне някой страдащ, Бог ще го извика при себе си и ще му каже: Ела при мене и бъди благословен! Ти ще минеш от страданието в радостта и ще се ползваш от благата на живота. Така ще каже Бог на старите и на утрудените и ще ги подмлади и ободри.

И тъй, стремете се към новото учение, което носи знание, светлина и радост за всички – за млади и за стари. Старите трябва да станат млади, а младите – да не остаряват. Младостта не е външно качество, но вътрешно. Светият човек е всякога млад. Добрият и свят човек никога не остарява. – Защо? - Защото той никога не губи смисъла на нещата. Светът се нуждае от добри и свети хора, които са готови за работа и за всякаква жертва. Светът се нуждае от нови хора, от хора на любовта.

Как познавате новия човек? Когато новият човек влезе между болни, те оздравяват. Когато влезе в дом, дето членовете не живеят добре, той внася мир и радост между тях. Ако само с присъствието си човек може да лекува болни и да внася мир и радост в човешките души, казваме, че той е служител на новото учение. И ако болните оздравяват в негово присъствие, а разгневените се успокояват, ние казваме, че това са хора, готови да служат на новото. Стремете се да служите на новото, да го прилагате във всички прояви на живота, за да се радвате и вие, и окръжаващите. Казано е в Писанието: „По плодовете им ще ги познаете”. Наистина, по плодовете

на живота ще познаете служителя на новото учение, но по плодовете ще познаете и обикновения човек. Следователно, ако нямате постиженията на новия човек, по-добре мълчете. За предпочитане е човек да мълчи, отколкото да говори, без да може да реализира това, за което говори.

„Царството Божие дошло в сила”. Мнозина се представят за силни, без да са такива. Човек трябва да бъде силен, без да говори за силата си. Апостол Павел казва за себе си: „Когато съм слаб, тогава съм силен”! – Какво означават тия думи? – Това значи: когато съм слаб в човешкото, в преходното, тогава съм силен в Божественото и във вечното. За предпочитане, следователно, е човек да има общение с Бога, със светлите и разумни същества, отколкото със силните хора на земята. Казано е в Господнята молитва: „Да бъде волята Твоя, както на небето, така и на земята”. Значи, който е свързан с Бога, той се намира под Неговото крило и на земята, и на небето. Ако мислите, че Бог живее само на небето, как разбирате стиха, в който е казано, че Бог ще се всели между хората и ще си направи жилище между тях? Като не размишляват дълбоко върху този стих, някои търсят Бога само на небето и, ако не Го намерят, обезсърчават се и казват: Бог не съществува. Какво прави младият момък, когато сърцето му трепне за любов? Той тръгва да търси любовта по целия свят и, като я намери, казва: Ето я! Търсете и вие Бога по същия начин. Като Го намерите, кажете: Ето Го! Когато учениците срещнаха Христа, казаха: Учителю благи! – и тръгнаха след Него.

Сега и на вас, като на ученици, казвам: Откажете се от своите стари възгледи, които ви измъчват. Приемете новото, което може да ви освободи от заблужденията и нещастията. Новото подразбира новата, права мисъл. Човек съдържа в себе си твърда, течна и въздухообразна материя, но не трябва да бъде нито твърд, нито течен, нито въздухообразен. Той трябва да превърне всичко, което носи в себе си в чиста, светла, права мисъл, на която се подчиняват и чувствата, и постъпките му. Мисълта е разумното начало в човека. Тя е единствената сила, която държи човека в равновесие. Каквото представя земната притегателна сила за земята, такова нещо е човешката мисъл за самия човек. Чрез своята права мисъл човек е господар на себе си. Поддаде ли се на своите низки страсти и желания, той губи свободата си и става роб. Той се намира в положението на вола, който всеки ден впрягат и завеждат на нивата. Време е вече човек да се освободи от низшето в себе си и да се определи като служител на Бога. – Кога ще стане това? – Когато чуе Божия глас да му нашепва: Стани! Когато Самуил

служеше в храма, чу глас, който му казваше: Самуиле, стани! Самуил помисли, че свещеникът, при когото служи, го вика, но не излезе така. След като гласът се повтори и потрети, Самуил разбра, че Бог го вика, и веднага стана. Каквото Бог му каза, всичко се сбъдна. Един ден Бог ще проговори на всяка душа и ще я пита: Докога ще лежиш в гроба? Докога ще бъдеш в робство? Излез вън! Който чуе гласа Му и повярва, ще излезе от гроба и ще възкръсне. Който чуе и не повярва, ще остане да лежи в гроба. Следователно, ако искате да излезете от гроба, да се освободите от смъртта и да възкръснете, вярвайте в Онзи, Който ви е дал живот и свобода.

Съвременните хора слушат различни проповеди, но въпреки това търсят начин, как по-добре да се осигурят. Има един начин за осигуряване. Той се заключава в служенето на Бога. Ако станете проводници на Божията Любов, вие ще се осигурите. Ако станете проводници на великата любов, всички противоречия ще се разрешат, всички ваши неприятели и врагове ще ви напуснат. – Кога ще стане това? – Когато се свържете с Бога. – Яма аз не вярвам вече в любовта, всички хора са ми изневерили. – Прави сте, хората са изневерили на любовта си към вас, но преди тях вие сте изневерили на Бога. Кой момък и коя мома не са изневерили на любовта си към Бога? Кой баща и коя майка не са изневерили на своята честна дума, дадена пред Бога, да бъдат верни на своя дълг? Кой учен, който проповедник са издържали на обещанието си, дадено на Бога пред великия олтар на служенето и на жертвата?

Ще кажете, че еди-кой си човек е светия. Светостта е въпрос извън времето и пространството. Човек в един момент може да стане свят, и в един момент може да изгуби светостта си. Не е важно да търсите свети хора, но стремете се във всеки човек да намерите нещо ценно. Сама по себе си душата на човека е ценна. Човек живее заради доброто, което се крие в душата му. За това, именно, Христос казва: „Който изгуби душата си, нищо не струва”. Запази ли душата си, човек има възможност да придобие всички блага, които природата дава. Какво ще придобие човек и какъв може да стане, това зависи от него. Никой не може да застави човека да прави това, което той не иска, нито може насила да го накара да стане това, което не желае. Всяко положение и всяка форма, през които човек минава, са временни. Като изпълни задачата си, той може да вземе друга форма, по-висока от сегашната. Ако формите на животните са временни, колко повече това се отнася до хората. На земята има вече хора, преобразени на

ангели. Идете в бедните квартали на София, там непременно ще намерите поне по един ангел. Като изучавате хората, ще познаете ангела; той се различава от обикновения човек. Ако не вярвате, можете да проверите. Добре е да бъдете реалисти, всеки да вярва на това, което е видял и опитал. Като мине през очите на бръмбара, светлината ще се отрази по един начин; като мине през очите на човека, тя ще се отрази по друг начин. Всеки възприема нещата според светлината, която има в себе си.

Съвременните хора трябва да възприемат нещата правилно, да не изпадат в заблуждения. Например, заблуждение е, когато делите хората на праведни и грешни, само поради това, че едните се молят по няколко пъти на ден, а другите не се молят. Външното молене не определя човека като праведен. На земята ще срещнете малко хора праведни. При това, по естество човек има две страни: светла и тъмна, лице и опак. Какво ще кажете за човека, ако днес видите светлата му страна, а на другия ден – тъмната? Може ли той едновременно да бъде и светъл, и тъмен? И конят е добър, но ако застанете зад него, ще опитате силата на неговия ритник. На същото основание, човек носи в себе си мисли и чувства, с които удря хората, както конят ги удря с петалата си. Това се дължи на лоши наследени черти в човека, от които някога ще се освободи. Достатъчно е човек да бъде искрен към себе си, за да се освободи от лошите наследени черти. Сегашният човек е изпаднал в безверие, в безлюбие, в користолюбие, вследствие на което той сам със спъва. Днес напише нещо хубаво, на другия ден вече сам се съмнява в написаното и се пита: Вярно ли е това, което съм писал, или не е вярно? Едно ще знаете: Верни неща са тези, които човек сам е изпитал и проверил. Щом имате опитност, трябва ли да питате, дали известен факт е верен, или не?

„Царството Божие дошло в сила”. Сега и вие трябва да проявите силата си, да търсите Бога, да търсите истинските си братя и сестри, да изработите свое верую, свои възгледи за живота. Днес вие минавате за православни, но знаете ли, къде е онзи свят? Знаете ли, къде ще отидете, като заминете за другия свят? Един евангелски проповедник, след като проповядвал 30 години на земята, заминал за онзи свят и се видял в чудо. По някакъв начин той съобщил на близките си, че положението му не е добро, не излязло така, както очаквал. Той си представял онзи свят другояче, а не както го видял. Сега разбрал, че не живял, както Бог изисква.

Следователно, за да бъде добре и на този, и на онзи свят, човек трябва да се откаже от старите си разбирания, от заблужденията, които го спъват.

Онзи свят е свят на нов ред и порядък, на нови разбирания. За да бъдете добре приети в онзи свят, мислите, чувствата и желанията ви трябва да бъдат абсолютно чисти. Това не трябва да ви плаши. Вие живеете в Бога и за Него работите. Като осъзнаете това, ще изправите погрешките си, ще изправите кривите си разбирания. Как можете да работите за Бога, ако не сте готови да прощавате? Това не значи, да вървите в пътя на грешните, но да прощавате прегрешенията им. Така е казано и в Господнята молитва: „Прости ни дълговете наши, както и ние прощаваме на нашите длъжници”. Ще кажете, че Бог е милостив, всепрощаващ. – Щом Бог прощава, и вие трябва да прощавате. За да не се натъквате на ненужни страдания, вие трябва да се пазите от преувеличаване на нещата. Докато не дойдат любовта и истината във вас, като мярка на нещата, вие не можете да имате точна представа за това, което става с вас и с окръжаващите. Ето защо, бъдете искрени, да предавате нещата, както са в действителност – нито да преувеличавате, нито да намалявате. Когато любовта посети човека отваря сърцето му, просвещава ума му и преустройва тялото му. Дето е любовта, там омразата, неправдата, ограничението отсъстват.

„Царството Божие дошло в сила”. Когато Царството Божие дойде на земята в пълнота и сила, хората ще бъдат носители на новото, на Божественото учение. Само така ще се реализират Христовите идеи. Който възприеме Христовите идеи и ги реализира, той ще бъде пълноправен гражданин на Царството Божие. Има хора в света, готови за тези идеи. От какви течения са те, какви възгледи имат, не е важно. Те са готови да работят в името на Бога, в силата на Неговия Дух, за да донесат мир и свобода, както на отделните индивиди, така и на народите. Всички народи трябва да се обединят, да се опознаят, за да бъдат служители на Божественото. Така те ще разберат, че Божият Дух работи във всички прояви на живота: материални, политически, духовни и умствени. Стремешът на всички хора и народи към свобода, към повдигане е резултат на Духа, Който работи между тях. Не мислете, че само религиозните и духовни хора имат право да говорят, да мислят, да работят за свободата и за обединението на народите. Тази идея е Божествена. Следователно, който я възприеме и работи за нея, той се свързва с Божия Дух. На пръв план седи идеята за свободата на човешката душа, а след нея идат методите за реализирането ѝ. Възприеме ли тази идея, човек трябва да бъде силен, да устои на всички мъчности, които се изпречват на пътя му. Работете с любов и съзнание за освобождаването си, за да кажат хората един ден за

вас: Ето човекът, създаден по образ и подобие Божие! Адам и Ева бяха създадени по образ и подобие Божие, но понеже пожелаха да станат като Бога, сгрешиха. И после, вместо да признаят погрешката си, те се оправдаваха, че били излъгани. Адам каза, че Ева го излъгала, а Ева се оправда със змията. И до днес още хората грешат и търсят виновниците за погрешките си вън от себе си. Човек няма да се оправи, докато не признае, че той сам е виновен за своите погрешни, за своите неразбирания и заблуждения.

„Царството Божие дошло в сила”. За да влезе в това Царство, човек трябва да разбере, какви са отношенията му към самия себе, към ближния му и към Бога. Дойде ли до това разбиране, той определя вече своето бъдеще. Бъдещето на човечеството води към реализиране на любовта. Ще дойде ден, когато любовта ще се всели в сърцата и душите на хората и ще им донесе мир и свобода.

31. Беседа от Учителя, държана на
30 март, 1930 г. София – Изгрев.

И РЕЧЕ ИСУС

„И рече Исус на стотника.“

Матей 8:13

Това, което днес ще кажа, не се намира в цитирания стих. Стихът представя подкваса, с която жените подквасват млякото. Какво може да направи само подкваса, ако няма мляко?

Всички хора говорят за човека, изучават го, но какво в същност е човекът, не знаят. Някои казват, че човек е същество, което мисли. Това е право. Човек се отличава от другите същества по способността си да мисли. Той се отличава от животните и по друго нещо: има способност да възприема Божествените енергии, т. е. енергиите на разумната природа и правилно да ги използва. Растенията приемат необходимите енергии за живота си от земята, т. е. отдолу; животните ги приемат от повърхността на земята, а човек – от центъра на слънцето. Растенията са обърнати с главата надолу, животните се движат в посока на земята, а човек е изправен на краката си, той се намира в положение, перпендикулярно на земята. Като си представим земната ос във вид на отвесна линия, човек се намира и от растенията, и от животните на разстояние, равно на един ъгъл от 90 до 180. Какво е това разстояние, не знаете. За онзи, който разбира величината на един земен градус, 90-те градуса представят грамадна величина. За здравия човек един градус топлина не е страшна, но вижте, какво е положението на болния, който е дошъл вече до 40° температура; увеличи ли се температурата му още с един градус, трябва да се простите с него – дават му билет за онзи свят. Дойде ли до 42° топлина, човек умира. – Защо? – Частиците на тази топлина са толкова едри, че като минават през частиците на материята, от която е направен човешкият организъм, те ги разрушават.

Същите резултати са забелязани и при действието на електрическия ток. Например, ако човек се подложи на действието на електрически ток от две хиляди волта, той ще умре. Обаче, ако се подложи на действието на ток от 20 хиляди волта и нагоре, той ще се обнови и пречисти, без да изгори. Физиците обясняват това явление с големината на молекулите на електрическия ток. Те казват: Молекулите на тока от две хиляди волта са толкова големи, че като минават през тъканите на човешкото тяло, те ги разрушават и убиват човека. Молекулите на тока от 20-50 хиляди волта са крайно малки, вследствие на което минават свободно през тъканите на

човешкия организъм, масажират ги и вместо да причинят вреда на човека, те го обновяват и пречистват. Значи, има няколко вида топлинна, светлинна и електрическа енергия, която се отразява различно върху организмите. Колкото по-дребни са частиците на тези енергии, толкова по-благоотворно се отразяват върху човешкия организъм. Те обновяват, пречистват и съграждат материята. Физическата топлина изгаря, но топлината и светлината, която се образува от човешките чувства и мисли, се отразяват или благоприятно върху организма, или разрушително. Това зависи от техните трептения. Колкото по-високи и многобройни са техните трептения, толкова по-благоотворно е действието им върху човешкия организъм. Много хора заболяват от неврастения, благодарение на топлината, която известен род чувства произвеждат в задната част на мозъка. Тази топлина се отразява вредно и върху стомашната система, както и върху дробовете. Лекуването на тези хора става чрез превръщане на топлинната енергия в магнетизъм, който повдига жизнената сила на организма. Има лекари-магнетизатори, които освобождават човека от вредната за организма топлина. Водата, взета в хомеопатическа доза, играе важна роля в това лекуване. Влезе ли по този начин в мозъка, тя намалява горенето, и болният оздравява. Обаче, лекарят, който лекува, трябва да бъде разположен. Това се постига с добрите мисли и чувства, които той отправя към болния. Всеки човек не може да бъде лекар. И всеки лекар не може да лекува. За да има успех в лекуването си, лекарят трябва да притежава освен диплом от медицинския факултет, но и от живата природа. Последният диплом той носи в себе си, благодарение на правилното съчетание на силите в своя организъм и хармонията между тези сили и силите на разумната природа. За такива лекари казваме, че са родени лекари.

Следователно, истински лекар е онзи, който се е родил лекар. Истински учен е този, който се е родил да бъде учен. Истински проповедник, истинска майка, истински баща са тези, които са родени за своето предназначение. Всеки човек е роден, за да свърши известна мисия; всеки човек има свое предназначение. Ако се заеме за работа, която природата не му е определила, той може да причини пакости не само на себе си и на окръжаващите, но и на цялото човечество. Това са хората, които наричаме вредни за човечеството.

Мнозина страдат от неразбиране на живота. Те мислят, че е безразлично, какво положение заемат в света и какви мисли и чувства ги

вълнуват. Има чувства и мисли, които по естество са фалшиви и не водят на добър край. Например, някой казва, че сърцето му гори от любов. Това е крива мисъл. Ако, наистина, сърцето гори от любов, един ден ще прегори и ще изстине. После ще се яви една студенина, която наричаме омраза. Омразата е инертно, пасивно състояние на материята. Който попадне под закона на омразата, смърт го очаква. За да не умре, човек трябва да превърне омразата, като инертно състояние на материята, в любов – активно състояние на материята, което произвежда топлина. Затова казваме, че любовта ражда живота, в който растат чувствата и мислите като семена. Ние не говорим за обикновената светлина и топлина, които излизат от слънцето. Ако се изложите на слънчевата светлина и топлина не на време, те могат да ви убият. Един слънчев удар е в състояние да умъртви човека. Ние говорим за светлината на мъдростта и топлината на любовта, които възрастват и възкресяват човека.

Съвременните хора трябва да изучават живота по особен начин, а не както досега са го изучавали. Това означава вътрешно изучаване на живота, а не само външно, физическо изучаване. Ще каже някой, че животът има смисъл, докато хората се размножават. Това е неразбиране на законите. Размножаването не става произволно. Точно определено е, колко души трябва да се родят и колко да умрат не само през течение на една година, в целия свят, но даже и в една минута. Изчислено е, че годишно се раждат около 40 милиона хора и почти толкова умират. Това е само по отношение на хората. Към това число прибавете и числото на родените и умрели животни, за да имате ясна представа за земята. В това отношение повърхността на земята не е нищо друго, освен гробница. Ние живеем върху костите на нашите предшественици. Такова нещо представя твърдата материя, върху която ние живеем и градим своето бъдеще. За да пречисти човек тази материя, в помощ му идат неговите мисли и чувства. Те представят филтър, чрез който окървавената и отрупана с кости земя трябва да се пречисти.

Помнете: бъдещето на човека се определя от храната, която употребява. Колкото по-чиста и по-здравословна храна употребява, толкова по-велико и светло бъдеще си приготвя той. Ето защо, за да се очисти храната от отровите, които идат от земята, от една страна, и от самите животни – от друга страна, тя трябва да се пречисти. Никакъв физически или химически начин не е в състояние да пречисти храната от психическите отрови, освен мислите и чувствата на човека. Най-много

психически отрови се съдържат в месната храна. Страхът и отвращението, което животните изпитват, когато ги колят, внасят в организма им тия отрови. Като употребяват месото, хората възприемат тия отрови и се разстройват. Тази е причината за заболяването на хората от неврастения. Голямо е желанието на животните за живот. Засега най-чиста и хигиенична храна е растителната. Ще дойде ден, когато и растенията, в стремежа да запазят живота си, ще започнат да отделят от себе си отрови, с които ще пакостят на хората. И днес има растения, които отделят вещества вредни за човешкия организъм. Например, хининовото дърво, враненото око и т. н. Хората употребяват тия отрови в ограничено количество, като лекарства.

И рече стотникът на Христа: „Кажи само реч!” Стотникът постъпва като англичанин. Той цени времето и затова казва на Христа: „Учителю, кажи само реч, и момчето ми ще оздравее”. Той намира, че не е нужно Христос да дохожда в дома му, да губи времето си, нито да му говори много, но само с няколко думи да обясни положението, в което се намира момчето. Същевременно, той разбираше законите на живота и каза на Христа: И аз имам подчинени, които изпълняват заповедите ми. На едного казвам: „Иди там! – и той отива. На друг казвам: Направи това! – и той го прави. Както те ме слушат и разбират, така и Ти можеш да заповядаш на болестта да си отиде. Кажете само реч, и момчето ми ще оздравее”.

Сегашните хора гледат на болестите като на нещо, което няма никакво отношение към тях. Наистина, болестите се предизвикват от инертната материя в човека, но зад тази материя се крие едно разумно същество, добро или лошо. Някои болести разрушават човешкия организъм, а някои го пречистват. Ще кажете, че не виждате разумното същество, което се крие зад инертната материя. Това е друг въпрос. Вие виждате, че някой човек е прободен с нож и пада на земята. Ножът е инертната материя, но зад нея се крие ръката на разумното същество, което направлява ножа. Значи, и зад микробите, които причиняват различни болести, се крият разумни същества, които действат върху човека така, че създават условия, при които бактериите се развиват. За да познаете, коя храна е чиста и здравословна, следете, как се отразява върху мислите, чувствата и постъпките ви. Ако храната внася известно понижаване в умствения живот на човека, тя не е хигиенична. Например, хората обичат свинското месо, ядат го с особено разположение, но то внася такива мисли, чувства и настроения, от които човек мъчно може да се освободи. Храната указва влияние главно върху слабите хора, с неорганизираните сили. На разумните

храната не може да указва силно въздействие, те сами знаят, каква храна да употребяват. Докато дойде до това състояние, човек минава през различни опитности.

Един свещеник, добър и благочестив човек, разправяше една своя опитност – за влиянието на свинското месо върху организма му. Много пъти вече се заричал да не употребява свинско месо, но въпреки това, когато наближавало Коледа, той се настройвал за ядене, апетитът му се събуждал и заедно с всички, хапвал малко от печеното прасе. Веднага след това стомахът му се разстройвал и трябвало да мине цяла седмица, докато здравословното му състояние се възстанови. Като мине известно време, той забравял болките и пак се решавал да си хапне поне малко свинско. Обаче, разстройството пак дохождало. При всяко разстройство той се самоосъжда, бил недоволен от себе си, от своята слаба воля. Той се чудел, как е възможно човек, който служи на Бога, да не може да устои пред едно изкушение.

Някои хора казват, че всичко е създадено от Бога. Следователно, щом животните са създадени от Бога, те носят благословение за човека. Днешните животни не са първичните, които никога Бог създал. Днешните вълци, мечки, овце, кози, крави стоят далеч от първичните. Те заедно с първия човек, са попаднали в областта на смъртта, вследствие на което не носят благословение за хората.

И тъй, който иска да придобие безсмъртния живот, той трябва да се свърже с възвишените същества, да живее, да мисли и чувствава като тях. Сегашните хора говорят за безсмъртие, а не могат да се откажат от месната храна, която внася отрова в организма. Не е въпрос да станат хората вегетарианци, но те трябва да мислят, да чувстват и да действат правилно. Правата и чиста мисъл внася елементите на безсмъртието. Ще кажете, че при сегашните условия на живота не е лесно човек да употребява чиста храна, да изправя мисълта си. Чудно нещо, мъчно било за човека да издържа на условията! Какво ще кажете тогава за гълъба, който от хиляди години е все вегетарианец? И за него условията на живота са били тежки, но въпреки това, той и до днес не е изменил на убеждението си. Кое заставило гълъба да се храни само с зрънца? Ако той е могъл да издържи на тежките условия, без да измени начина на храненето си, колко повече човек може да издържа на неблагоприятните условия. След всичко това хората казват, че човек за човека е вълк. Какво благо е допринесъл вълкът за себе си, или за човека? Каквото е допринесъл вълкът за себе си, това ще

допринесе всеки човек за ближните и за себе си, ако характерът му е вълчи.

Като изучавате човека, виждате неговото трояко естество: Божествено, човешко и животинско. Животът му зависи от това, на кое от трите естества ще даде ход. Ако даде ход на Божественото начало в себе си, той ще се радва на добър и смислен живот; ако даде ход на човешкото в себе си, животът му ще бъде сносен; ако даде ход на животинското, той ще бъде нещастен. След всичко това чувате някой да казва, че волята Божия била такава. Общественикът пък казва: Няма какво да се прави, Бог е създал обществото, ще търпим. Вие не сте доволни от обществото, но ще знаете, че Бог не го е създал. – Ама ние носим последствията на лошите условия. – За кои условия говорите? Ако е за външните условия, вие не можете да ги измените. Външните условия зависят от вътрешните възможности на човека. Да мислите, че волята Божия има отношение към всички добри и лоши условия в живота, това значи, да вържат коня с въже и да го оставят в това положение. Той ще мисли, че волята Божия е такава, и няма да се мръдне от мястото си. Обаче, ако вържете с въже едно куче, последното ще направи всичко възможно, да прегризе въжето и да се освободи.

Питам: Трябва ли и хората, по същия начин, да се връзват с мъчнотиите си, като с въжета, и ако не могат да се развържат да казват, че обществото е лошо, че хората са жестоки? Наистина, има жестоки хора, има криви теории в света, има и лоши общества, но всичко това се дължи на кривите разбирания на отделните хора. Мнозина съжаляват, че са вързани, понеже не могат да си поживеят свободно. Добре е човек да си поживее, но как трябва да живее онзи, който иска да разбере живота си и да го осмисли? Ето, когато стотникът поиска от Христа нещо разумно, Христос му отговори: „Да бъде според вярата ти!” Стотникът повярва, и момчето му оздрави. Неговата вяра не беше сляпа, тя почиваше на знания. Вярата се обуславя от науката, от знанието. Истински учените хора са вярващи. Астрономът, който опитно добива знания, има вяра; писателят пише с перото си, знае неговата сила, и той има вяра; военният, който познава силата на оръжието си, също има вяра; банкерът знае цената на парите, и живее с вяра; орачът дълбае земята с ралото си, но и той вярва на нещо велико извън обикновените условия на живота. Казвате, че човек не трябва да втурва, да се заблуждава. Не е така. Човек не трябва да бъде суеверен, но трябва да бъде вярващ. Ние говорим за онази вяра, която е резултат на знанието. Например, човек вярва, че пролетта пак ще дойде, защото знае, че и миналата година имало пролет. Той вярва, че пролетта ще

дойде и следната година.

Като знае, че съществува пролет в природата, човек вярва, че съществува пролет и в неговите мисли, чувства и действия. Следователно, всеки трябва да очаква времето на пролетта в неговия живот. Това време не съвпада с физическата пролет. Обаче, не се заблуждавайте от настроенията си, да мислите, че добрите настроения са пролетта, за която говорим. Настроенията са временни състояния, които ту повдигат, ту понижават вашата психическа температура. Те нямат нищо общо с пролетните състояния на духа и на душата. Що се отнася до неразположенията и до лошите ви настроения, те се дължат на вътрешни условия, при които се намирате, а не на външните. За добрия ученик всичко е добро: и учителите, и програмата, и училището, и приятелите му. За лошия и неспособен ученик всичко е лошо. Най-после той казва, че и баща му не е добър, не му изпраща на време пари.

Трима бедни младежи, добри приятели, заминали за Русия, там да учат. Обаче, те имали само един нов костюм, с който и тримата се ползвали. Когато единият отивал в университета да слуша лекции или да държи изпити, двамата оставали в къщи да учат. После вторият обличал костюма и отивал на изпит. Така се редували тримата и могли да свършат университета с един костюм. Вечер, когато нямало осветление, те излизали на улицата и там учили, на светлината на фенерите. Така минали през големи мъчности, но издържали, понеже желанието им за учене било силно. Като свършили университета, върнали се в България, дето заели високи постове. Следователно, когато желанието на човека за учене е силно, той учи при всякакви условия и гледа на всичко от добрата страна.

В същото време там се учили и други двама българи студенти. Те живели в съседни къщи, срещали се често и разговаряли за мъчнотиите си. Към края на учебната година единият учил за изпити, но се оплаквал на приятеля си, че не може да чете, защото над неговата стая живеела хазайката му, която имала дъщеря в музикалната академия. Дъщерята свирела по цели дни и безпокояла студента, пречила му да учи. – Не зная, какво да правя, времето върви, аз не мога да уча и се безпокоя да не пропадна на изпит. При това, дадох вече предплата за месеца, не мога да напусна квартирата, нямам пари. – Лесна работа, ще наредим и твоята. – Как? – Ще извикаме един гайдарджия да ни свири. Ще видиш, че хазайката ще бъде готова и наема да върне, а отгоре да ти даде нещо от себе си. Извикали един гайдарджия, който започнал да свири. Те пели, играли и по

този начин заставили хазяйката да влезе в стаята на своя квартирант и да пита, каква е тази веселба. – В България има голяма радост, та и ние решихме да се повеселим. – Ще ви моля да спрете веселието си. – Не може така лесно да прекъснем, поне два – три деня ще се веселим. – Тогава, освободете квартирата ми. Връщам наема ви, давам ви отгоре една сума за пренасяне, но час по-скоро ни освободете от вашите радости и веселби. Ще кажете, че те си послужили с хитрост. Не, те излезли съобразителни. Понеже дъщерята на хазяйката нямала намерение да престане да свири, студентът не могъл да учи и рискувал да изгуби семестъра. Щом пианото не млъква, гайдата насила ще го застави да спре.

Какво представят гайдата и пианото? Те са израз на неблагородните и невъзпитани мисли и чувства на човека, които препятстват за развитието му. Между мислите и чувствата съществува известно съответствие: добрите мисли раждат добри чувства, а лошите мисли – лоши чувства. Добрите мисли и чувства, пък раждат добри постъпки.

Задача на съвременния човек е да възпита мислите и чувствата си, но не така, както едно време учителите са възпитавали учениците. Днес нито фалагата е на място, нито седенето на колене, нито удрянето с пръчка по ръцете. Това са отживели методи на възпитание, които не могат вече да се приложат. За да се възпита младото поколение, преди всичко трябва да се възпитат родителите. Майки, бащи, учители, свещеници, управници – всички трябва да се превъзпитат. Цялото човечество трябва да се превъзпита, да преобрази своята мисъл. Мисълта пък ще преобрази чувствата, а те заедно ще преобразят постъпките.

Ще кажете, че мъчно се постига превъзпитаване на човечеството. Мъчно е, наистина, но не е невъзможно. Може ли да се превъзпита, човек е намерил философския камък, чрез който алхимиците търсеха начин да превръщат неблагородните метали в благородни. – Възможно ли е това? – Възможно е. Човек може да превърне неблагоприятните условия на своя живот в благоприятни. Когато волята на човека е свързана с неговите разумни мисли и чувства, в нея се крие грамадна сила. На тази сила, именно, се подчиняват всички външни условия, при което лошите се превръщат в добри.

Един англичанин от Индия правил опити за концентриране на мисълта си и постигнал чудни резултати. Със своята чиста, светла и мощна мисъл той бил неуязвим: седял на голям камък в гората, дете прекарвал по цели часове. В това време край него минавали лъвовe, тигри, вълци, без да му

причиняват пакости. Той бил спокоен, тих, с пълна вяра в мисълта и самообладанието си. Ако за един момент само би се разколебал в мисълта си, всичко с него щеше да се свърши. Той прилагал едновременно своите светли и чисти мисли и чувства и не се страхувал даже от най-свирепите зверове.

Следователно, ако искате да измените своите лоши условия в добри, приложете светлата си и чиста мисъл. Да изработи светли и възвишени мисли, това е задача на всеки човек. – Ама Бог ще ни помогне. – Бог ще ви помогне, но преди всичко, вие сами трябва да свършите работата, която разумният свят ви възложил. Много от съвременните религиозни хора проповядват Христовото учение, но очакват Христос да им свърши работата. Ако Христос дойде днес на земята, какво ще намери? Той ще намери навсякъде затвори, бесилки, болници и т. н. И това се среща между християнски народи. Ще кажете, че много от съвременните държави са отменили смъртната присъда. И това не е достатъчно. Престъпниците трябва да излязат от затворите, да се изпратят в някой ненаселен остров, да им се дадат оръдия, семена и да ги заставят да орат и сеят. В малко време трудът им ще даде добри резултати. Тези хора са способни, пълни с енергия и готовност за работа. Те предпочитат, макар и да работят, но да са под открито небе, на слънце, на чист въздух, отколкото да гният в тъмни и студени зандани.

Сега да оставим този въпрос настрана. Той се отнася до политическите лица. Той има отношение към външната страна на живота, която не ни интересува. Ние не се занимаваме със счупени коли, с разрушени къщи, с болници, нито със сиромашията. Ние искаме да покажем на хората, къде се крие причината на отрицателните явления в живота. Злото се крие в главата на всяко нещо... Ето защо, когато иска да се освободи от злото, преди всичко, човек трябва да лекува главата си. Реши ли веднъж да прави добро, той се излекувал от злото в себе си. Той е готов да прави добро, но трябва да знае, че само с едно добро, т. е. с едно нахранване нищо не се постига. Днес ще нахраниш човека, на другия ден пак ще бъде гладен. За предпочитане е да покажете на човека, как трябва да живее правилно, отколкото да го нахраните един – два пъти. Щом е дошъл на земята, човек трябва да мисли право. Така той ще видоизмени условията си, ще промени средата си. Както рибите са напуснали средата си и станали птици, а птиците – бозайници. Време е вече човек да промени средата си да се издигне на по-високо стъпало, дето въздухът е чист и рядък. Ще дойде ден,

когато човек ще стане господар на земята и ще каже: Дошло е вече Царството Божие. Тогава хората ще бъдат истински братя помежду си, ще живеят в пълно разбирателство и любов. Всичко старо, всичко отрицателно ще изчезне и ще се замести с новото и положителното.

„Кажи само реч!“ И отговори Исус на стотника: „Да бъде според вярата ти!“ Въпреки всичко, хората и до днес още се запитват, да вярват ли в Христа, или да не вярват. Не е въпрос във вярата, но в приложението на Христовото учение. За вас е важно да знаете, дали това, което ви говоря, има приложение. Много неща мога да говоря, но всички няма да ви ползват. Какво ще придобиете, например, ако знаете, преди колко хиляди години паякът научил изкуството да преде своята паяжина? Като учите за паяците, за вълците и дойдете до храненето им, ще кажете, че не е право паяците да смучат кръвта на мухите, а вълците да нападат овцете. Право е да се възмущавате, но преди да се възмущавате от външните паяци и вълци, човек трябва да възпита тия, които живеят в него. Чрез мисълта си той трябва да облагороди низшето в себе си, да се повдигне на по-високо стъпало.

Съвременните хора спорят върху въпроса, кое да поставят на първо място: науката, или религията. Днес нито науката, нито религията може да заеме първо място. Каква наука е тази, която прилага своите открития за избиване на човечеството? Каква религия е тази, която разделя хората? – Истинска наука е тази, която прилага откритията си за благо на всички хора. Истинска религия е тази, която има за основа любовта. При това положение религията и науката ще работят заедно, една до друга, без да се борят за надмощие. Тогава човек за човека ще бъде брат, а не вълк. Щом дойде братството в света, убийството ще изчезне. Който убива, той е дал ход на животинското в себе си. Ще кажете, че престъпникът се родил такъв, не може да избегне съдбата си. Не е така. И най-големият престъпник може да се възпита, но докато е още в утробата на майка си. Ето защо, бременната жена трябва да се храни със специфична храна: с чисти и възвишени мисли, чувства и постъпки. Само по този начин тя може да помогне на детето си, ако то носи в себе си някакви лоши наклонности. Тъй както днес се хранят, отглеждат и възпитават децата, не може много да се очаква от тях. И днес още положението на жената не е завидно. Например, Мойсей е казал: „Не убий!“, Христос изказал същия закон с още по-високоморално съдържание, а именно: „Ако те ударят по едната страна, дай и другата“. Това подразбира пълно въздържане от прилагане на грубата

сила. Ръката е носител на известни сили, но ако мисълта на човека, когото са ударили, е силна, от лицето му излиза такава светлина, която заставя виновника да осъзнае погрешката си и да не вдига ръка против ближния си.

Един българин, добър и благочестив човек, но сприхав по характер, разправял една интересна опитност, която имал с жена си. И жена му била добра, разумна, със силно желание да живее добре с ближните си, да приложи Христовото учение. Един ден той накарал жена си да свърши никаква работа, но понеже не могла да го задоволи, той ѝ ударил една плесница, от която тя паднала на земята. Щом дошла в съзнание, жена му станала и продължила работата си, без да каже дума за случилото се. Като я погледнал, мъжът ѝ почувствувал, че някаква особена светлина излязла от лицето ѝ, която се отразила като огън върху него. През целия ден той не могъл да се успокои. Дето отивал, все му било притеснено. Да сподели с никого състоянието си, не се решавал – гордостта не му позволявала. Той си мислел: Как можах, такъв човек, почтен и уважаван, да се подам на едно настроение. Обаче, както и да се успокоявал, никъде не могъл да намери мир. Най-после решил да отиде при жена си и да се извини за лошата си постъпка. Когато се извинил за погрешката си и твърдо решил в себе си да не вдига втори път ръка върху жена си, той се успокоил. Жена му го простила, но и той издържал на обещанието си: никога вече не вдигнал ръка върху нея.

Ще кажете, че много мъже бият жените си, че и до днес още те практикуват това изкуство. Значи, не е дошъл още денят, когато жената ще се застъпи за себе си, не чрез насилие или грубост, но със силата на своите чисти мисли, чувства и постъпки. Ако тя е духовно силна, нека мъжът се опита да ѝ удари една плесница. Той може да удари и една, и две плесници, но скъпо ще плати за това. Какво коства на жената, когато мъжът ѝ удари една плесница, да обърне тя и другата си страна към него и да каже да ѝ удари още една плесница? Мислите ли, че при това положение той би се осмелил втори път да вдигне ръка против нея? – Коя жена може да постъпи така? – Само разумната и любеща. Още когато мъжът вдигне дясната или лявата ръка да бие, тя знае какво означава дясната и какво лявата ръка. Когато човек вдига дясната си ръка да бие, той изисква от своя близък да бъде умен, интелигентен, да мисли добре. Когато вдига лявата си ръка, той изисква от своя близък да чувствава правилно, да храни сърцето си с чисти и благородни чувства. Боят е педагогически метод, който е отживял вече времето си.

„Кажи само реч, и момчето ми ще оздравее”. Стотникът се обърна към Христа, с молба да го избави от едно нещастие. Той искрено и от сърце се помоли на Христа, и Христос отговори на молбата му. Защо всеки не постъпва така? Защо и вие не се помолите на Христа по същия начин, да ви избави от някакъв недостатък, или да внесе светлина в ума ви? Не е важно само, човек да бъде млад, красив, богат. Той трябва да пожелае да разбере Христовата мисъл и да я приложи. На едно място Христос казва: „Каквото попросите в мое име, ще ви се даде”. Който не разбира вътрешния смисъл на този стих, мисли, че щом пожелае нещо в името на Христа, трябва да го получи. Христос помага за реализирането на разумните желания, а не за глупавите. Разумно ще хлопаш и разумно ще искаш. Как постъпват съвременните техници? Когато искат да направят нещо, те прилагат разумните закони на природата. Не спазват ли тия закони, работата им в един ден ще се разруши.

Следователно, само онзи човек може да успява, който изучава законите на Христовото учение, които са закони и на разумната природа, и ги прилага. Ако изучавате мозъка, ще видите, че целият мозък не взема участие в проявата на мисълта. Най-важно е сивото вещество, което е на повърхността на мозъка. Що се отнася до растенията, най-важно е семето им, а след това идат коренът, стъблото и цветът. Значи, много закони съществуват в природата, но на първо място стоят разумните, т.е. съзнателните. След тях идат механическите закони. И кожата на човека е важна, но на първо място стои сивото вещество на мозъка. Ако не държи в изправност мозъка и кожата на тялото си, човек сам се излага на големи страдания и нещастия. При това положение, и цар да е, и княз, и министър, нищо не може да му помогне. Ще кажете, че молитвата спасява човека. Вярно е, че молитвата е сила, но човек трябва да знае, как да се моли. Между молитвата и мисълта има известна връзка. Те трябва да притежават сила и дълбочина. Ако нямат тези качества, не могат да помогнат на човека. Нечистата мисъл нищо не допринася. Зло може да причини, но не и добро. Мисълта трябва да бъде абсолютно чиста. Тази мисъл прави човека талантлив, тя изпъжда страха във него. Чистотата е най-доброто оръжие против страха. Чистият човек е свободен. Казано е, че истината прави човека свободен. Свободният човек, в правия смисъл на думата, е безкористен. И кокошката е безкористна, но не е свободна. – Защо? – Защото не е разумна. Тя раздава повече, отколкото трябва. Цяла крина жито да ѝ дадат, тя ще го разпилее, с желание да има за всички кокошки.

Катеричката пък ще постъпи точно обратно: ще хапне, колкото е нежно, а останалото ще складира някъде. Тя казва: Нека остане и за друг път. В случая, човек може да се учи и от кокошката, и от катеричката, без да ги подражава. Природата е създала много блага, от които човек свободно може да се ползува, без да се стреми да се осигурява.

Задачата на човека, като ученик в живота, не се заключава в осигуряването му, но в съзнателната физическа и духовна работа. За да има просветени хора, преди всичко, майката трябва да бъде просветена. Понеже носи отговорност за възпитанието на детето си, тя трябва да започне да го възпитава, докато е още в утробата ѝ. Като се роди детето, грижите върху възпитанието му стават още по-големи. Като го къпе всеки ден, тя трябва да има пред вид чистотата на кожата. Порите на кожата трябва да бъдат отворени, да става дишането пълно. Пълното дишане разбира едновременно дишане с дробовите и с кожата. Когато дишането е правилно, и състоянието на мозъка е добро. Като погледнете лицето на човека, познавате, какво е състоянието на мозъчната, дихателната и стомашната системи. По лицето се чете и психическото състояние, в което човек се намира. Затова е казано, че лицето е свидетелство на човека. Достатъчно е да спрете вниманието си върху лицето, челото и главата на човека, за да разберете, какъв е неговият умствен и морален живот. Като работи умствено, човек чертае правилни и красиви линии на лицето си. В това отношение той вае сам себе си. Гениалните хора имат специфични линии на лицето, на челото си, по което се отличават от обикновените хора. Челата, лицата и главите на много хора са деформирани. Това показва, че те са живели неправилно. Изобщо, между главата, лицето и ръцете на човека има известно съответствие. Главата представя общия капитал, даден на разположение на човека; лицето представя капитала, с който е работил в миналото, както и този, с който днес разполага, а ръцете, това е капиталът в обръщение. Следователно, ако не знае да управлява своя капитал, т. е. ако не може да контролира мисълта, чувствата и действията си, човек не е господар на положението. Може ли себе си да управлява, човек ще управлява и другите. Той работи неуморно, с любов и прилежание.

Много от неуспехите на съвременните хора се дължат на това, че те очакват на другите. Те мислят, че както майките им са работили и работят за тях, така и другите хора трябва да имат пред вид тяхното благо. Това е отживяло времето си. Днес всеки трябва да работи, както за себе си, така и

за другите. Христос казва: „Отец ми работи, и аз ще работя.” Христовото учение не е анатомия. Сегашната анатомия изучава мъртвия човек. Тя го простира на масата и започва да реже и да записва: мозъкът е такъв, дробовете и стомахът такива и т. н. Христовото учение работи с живата анатомия. Това значи, ако изучаваш човека, ще го изучаваш, докато е жив, докато всички органи функционират в него. Изучавайте действията на живия човек, на живата природа. Видите ли, че някой човек е неразположен, потърсете причините на неразположението и му помогнете. Причината се дължи на какво разстройство или в мозъчната система, или в дихателната, или в стомашната. Дето и да се намира това разстройство, то се отразява и върху психиката на човека.

Казано е в Битието, че човек е създаден по образ и подобие на Бога. Това не подразбира физическо подобие на човека с Бога. По форма Бог не е човек. – Какво в същност е Бог? – Вие не познавате още себе си, т. е. човека, а питате за същността на Бога. Под думата „образ” разбираме физическия човек, а под „подобие” – духовния. Човек не познава още своето физическо естество, а се стреми към познаване на своите духовни прояви. Човек е неразположен физически и не може да намери причината на неразположението си, а мисли, че може да намери причината на своето психическо неразположение. Докато не знае причината за своето физическо, умствено или сърдечно неразположение, човек всякога ще бъде играчка в ръцете на условията. При това положение всеки може да му причини радост, но всеки може да му причини и скръб. За да бъде неуязвим към условията, човек трябва да развива своите вътрешни чувства и способности, чрез които да предвижда нещата. Кой разбойник може да излезе срещу онзи, който вижда отдалеч? Преди да срещне разбойника, той го вижда и взема мерки. Той се отбива от пътя му и се спасява. И той носи оръжие, но в своя ум. Умният човек има силна мисъл. Отдалеч още той изпраща вълните на своята мисъл срещу разбойниците и ги отбива от пътя им. Той мислено им изпраща своя съвет, коя посока да поемат. Това значи, да бъде човек ясновидец. Глупавият човек, обаче, разчита на своето оръжие. Като тури револвера в джоба си, той мисли, че е сигурен не подозира даже, че разбойникът носи два револвера.

Сегашните хора, особено християните, разчитат главно на Христа, Той да ги пази. Въпреки това, те не могат да устояват на злото. Питам: Какво християнство е това, което не може да се справи със злото? Къде е силата на християнина, който не може да бъде господар на условията? Всеки

човек се намира пред своя противник – злото. – Къде е злото? – В самия човек, във вътрешните условия. Като не разбрал законите на живота, човек се отклонил от своя път и сам отворил вратата си на злото. Много време трябва да работи той върху себе си, за да се върне в пътя, от който се отклонил. Дали иска да работи, или не, това не е важно. Когато страданията, болестите, нещастията го налегнат, той ще започне да търси път за освобождаване. Единственият път, който води към освобождаване, е пътят към доброто. Приеме ли пътя на доброто, човек естествено се отказва от злото. Човек сам си създал болести, сам трябва да се излекува. Като се освободи от всички отрицателни желания, лекуването става естествено. Причината на болестите се крие в чувствения и психически живот на човека. Щом изправи погрешките на чувствения и на психическия си живот, човек изправя и последствията на причините. Болестите са резултат на нещо. Като намерите причините и ги премахнете, резултатите сами по себе си ще изчезнат. Например, една от причините за артериосклерозата е алчността. Като раздаде човек всичко, което е събрал, болестта ще го напусне. И затлъстяването се лекува по същия начин.

Съвременните хора търсят начин да изменят условията си, т. е. да ги подобрят. Не е само да се изменят условията, но те трябва да се използват. Да използва човек условията, това значи, да внесе любовта в сърцето си и мъдростта в ума си. Любовта и мъдростта са мощни сили, които ако внесе човек в себе си, външните и вътрешните условия сами по себе си се изменят. Един декар земя, обработена с любов, дава двойно повече плодове, отколкото ако е изработена без любов. Любовта облагородява човека и подобрява условията. Ето защо, каквото прави човек, трябва да го прави с любов. Облича ли се, яде ли, учи ли, всичко трябва да бъде направено с любов. И най-хубавото облекло да турите, ако е без любов, нищо не струва. Облечете се с дрехата на любовта и така работете. Без любов няма успех. Който отрича любовта, той влиза в съгласие със злото. Дето е злото, там има само разрушения и болести.

Сега, както и да говоря по тези въпроси, колкото да откривам причините и последствията на нещата, вие малко ще се ползвате. – Защо? – Сами трябва да опитате тези неща. Животът е опитна наука. Като живее, човек сам проверява нещата. – Ама съществува ли Бог, или не? – И това сами ще проверите. Кой създаде света? – И на този въпрос сами ще си отговорите. На този въпрос аз отговарям по следния начин: Бог създаде света за хората, да живеят разумно, да се обичат, да се разговарят любовно,

да ядат сладко и с благодарност и т. н. След всичко това, трябва ли да питате, къде е Господ? Учените казват, че Бог е навсякъде. Наистина, Бог е навсякъде: в светлината и топлината, във въздуха и водата, във всяка добра мисъл, във всяко добро чувство и във всяка благородна постъпка. Когато ви спасява някой, това е Божията ръка.

Следователно, като се запитвате, защо е създаден светът, ще знаете, че светът е създаден за хората, да живеят добре и разумно. Това не значи, че животът на хората може да се подобри в един ден. Не е лесно да убедите банкера, че трябва да бъде щедър, да раздаде всичкото си богатство на бедните. Опитайте се да убедите един богаташ, който се намира на смъртно легло, да пожертвува богатството си за благо на своите близки. Колкото и да иска да живее, да възстанови здравето си, той ще прави пазарлък, да даде само една част от богатството си, а не цялото. Който се осмели да му предложи да раздаде всичкото си имане, той ще го нарече користолюбив, жесток човек и т. н. Пък ние знаем, че за да възстанови здравето си, за да изкупи греховете си, човек трябва да пожертвува всичко – и богатство, и живот. Той трябва да посвети живота си в служене на Бога, както и на своите близки. Искате ли да се излекувате от своите физически и психически недъзи, трябва да се отречете от себе си. Така е казал Христос на богатия, който искал да наследи вечния живот.

И рече Исус на стотника: „Да бъде според вярата ти!” Христос говори за разумната вяра, която има отношение към знанието и мисълта. – В мисълта ли е Бог? – Бог се проявява чрез чистите умове и сърца. Следователно, искате ли да имате ясна представа за Бога, търсете Го в чистите прояви на човека. Който е дал място на Бога в себе си, само той може да постигне своите желания: ако е момък и желае да се ожени, ще намери добра и благородна мома. Децата му ще бъдат послушни и добри, ще му създават радост в дома. Дръжте връзката си с Бога, за да изпълните добре своето предназначение.

Когато се говори за мъжа и за жената, мнозина се произнасят, че всичко зависи от жената: ако е добра, домът ще оцелее. Аз пък казвам: И мъжът, и жената трябва да изпълняват разумно своето предназначение. И двамата трябва да бъдат благородни и възвишени, да се стремят към реализиране на своя идеал, който ги прави силни. Ако мъжът е слаб, той не е мъж; и ако жената е слаба, не е жена. Истински мъж и истинска жена са тези, които са господари на своите мисли и чувства. Дайте предимство на Божественото в себе си, за да подобрите живота си. В един ден, в една

вечер човек може да преобрази живота си. – Възможно ли е?– Ако главата на човека може да побелее в една нощ, защо в една нощ да не може да преобрази живота си? Ако човек може да си внушава отрицателни мисли и да им се подава, защо да не си внушава положителни мисли, които повдигат духа?

Един чиновник, млад човек, отишъл на работа. Няколко негови другари намислили да устроят една шега с него. Същевременно, те искали да проверят, как действа законът на внушението. Те се наговорили да го чакат при влизането му в учреждението и да го запитат, защо е толкова бледен и слаб. Когато другарят им влязъл в коридора на първия етаж, един от шегаджиите го запитал: Какво ти е? Изглеждаш някак уморен, блед. – Нищо не ми е, добре съм – и продължил пътя си. На втория етаж го срещнал още един от шегаджиите и му задал същия въпрос. На третия етаж го запитали същото. Той отговорил на колегите си, че е добре, но тяхната мисъл започнала да работи в ума му и, докато влезе в стаята си, той решил да иска отпуск от началника си поне за една седмица, понеже не се чувствал добре. Началникът му дал отпуск, но задължил другарите му да го заместват.

И тъй, ако човек може лесно да се подаде на закона на внушението или на самовнушението и в няколко часа да се разболее, защо не може по силата на този закон в няколко часа да оздравее? Защо, като срещнете един свой приятел, не му кажете, че е добър, способен, силен, разумен? Защо майките не прилагат този закон при възпитанието на своите деца? Когато родителите внушават на децата си добри, положителни мисли, същевременно трябва да ги напътват да реализират доброто. – Как можем да говорим на човека, че е добър, когато в същност не е добър? – Вие ще говорите на доброто в него, а не на лошото. Доброто се усилва от добри и положителни сили. Когато доброто израсте и укрепне, злото попада под негово влияние и се възпитава. Доброто е в сила да преобрази и организира злото. Инертната, мъртва материя може да се преобрази.

И рече му Исус: „Да бъде според волята ти!” Бъдете и вие умни като стотника, да повярвате на Христовите думи. Дръжте в ума си някаква положителна мисъл, с която да се лекувате. Един наш приятел направил опит да се лекува с мисълта си, но опитът му излязъл несполучлив. Той поддържал в ума си мисълта, че е здрав, но нямал резултат. Ако някой от вас страда от треска, нека направи следния опит: да отиде мислено в някоя аптека, да купи няколко сантиграма хинин, според възрастта си, и да се

върне у дома си. След това да вземе една чаша вода, в която да изсипе хинина и да изпие разтвора с мисълта, че треската ще изчезне. Ако опитът излезе несполучлив, нека го направи още осем пъти. На деветия път той непременно ще има резултат. Само по този начин ще опитате силата на мисълта. Като се убедите в лекуването с мисъл, ще помагате и на близките си.

Помнете: Един закон съществува в света, който регулира живота и отношенията между живите същества. Един език съществува в света – езикът на разумната природа, езикът на Бога. Всички трябва да знаят този език – от най-малки до най-големи. Който не знае този език, нищо не може да постигне. Този език лекува човека, повдига го и го възкресява. Без него няма напредък. Свещен е езикът на природата. Всяка дума от него крие в себе си мощна, динамическа сила. Каквото кажете, става. Каквото пожелаете, веднага се реализира. Моисей, който прекара 40 години в пустинята, знаеше отчасти този език. Когато изведе евреите от Египет, той стигна до Червеното море. За да минат морето, Моисей вдигна жезъла си и раздели водата на две. Евреите минаха като по суша и когато всички бяха въвн от морето, Моисей пак вдигна жезъла си, да съедини водата. Докато Моисей държеше в ума си мисълта, че всички чудеса, които ставаха чрез него, стават по волята Божия, той успяваше. Обаче, щом помисли, че сам върши чудесата, той изгуби силата си. В чиито ръце и да попадне магическата пръчица, тя действа еднакво. Обаче, детето ще я употреби по един начин, а възрастният и разумен човек по друг начин. С други думи казано, кибритената клечка гори и в ръката на детето, както и в ръката на възрастния. Обаче, детето може да произведе пожар, а възрастният ще накладе огън, на който всички хора могат да си сготвят топло, вкусно ядене. Който не владее магическата пръчица, той е изложен на болести, страдания и мъчности. Който я владее, достатъчно е само да махне с нея, за да се освободи от всички болести, от всички мъчности и страдания.

Питате: Как трябва да действаме с магическата пръчица? По този въпрос не може да се пита нищо. Взимате пръчицата в ръка и започвате да я движите. Щом е дошла в ръката ви, това показва, че вие сте достойни за нея и знаете, как да я движите. – Ама да помислим малко. – Няма какво да мислите. Мислите ли, как трябва да възприемете светлината? Достатъчно е да отворите очите си, и светлината, сама по себе си, ще дойде. Всичко е дадено наготово. На вас не остава нищо друго, освен да седнете пред трапезата, да ядете разумно и да благодарите на Великия Промисъл, Който

е предвидил и наредил всичко. Какво остава на вас? Нищо друго, освен да работите върху своите мисли, чувства и действия.

32. Беседа от Учителя, държана на
6 април, 1930 г. София. – Изгрев.

ГОСПОДАР НА СЪБОТАТА

„И казваше им, че Син Человечески е господар и на съботата”

Лука 6:5

Ние ще разгледаме този стих в преносен смисъл. Зачитането на съботата се отнася към Мойсеевите закони. Ако някой се осмеляваше да не празнува съботата, наказваше се със смърт – животът му се отнемаше. По това време имаше строги закони. Тежко на онзи, който се осмеляваше да каже нещо против държавата и нейните закони!; Обаче, Христос казваше, кой е Син Человечески. Значи, по това време и съботата имала господар. Щом имала господар, ще излезе, че съботата била слугиня. Следователно, който не се подчинява на тази слугиня, плаща с живота си. Трябвало той да стане жертва на слугинята. Смешно е тогава да поставяте слугинята на мястото на една царица или княгиня.

„Син Человечески е господар и на съботата”. – Защо Син Человечески може да бъде господар на съботата? – Защото е разумен. Само разумният човек може да бъде господар. Преди всичко господарят трябва да бъде умен, волев човек. Волев човек е този който има любов. Воля без любов не може да се прояви. Дето има любов, там може да има воля; дете няма любов, никаква воля не може да има. Дето е безлюбието, там се проявява своеволие, а не воля. Дето се проявява инстинктът, там е своеволието. Ако своеволието, инстинктът и нагонът наричат воля, такава воля имат всички животни: и лъвът, и тигърът, и мечката, и вълкът. Своеволие има и канарата, която се спуска от някой планински връх; своеволие има и водопадът, който се спуска с шум и бучене от някоя планинска канара; своеволие има и вятърът, който изкоренява дървета, събаря камъни, завлича хора и говеда. Това не е воля, но своеволие, а своеволието показва, че животът е неразбран.

След всичко това чувате да казват за някого, че е волев човек.— Защо е волев?—Защото бил смел, излязъл срещу врага си и го убил. И това е своеволие, а не воля. Каква воля е тази, чрез която човек в един момент може да разруши великото и красивото, което Бог е създал в продължение на милиони и милиарди години? Каква воля е тази, която взима чука в ръка и разрушава красивата статуя на един виден художник? Каква воля е тази, която изгаря съчинението на един виден писател или поет? Каква воля е тази, която унищожава съчинението на един велик учен, което има за цел

да подобри състоянието на цялото човечество? Това не е воля. Положителната, истинската воля преди всичко включва в себе си разумността. Ние говорим за разумната, творческа воля, а не за онази, която руши и унищожава нещата.

Съвременните хора се мъчат и страдат. – Защо? – Не са доволни от живота си. Ако се вгледате в живота, ще видите, че във всички негови прояви, във всички области, между всички общества и народи, отсъства истината. Навсякъде се носят неверни съобщения. Като се натъкват на неверни слухове, хората се оправдават с думите: Няма нищо, това са, бели лъжи. Значи, белите лъжи са невинни, оправдават се. Какво ще кажете, тогава, за черните лъжи? По какво се различават белите от черните лъжи? Опашките на белите лъжи се виждат, а на черните не се виждат. Белите лъжи се допускат, понеже са извън законите на морала. Тях не ги хваща законът. Според мене, моралът представя онова разумно начало, което действа в света и се прилага еднакво към всички живи същества. Следователно, този закон обхваща еднакво и растенията,, и рибите и птиците, и млекопитаещите, и хората. Великият морален закон засяга всички същества и еднакво ги държи отговорни. Като изучавате живота, ще видите, че този закон действа навсякъде.

В едно габровско село се случило следното нещо: Една майка имала едно момченце, доста немирно. То често се катерило по дърветата, разваляло гнездата на птичките, взимало яйчицата им. Ако пък имало малки, взимало ги да си играе с тях. Един ден то взело пет малки лястовички от едно гнездо и им отрязало езичетата, след което ги захвърлило. Майката видяла това и, вместо да се скара на детето, да го посъветва, втори път да не постъпва така с малките птиченца, тя започнала да разправя на съседките си, какво направил нейният Иванчо. Какво се случило след това? Иванчо пораснал, станал голям и се оженил. Родили му се пет деца едно след друго, но всички били неми.

Ще кажете, че това е някакво съвпадение. Това е възмездие за нарушаване на великия морал. Никой няма право да отнема от човека или от живите същества това, което не може сам да направи или да им го върне.

Друг случай. Един касапин искал да заколи един вол. Обаче, волът не се давал. След като се борил цял час с вола, касапинът дошъл до една хитрост: съборил вола на земята, извадил едното му око и, като го обезсилил, заклал го. След две седмици касапинът получил наказанието си. Един вол го мушнал в едното око и го ослепил. Голяма била изненадата му,

когато видял, че пострадал тъкмо с това око, което той извадил на вола. И това ли е съвпадение?

Каквито примери и да се изнасят на хората, те са готови да отрекат всичко. Прави са, има неща, които могат да се отричат, но има такива неща, които по никой начин не могат да се отричат. Всичко, което може да се отрече, почива на фалшива основа. То е създадено от хората и се отличава със своя временен, преходен характер. Обаче, има неща, които са от Божествен ред и порядък и не могат да се отричат. На тях се подчиняват всички хора, всички общества и народи, както и всички възвишени същества.

„Син Человечески е господар и на съботата”. Законът за зачитане на съботата, който се даде на евреите, има отношение към закона на жертвата. Чрез този закон те трябваше да дойдат до понятието на абсолютната чистота – жертва в най-чиста форма. Обаче, евреите приложиха закона за съботата в буквален смисъл, вследствие на което проявиха голям фанатизъм. След Мойсей трябваше да дойде Христос, да замени този закон с любовта и да каже, че Син Человечески, т. е. законът на любовта е господар и на съботата. Когато всички вярвания, всички религии се застъпят за съботата, казвам: Любовта е господарка на всички религии, на всички вярвания, на всички човешки наредби. Любовта мълчи, не вдига гласа си, но не от слабост. Силният човек минава за слаб, не иска да покаже силата и знанието си. Слабият постъпва точно обратно: той се представя за силен и дава вид, че всичко знае. Умният човек минава за невежа, а невежият – за учен, за всезнаещ. Той иска да се представи, че всичко е видял и всичко знае. Да се стреми човек към знания, това е в реда на нещата, но да мисли, че всичко знае, това не е правилно. При днешното развитие на човека невъзможно е той да знае всичко. Човешкият мозък е така устроен, че не може да понесе тежестите на знанието, което съществува в света. При това, човек не е проявил още всички свои умствени способности. със сегашния си мозък човек не може да обхване вселената. Много неща му предстоят още за изучаване.

Мнозина се запитват, какво ще правят на земята, като изучат всичкото земно знание. Докато е в сегашната си форма, човек има още много да учи, но когато завърши развитието си, той ще дойде в друга форма, по-съвършена, по-красива. Всяка нова форма представя нови условия за учение и работа. При това, колкото по-съвършена е формата, толкова повече има да учи. Например, човек, който стои по-високо от

млекопитаещите, има големи знания, в сравнение с тях, но не може още да се нарече съвършен. Говедото има външна опашка, но и човек още не е освободен от своята опашка. Невидима е неговата опашка, но все още съществува. Например, грехът не е нищо друго, освен опашката на съвременното човечество, която постоянно се маха. Срещате някого, той ви сграбчва в обятията си, както маймуната се хваща с опашката си за някое дърво. Така тя се прехвърля от дърво на дърво, подскача и се мисли за много умна и учена. – В какво се заключава нейната ученост? – Че знае да скача. Обаче, маймуната, която мисли, че много знае, е крайно страхлива. Тя се страхува особено много от змията. Опашката на маймуната, която постоянно се движи, напомня змията. Понякога и човек, като маймуната, си представя, че знае повече, отколкото в действителност. Натъкне ли се на нещо страшно, което не може да си обясни, той изпитва страх и забравя и това, което знае. Тогава само той разбира, че почти нищо не знае, или, ако има никакво знание, не може да го използва.

„Син Человечески е господар и на съботата.“ – Какво представя съботата? – Нищо друго, освен онези традиции, които човек носи в ума си, като наследени черти от свои деди и прадеди. Срещна ли човек с традиции в живота си, казвам, че той носи съботата в себе си. Някой е сприхав, нервен. Той се оправдава, че така е роден. Той носи съботата в себе си. Друг някой казва за себе си, че е положителен човек, не може да вярва в каквото и да е. – Съботата носи в себе си. – Ама аз обичам удобствата, обичам богата храна, хубаво облекло. – Ти носиш съботата в себе си. Според начина, по който живеят, хората се делят на богати и на бедни. Богатият обича пищна храна, меко и удобно легло, лека работа, за да запази кожата на ръцете си мека и нежна. Каквото пожелае, природата му дава, но го оставя да носи последствията на своите желания. В края на краищата, ще видите богатия в легло, оплаква се от страшна болест. Наистина, ако се вгледате в живота, ще видите, че богатите страдат от страшни болести. Те страдат от неразбиране на законите. Боледуват не само богатите, но и бедните. Ако проследят далечното си минало, те ще видят, че никога са били богати, които само са яли и пили. Днес, макар и бедни, те носят последствията на своето минало. Ако някой човек и в миналото, както в настоящето си, се отличава с добър и редовен живот, съгласен със законите на разумната природа, той се радва на отлично здраве. Добрият живот води към добри последствия.

Като изучавате закона на наследствеността, виждате, че всички хора

страдат все от неразбиране закона на съботата. Когато изведе евреите от Египет, Моисей прекара с тях цели 40 години. те се хранеха с манна, която падаше от небето. Моисей ги съветваше да събират манна само за един ден, да не се разваля.—Добър е Бог, ще се погрижи за утрешния ден, – казваше им той. Обаче, те не го слушаха и му казваха: Ние знаем, какво да правим, няма защо ти да ни учиш. Като практичен народ, евреите събираха манна за няколко дена, да се осигурят, но тя се разваляше. Всеки ден те имаха прясна манна. Само в петък, по закон, те трябваше да събират манна за два дена, да не се грижат за храна за събота, която беше определена за служене на Бога и за почивка. Този ден те се освобождаваха от всички грижи и терзания, които им създаваха традициите. През този ден търговците затваряха дюкяните си; кой каквато работа имаше, преустановяваше я. Ако някой е обиден от някого, не трябва да мисли за обидата; ако има да учи, не трябва да мисли за учене. Този ден всички трябва да бъдат радостни и весели, чисти по сърце, да не мислят за нищо, да се чувстват като новородени деца. Кой на кого има да дава, кой от кого има да взима, всичко това трябва да се забрави. Това означава законът на съботата.

Какво правят сегашните хора, като дойде съботата или неделята – определеният ден за почивка. Те правят точно обратното на закона. Ако шест дена са яли постна храна, за неделя ще заколят кокошка или агне, ще направят баница, да заблудят съботата или неделята. Тогава ще ядат и пият най-много. И след всичко това искат да турят ред и порядък в живота. Това е невъзможно. Бог е дал живота, а хората искат чрез един или друг закон да го поддържат. Какво се постигна със закона на съботата? Можеха ли хората да задържат живота? Дето е законът, там е смъртта. Когато законът престане да действа, тогава ще дойде вечният живот. Животът не може да се изправя и ръководи от закона. Законът за живота не трябва да излиза от хората. Човек не е в състояние да създава закони. Ако рече да се заеме с тази работа, той ще създаде закон, подобен на себе си. Друг е въпросът, ако човек създава закони за ръководене на своите близки и на себе си. Обаче, само онзи, може да управлява живота, който го е създал.

Често бащата и майката създават закони за децата си и следят за тяхното изпълнение. Майката свари сладко, иска да го скрие от непослушното си дете. Бащата ще направи един шкаф с ключове, дето ще заключат сладкото. Същевременно бащата закачва една пръчица на стената и казва на детето си: Слушай, виждаш ли тази пръчица? Ако си позволиш, без разрешение, да взимаш сладко, ще опитах пръчицата на гърба си.

Детето не смее да пипа без позволение. Обаче, когато порасне, стане момък или мома на 21 година, свободно може да си взима сладко, когато пожелае. Значи, законът за малкото дете не е валиден за младия момък. Когато бащата остарее, синът закачва също такава пръчица на стената и казва на баща си: Татко, ако си позволиш да взимаш нещо без разрешение от мене, ще опиташ пръчицата. Стар ли пипа или млад, все едно. И старият не трябва да пипа, без разрешение, за да не опита пръчицата на гърба си.

Сега вие мислите, че за децата съществува един закон, а за възрастните – друг. Не, и за децата, и за възрастните трябва да съществува един закон. За да се прилага еднакво закона и за децата, и за възрастните, не прави шкаф, в който да криеш сладкото. Свали закона – пръчицата, от стената. Когато говориш, винаги казвай истината. Всякога давай добър пример на децата. Не изисквай от тях повече работа от тази, която те могат да свършат. Искаш ли от децата повече работа, ще се намериш в противоречие.

Ще приведа един пример от руския живот. Бащата на някоя княгиня, Матилда Богачевска, млада, високо интелигентна, благородна и даровита мома, решил да я ожени за един млад княз, с когото се запознал в последно време. Бащите на младите дошли до убеждение, че може да се сродят. Като чул разговора на баща си, синът се обнадеждал и решил да се срещне с младата княгиня, да се запознаят. В дена, определен за срещата, княгинята намислила да устрои на княза една изненада. Тя била духовита, съобразителна, искала да изпита княза, да разбере, какво го заставя да се жени. Тя имала една добра слугиня, наречена Соня. Извикала при себе си слугинята и казала: Днес ние ще разменим ролите си. Ти ще заемеш моето място, а аз – твоето, ще работя, каквото ти работиш. Княз Мерик Мелизовски ще ни посети, но и пред него ще играеш ролята си. Слугинята изпълнила желанието на своята господарка, която веднага поела работата на Соня. След малко пристигнал князът. Запознал се със Соня, която замествала княгинята. Той поглеждал ту към Соня, ту към Матилда и след един час се обърнал към Матилда и казал: Имам една молба към вас. Досега никога не съм слугувал. Заемал съм високо положение, на мене са слугували много хора, но аз – на никого. Ще ми позволите днес да стана слуга на княгинята и на вас. Каквото ми заповядате, ще направя. Като получил съгласието на двете жени, той съблякъл своите дрехи, облякъл се като слуга и очаквал заповеди. Княгинята го накарала да отиде на реката, да опере всички нечисти чували. Като изпрал чувалите, накарала го да

очисти обора на конете. Най-после го изпратили на лозето да копае. Той свършил всичката работа отлично, и вечерта тръгнал да си отива. Като отишъл у дома си той си казал: Аз няма да се ожена за княгинята, не ми харесва. Ако е въпрос за харесване, сърцето ми трепна за слугинята. Тя е умна, благородна мома. Обаче, като княз не ми е позволено да взема мома от простолюдието. Предпочитам да не се женя, отколкото да ми натрапят княгинята, която не харесвам. Така, той решил да не се жени. Или за слугинята, или за никоя друга.

Слугинята представя закона. На каквото място и да го турите, каквото име и да му дадете, Соня си остава Соня, т. е. слугинята си остава слугиня. Същото се отнася и до княгинята: колкото низко и да я поставите, княгинята си остава княгиня. Княгинята пък представя любовта. Дето и да я турите, любовта си остава любов. Тя носи светлина навсякъде.

Любовта е единствената сила, която постъпва абсолютно безпристрастно. – Защо? – Защото тя произлиза от Бога. Казано е в Писанието: „Бог е Любов”. Сърцето е единственият орган в човека, който не се подчинява на неговата воля. То има определен ритъм, с определено число удари в минута, които се определят от степента на човешкото развитие, т. е. от мястото, до което човек е стигнал в своето развитие. Като се изследва пулса на човека, може да се разбере, какво го очаква в бъдеще. По пулса на човека познавате, какво положение ще заема той: професор, министър, музикант, майка, баща и т.н. Ако пипнете пулса на новородено дете, познавате, ще живее ли то, или скоро ще замине за другия свят. Изобщо сърцето не се подчинява на човешки закони. Когато сърцето спре, спира и цялата дейност на човека. Дейността на човешкия ум се направлява от сърцето, както и от симпатичната нервна система, която също не се подчинява на човешката воля.

Мнозина се оплакват от неуспехи в живота си. – Защо не успяват? – Защото са влезли в разрез със сърцето си и искат да го подчинят на волята си. Ако човек проявява своята разумна воля, защо трябва да подчини сърцето си? В разумната воля действа любовта, а в любовта е Бог. Щом е така, трябва ли да подчините или да победите сърцето си? Какво печели човек, ако победи себе си? Да победиш себе си, това значи, да победиш Бога. – Ама трябва да се възпитаваме. – По естество човек е добър, следователно, няма защо да се възпитава. Как можете да възпитате доброто? Човек трябва да запази доброто в себе си, т.е. своето естествено възпитание. Поставете човека на естественото му положение и ще видите,

че в него ще се проявят всички благородни качества. За да се убедите в истинността на моите думи, направете следния опит: предайте едно дете в ръцете на видни педагози, а друго оставете да се развива свободно, без никакви педагогически правила. Първото дете ще се възпитава под строгия надзор и морал на педагозите, а второто – под влиянието на добрите примери в живота. Резултатите от възпитанието на двете деца ще бъдат различни. В повечето случаи, при свободното възпитание излизат по-добри деца, отколкото тези, които са расли при ограничения и строг надзор. Хора, които са излезли от калта на живота, проявяват по-голямо благородство, отколкото тези, които са израсли в благородна среда, обиколени от внимание и грижи на окръжаващите. И едните, и другите примери са ценни дотолкова, доколкото ни убеждават в силата на доброто, вложено в човека. Ето защо, задачата на съвременните педагози се свежда към това, именно, да се даде възможност и условия на детето да прояви доброто в себе си. Щом прояви доброто, детето се намира в безопасност; то се намира на прав път. В природата, т.е. в естеството на всеки човек е вложено нещо добро и разумно.

Днес всички говорят за възпитанието на младото поколение и вярват, че чрез него могат да постигнат всичко, каквото желаят. Истинското възпитание подразбира познаване на законите на сърцето и на ума. Като познава законите на ума, човек вижда, че единственото нещо, на което може да разчита, е неговият ум, вследствие на което той може да прави различни опити с него. Дойде ли до сърцето, до света на желанията, там опити не се позволяват. Значи, Бог иска от човека сърцето, а не ума му. Сърцето е за Бога, а умът – за самия човек. Следователно, ако човек не даде място на Бога в сърцето си, сам затваря пътя си в живота. – Защо? – Защото животът излиза от Бога. – Къде е Бог? – Дето е животът. – Къде е Бог? — Дето е мисълта. – Къде е Бог? – Дето е разумността и законността. – Къде е Бог? – В добрия, здравия и благороден човек. И обратно: дойдете ли до ада, дето е мъчението, нещастieto, болестите – там Бог не съществува. – Ама аз вярвам в Бога! — Здрав ли си?–Не съм здрав.– Щом боледуваш, първата ти работа е да се примириш с Бога, да изправиш живота си. Истински вярващ е само здравият, понеже животът му излиза от Бога. Затова е казано: От здрав баща и от здрава майка всякога се раждат здрави деца. Това е закон, в който няма изключения. Невъзможно е здрави родители да родят болни деца. Ако родителите са болни, и децата им ще бъдат болни. Даровитите родители всякога раждат даровити деца, а

бездарните родители – бездарни деца. Затова е казано, че дървото се познава от плодовете.

Казвате, че човек не може да не греши, не може да бъде даровете, но когато Духът го посети, всичко ще се изправи. Така не се разсъждава. Ако остане на човека отсега нататък да се изправя, да стане умен и даровит, всичко е свършено с него. Ако отсега нататък Духът трябва да го посещава всичко за него е изгубено. При това, човек не трябва да очаква наготово да го посети Духът и да работи за него. Той трябва да работи над себе си, да приготви условия за посещението на Духа. Светът е създаден разумно. От човека се изисква да разбере тази вътрешна разумност. Мнозина искат да знаят, къде е онзи свят и какъв е той. Това не може да се разказва, нито описва. Представете си, че получите едно писмо. Първо, вие обръщате внимание на плика, как е надписан; после отваряте писмото и четете написаното. Най-после казвате, че писмото е любовно, т. е. написано с любов. Като го прочетете, сърцето ви се запалва от любов. Питам: любовта в писмото ли беше?. Ако дадете същото писмо на друг някой да го прочете, той ще го обърне натук – натам и ще каже: Нищо особено няма в това писмо – обикновено писмо. Друг пък може да каже, че е глупаво написано. Питайте, обаче, онзи, до когото се отнася писмото, как той ще се произнесе. Той ще каже: Чудесно писмо! Подобно писмо никога не съм получавал.

Следователно, има една истина в света, която не заема никакво пространство и не се проявява в никакво време. Тя е извън времето и пространството. Тази истина, именно, регулира живота. Всеки може да направи опита, да види, как истината регулира живота. Например, достатъчно е при най-голямата си тъга човек да помисли, че някой го обича, за да стане радостен. Обичта и любовта в света имат отношение към истината. Прояви ли се любовта, проявява се и истината. Могат ли скръбта и страданието да устоят на любовта и на истината? И обратното е вярно: достатъчно е човек да помисли, че никой не го обича, за да изгуби радостта си. Щом радостта го напуска, на нейно място иде страданието. Страданието е признак на обезверяването на човека. Той мисли, че никой не го обича. Мъчението пък иде, когато човек помисли, че няма кого да обича. Обаче, когато намериш човек, когото обичаш и който те обича, ти си намерил вътрешния смисъл на живота. Единственото същество, което може да прояви любовта си чрез нашите близки, братя и сестри, е Бог. Казано е, че Бог е Любов следователно, ако някой ви обича, или ако вие обичате, това е

Бог, Който се проявява чрез вас. Сам Бог никога не може да се прояви в своята целокупност. Как може Великото да се прояви в малкото? Обаче, частично проявление на Бога е възможно. Проявяването на Бога в цялото човечество пак не изявява Неговата целокупност. Бъдещето носи по-големи условия за проявите на Бога. Както и да се проявява Той всякога ще остане нещо не проявено. Тази е причината, дето хората имат ограничено, непълно, смътно понятие за Бога. Ако се сравнят с ангелите, тогава само може да се види грамадната разлика между човека и ангела. Ангелите са същества, които са завършили своето развитие на земята. Мъчението и страданието на човека са радост и щастие за ангела. Това, което измъчва човека, радва ангела. Това, в което човек вижда някакъв смисъл, ангелът не намира нищо смислено.

Христос казва: „Син Человъчески е господар и на съботата“. Всеки човек трябва да стане господар на своята събота. Ако се оплаквате от неуспехи в живота си, това се дължи на вашите разбирания за съботата. Ако не измените понятието си за съботата, дълго време още ще носите ярема на живота. И вие трябва да кажете като Христа, че сте господари на съботата. Кой е Син Человечески: който впряга воловете, или който ги разпряга? Кой е Син Человечески: който носи богатството, знанието и здравето, или който носи сиромашията, невежеството и болестите? Това са въпроси, на които съвременните хора трябва да отговорят. Казвате, че първата задача на човека е да уреди живота си. А затова той трябва да знае, че е част от един велик организъм и да намери мястото си в него. Като част от цялото, той трябва да знае, какво е отношението му към него. Докато не си създаде положителен възглед за Бога, за отношенията си към Него, към своя ближен и към себе си, човек не може да уреди живота си, нито да определи мястото си във великата природа.

Задача на всеки човек е да познава душата и духа си. Като невидими величини, той не може да ги изучи, докато не излезе от нещо видимо, разбрано, близко до неговото съзнание. Това са умът и сърцето му. Те са величини от първа необходимост за неговото развитие. – Как да вярваме в духа и душата, като не ги виждаме? – И да не ги виждате, трябва да вярвате в тях. Има неща, в които човек непременно трябва да вярва. Ако не вярва, не може да живее. Например, ако не вярва, че може да живее разумно, човек ще бъде нещастен. Ти трябва да вярваш в разумния живот; ти трябва да вярваш, че положението ти ще се подобри; ти трябва да вярваш, че от тебе човек ще излезе. Защо трябва да се обезсърчаваш? Какво ти пречи да

вярваш? Трябва ли капитанът на парахода да се отчайва, че е попаднал в бурното море? Той вярва, че ще излезе благополучно от вълните и ще изкара парахода на тихото пристанище. Той взима предпазни мерки и спасява парахода и пасажерите от катастрофа.

Съвременните хора се намират на един голям параход сред океана. Капитанът на парахода е опитен, знае посоките на движението и условията, при които пътува. Защо трябва да се плашите тогава? Освен това, сегашните параходи са снабдени с различни уреди, с които дават сигнал за помощ. Какво правите вие? Като се намерите пред някаква мъчнотия, спирате сред пътя, вдигате ръце и казвате: Не мога да живея повече! Не, капитанът трябва да изведе парахода на пристанището, да го остави в безопасност. След това той може да се откаже от поста си. Обаче, да остави парахода сред океана, да изложи живота на хиляди хора на опасност, това е безумие. Когато човек иска да посегне на живота си, има право да стори това, но ако е извън океана. Но, докато е сред океана, той няма право да посяга на живота си. Ако се бесиш, не обесвай и другите хора със себе си. В турско време, като са хващали някой българин, заставяли го да изкаже другарите си. Ще го бият, ще го заплашват с обесване, докато най-после издаде другарите си. За да не го обесят, той издава другарите си. Щом са те хванали, нека те обесят, но ти не трябва да издаваш другарите си. Той се плаши и, за да не го обесят, изказва останалите. След това минава за герой. И днес съществуват такива герои. По-добре да обесят един, отколкото всички. Ти разполагаш със своя живот, можеш да се оставиш да те обесят, но нямаш право да издаваш другарите си.

Често се задава въпросът: Има ли право човек да се самоубие?—Понеже човек е свободен, може да го направи, но няма право да дава лош пример на другите. Какво става с тебе, другите не трябва да знаят. Защо ще даваш лош пример? Защо ще даваш възможност на тщеславието в тебе да се шири? Ще се хвърлиш от някоя канара, или ще се обесиш и ще оставиш писмо до близките си, че не си могъл да издържиш страданията и изпитанията в живота си. Значи, радостите издържаш, а страданията не издържаш. Това не е геройство. Светът се нуждае от герои, които носят еднакво и радостите, и скърбите.

Сега, да дойдем до другата страна на въпроса: отговорно ли е обществото за самоубийството на неговите членове? Никога обществото не трябва да позволява на някой от своите членове да посегне на живота си. Обществото носи отговорност за своите членове. Не е достатъчно да пишат

във вестниците, че еди-кой си се убил или обесил и да съжаляват хората за случилото се нещастие. Важно е да се предотврати това нещастие. Срещнете ли отчаян човек, който е решил да се самоубие, спрете го, поговорете с него и го питайте, защо е отчаян. Ако той ви каже, че е гладен, че не е ял няколко дена и няма възможност да изкара хляба си, осигурете го за цял месец. Защо да не отвори човек сърцето си за своя ближен? Какво струва на обществото да има на разположение няколко агенти, на които да възложи задачата да обикалят града, да следят и да откриват отчаяни от живота хора? Срещнат ли такъв човек, те трябва да го спрат, да го предразположат да се изкаже. Ако видят, че, е годен за работа, да му намерят такава; ако е неспособен за работа, да му помогнат по някакъв начин. Обществото разполага с повече начини и средства за подпомагане, отколкото отделният човек. В това отношение индивидът, семейството, обществото трябва да бъдат готови да изпълняват волята Божия.

Днес разумният свят изпитва любовта на всички хора. Видите ли, че пред очите ви се върши престъпление, не казвайте, че волята Божия е такава и с това да измиете ръцете си, но опитайте се да помогнете по някакъв начин. Ако днес волята Божия е такава за едного, утре ще бъде такава за другиго, но същата воля Божия ще се приложи и към тебе. – Какво ще стане тогава с хората? – Всички хора ще падат преждевременно, както окапват плодовете от дърветата. Казвате, че ще дойде ден, когато животът естествено ще се подобри. – Ще дойде този ден, но много хора ще станат жертва, а ние можем да подобрим нашия живот още днес. Да подобриш живота си, това не значи, че можеш да подобриш целокупния живот. От тебе, като единица, се изисква следното: ако видиш, или разбереш, че някой човек мисли да се самоубие, ти трябва да се противопоставиш на неговото намерение. В твое присъствие не трябва да позволяваш да се върши какво и да е престъпление. Изобщо, не се позволява на човека да допуска в ума си нечисти и лукави мисли. Те могат да минават през ума му, но той трябва да постави на пътя им добри, възвишени мисли, чрез които да ги неутрализира. Човек трябва да спира всяка престъпна мисъл, всяко престъпно чувство на пътя им, да се поразговори с тях, да ги застави да изменят намерението си. Има малки, но има и големи престъпления и погрешки. Важно е, че човек трябва да се чисти и от малките, и от големите престъпления, които минават през ума, сърцето и волята му.

Сегашните хора се страхуват от мнението на близките си, на обществото и старателно прикриват своите престъпни мисли, чувства и постъпки. Те не подозират, че скритото престъпление е по-страшно от онова, което се е проявило вече. Който крие своето безверие, безлюбие, невежество, той е по-страшен от онзи, който открито показва безверието, безлюбието и невежеството си. Искреният човек, макар и безверник, е на по-прав път от онзи, който седи на два стола. Последният казва: Може да съществува Бог, но може и да не съществува. Ако съществува, ще спечеля; ако не съществува, поне нищо не губя. Тази философия не може да изкара човека на добър край. Кажете ли, че или съществува Бог, или не съществува, това е механическо гледане на въпроса. Не е безразлично, дали Бог съществува, или не. Голяма е загубата за човека, ако Бог не съществува; голяма е печалбата му, ако Бог съществува. Разумният човек не може да разсъждава така. Той не може да си задава въпроса, съществува ли животът, или не; той не може да каже, че това знаят родителите му. – Защо само родителите му да знаят, той да не знае? – Родителите му го родиха. – Ами тях кой роди? – Техните родители. – Така не се разсъждава. Вие посадите едно семе в земята, и то пораста. От къде взима живот семето? Ще кажете, че от земята, от светлината и топлината, от влагата. Не, семето носи живота в себе си; почвата, влагата, светлината и топлината са условия за проявяване и за диференциране на живота, който е вложен в семето.

И тъй, както животът в семето дава подтик за растене, така и животът, вложен в човека, дава потил, импулс за работа. Животът на човека се проявява чрез неговите мисли и чувства. Ако престане да мисли и чувства, човек прекъсва връзката си с живота. Значи, животът се проявява чрез правите мисли и правите чувства на човека. Наруши ли отношението между правите мисли и чувства, човек внася в себе си условия за болестите, които го лишават от живота. Каквито физиологически обяснения да се дават за живота, в същност, той е проява на мисли и на чувства. Ако няма мисъл и чувство, и живот няма.

Днес всички говорят за новото възпитание на младежта. Ново възпитание е онова, което може да внесе здраве, веселие и бодрост в човека, да се справя лесно с мъчнотиите на живота си. Това е науката, която старите алхимици са изучавали. Тази наука подразбира познаване на законите на сърцето и на ума. Който познава тези закони, той е господар на своя живот. Някои казват, че познават законите на ума и на сърцето си, а

при това отричат концентрацията на ума и молитвата като методи за работа и за постигане на желанията си. Онези пък, които не отричат концентрацията и молитвата, са дошли до механизирание на нещата. Те се концентрират, молят се, но механически. Молитвата, например, е метод, чрез който човек се свързва с природата, както химикът с химическите действия. Вие не можете да се свържете с природата, ако нямате в себе си онзи непрекъснат молитвен дух. И химикът не може да се свърже с химическите реакции, ако няма лампичка, с която постоянно да нагрива веществата. В този смисъл, молитвата представя светлина и топлина, необходими за свързване на човешката душа с Бога, с разумната природа. Наистина, ако не направиш връзка с природата, с всички разумни същества и с всичко разумно в света, ти нищо не можеш да постигнеш.

Следователно, който иска да постигне своите идеали, преди всичко, трябва да има вяра във великото, абсолютно начало, а после и в себе си, като част от това начало. Ще каже някой, че вярва в обществото. – Какво представя обществото? – Сбор от много хора. Щом е така, човек може да вярва в обществото дотолкова, доколкото и в себе си. Колкото е добър отделният човек, толкова може да бъде добро и обществото. Колкото е добър проявеният човек, толкова добър ще бъде и онзи, който ще се прояви в бъдеще. Затова Христос казва: „Достатъчно е ученикът да бъде като учителя си“. И ученикът може да бъде толкова способен, колкото учителя си, но никога учителят не може да бъде по-долу от ученика. Колкото него може да бъде, но не и по-долен от него.

Ако науката, към която се стремим, стане основа на нашия живот и не може да ни преобрази, каква наука е тя? Каква наука е тази, която не може да свърже личния, семейния и обществения живот в едно цяло? Каква наука е тази, която не може да свърже живота на ума, на сърцето, на душата и на духа в едно цяло? Някои се опитват да говорят за душата, разглеждат състава ѝ, но не знаят, какво в същност представя тя. Душата е съединение на два Божествени принципа: любовта и мъдростта. те служат за основа на душата. Казано е в Писанието: „И вдъхна Бог дихание в ноздрите на човека, и стана той жива душа“. Това дихание, именно, представя съединяване на двата принципа в човека – любовта и мъдростта. Докато се държиш здраво за тези принципи, ти си човек, ти си жива душа. Вън от тези принципи човек не съществува като разумна, съзнателна душа. Какво представя човек, ако извади от себе си любовта и мъдростта? Какво остава от човека, като извадите мислите, чувствата и постъпките му? Какво

става с шишето, ако извадите водата от него? Шишето е важно, докато има вода. Без вода то губи цената си. Водата е важна като елемент, който утолява жаждата на човека. Дали е в шишето, или вън от него, водата не губи значението си. Обаче, въпросът с шишето не е същ. Шишето е ценно, докато има вода в него; изгуби ли водата си, то се обезценява.

Много от сегашните християни се разочароват в Бога, понеже не отговаря на молитвите им. Коя мома, или кой момък отговарят на молитвите си? Докато момъкът не коленичи пред момата и не ѝ обещае, че е готов на всички жертви за нея, тя не го поглежда. Щом коленичи пред нея и каже, че е готов да ѝ служи, да ѝ стане роб, момата поглежда благосклонно към него и му се усмихва. Не прави ли същото и момата? Когато иска да постигне желанието си, тя обещава на момъка, че е готова да се пожертвува за него, да му служи. Едва тогава момъкът спира вниманието си върху момата. Обаче, ако те не са готови да обещаят, че ще се жертват взаимно, те ще останат далеч един от друг. Ако момъкът и момата не са готови да се жертват един за друг, любовта никога няма да им се разкрие. Думата „коленичене” подразбира даване нещо от себе си. На същото основание питам: Мислите ли, че ще познаете любовта, ако не сте готови да коленичите пред Бога и да обещаете, че сте готови да Му служите? Чудни са хората! Без да дадат нещо от себе си, те искат даже да заповядват на Бога. Молитвите им не съответстват на човек, който люби Бога и иска да Му служи, но са на господар, който знае само да заповядва.

Хората, религиозни и светски, не са доволни от живота си, искат нещо друго, и затова често се запитват: Какво, наистина, е Бог? Много лесно може да се отговори на този въпрос. Бог е Онзи, Който те е създал, Който ти е дал живот. А ти, който не можеш да създадеш Бога, нито си създал живота, се осмеляваш да Го отричаш, да се питаш, какво представя Той. Следователно, ти нямаш право да бъдеш господар на своя Създател. Той ти е дал ум и сърце да Му служиш. След това четете индуската религиозна философия, в която се казва: „Убий всяко желание в себе си”. Желанията са храна на сърцето. Да убиеш желанията си, значи, да унищожиш сърцето си. Тази философия не търпи критика, затова, именно, пропадна. Онези, които разбраха криво тази философия, изпаднаха в крайност. Много от Христовите последователи също така разбраха криво мисълта на Христа за самоотричането. Според тях, самоотричането подразбира отричане от живота, от желанията си. Под думата „самоотричане” Христос разбира отричане на човека от всички свои глупости и беззакония, от лъжата, от

безверието, малодушието недоволството, болестите, от всички лоши наследствени черти. С други думи казано: Човек трябва да се отрече от всичко животинско в себе си, от лошите черти на вълка, на мечката, на тигъра, на змията, на комара, на паяка и т.н. А да се отрече човек от живота който Бог му е дал, това не е подразбирал Христос. Напротив, Христос говори в един стих за придобиване на вечния живот. Той казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си проводил на земята”. Значи, една от задачите на човека е да познае Бога във всичките Му прояви. – Къде ще Го познае? – В живота. Изучавайте, живота във всички живи същества – в човека, в коня, в овцата, във вола и подражайте на добрите черти. Бъдете търпеливи, като вола, да ви впрягат и да мълчите; бъдете пожертвователни като овцата, да взимат млекото, вълната ви и да не роптаете; бъдете като коня, всеки момент готови за работа – да ви яздят, да ви впрягат в кола и т. н.

Човек трябва да си състави ясна представа за вътрешния смисъл на живота, а не да се задоволява само с разглеждането му от социално становище. Социалното гледище за живота представя външно гледане, което не води към онези практически резултати, нежни за едно здраво, положително възпитание. Големи са постиженията на съвременната наука, но жалко е, че много от нейните изобретения се прилагат за унищожаване на човечеството. Днес са изнамерени такива електрически лъчи, които могат не само да изгарят телата, но и да топят мъчнотопимите метали. Това още не е истинска наука. Ние наричаме истинска, положителна наука онази, която прилага откритията си за благото, както на отделния човек, така и на всички народи, на цялото човечество. Наука, която унищожава човека, своя изобретател, носи повече регрес, отколкото прогрес. Тя спъва главно духовното развитие на човека.

В древността живели двама адепти, които имали големи постижения. Един ден те решили, всеки от тях да направи някакъв опит, да покаже, докъде е достигнал във възможностите си. Първият турил в чутура един човек и го счукал. Не се минало много време, вместо живия човек, от чутурата адептът извадил злато. Значи, той превърнал човека в злато. След това вторият адепт пристъпил към опита си. Той взел също така един човек, но стар, прегърбен, немощен. Турил го в чутурата и го сгрухал. След малко той извадил от чутурата пак жив човек, но подмладен. Той превърнал стария човек в здрав, жизнерадостен младеж, способен за работа. Големи са постиженията и на двамата адепти, но за предпочитане е

да превърнеш стария човек в млад, отколкото да превърнеш човека в злато. И златото е ценно, но човек е несравнено по-ценен от златото. Защо ви е златото, ако човек изчезне?

Какви са постиженията на съвременната материалистична наука? Тя сгрухва човека и го превръща в злато, като казва: Ние се нуждаем от пари, от злато. Злато, злато искаме ние! Този стремеж отживя времето си. Днес всички хора търсят науката на втория адепт, да сгрухат човека, но да го подмладят, да го направят способен да възприема новите идеи и да ги прилага.

Съвременните християни очакват да дойде Христос на земята по чуден начин, да слезе от облаците, придружен с множество ангели. Наистина, Христос ще се яви на хората, мнозина ще Го видят, но не в облаците, както Го очакват. Как иде любовта между хората? С колесница ли, или по друг начин? Любовта иде по особен, невидим начин. Кога е дошла любовта на земята и по какъв начин, това никой не знае. Когато слезе на земята, в своята пълнота, тя ще запали сърцата на всички хора, ще просвети умовете им. Те ще бъдат един ум и едно сърце и ще кажат: Отричаме се от досегашния си живот, отричаме се от всички заблуждения и погрешки, от всички глупости и недоразумения. Това значи, че Бог е слязъл на земята: В който момент хората се обикнат, заживеят помежду си братски и са готови да споделят всички блага без насилие, ние казваме, че Бог е дошъл на земята. Друг начин за дохождането на Бога между хората не съществува. Само по този начин хората могат да очакват въдворяване на Царството Божие на земята. Не е лошо, че хората създават закони, но те трябва да бъдат разумни; не е лошо, че има църкви и училища на земята, но те трябва да се изменят, да поставят любовта за основа на своята работа; не е лошо, че хората се женят, стават майки и бащи, раждат деца, но, преди всичко, те сами трябва да се възпитат, да приемат новите идеи, като основа на своя живот. Новите идеи подразбират приложение на великите Божии закони; не е лошо, че в света има господари и слуги, но базата на техните отношения трябва да се измени. Нов ред и порядък трябва да се постави в света.

Мнозина се съмняват в приложението на нов ред и порядък в света. Доброто е възможно, когато човек го желае. Достатъчно е човек да отвори сърцето си за Божествените чувства и ума си – за Божествените мисли, за да постигне, каквото желае. Може ли такъв човек да реагира срещу Божественото? Той не само че няма да се противопоставя на Божественото,

но става извор, от който започва да тече чиста планинска вода. – Колко вода ще извира от него? – Колкото е вложено.

Следователно, дойдете ли до любовта, няма да казвате, че някого обичате повече, а някого – по-малко. Ще обичате толкова, колкото любов излиза от сърцето ви. В любовта няма закон, с който да определяте, колко да обичате, или колко да не обичате. Ако мислите, че обичате едного повече, а другото по-малко, вие се самозаблуждавате. Даже и когато мислите, че не обичате някого, при известен случай вие го обиквате. Представете си, че по невнимание вие падате в една дълбока река и започвате да се давите. В този момент край реката минава онзи, когото вие не обичате. Той се хвърля в реката и ви спасява. Няма ли да го обикнете след това? До този момент вие не сте го обичали, защото не сте му дали възможност да се приближи до вас. За да се прояви любовта между хората, непременно трябва да се създадат благоприятни моменти. Тъй щото, когато казвате, че не обичате никого, в същност, вие не знаете още, дали не го обичате. Обичайте всички хора, които Бог обича.

„Син Человечески е господар и на съботата”. От този стих разбираме, че съботата е стар закон. Моисей създаде закона на съботата, а Христос каза, че човек трябва да стане господар на този закон. Това не значи, че трябва да изхвърлим съботата, но да ѝ станем господари. Време е вече съвременните хора да станат господари на закона, а не законът на тях. Докато законът е господар на хората, те няма да видят добро. – Кога човек може да стане господар на закона? – Когато престане да греши. Праведният не греши, защото е господар на закона. Хване ли го, законът му казва: Знаеш ли, кой съм? Знаеш ли, че мога да те накажа? Праведният отговаря: Ти си закон, аз съм разумност. Както си ме хванал, така ще ме пуснеш. Законът отстъпва пред разумността. Дето е разумността, там няма закон. И обратно: дето е законът, там разумността отсъства.

Христос казва: „Син Человечески е господар и на съботата.” Когато стане господар на съботата, човек придобива вътрешно спокойствие, вътрешен мир. До това време той постоянно се натъква на противоречия. Тази е причината, дето днес синовете и дъщерите, майките и бащите, учителите и учениците, съдиите, свещениците се намират в противоречия помежду си. Когато срещнете днес, все е недоволен от нещо: или го погледнали криво, или му казали нещо обидно. Мъжът е недоволен от жената, жената – от мъжа и т.н. Жената се оплаква, че някой мъж я погледнал двусмислено, внесъл нещо лошо в нея. Така може да гледа и

жената. Това показва, че хората не са свободни още от животинското си естество. Ако до днес те още се използват едни други, къде остава тяхната човештина? Какъв лекар е този, който мисли само, как по-лесно да използва своите клиенти? Какъв духовник или проповедник е този, който използва своите пасоми? Когато хората се поставят във взаимна нужда един от друг, природата има пред вид тяхното опознаване. Като не мислят за това, хората искат да намерят начин, да прекарат по-лесно живота си. Чувате някой да казва: Да прекараме живота си, както и да е, да не мислим много. – Не е така, животът има цел, смисъл, не е само да си поживее човек.

Старите възгледи за живота са отживели времето си. Сегашните хора се намират в нова фаза на живота, дете възвишеното и благородното взимат надмощие. Няма по-красиво състояние за човека от това, да бъде чист пред себе си. Погледне ли никого, каже ли му нещо, от него да блика чистота и искреност. Чистият човек лесно мери нещата. Достатъчно е да погледне някого, за да го прецени. По главата, по челото, по линиите на лицето, по очите, по веждите и по брадата му той чете всичко, което сам е написал. Той познава добрия и лошия човек, познава, доколко е устойчив, честен, справедлив и т. н. Не можете да припишете на човека качества, които не са отбелязани на главата, на лицето и на ръцете му. Кажете ли, че някой е светия, той трябва да има качествата на светията. Всеки носи свидетелството си със себе си. Ако тялото на човека не е съградено от фина, чиста материя, той не може да бъде нито способен, нито добродетелен; ако мускулите и костите му не са изработени от фина материя, той не може да има здраво, издръжливо тяло. Не се заблуждавайте от външната форма на нещата. Не е ли здрав човек, не е ли изработен от устойчива и здрава материя, и цар да го направят, пак няма да издържи на външните условия и на вътрешните бури. Щастieto на човека се обуславя от неговите вътрешни условия.

„Син Человечески е господар и на съботата”. – На какво може да бъде господар обикновеният човек? – На съдбата си и на своите задачи. Не оставяйте другите хора да решават задачите ви. Какво ще правят учениците, ако учителите решават задачите и ако учат уроците им вместо тях? Заслужават ли те да носят името ученици? Ако ученикът иска да стане учен, сам трябва да учи. Следователно, човек сам трябва да решава мъчнотиите си. Дойде ли сиромашията на гости в дома ви, не се молете на Бога да ви освободи от нея, но молете се, да ви покаже начин, да я

впрегнете на работа. По-добра учителка от сиромашията няма. Обаче, ако човек не знае езика и на богатството, и на сиромашията, те ще му причинят скърби и мъчности. Ако гледате на богатството като на механически процес, вие ще започнете да изнудвате слугите си, вследствие на което те ще ви мразят. Ако и на сиромашията гледате по същия начин, постоянно ще роптаете и ще се оплаквате. Това е неразбиране на нещата. Дали сте сиромаш, или богат, бъдете радостни и благодарете на Бога. Какво по-голямо благо може да очаква човек от това, да бъде слуга и съзнателно да изпълнява службата си? Нали така постъпи младият княжески син? Той доброволно стана слуга на младата княгиня и слугинята ѝ, като изпълняваше добросъвестно заповедите им. Обаче, и княгинята слъже от висотата на своето положение да слугува, да изпита княжеския син, а същевременно да изпита и себе си. Ако и вие, като младия княз и младата княгиня, не можете да слезете от положението, в което се намирате, и поне един ден да слугувате, нищо не можете да постигнете.

„Син Человечески е господар и на съботата.” Желая и на вас да станете господари на вашата събота, да поставите като основа в живота си закона на любовта, с който да унищожите всички закони, от които страдат вашите поданици. „Любов и свобода” да бъде девизът на вашия живот. Когато вие дадете свобода на вашите поданици, и на вас ще дадат свобода.

33. Беседа от Учителя, държана на
13 април, 1930 г. София. – Изгрев.

АЗ И ОТЕЦ ЕДНО СМЕ

„Аз и Отец едно сме“
(Йоан, 10:30)

Великото в разумния живот, великото в природата, великото в света, великото в Бога се съдържа и в малкото. Когато животът е неразбран за хората, причината на това се крие в тяхното схващане. Те мислят, че трябва да вървят от великото към малкото, а не обратно. Всъщност, правият път на движение е онзи, който води от малкото към голямото. Като върви по този път, човек трябва да спазва три неща: да придобива, да пази придобитото и да го развива. Като придобива, човек разполага със сила да разкрива нещата. В този случай той се проявява като изследовател. Когато запазва нещата, той ги туря в ред и порядък. Да развива нещата, това пък е качество само на разумния, благородния и възвишения човек. Развитието на човека е благо, както за самия него, така и за ближните му.

“Аз и Отец едно сме”. — В какво? — В любовта. Ако всички хора имат любовта и мъдростта в себе си, едно са с Отца. — За коя любов се говори? — За Божията. Любовта е една, но се проявява в три свята, т.е. в три степени: физическа, духовна и Божествена. Който търси физическата любов, трябва да знае, че ще мине през големи промени, ще се движи от едно състояние в друго: от радост в скръб и от скръб в радост. Например, когато се роди дете, майката се радва; ако детето ѝ заболее, тя страда; ако умре, още повече страда. Тя изпада в противоречие: защо роди и защо детето ѝ умря? Откъде дойде това дете и къде отиде? Защо трябваше да се радва и защо — да страда? Тя се чуди, защо всичко, което става с нея и около нея е толкова неопределено. Много естествено. Тя живее на физическия свят, дето човек неизбежно се движи между полюси: от една страна гради, от друга руши. Най-после той казва: Ще ям и ще пия, ще преживея един живот. Важно е пари да имам, те движат света. Така мислят материалистите. Ако отидете в Турция, турчинът казва, че без пари не може, парите управляват. Американецът не казва, че Бог е всесилен, но намира, че силата е в долара. Така мислят всички народи, всички хора, които считат, че животът е само на земята.

Следователно, докато живеете с разбирането на материалиста, вие признавате парата за божество. Тя е всесилният Бог. Като завърже няколко наполеона в кърпата си, или като внесе няколко десетки или стотици

хиляди лева в банката, човек се намира под закрилата на своя всемоушен Бог и вярва, че се е осигурил. Без този Бог няма ядене и пиене, няма угощения, веселби и тържества, няма сватби, няма градеж на къщи. Щом дойде всемоушният, паниците започват да тракат, чуковете се вдигат и слагат, всеки върши някаква работа: учителят учи децата, свещеникът служи, лекарят лекува. — Защо става това? — Защото всемоушният заповядва. Когато всемоушният влезе в джоба на момъка и на момата, те започват да се обличат добре, за да се харесат един на друг. Някой религиозен казва, че човек не трябва да мисли за обличане, може да ходи просто облечен, даже и окъсан. Това е криво разбиране. Вижте, как природата облича своите форми. Растенията, птиците, животните са гиздави, добре накичени. Защо и човек да не се облече добре? Не е нужно да мисли само за дрехи, но той трябва да бъде добре облечен, винаги спретнат. Окъсаните дрехи подразбират греховност. Когато греши, човек вече е окъсан. Обаче, праведният е всякога добре облечен. Стремете се и вие да бъдете праведни, да не късате дрехите си. Като видят беден, окъсан човек, хората го съжаляват. Трябва ли да се запуснете, да ви жалят хората? Когато е в съгласие със законите на природата, човек е здрав, богат, силен. Щом нарушава законите ѝ, природата го туря далеч от себе си, оставя го гол, не се грижи вече за него. Ден след ден той обеднява, обезсилва се и изгубва здравето си. Не правят ли същото и родителите? Ако детето им е послушно, те го обличат добре, пращат го на училище. Започне ли да бяга от училище, да лъже, да скита по улиците, родителите се отказват от него. Щом остане на пътя, детето изгубва всички добри условия и попада.

Съвременните хора се нуждаят от нови, положителни възгледи за живота. Мина времето на старите философски разбирания, според които, за да развива ума и сърцето си, човек трябва да пренебрегне тялото си, да се запусне, да ходи гол и окъсан. Тялото е свещено нещо, ще го поддържаш така, както искаш да работиш с него. То е инструмент, чрез който сърцето и умът се проявяват. Скъсаните дрехи не правят човека смирен.

Във времето на Сократа, един от неговите ученици го посетил, с желание, да покаже, че е готов да води скромен, смирен живот. За тази цел той облякъл старите си скъсани дрехи. Като го видял в този просешки вид, Сократ се приближил до него и тихо му пошепнал: Твоята гордост се вижда и през скъсаните ти дрехи. — Какво искал да каже Сократ с тези думи? — Колкото богатият може да се гордее със своето богатство, толкова и сиромашът може да бъде горделив във своята сиромашия.

Повечето от сегашните хора се намират в положение на неизмътени яйца. Срещате някого, виждате, че външно има вид на светия. Той се движи спокойно, равномерно, никого не поглежда, дава вид, че е готов да направи път и на мравката. Това е неизмътено змийско яйце. Дайте му условия да се измъти и ще видите, че то поглъща всичко, каквото срещне на пътя си. — Защо се измени този човек? — Не се е изменил, естеството му е такова. Преди да се измъти, и той не се е познавал. Сега, като се измъти, той видя, какво се крие в него. Сврачето и гълъбовото яйце си приличат, но като се излюпят, сврачето яйце ще прояви своето специфично естество, гълъбовото — своето. Но никога свраката няма да прояви естеството на гълъба, и гълъбът — естеството на свраката. Ето защо, искате ли да познаете човека, поставете го при условия да се прояви, да видите, какво е неговото естество. Когато се измъти яйцето му, той ще познае и себе си, но и окръжаващите ще го познаят. Ако се прояви лошото естество на човека, това не значи, че той е абсолютно лош. Човек проявява своята тъмна страна, когато не е осветен от слънцето, когато му липсва светлина. Обаче, щом се освети и тъмната му половина, виждаме истинската проява на човека, т.е. доброто, което Бог е вложил в него.

И тъй, когато говорим за човека, трябва да различаваме същината му от неговите прояви. По същина човек е добър, защото Бог живее в него. Понякога той дава път на злото в себе си. — Защо? — Защото не разбира великите закони на Битието. Благодарение на това, хората изпадат в тъмнина и правят погрешки. Стремят се към придобиване на богатства, употребяват голям труд и усилия и, вместо да се издигнат, пропадат. Много естествено. Богатството е свързано със знанието. Истински богат е ученият, мъдрият, любящият. Няма ли знание, любов и мъдрост, каквото богатство и да има, човек лесно ще го изгуби. Сегашните хора живеят повече материален живот, малко мислят за духовното, вследствие на което искат да бъдат богати, да въдворят Царството Божие на земята по материален начин. Това е невъзможно. По механически начин Царството Божие не може да дойде. Материята на физическия свят не е още организирана. Докато се организира, с нея заедно и човек минава през различни промени, които ще нарушат щастието му. Това не трябва да ви обезсърчава. Щастие, което се губи и отново се явява, не е истинско. Човек неизбежно минава през различни промени, за да се издигне на по-високо стъпало, т.е. да влезе в духовния живот. Духовният живот не е нищо друго, освен разширяване на физическия, а Божественият е разширяване на

духовния. Значи, човек трябва постоянно да се разширява, да стане господар на вътрешните възможности в себе си и на външните условия. Който постигне това, той владее магическата пръчица.

Какво представя магическата пръчка? Тя е особена сила, която действа на близки и на далечни разстояния. Ето, от хиляди километри разстояние Маркони пали лампите на целия свят. Знание има той, но и това знание още не е истинско. То е начатък на истинското знание. Ще дойде ден, когато всички хора ще притежават по една магическа пръчица. Тя е ключ, с който се запалват и загасват всички лампи по света. Велико изкуство е да владее човек този ключ, но затова се иска познаване на разумните природни закони. Който притежава магическата тояжка, всичко може да постигне: ако е болен, с едно повдигане на тояжката, болестта ще го напусне; ако е в затвор, вратите на затвора ще се отворят, и той свободно ще излезе; ако е беден, без пет пари в джоба си, изпаднал в чужда страна, веднага ще му се притекат на помощ. — Възможно ли е това? — Както е възможно от 14000 км. разстояние Маркони да пали лампите по целия свят, така с магическата тояжка човек може да постигне всичко, каквото желае.

“Едно сме.” — С кого? — С Първата Причина, с Бога, с Великия живот. — Кога ще бъдем едно с Бога? — Когато се откажем от старата философия, която е внесла всички криви и изопачени разбирания, всички погрешки и заблуждения. Всичко това е създадено в името на Бога. И това не е лошо. Така се изпитват хората, да се познае тяхната любов, мъдрост и сила. Любящият, мъдрият, силният никога не се съблазнява. Той не може да се съблазни от богатството, от положението, от силата на човека. — Защо? — Той знае, че всички хора имат любов, сила, богатство, знание. Според него няма бедни хора в света, няма невежи, нито слаби. Човек се ражда с възможности, да развива скритите сили в себе си. И аз казвам, че няма бедни хора в света. Човек е обеднял, когато се е отклонил от правия път, когато е престанал да работи. Засега са открити 11 планети има още една, която ще се открие в бъдеще. Който е сиромаш, нека даде кандидатурата си за тази планета, да стане неин жител, да се ползва от богатството ѝ. Ще кажете, че това е забава, не е сериозна работа. Има забави в света, но сериозни. Приятно е човек да се занимава с такива забави. Днес всички хора се забавляват: и праведният, и грешникът; и мъдрецът, и глупецът; и ученият, и невежият; и добрият, и лошият. Обаче, забавленията на едните се различават от забавленията на другите. Човекът на положителното се забавлява и расте, а човекът на отрицателното се

забавлява и постепенно чезне. Не е все едно, дали човек се занимава със светлината и топлината на слънцето, или с живата светлина и топлина, които идат от Великия Източник на живота. Да се занимава човек с живата светлина и топлина, това значи, да придобие истинското знание, да придобие нужното разширяване. Ако има знания, човек се разширява от живата топлина; ако няма знания, топлината го стопява. Който знае законите на топлината, той се освобождава от греха и от смъртта. Живата светлина също има две качества: от една страна осветява пътя на човека, а от друга го ослепява. Който познава законите ѝ, той е намерил пътя си, открил е възможностите, които са вложени в него. Срещне ли човек, който не познава законите ѝ, светлината го ослепява. Той изпада в тъмнина и загубва пътя си.

Следователно, който знае законите на живата светлина и топлина, той никога не се обърква. Във времето на Соломона, един от най-мъдрите еврейски царе, се явили две жени да искат от него справедлива присъда. Двете жени живеели заедно, в една стая. Случило се, че и двете родили почти в едно и също време. Една вечер, по невнимание, едната майка задушила детето си и, като се събудила сутринта, намерила го мъртво. Бързо тя сменила децата: взела живото дете на другарката си, а на мястото му турила своето мъртво дете. Като се събудила другарката ѝ от сън и видяла мъртвото дете до себе си, веднага познала, че не е нейното, и разбрала, че е станала някаква измама. Тя казала, че това дете не е нейно и настоявала да вземе своето от ръцете на измамницата. Последната настоявала, че живото дете е нейно, и не го давала на истинската му майка. Най-после двете жени решили да отидат при Соломона, той да разреши възникналия между тях спор. Те му разправили цялата случка, и всяка настоявала, че живото дете е нейно. Понеже познавал добре човешкото сърце, Соломон издал следната присъда: да се разсече живото дете и на всяка майка да се даде по една част. Като чула тази присъда, измамницата казала: Доволна съм от присъдата. Нека детето се разсече, и всяка от нас да вземе по една част. Обаче, истинската майка се ужасила от тази присъда и извикала: Царю честити, не давам детето си, не искам да се реже. По-добре нека го вземе другарката ми, но да остане живо, отколкото да имаме и двете по една част от него, но мъртво. Така, именно, Соломон разбрал, коя е истинската майка на живото дете, и го дал на нея.

Щом излезли от съда, майката на умрялото дете започнала да упреква Соломона в лицепритие. Като доловил мисълта ѝ, Соломон върнал и двете

жени назад и казал на недоволната: Виж, какъв знак има умрялото дете под дясната мишца. Майката погледнала под мишцата на детето и видяла едно черно петно, каквото имала и тя на същото място. Засрамена пред себе си за кривите мисли, които отправила към Соломона, жената млъкнала и се отдалечила няколко стъпки назад. След това той извикал майката на живото дете и казал: Виж, какъв знак има детето ти под лявата мишца. Майката погледнала под мишцата на детето си и видяла един червен белег, признак на живот и добро здраве. Същият белег притежавала и тя. Показала белега на своята другарка, да я увери още повече в справедливата присъда. Впрочем, това даже не било нужно, понеже майката на умрялото дете знаела истината.

Трябва ли и вие, като майката на умрялото дете, да обвинявате Бога и да казвате, че не постъпва справедливо? Законът за наследствеността открива истината. Той казва на човека: Вдигни ръката си и виж, какъв белег имаш под мишцата. Ще видиш, че и ти носиш същия знак, какъвто има онзи, който те е родил.

“Аз и Отец едно сме”. Така е казал Христос преди две хиляди години. Кажете и вие като Него: Едно сме с Бога, с Христа, с разумните същества. Ще кажете, че човек се е родил, за да живее. Да живеем, това е най-голямото изкуство. Да бъдем щастливи, това е смисълът на земния живот. Да бъдем богати, това е необходимост. Да бъдем здрави, това е едно от важните условия за нашето развитие. Да имаме среда, в която да се движим, това значи, да пазим известен ред и порядък в света. В заключение на всичко, казваме: Да бъдем едно с Отца! Какъв ще бъде животът ни, ако не сме едно с Отца? Какъв смисъл има животът, ако между човешките души няма връзка? Ще кажете, че не вярвате в душата. — Това е друг въпрос. Който не вярва в душата, в духа и в ума на човека, много неща не може да разбере. Човешката душа и човешкият дух са невидими, но резултатите им са видими. Невидим е и човешкият ум, но, понеже се проектира във физическия свят, резултатите му са видими, както картините на художника. От картините на художника можете да начертаете пътя, по който той е вървял. В това отношение всеки човек е художник за себе си. Лицето му е една от картините на неговия живот. Той сам е рисувал своята картина, която днес излага пред света. Лицето на човека представя незавършена картина на неговия живот. Още много има да работи върху нея, докато изкара нещо гениално, завършено и съвършено. Умът е художникът, а лицето — картината, която той рисува. Затова е казано, че

съдбата на човека се определя от неговия ум. Какъвто е умът на човека, такъв ще бъде и неговият живот; животът му пък определя неговата съдба. Следователно, от човека зависи да бъде богат или беден, здрав или болен, щастлив или нещастен. Понеже всички хора не се намират на еднаква степен на развитие, не разполагат с еднакви знания, те не прилагат еднакво любовта. Щом не прилагат еднакво любовта, и резултатите на живота им не са еднакви.

Какво значи, да прилага човек любовта? Някои мислят, че сладките думи са израз на любовта. Не всякога сладките думи произтичат от любов. Любовните думи имат съдържание, което може да се приложи още в момента. Кажеш ли една дума в името на любовта, трябва да си готов да я приложиш. Някой казва, че обича едного, но се страхува да направи нещо за него. Любов, в която има страх, не е истинска. Единствената сила в света, която не познава страха, е любовта. Когато любовта е вътре в човека, а страхът — отвън, той е в правия път на живота. И обратно: ако страхът е вътре в него, а любовта — отвън, той се отклонява от правия път. Този закон се отнася до всички хора: майки и бащи, проповедници и учители, управници и управляеми, господари и слуги и т.н.

Христос казва: “Аз и Отец едно сме.” На друго място Христос казва: “Дето са двама или трима, събрани в мое име, там съм и аз.” И до днес хората продължават да се събират на малки и на големи групи, в общества и в организации, но ако любовта не ги свързва, те ще се разпаднат. Всичко, каквото природата е създала, почива на закона на любовта. Например, човешкият организъм представя грамадна държава, на която поданиците са обединени в името на любовта. Тя е употребила милиони години, за да организира всички клетки в едно цяло, да вършат обща работа. Който съзнава това и може да запази великата хармония, която съществува в неговия организъм, той се радва на добро здраве и на щастлив живот. Обаче, най-малкото нарушаване на тази хармония разколебава единството между клетките, внася известна дисхармония в организма, и човек заболява. Докато мисли, човек знае мястото на всяка дума и никога не петни езика си. Щом езикът му е чист, и тялото му ще бъде здраво. Внесе ли една нечиста дума в езика си, той петни мисълта си. Щом мисълта му е опетнена, той внася отрова в организма си и след време заболява.

Когато се казва, че човек трябва да владее езика си, някои искат да знаят, как се отразява техният език върху близките им. Други пък искат да знаят недостатъците си и запитват този — онзи, да им каже нещо, да им ги

посочи. Според мене, всеки сам трябва да се вглежда в недостатъците си, да не очаква на хората, те да го изправят. Първата задача на човека е да се занимава със своите положителни черти, а покрай тях — да изправя недостатъците си. Гениалните, великите хора се занимават с положителното в живота, затова са развили своите дарби и способности, те не се спират върху отрицателните прояви на хората. — Ама три деня не съм ял! — Извади тояжката си, и хлябът ще дойде. Как ще дойде? — Тропни с тояжката си, и пред тебе ще се яви трапеза, богато наредена, с хляб и плодове. — Ама сгрехих, грешен човек съм. — Щом съзнаваш погрешката си, сам ще я изправиш. Например, взел си една сума от приятеля си, без негово знание и позволение. Ще вземеш сумата, ще я занесеш на приятеля си и ще му кажеш: Приятелю, взех от тебе една сума, да посрещна нуждите си, обаче, не съм спокоен, постоянно съм в борба. Не ме съди, човещина е това, но Божественото в мене не ми дава покой. Ето, вземи парите, които взех от тебе. Сега съм доволен, че освободих съвестта си от товара и ще се старая по честен начин да задоволя нуждите си.

Един беден американец, силно вярващ човек, постоянно се молел на Бога, да му помогне по някакъв начин, да подобри материалното си положение. Един ден, като се връщал от черква, минал край дома на един от богатите банкери и видял на отворения прозорец торба със златни монети. Веднага си казал: Ето, Бог отговаря на молитвата ми. Повдигнал ръката си нагоре и взел торбата с парите. Връщайки се вкъщи, той размишлявал: Всичкото богатство в света е Божие, следователно, Бог е господар и на тази торба. Аз се молах да ми помогне да изляза от сиромашията и, ето, той ми помага днес. Банкерът забравил торбата с парите на прозореца, за да се възползвам аз от нея. Като влязъл в колибата си, бедният човек започнал молитва, с която отправял благодарността си към Бога за торбата със злато, която така неочаквано, дошла в ръцете му. Какво било учудването му, когато още при първите думи, торбата се изпречила пред него и му препятствала да се моли. Той скрил торбата в един сандък и пак започнал да се моли. Торбата отново се изпречила пред него. Така минали два—три дена, но той все не могъл да се моли. Скривал торбата на едно, на друго място, но, щом започвал да се моли, торбата се изпречвала пред него. Като се видял в невъзможност да мисли и да се моли, той взел торбата, занесъл я на собственика ѝ и казал: Братко, взех торбата с парите, която ти случайно си забравил на прозореца. Мислех, че Бог ми я праща, като отговор на молитвата ми. Обаче, от деня, в който я

занесох в дома си, изгубих най-голямото си богатство: способността си да мисля и да се моля. Пред вид на това, за да възстановя вътрешния си мир, да мисля свободно и да отправям молитвата си към Бога, вземи торбата си, тя не е моя.

И тъй, няма по-велико нещо за човека от възможността му да мисли право и да се моли. Молитвата е вътрешно общение на човека с Бога. За да може молитвата да отива направо до Бога, човек не трябва да поставя препятствие между Бога и своята душа. Ще кажете, че торбата с парите е малка, не може да прекъсне връзката на човешката душа с Първата Причина. Колкото и да е малък предметът, щом не е в съгласие с волята Божия, той хвърля сянка върху чистото платно на душата. Пазете се от торби, които закриват светлината, към която се стремите. Кой човек не е държал в ума си такава торба? Изправите се на молитва и започвате да мърморите, защо сте бедни, защо никой не ви помага. Вечер, като си лягате, пак се оплаквате, че не получавате отговор на молитвите си. По три пъти на ден се молите и въпреки това, нищо не получавате. Защо не получавате отговор на молитвите си? — Защото не са прави. Бог ви е дал здраве, сила, ум, да работите, да учите, да придобивате богатства и знания. Трябва ли след всичко това да просите от Бога подаяние? Защо не работите и не учите? Само онзи има право да хлопа на вратата на Бога, който работи, учи, развива и прилага своите дарби и нищо не получава. Обаче, това е невъзможно. Невъзможно е човек да работи и да бъде сиромаш.

Разумният свят не се занимава със сиромашията на хората. Това е работа на самия човек. Щом е млад, щом иска да се развива правилно човек неизбежно ще работи, да се справи със сиромашията и с недоимъка в живота си. Щом забогатее, той остарява и казва: Няма защо повече да работя, няма какво да уча. Кажете ли човек така, той сам подписва смъртната си присъда — всичко с него е свършено. Ето защо, радвайте се, докато сте бедни, докато има какво да учите и придобивате. Като знаете това, стремете се към богатство, което ви подтиква към работа и учене, което дава условия за развитие, а не към богатство, което спъва човешкото развитие. Ако се стремите към богатството, като условие за щастлив живот, вие не разбирате смисъла на живота. Щастието на човека се крие в работата му за ближните. Ако си разумен и се грижиш за благото на своите близки така, както за своето благо, всички ще те обичат: домашните, приятелите ти, обществото и т.н. Какво по-голямо щастие може да очакваш? Същият закон се отнася до обществата и до държавите. Ако едно

общество или една държава внася навсякъде ред и законност, всички нейни членове и поданници ще им се радват, ще ги обичат и ще работят за тяхното повдигане. Дето е любовта и разумността, там е щастието.

Ние не говорим за любовта, която се изказва само с думи, но за любовта, която се прилага в живота. Щом е така, трябва да знаем, по какъв начин се прилага любовта, т.е. какви са нейните прояви. Един учител имал в отделението си по еднакво число богати и бедни ученици, сирачета, лишени от родители, от братя и сестри — самотници в живота. Той имал обичай, сутрин, когато децата влизали в класната стая, да целува бедните и сирачетата, а богатите само поздравявал. Богатите деца не разбирали, защо учителят им прави разлика между тях и бедните деца, и един ден те го запитали: Учителю, защо не целуваш и нас, както целуваш бедните ни другарчета? Учителят им отговорил: Вие сте богати, имате майки и бащи. Ако ви целувам, майките и бащите ви ще умрат. Като целувам бедните ви другарчета, които са без майки и бащи, по този начин родителите им ще възкръснат. Не постъпвам ли справедливо? Нека и техните майки и бащи оживеят, да им се радват, както и на вас се радват. Закон е: искате ли да проявите любовта си, целувайте онези, които нямат майки, бащи, братя и сестри.

И тъй, когато детето влиза в нова фаза на посвещение, майка му непременно трябва да го целуне. В този смисъл, целувката служи като проводник на онези енергии, необходими за посвещението на човека. Целувката не е само физически процес, но и духовен. Истинската, чиста и възвишена целувка, внася нов елемент в човека. Ние говорим за онази целувка, която има за основа любовта и мъдростта. Няма ли такава основа, целувката не се приема. Тази е причината, дето много деца не позволяват да ги целуват. Опитали ли се някой да ги целуне, те се дърпат, викат, недоволни са. — Защо? — Защото такава целувка не дава нищо, а отнема. В това отношение, детето прилича на млада булка, която само даряват. В първо време булката само получава, а после и тя започва да дава. За всеки дар, колкото и да е малък, тя трябва да се отблагодари с нещо, да покаже, че е щедра, внимателна и благородна.

Този закон има приложение в цялата природа, а именно: когато ще се роди едно същество, всички, от най-ниските до най-високите същества, се радват и даряват с нещо новороденото. Благодарение на тези подаръци то се облича в плът, придобива известни качества и дарби и започва нов живот. По-нататък, то започва да расте и да се развива, като се ползва от

благата на природата и живота. След всичко това, има ли право съвременният човек, който живее от подаръците и благата на цялата природа, да казва, че животът няма смисъл? Има ли право той да отрича Бога, или, ако Го признава, да Го търси вън от себе си, или по църквите? Казано е в Писанието: “Аз и Отец едно сме”. Значи, едно сме с Бога. Той живее в съзнанието на човека, и човек е едно с Него. Докато човек е в хармония с Бога, едно е с Него. И когато е в дисхармония с Бога, пак е едно с Него. — Защо и в този случай е едно с Отца си? — Защото Божията мисъл е вложена в човешката като правило, по което той определя постъпките си като прави и криви.

Христос казва: “Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни”. Това не значи, че човек може изведнъж да стане съвършен. Кое дете, като постъпи в първо отделение, може изведнъж да напише буквата А правилно? Много пъти трябва то да пише буквата А, докато най-после се научи правилно да я пише. Като изучавате графологията, виждате, че почеркът на всеки човек отговаря на характера му. Например, немарливият и небрежен човек има небрежен, сбутан почерк. За свое оправдание, той казва: Не е важна външността на писмото ми, нито почерка ми; важен е смисълът. Колкото е важен смисълът, толкова е важна и формата. Формата трябва да отговаря на вътрешния живот, на съдържанието, което човек носи в себе си. Всяко нещо е ценно, когато има форма, съдържание и смисъл, които хармонират помежду си. Може ли да хармонизира силите в своя организъм, човек разполага с магическата тояжка. Това е нужно на съвременния човек. Някой казва, че ако на земята не може да реализира желанията си, ще ги реализира в другия свят. Обаче, той не подозира, че онзи и този свят са на едно място. Те се намират в съзнанието на човека. Когато съзнанието на човека се пробуди, той вижда, че онзи свят е в този свят. Когато съзнанието на Маркони се пробуди, той можа от яхтата си да запали хиляди лампи на хиляди километра разстояние. — Кой запали нашето слънце? Кой запали всички слънца във вселената? — Някое висше съзнание. То слезе от разумния, т.е. от Божествения свят и с помощта на ключ, подобен на този на електрическата лампа, запали всички слънца. Онези слънца, които носят живот в себе си, светят с червена светлина, а онези, които носят знание и мъдрост, светят с бяла или бледо-жълта светлина.

Съвременните учени дават съвършено различни обяснения за създаването на света и за образуване на планетите. Според тях, планетите

са се създали от въртенето на някакви мъглявини. И тази теория е вярна. Дълго време се върти младата мома на хорото, докато оплете момъка и се ожени за него, но сърцето и умът на момата и на момъка бяха запалени преди въртенето им на хорото. Има движение в живота, но то зависи от вярата и любовта. За да живее добре, човек трябва да вярва и да люби. И без вяра, и без любов има живот, но отрицателен, пълен с мъчности, страдания и нещастия. Човек може да вярва и в положителното, и в отрицателното, но в първия случай придобива нещо, а във втория — губи. Ти вярваш, че можеш да постигнеш нещо, да станеш богат, но вярваш, че и нищо не можеш да постигнеш. И едното, и другото е вяра, но с два различни резултата. От посоката на вярата зависи да бъдеш богат или сиромаш. В каквата посока и да попадне, човек трябва да бъде разумен, да превърне всичко в добро. Дали е в областта на страданието, или радостта, той трябва разумно да ги използва. Ако се бори със страданието, човек дохожда до смъртта. Не се бори със страданието, но го приеме с благодарност. То носи в себе си велико благо. Ако използваш благо на страданието, ще влезеш в радостта. Не можеш ли да го използваш, ти сам се лишаваш от благата на живота, а заедно с това и от самия живот.

Ще кажете, че човек трябва да има знания, за да се ползва от страданията, както от радостите. Кога човечеството не е разполагало със знания? Няма епоха, през която човек да е бил лишен абсолютно от знания. И пещерният човек даже се е отличавал по нещо от животните. Ако се върнем във времето на предисторическия период, и тогава човек е разполагал с някакви теории за създаването на света, на човека, за съществуването на Бога. Ако се върнете две хиляди години назад, във времето на сирийското и вавилонско царство, във времето на римската империя, и тогава хората са разполагали с известни знания по различни въпроси. Ще кажете, че научните теории на миналото представят нещо детинско в сравнение със сегашните теории. Какво ще бъде положението на сегашната наука след хиляда години? Ако се пренесете в това време, ще видите, че сегашните знания пред бъдещите могат да се уподобят на детски играчки. И днес някои теории са верни, а някои — неверни. В бъдеще едни теории ще се приемат за верни, а други — за неверни. И днес още срещате вярващи, религиозни, които говорят за Бога и за Христа, но всеки момент са готови да бръкнат в кесията на банкера и да извадят нещо за себе си. Действителна ли е тяхната вяра? Фиктивна, въображаема е вярата им. Може ли княжеският син, който с години е търсил своята възлюбена, като

срещне в гората нейната майка или нейният баща, да вдигне нож срещу тях? Не само, че няма да вдигне нож срещу тях, но заради любовта към своята възлюбена, той е в състояние да обикне и нейните близки.

Следователно, ако днес човек проповядва равновесие, единство и съгласие между всички хора, на какво основание прави това? Внесъл ли е той в своя организъм нужното равновесие? Не виждате ли, как човек изнасилва себе си, вследствие на което някой уд от организма му заболява? Щом заболяе един от неговите органи, целият организъм страда. Къде остава равновесието, единството и съгласието в целия организъм? Може да се проповядва равновесие само тогава, когато всички органи са здрави и задоволени. Това показва, че човек има еднакво разположение към всичките си органи, защото всички му служат.

Тъй щото, истински вярващ, истински християнин е онзи, който гледа на всеки свой орган като част от един велик организъм; истински християнин е онзи, който гледа на всеки човек като орган на Великия Божествен организъм. И най-после казваме, че истински християнин е онзи, който е абсолютно здрав и красив. Устните му трябва да бъдат аленочервени, а не тъмnochервени, като керемиди; очите му трябва да бъдат светли и леко влажни, а веждите — с правилна, красива форма. Правата мисъл се определя от веждите. От наклона на веждите, надолу или нагоре, зависи посоката на човешките мисли. Веждите са особен род антени, чрез които се възприемат мислите. От дължината на антената зависи правилното предаване на мислите. Значи, и тук имаме къси, дълги и средни вълни, както при радиото.

Като ученици, вие трябва да работите съзнателно върху себе си, да изправите линиите на лицето, на веждите, на очите, на носа си, а същевременно да следите и движенията си. Едно нехармонично движение на устата е в състояние да развали отношенията ви с някои ваши приятели. В дисхармоничното движение на устата ви, някой ще схване неискреност и ще каже, че пред него имате едни отношения, а зад него — други. Има движения на греха, на престъпленията, които човек може да направи с очите, с носа, с веждите си и да внесе дисхармония в целия си живот. Също така има и мисли, чувства и постъпки на греха и на престъпленията. За да се освободите от тях, подреждайте мислите, чувствата и постъпките си, да знаете, с какъв капитал разполагате. Подреждането иде с изправяне на недостатъците и кривите прояви. Започнете тази работа още днес, без да очаквате да дойдат хора отвън да ви проповядват, или да отидете на онзи

свят — там да се изправите. Много пъти човек е ходил на онзи свят и се е връщал, без да се изправи. Той даже е забравил и това, което е знаел. Ако човек само ходи на онзи свят и се връща оттам, без да помни това, което е учил, каква култура ще носи със себе си?

Христос казва: “Който има уши да слуша, нека слуша”. Днес и аз говоря на разумните хора, които имат очи да виждат, уши — да слушат, език — да говорят и глава — да мислят. Обаче, онези, които не виждат и не чуват, нека само слушат. Някои казват, че вярват в Бога, молят се, работят в духовния свят. Добре е това, но работата им трябва да има резултат. Това не значи, че резултатът ще дойде изведнъж, но, макар и късно, тя трябва да даде плод на човека. Нямате ли плодове, нищо не сте направили. Вярващият и духовният човек казват и правят. Ако остане само на думи, нищо не се постига. С думи само не можете да убедите човека в реалността на нещата. Достатъчно е човек да се вгледа в това, което го заобикаля, за да разбере, че е потопен в реалността. Слънцето, което изгрява и залязва; звездите, които светят вечер; водите, които текат — всичко това е създадено за човека — да се учи, да расте и да се развива. — Възможно ли е това? — Възможно е. Ако човек е най-високата форма, създадена от Бога, защо да не приемете, че светът е създаден за него? Като изучава тия форми, човек се свързва със силата, която ги управлява. Това значи, да прониква човек в разумността на природата. Разумното се отличава с това, че както тоновете, има свой отзвук. При това, като излиза от своя източник, движи се из пространството, докато един ден пак се връща в източника си. В пътя на движението му, всеки се ползва от него дотолкова, доколкото може да го възприеме. Който е готов да възприема разумността, той я вижда навсякъде. Погледне ли към звездите, той се разговаря с тях като с разумни същества.

Мнозина се чудят, как може човек да говори със звездите. Както се разговаря с хората, така може да се разговаря и със звездите. Всяка звезда представя разумно същество, което е завършило развитието си на Земята. Небето пък не е нищо друго, освен съвкупност от разумни същества, които изпълняват волята Божия. Някои от звездите са се проявили, а някои още не са проявени. Астрономите виждат само проявените звезди. Обаче, мъдреците, т.е. хората на великите добродетели, виждат без телескоп и непоявените звезди. Следователно, ако искате да оправите живота си, да излезете от света на заблужденията, достатъчно е да се свържете със светлината на една от тия звезди.

Преди години срещнах един млад, учен човек, който изучавал старата и модерната философия и дошъл до убеждението, че животът е илюзия. Той се разочаровал във възвишеното и красивото, вследствие на което отрича всичко. Без да го убеждавам в обратното, аз го запитам: Какво ще кажеш, ако Провидението постави на пътя ти една млада, красива и разумна мома? — Ще повярвам в Бога, ще повярвам в живота. Значи, този човек отрича живота, защото нямало в кого да вярва — липсвало му нещо. Понеже красивата мома е отражение на Бога, той е готов да повярва в Него. Не само красивата мома и красивият момък са отражение на Бога, но и всичко, което ни обикаля: камъните, растенията, животните, хората, звездите — цялата вселена. При това гледане на нещата, човек осмисля живота си.

В кантората на един голям банкер влиза един беден човек и му казва: Братко, в името на Господа Исуса Христа, помогни ми с нещо! — Махай се оттук, не признавам никакъв Бог, нищо не мога да ти дам — отговорил банкерът. Бедният човек се отдалечил, дълбоко въздъхнал и продължил пътя си. Бог видял постъпката на банкера и решил за назидание да му даде добър урок. Един ден банкерът излязъл на разходка в близката гора. Увлечен в красотата на природата, той навлязъл навътре в гората, където се натъкнал на един разбойник. — Горе ръцете! — извикал разбойникът и започнал да изпразва джобовете му. Като взел всичките му пари, разбойникът казал на банкера: Хайде, иди си сега, свободен си вече. Като се почувствал вън от всякаква опасност, банкерът си казал: Слава Богу, че не ме уби. Той бил доволен, че запазил живота си. Ние пък казваме, че разбойникът разполагал със силата на магическата пръчица, поради което, в един момент могъл да отнеме от банкера толкова пари, колкото сто просяка в една година едва биха могли да получат. С обира на парите разбойникът искал да каже на банкера: И ти не знаеш, как се служи на Бога, и аз не зная, но като те оберат ще те Заставят да мислиш, как трябва да отвориш сърцето си за бедните и страдащите. Разбойникът дал един нагледен урок на банкера, с който насила го заставил да даде нещо от себе си. Трябва ли човек да се застави насилствено да дава? За да не дойде насилието върху вас, бъдете любящи и разумни. Всеки разбойник и крадец е предметно учение, чрез което хората се възпитават. Когато бащата и майката не прилагат Божиите закони, децата им ще станат техни учители. Те ще помагат на своите бедни другари и другарки, ще взимат от богатството на родителите си. Давайте доброволно, за да не ви заставят

насила да давате. Ако родителите не дават и не помагат на бедни, децата им ще направят това; ако и децата им не изпълнят волята Божия, ще дойдат крадци и разбойници отвън, които ще ги заставят да изпълнят закона насила.

Ако питате богатия, в какво се заключава смисълът на живота, той ще ви отговори, че смисълът на всичко се крие в богатството. Ученият пък казва, че смисълът на живота се крие в знанието. Какво богатство е това, което е създадено от кожата на млекопитаещите? Или какво е това знание, чиито изобретения служат за унищожаване на човечеството? Истинско богатство е онова, което се влива като мощна сила в човешкия организъм, а оттам и в неговия живот. Например, житото, царевичата, плодовете представят онзи капитал, от който човек черпи истинско богатство. Значи, истинското богатство отива на своето място, а истинското знание осмисля нещата.

Днес говоря на разумните хора, които слушат и разбират. Само те живеят, растат и се развиват. За неразумното пък казваме, че гние и се разлага. Следователно, всяко нещо има своето място. И разумният, и неразумният са на местата си. Като заеме местото си, разумният има предвид своето предназначение: да бъде носител на новите и възвишени идеи. Приятно е да срещнете човек, носител на някаква нова идея: приятно е да срещнете човек, който носи идеята да намали страданията на животните, за което е станал вегетарианец; приятно е да срещнете човек, който помага на страдащите и бедните; приятно е да срещнете човек, който изучава болестите и начина, по който се лекуват, с единствената цел, да облекчава болките на хората; приятно е да срещнете свещеник, който се е предал в служене на Бога от любов, за да помага на хората, да ги извежда от кръстопътя, на който са попаднали, приятно е да срещнете човек с велика идея, с велико верую, с велика любов.

Много хора днес искат да служат на Бога, но преди това очакват доказателства за съществуването на Бога. Какво доказателство може да ви се даде за това, освен възможността да се свържете с онзи център, който се намира на горната част на главата. Това е центърът, който доказва на човека, че съществува една любов в света — любов към Бога. Идете у дома си, затворете се в стаята си и отключете този център, да видите, какво е написано на него. Щом прочетете написаното, затворете бързо вратата на този център. Мъчно е наистина, да пренесе човек една мисъл от едно място на друго, в нейната същина. Например, някой заболее и вика лекар. Ако

лекарят успее да пренесе мисълта на болния от главата му на друго някое място, той веднага може да се излекува. Ако не може да направи това, той ще си послужи с един от двата метода: хомеопатичен — със слаби дози, или алеопатичен — със силни дози. Има и друг начин за лекуване: да се остави болестта да дойде до своята криза и оттам да започне слизането ѝ, т.е. изчезването. Във всеки човек има скрити сили, които трябва да се събудят. Можете ли да събудите тези сили, положението на болния се подобрява естествено. Опасно е, когато силите на организма не могат да се събудят. Ако скритите сили в организма не могат да се събудят естествено, чрез изпотявания, чрез екскурзии, чрез бани, лекарите прибегват до лекарства в малки или в по-големи дози. Има случаи, когато лекарят дава лекарства в по-голяма доза, отколкото трябва и, вместо да предизвика дейността на скритите сили, той ги спира. Тогава настъпва пълна инертност или недейност на организма, и човек умира.

В ново време, почти във всички европейски държави съществуват лечебници, които прилагат електричеството и магнетизма като методи за лекуване. Чрез тези методи те искат да събудят в човека съответните сили на организма, които повдигат трептенията му. Щом трептенията на организма се повдигнат, човек оздравява. По този начин се лекуват даже и най-мъчно лечими болести, каквито са ракът, туберкулозата и др. При това лекуване болният минава през големи кризи. Мине ли кризите, положението му се подобрява. Ако издържи първата криза, последните лесно минават. Те постепенно отслабват, докато най-после окончателно се прекратяват, и болният оздравява. Чрез кризите организмът се чисти от вредните и отровни елементи в него. Само така човек може да освежава мислите и чувствата си. Нови мисли и чувства трябва да вълнуват човека. Ако туберкулозният може да се освободи от страха и подозрението, болестта му ще го напусне. — Защо? — Защото туберкулозата е болест главно на чувствата. Докато човек държи в себе си страха и подозрението, дробовете и сърцето му постоянно ще се свиват. Всяко неестествено свиване причинява болезнени състояния. Когато се влюби в нещо и загуби любовта си, човек заболява главно от сърце или от някаква гръдна болест. Ето защо, когато лекувате такъв болен, първата ви работа е да внесете в сърцето му повече любов, а в ума — повече светлина. Като велика, мощна сила, любовта веднага възстановява нарушеното равновесие между силите на организма. Ако с едно махване на ръката си, Христос лекуваше прокажени, защо и туберкулозата да не може да се лекува по този начин?

Махването на ръката на Христа подразбира изхвърляне на старото навън и заместването му с нови елементи.

Когато лекарят лекува болния по магнетичен начин, преди всичко, той трябва да бъде силен, да не се подава на състоянията на болния. Ако е слаб, той ще възприеме състоянието на болния толкова близо до себе си, като че сам боледува; ще чувства отслабване на краката, болки в гърдите и плешките и т.н. Същевременно, болният ще вземе част от енергиите на лекаря, като здрав човек, след което в организма му настанва известна борба, край на която завършва с пробуждане на съзнателен живот в клетките на организма. После, като получат нужния материал за градеж, клетките започват да заваряват болните места в дробовете. Няма да мине много време, и болният започва да оздравява. Ще кажете, че туберкулозата е страшна и неизлечима болест. Страшна е туберкулозата, но има по-страшни болести и от нея. Например грехът, престъплението, лицемерието, лъжата, омразата, безверието са най-страшните болести в света. Изобщо, всички отрицателни състояния са страшни, защото причиняват такива болезнени състояния на организма, от които човек мъчно оздравява.

“Едно сме”. Едно трябва да станем с Бога, с Неговата Любов и Мъдрост, да чуваме Словото Му и да Го прилагаме. Стане ли сутрин от сън, човек трябва да чува гласа на Бога в цялата природа, във всички живи и разумни същества, да възприема тяхната радост и да им отговаря с радост. Само по този начин хората могат да внесат нова, светла струя в живота. Природата разполага с много сили, с много храна, изобилни блага, с които спасява човечеството от тежките условия, в които само е попаднало.

Казано е в Писанието, че Бог спасява света. Това не става чрез външни закони, а чрез вътрешни. Любовта ще спаси света. Мъдростта ще спаси света. Истината ще спаси света. Светлината ще спаси света, но не тази светлина, която помрачава, нито онази, която ослепява. Топлината ще спаси света, но не тази топлина, която топи нещата и ги разширява. Има особена светлина и топлина, които носят живот и то преизобилно. За тях, именно, Христос говори: “Аз дойдох да им дам живот и то преизобилно”. За да придобият живот изобилно, хората трябва да разберат основните закони на Битието. Като ги разберат, те трябва същевременно и да ги прилагат. Съвременните християни говорят за Божиите закони, за Божия Промисъл, но като се намерят пред някаква мъчнотия, или когато искат да помогнат на бедни и на страдащи, тръгват от къща на къща да събират

помощи. Това е особен род просия, която не е позволена за християнина. Истинският християнин трябва да бъде господар на магическата пръчица. Пожелае ли нещо, той трябва да тропне с нея, за да постигне желанието си. Ако има нужда от пари, ще отиде на мястото, където са заровени, и ще тропне с пръчицата си. Парите веднага ще се явят пред него. Обаче, той няма право да вади пари за дребни случаи. Само за съществени нужди той има право да прилага магическата пръчица. Сегашните българи се нуждаят от човек като Маркони, да тропне с тояжката си и да им отвори умовете и сърцата, да придобият повече светлина, да започнат да дават. Българинът трябва да работи върху сърцето си, да стане по-щедър.

Културните хора гледат на новите идеи, като на нещо разрушително. Те мислят, че новите идеи разрушават обществения строй. Това е неразбиране на нещата. Христос дойде на земята, донесе нови идеи, но Той нямаше предвид да разрушава тогавашния строй. Той нямаше предвид разрушаването на Мойсеевия закон, нито на Римската империя. Ако римляните бяха приели Христовото учение, Римската империя и до днес щеше да съществува. Ако евреите бяха приели и приложили Христовото учение, те щяха да бъдат велик народ, със своя държава. Понеже не приеха Христа, и до днес още те са разпръснати из целия свят. За да бъде една държава велика, тя трябва да прилага Божията Любов и Божията Мъдрост справедливо, по отношение на всички свои поданници. За да се приложи Христовото учение, всеки човек трябва да заема службата си на място. Дали ще бъдеш началник, или слуга, ти трябва да изпълняваш работата си с любов. Ако си надзирател в затвора, трябва да бъдеш разумен, да постъпваш справедливо. Ето и до днес Христос държи ключовете на Ада и най-внимателно проверява, кой влиза и кой излиза. Там може да влезе само онзи, който е минал през ръцете на Христа. Види ли, че някой не е за там, Христос го оставя отвън, да чака времето за влизането си. Христос обръща внимание на този, който влиза в Рая, а не на онзи, който излиза. Апостол Петър, който държи ключовете на Рая, обръща внимание на онзи, който излиза от Рая, а не на този, който влиза. Значи, ключовете на Ада са в ръцете на Бога, а ключовете на Рая — в ръцете на човека. Следователно, когато умре, човек отива при Христа, пред вратата на Ада, и започва да се разговаря с Него, да му обяснява, кои са причините за идването му в Ада. Обаче, когато възкръсне, човек отива направо в Рая.

“Едно сме”. Когато стане едно с Бога, човек познава себе си, разбира какви мощни сили се крият в него, с които може да бъде полезен и на себе

си, и на своите близни. Който не се е свързал с Бога, той не може да се ползва от своите сили. Той казва: Какво мога да направя аз, сам човек? — Ако се свържеш с Бога, много нещо можеш да направиш. Свърже ли се с Бога, човек може да си служи с магическата пръчица, т.е. със своя ум. Вложете ума си в работа. Само мисълта е в състояние да разреши всички противоречия. Дръжте в ума си мисълта, че Бог е Любов. Приложете любовта в живота си, за да се справите с мъчнотиите във физическия и в духовния свят. Вложете Божията Любов в мозъка си, ангелската любов — в гърдите си, а човешката — в стомаха си. Докато яде и пие, човек е във физическата любов; докато чувства и пречиства кръвта си, човек е в духовната любов; докато мисли, човек е в Божествената любов. Следователно, ще ядете правилно, ще дишате правилно и ще мислите правилно. За да ядете, да дишате и да мислите правилно, вие трябва да се свържете с Бога, да станете едно с Него.

И тъй, правете опити, всеки момент да се свързвате с Бога. Както човек мисли за здравето си, така трябва да мисли и за връзката си с Бога. Не мисли ли за здравето си, той често ще боледува. Не мисли ли за връзката си с Бога, той постоянно ще се оплаква, че е нещастен, че има страдания. Човек сам си причинява страдания и нещастия.

Един английски офицер предприел една малка екскурзия някъде в Шотландия. За да не бъде сам, той взел със себе си и своята сестра. Понеже обичал да посещава пещери, той завел сестра си в една голяма и дълбока пещера, да я разгледат, да видят, какво има в нея. Братът носел в джоба си една свещ и една клечка кибрит, само за едно запалване на свещта. При влизането си в пещерата, той запалил свещта и осветил пътя и на двамата. По невнимание, той паднал на земята, и свещта изгаснала. Като се намерили на тъмно, със загаснала свещ в ръка, без клечка кибрит, те се ужасили. Положението им било тежко. В тъмнината те объркали пътя си. Цяла нощ се лутали в тъмната пещера, докато най-после дошли другари да им помогнат. Те ги извадили от пещерата почти в безсъзнание.

Ето защо, като отивате в света, внимавайте да не се спънете и да изгасите свещта си. Светът представя дълбока, обширна пещера, в която човек се забърква и изгубва пътя си. За да излезе благополучно оттам, той трябва да запали свещта си и никога да не я изгася. Мнозина мислят, че и без свещ може, т.е. без Бога, затова Го отричат. Така говорят само онези хора, които са изгасили своята свещ. Щом е дошъл на земята, човек трябва да живее за някого: или за себе си, или за дома си, или за обществото, или

за народа си, или за цялото човечество. С други думи казано: човек трябва да живее или за стомаха, или за сърцето, или за ума си. Така са живели и неговите дядо и баба, баща и майка, и свещта им е горяла. Живей за нещо или за някого, за да не изгасне свещта ти. За предпочитане е да живееш за нещо, но свещта ти да гори, отколкото да паднеш в пещерата, да изгасне свещта ти и да дойдат отвън хора да те търсят и спасяват. Колкото и да е малка свещта ти, пази я да не изгасне.

“Едно сме”. Бъдете едно с Бога, да придобиете истинското, положително знание. Това не значи, че нямате никакво знание, но то не е в състояние да ви спаси. Силата, която имате, не е достатъчна да изправи живота ви. Затова именно, Христос казва: “Когато Син Человечески дойде на земята, ще намери ли достатъчно вяра, достатъчно знание и сила в хората да разберат, възприемат и приложат истината?” Ще кажете, че Христовото учение е неприложимо. Христовото учение е приложимо дотолкова, доколкото отделният човек може да го възприеме в себе си и да го приложи в целокупния живот. Това учение трябва да се приложи така, че да внесе радост и веселие навсякъде: в индивидуалния живот на човека, в семейния, в обществения, а най-после и в цялото човечество. Велики са Христовите идеи, защото засягат целокупния живот. Те обединяват всички хора в едно цяло; те свързват човека с Бога. Затова Христос казва: “Аз и Отец едно сме.” Можете ли и вие да кажете така? Който се е слял с Бога, той е постигнал възкресението. Всеки може да възкръсне. — Кога? — Когато е дал място на любовта в себе си. Където е любовта, там има възкресение. Да възкръсне човек, това значи, да заработи в него Божията, ангелската и човешката любов и мъдрост.

“Едно сме”. Желая ви днес да кажете: “Едно сме с Божията Любов и сила.” Кажете така и повярвайте на думите си. Ако лекарят вярва в тия думи, с едно поставяне на ръката си върху главата на болния, последният ще стане от леглото си и ще оздравее. Ако болният вярва на тези думи, ще оздравее веднага. И лекарят, и болният, които вярват в думите на Христа, са учени хора. Христос отправя думите “едно сме” към страдащите, болните, измъчените и поставя ръката си върху тях. Вярата им в Христовите думи не е нищо друго, освен благословение, което внася имунитет в човека, прави го неуязвим към болести, нещастия, престъпления, грехове и т.н. С идването си на Земята, Христос искаше да освободи хората от всички слабости и недъзи, да внесе в сърцата им радост и веселие, да ги направи щастливи. Щом изгуби благословието на

Господа, т.е. имунитета срещу злото и нещастията, човек отслабва и умира. Придобие ли го, отново възкръсва, докато придобие вечния живот. Това показва, че възкресението не е еднократен, но многократен процес. Също така и животът, любовта, мъдростта, истината не са еднократни, но многократни процеси. Дръжте в ума си тази идея и не се смущавайте. Каквито противоречия и да изпъкнат в ума ви, дръжте в себе си идеята, че Бог е съвършен. Следователно, и отношенията Му към вас са съвършени. Той има предвид нуждите на всички живи същества и ги задоволява. Така постъпват всички разумни и възвишени същества, които работят в Негово име. В света живеят множество възвишени и напреднали същества, които помагат на човечеството и работят за неговото добро. Трябва ли тогава човек да се смущава и безпокои, как ще прекара живота си?

Въпреки големите блага и благословения, дадени на човечеството, мнозина се запитват, на кого да вярват и на кого да не вярват; кои неща са верни и кои — не. Това са въпроси, за които не трябва да се пита. Всеки човек знае, кое е горчиво и кое — сладко; кой цвят е син и кой — червен, зелен, жълт и т.н. Достатъчно е да тури едно парче захар в устата си, за да каже, че е сладко; или да тури малко пелин в устата си, за да каже, че е горчив. Достатъчно е да погледне към едно цвете, за да каже, дали е синьо, червено, зелено или жълто. Както разбира тези неща, той може също да каже, кои неща са верни и кои — не. Истината включва всички верни неща в себе си, а неверните изключва. Следователно, ако човек е влязъл в пътя на истината и още се колебае, дали е на прав път, или не, той се намира в хипнотично състояние. Днес повечето хора се намират в състояние на хипноза, вследствие на което казват, че това или онова не могат да направят. Който работи за Бога, не трябва да мисли, че не може да направи това или онова. Щом за Бога не може да направи нещо, за човека пък нищо не може да направи. Ако човек не вярва в Бога, като в Учител, който отваря пътя му към знание и свобода, в никого не може да вярва. Ако не вярвате във великата разумност на живота, в какво друго ще вярвате? Ако не вярвате в Онзи, Който възкресява мъртвите, Който повдига падналите и угнетените. Който повелява на слънцето да изгрява и залязва, на вятъра и на бурите да утихват, в кого ще вярвате? Ако не вярвате в живота, в какво друго ще вярвате? Ако не вярвате в Христа, Който дойде на земята и се пожертва за човечеството, в кого ще вярвате?

Сега аз говоря за явяването на Христа между хората като многократен процес, а не като еднократен. Той се явил между хората в миналото, явява

се в настоящето, ще се яви и в бъдещето. Благодарение на това, Христос обхваща всичко в себе си. Мнозина имат опитността да им се явява Христос по няколко пъти. Някои религиозни мислят, че от деня на възкресението досега, Христос е на небето, отдясно на Отца. Те Го очакват да дойде отново на земята. Ще кажете, че Христос може да дохожда много пъти на земята, понеже е Син Божи. Наистина, Христос е Син Божи, но Неговият Божествен произход се вижда в съзнанието Му, че Той и Отец едно са. На друго място Христос казва: “Аз и Отец ми ще дойдем и ще направим жилище във вас”. Значи, доколкото Христос живее в нас, дотолкова и ние — в Него. Доколкото Любовта и Мъдростта на Бога са в нас, дотолкова и ние сме едно с Него.

“Едно сме”. Да стане човек едно с Бога, това значи, да приложи любовта в живота си като магическа тояжка. Желая ви да си служите с тази тояжка при всички мъчнотии и противоречия на ума и на сърцето. Ако умът и сърцето ви се разклатят, вие не сте хора на любовта и на мъдростта. За да не се разколебавате, не изгасяйте свещта на вашия ум и на вашето сърце. Не изгасяйте всички възвишени и благородни пориви на вашите мисли и чувства, да не станете преждевременно инвалиди. Не заробвайте ума и сърцето си. Те са автономни, свободни жилища. Само Бог може да живее в тях. Като спира проявите на благородните и възвишени мисли и чувства, човек постепенно се деформира и дава ход на отрицателните прояви: гняв, омраза, лицемерие, съмнение, подозрение и т.н. След всичко това той казва: “Човек за човека е вълк”. Ние пък казваме: “Човек за човека е брат”.

“Едно сме”. Смисълът на живота се заключава именно в това, да станем едно с Бога, да се потопим в любовта Му и да започнем да работим със съдействието на възвишените същества, които са завършили своето развитие. Без съдействието на тези същества човек нищо не може да направи. Като се свърже с тях, той работи съзнателно върху себе си, без страх, дали ще мине за учен или невежа, за богат или сиромах. Той предпочита да мине за невежа, отколкото да изгуби смисъла на живота. Дали човек е учен, или невежа, това са относителни понятия. Има смисъл да бъдеш невежа по отношение на възвишеното, но не и по отношение на обикновената наука. Не е учен онзи, който не може да издържи най-малкото изпитание и се отчайва; не е учен, нито разумен този, който при най-малката обида е готов да обяви война на своя ближен. Истински ученият е едновременно и разумен човек. Той има право разбиране за

живота. Където влезе, в дом или в някое общество, той примирява всички хора. Ученият човек има едно верую, едно убеждение. Всички окръжаващи познават, че той има вяра в Христа и разчитат на него. Кокошките, овцете и воловете му се разхождат свободно по двора, без страх от ножа.

Сиромасите разчитат на него, знаят, че той има предвид и техните нужди. Разумният и учен човек е дал място на Бога в себе си и постъпва като Него. Едно от качества на Бога е, че Той има предвид нуждите на всички същества, от най-малките до най-големите.

“Едно сме”. Желая ви да станете едно с Бога, да станете съработници с Него.

34. Беседа от Учителя, държана на
20-ти април, 1930 г. София - Изгрев.

ДОВЕДЕТЕ МИ ГО ТУК

„Доведете ми го тук”

Матей 17:17

Това е едно изречение, което мнозина употребяват в живота си. Бащата казва за детето си: Доведете ми го тук. Учителят казва за ученика си: Доведете ми го тук. Съдията казва за подсъдимия: Доведете ми го тук. На онзи, който е направил нещо, за което трябва да отговаря, също се казва: Доведете ми го тук.

Мнозина се занимават с житейските въпроси, но ги изнасят по различен начин, вследствие на което някои въпроси стават ясни, а други – остават в тъмнина. – Защо? – Защото не е намерен начин, по който могат да се изнесат. Не е достатъчно да се каже, че човек трябва да учи; важно е да се покаже начин, как да се учи. Не е достатъчно да се каже, че човек трябва да яде, да печели пари, но важно е да знае, как да яде, как да печели пари. В пълния смисъл на думата, философията подразбира осмисляне на великия път на живота. Ако ние поддържаме една философия за живота и след десетина години изчезнем от земята, без да остане помен от нас, каква философия е тази? Аз не виждам никаква философия в топенето на снега и на леда, в цъфтенето и прецъфтяването на цветята, в бръмченето на пчелите, в бученето на вятъра и на циклоните, в потъването на параходите, в разрушаването на къщите, в раждането и в умираването, в оглупяването, в остаряването и т.н. Къде са старите култури на Египет, Асирия и Вавилония? Къде са величествените египетски пирамиди?

Сега аз говоря на разумните, които искат да живеят добре. Животът има смисъл, когато се разглежда философски, като многократен, а не еднократен процес. Тази е причината, според която природата е определила отношението на човека, както и на всички живи същества към живота, според тяхното разбиране. Благодарение на своите разбирания, понякога човек мисли, че е много умен, а някога, че е много глупав. В друг случай той си мисли, че на сегашната епоха няма подобна. Това отчасти е вярно, защото природата никога не е повтаряла процесите си. Като сегашната епоха, като сегашната раса и като сегашните народи, подобни не е имало и няма да има. Всяка раса, всеки народ, всяка епоха носят нещо ново, различно от това, което миналите епохи са носели. Бъдещите раси, народи и епохи ще носят друго нещо, съвършено различно от това на

миналите и настоящи епохи, раси и народи. Например, в предисторически времена народите не са имали такива имена, каквито имат днес. Ние делим днес народите на англичани, французи, германци, италианци, руснаци, българи, сърби и т. н. Човек трябва да разбира живота, да знае, защо се е родил на земята и каква работа трябва да свърши.

Един от видните философи на християнството се обезсърчил от живота, не намирал никакъв смисъл в него и решил да се самоубие. Той тръгнал по света да търси място, дето да се самоубие и да намери оправдание на решението си. Като скитал по света, срещнал го един от видните князе на небето, архангел Михаил, престорен на човек, и го запитал: Братко, къде отиваш? – Дотегна ми живота. Имам една философия, която хората не приемат и, според нея, минавам за посмешище пред тях. Всички ми се смеят и ме подиграват, считат ме смахнат. Искях да се прочуя, да стана виден философ, но като не можах да постигна това, отчаях се и реших да се самоубия. Искам да отстъпя мястото си на друг някой. – Ела с мене, казал архангелът, ще те науча на едно изкуство, с което ще се прочуеш толкова много, че и царе ще те търсят. – Да не се подиграваш и ти с мене, да ме считаш смахнат? – Не се шегувам, ела с мене, ще направим първия опит. Ще те науча да лекуваш хората по най-нов начин. Като отидеш в някой дом и намериш, че там има болен, ще кажеш, че можеш да лекуваш. Ще влезеш при болния и ще погледнеш, къде стоя аз. Ако съм при краката на болния, ще се наемеш да го лекуваш. Той непременно ще оздравее. Ще му говориш за Бога, и по този начин ще събудиш жизнените му сили. Ако видиш, че съм при главата на болния, ще знаеш, че не може да се лекува. Тогава ще кажеш, че трябва да отидеш у дома си, да проучиш положението на болния, понеже е сериозно. Щом излезеш, аз ще го задигна. Като се върнеш и разбереш, че е умрял, ще изкажеш съжалението си, че не си могъл да го завариш още жив, да му помогнеш.

Като научил изкуството да лекува, философът се насърчил и тръгнал по света с нова идея. Случило се, че трябвало да приложи първия опит върху един княз. Като влязъл при него и видял архангел Михаил при краката му, той се насърчил и се наел да го лекува. От този момент той се прочул като виден лекар в цялата държава и започнали да го канят навсякъде, да му дават банкети и угощения.

Дошъл денят и на неговото заминаване. Той заболял сериозно и останал учуден, когато видял при главата си архангел Михаил. Като

разбрал, защо е дошъл, той започнал да се върти в леглото си, дано архангел Михаил застане до краката му. Така той се въртел в леглото си цели три дена, но както и да се обръщал, архангелът заставал все при главата му. Най-после архангел Михаил казал на философа: Слушай, аз исках да те изпитам. Стани от леглото си да отидем на разходка. – Да не си играеш с мене, де ме задигнеш на онзи свят? – Не се шегувам, ела с мене на разходка. Философът станал от леглото си, облякъл се и тръгнал с архангела да се разхождат. Стигнали до една хубава, мраморна чешма. – Хубава ли е водата на тази чешма? – запитал философът. – Опитай я. Като се навел да пие, архангел Михаил застанал при главата му и го задигнал за онзи свят, като оставил тялото му при чешмата. След това те продължили пътя си, но вече в астралния свят. Философът не разбрал, какво става с него, и казал на архангела: Ти не можеш да постъпваш с мене, както с обикновените хора – по друг начин трябва да постъпиш. – По друг начин, именно, постъпих аз. Ти не си вече между живите хора на земята. – Да не се шегуваш пак с мене? – Не се шегувам. Ако искаш да те заведа при тялото ти, да се увериш, че си излязъл от него. Той го завел при чешмата и му по-казал тялото. – Ето твоето тяло; ако искаш, можеш да влезеш в него. – Не искам, тъмно е вътре. Води ме в пътя, по който сме тръгнали. Аз разбирам вече заблудението, в което съм се намирал.

Съвременните хора имат слабост към тих и спокоен живот. Те искат да минават без мъчнотии и страдания. За обикновените хора това е възможно; обаче, за онези, които се стремят към развиване на своите дарби и способности, които искат да бъдат гениални, това е невъзможно. Не може гениалният да мине без мъчнотии. Колкото по-велик и гениален е човек, толкова по-големи са изпитанията му. Светът се нуждае, именно, от велики, от гениални хора, които са минали през големи страдания. Докато хората не станат гениални, светът няма да се оправи. Простите хора не могат да оправят света. Те не могат даже да разбират гениите, светиите, поради което остават чужди за техните идеи. Тази е причината, дето светът днес се развива по обикновен, прост начин.

Христос им каза: „Доведете ми го тук”. – За кого се отнасят тези думи? – За един болен, когото Христовите ученици не можаха да излекуват. С едно махване на ръка, с една дума, Христос изгони беса от болното момче, което веднага оздравя. – Защо ние не можахме да го изгоним? – запитаха учениците Христа. – Заради неверството ваше – отговори Исус. С други думи казано: Вие не можахте да излекувате болния, защото не приехте

учението ми напълно. – Кога боледува човек? – Когато кръвта му е нечиста. Когато венозната кръв в организма на човека се пречисти и стане артериална, той престава да боледува. Кръвта на човека трябва да бъде абсолютно чиста, да не съдържа никакви примеси, никакви чужди елементи, които са в състояние да изменят пътя на неговите мисли и чувства. Ако в кръвта преобладава желязо, то произвежда един род мисли; ако преобладава мед, тя произвежда друг род мисли. Изобщо, всеки елемент – желязо, мед, калай, олово, сребро, злато, произвеждат специфично влияние върху мислите и чувствата на човека. В зависимост от това, какви елементи преобладават в човека, от астрологическо гледище хората се делят на различни типове: земен тип, юпитеров, меркуриев, сатурнов, венерин и т. н. Всеки тип е представител на известни сили, които се съдържат в човека. Колкото по-прост е човек, толкова по-малко планети му влияят. Великите и гениални хора са обикновено смесени типове, т. е. намират се под влиянието на много планети. Те са многостранчиви и широкогръди хора. Всички органи – мозък, дробове, сърце, стомах са съразмерно развити. Съотношението между тях е нормално. Гениалността или светостта на човека зависи от правилното и нормално съотношение между мозъка, дробовете и стомаха му. Мозъкът, дробовете и стомахът са съставени от милиарди клетки, които съзнателно изпълняват своята работа. По отношение на своята служба, те представят химиците в човешкия организъм. Ако човек не се меси в работата им, те биха изпълнили предназначението си по-добре и от най-опитния химик. Не се месете в работата на своите органи, както се месил философът, при когото дошъл архангел Михаил да му вземе душата. Като се въртял ту на едната, ту на другата страна в леглото си, той пак не могъл да избегне от смъртта. Не е лошо да се върти човек, но трябва разумно да го прави. Който свири на латерна, и той върти дръжката ѝ, но равномерно. Има мисли, които приличат на латерни. По стойност те не се различават от самата латерна. Колкото по-музикална е мисълта, толкова по-ценна е тя.

Следователно, който иска да разбира мислите си, трябва да разбира музиката. Музиката взима участие в организирането на човешката мисъл, а оттам и в организиране на неговото тяло. В живота музиката играе роля като лечебно средство и като средство за спояване на частите в едно цяло. В това отношение можете да направите следния опит. Поставете двама болни при различни условия: единият под грижите и надзора на лекари, а другият – сам на себе си, като го съветвате да пее по няколко пъти на ден.

Вторият болен ще се излекува по-скоро от първия. Музиката повдига вибрациите на човешкия организъм, а от друга страна събужда жизнените сили. Като знае силата и действието на музиката върху организма, човек трябва да пее при всички условия на живота – като болен или здрав, при мъчнотии, изпитания, страдания. Престане ли да пее, човек е осъден на мъчнотии, страдания и смърт. Животът започва с музика и свършва с прекратяване на музиката. Някой пита: защо трябва да пея? – За да живееш. – Какво ще стане, ако не пея? – Ще умреш. За да не умре, за да бъде здрав, разположен и работоспособен, човек трябва да пее. Мнозина мислят, че само младите моми и момци трябва да пеят. Съгласен съм, че младите трябва да пеят, но какво ще кажете за свещениците, които пеят в църква? Какво ще кажете за войниците, които пеят? Значи, пеенето е необходимо за всички хора, млади и стари, здрави и болни. Музиката е храна за душата. Ако със ставането си от сън човек вземе правилен тон в съзнанието, самосъзнанието, подсъзнанието и свръхсъзнанието си, всичките му работи ще вървят добре. Не може ли да вземе правилен тон, всичките му работи се спъват. Това се отнася и до обикновения човек, и до писателя, и до поета, и до учения, и до философа . Ако работата на писателя не върви добре, той търси вината в хартията, в перото, в мастилото, в ред външни условия. Не, вината се заключава в неправилния тон, който човек е взел още със ставането си от сън.

Сега, като говоря за музиката, имам пред вид разумните същества, които се ползват от нейните сили, за да управляват света. Като разглеждам музиката като условие за справяне с мъчнотиите, виждам, че на най-големи нещастия се натъкват онези същества, които не пеят и не свирят. Например, млекопитаещите са изложени на големи нещастия, понеже са лишени от способността да пеят. Оттук вадим заключението: колкото по-тежки и непоносими са страданията на даден човек, толкова по-малко пее той. Ако започне да пее всеки ден, съзнателно и с любов, страданията му ще се намалят. Ако можете да внесете в ума на страдащия една светла идея, животът му ще се осмисли, и страданията ще изчезнат. Не приеме ли светлата идея в ума си, колкото и да му говорите за нея, той ще казва, че всичко е празна работа. Лесно е да се каже, че това е празна работа, онова е празна работа, но нека каже този човек, какъв е смисълът на живота. Той мисли, че знае много, а като го питат, какъв е смисълът на живота, нищо не може да отговори; какъв е смисълът за съществуването на човешката душа, на човешкия дух, на човешкия ум и на човешкото сърце, и това не знае.

Много неща не знаят хората, но, въпреки това, учените правят изчисления, след колко милиони години слънцето ще изгасне; след колко милиони години земята ще изгуби своята енергия, и животът на нея ще се прекрати. Същевременно те доказват, че на луната няма живот. – Отде знаят всичко това? – По известни предположения. Някои учени по-държат, че на месечината има живот. Те съдят това по никакви промени, които ставали там. Тези разногласия във възгледите стават причина за научни спорове. Човек не трябва да спори, но да разглежда планетите като разумни същества, на които има живот. Ако са разумни същества, има живот на тях; ако не са разумни, няма живот.

Това са твърдения, които нито отричаме, нито доказваме. Едно трябва да се знае: ако има живот на планетите, например, на Луната, на Венера, на Марс, на Юпитер, животът на всяка планета ще се различава коренно от живота на Земята. Във всички планети, като отделни организми, съществува голямо разнообразие. Според някои учени, жителите на Марс са били с по-ниска култура от хората на Земята. Дали е вярно това, не знаем. Обаче, известно е, че марсианците са войнствени същества. На тях се дължат войните, които стават на земята. Значи, Марс влияе върху Земята така, че предизвиква войните. Всяка планета указва специфично влияние върху Земята и върху отделните личности, вследствие на което се дължи голямото разнообразие между хората.

Сега ние ви навеждаме тези мисли, за да видите, как хората се смущават от някои мисли, които нямат нищо общо с техния живот. Например, някои се смущават от мисълта, че някога планетите ще воюват помежду си, и земята ще бъде победена. Да се смущават от тези мисли, това е все едно, да се безпокои човек, как ще се нареди животът му на старини, или какво ще стане с него след 20–30 години. Ако от изгряването на слънцето до залязването му ти прекарваш деня добре, отнасяш се с всички хора и животни правилно, и следният ден ще бъде за тебе добър. Ако предният ден не си живял добре, и следният няма да живееш добре. От тебе зависи да си създадеш добро или лошо бъдеще. Затова, именно, казват, че човек сам кове съдбата си.

Като изучава законите на природата, човек дохожда до положение да различава разумните закони от неразумните. Значи, има разумни и неразумни закони, на които се дължат различните явления в природата. Например, съвременните учени са забелязали, че и земята, както всички живи същества, диша. Земната кора се повдига и спада на височина 25 см.,

т. е. става дълбоко дишане. Значи, един велик, разумен закон регулира дишането на земята и на всички живи същества, които живеят на нея. При това, ако ритмусът в дишането на хората съвпада с ритмуса при дишането на земята, в техния живот настанва пълна хармония. Ако ритмусът при дишането на хората не се съвпада с ритмуса на земята, явява се дисхармония в целия живот. И слънцето диша. Това, което учените наричат бури на Слънцето, не са никакви бури, но дишане. Повърхността на Слънцето се вдига и слага, както кората на Земята. Дишането на Земята и на Слънцето е свързано с разумни закони, вследствие на което не може да се обясни по механически начин. Съществуват и органически процеси, които също са разумни, но те се различават от дишането на Земята и на Слънцето, което се управлява от друг род разумни закони.

Сега, не е нужно човек само да вярва, защото, ако вярва в това, което не съществува, той изпада в заблуждения. Друго нещо е, ако той вярва в това, което съществува. Това значи, да се домогне човек до истината. Който не възприема истината, дохожда до положение да вярва в това, което сам отрича. Без вяра в нещо, положително или отрицателно, човек не може да живее. Някои казват, че не вярват в съществуването на Бога. Значи, вярват в несъществуването Му, т. е. те вярват в отричането на нещо. Каква вяра е тази? Каква философия има в отхвърлянето на Бога или в отричането Му? Да отхвърлите Бога, това значи, да отхвърлите Великия или Тихия океан от земята. Можете ли да го отхвърлите? Не можете. На кое място на земята ще го поставите? Следователно, Бог е такава величина, която никой не може нито да премести, нито да отхвърли. Ние живеем в Него, потопени сме в Него и, каквото и да правим, не можем да излезем вън от сферите на Неговото влияние. Смешно е, когато слушате някой да философства, какво представя Бог. Това е все едно, малкото дете да разисква върху въпроса, какво представя неговата майка и какво нещо е любовта ѝ. Вижда ли детето любовта на майка си? То не вижда любовта, а вижда само проявите ѝ. И това не може да даде представа на човека за любовта. – Защо? – Това, което за едного е любов, за другото не е. Някой вижда гениалността в даден човек, а друг нищо не вижда. Хора, които се водят от чувствата си, дохождат до различни мисли, до различни възгледи в живота. Обаче, има положения в природата, когато всички хора мислят и чувстват еднакво. Ако няколко души повдигнат една златна топка, която тежи един килограм, не всички ще кажат, че тя тежи точно един килограм: някои ще кажат, че тежи по-малко, други – повече – ще имат различни

усещания. Обаче, ако нагорещите тази топка до 1200° топлина, всички хора и животни ще се отдалечат от нея, всички ще имат еднакво мнение. Даже и най-силното животно – слонът, като се приближи до нагорещената топка, веднага ще отскочи настрана.

Христос казва: „Доведете ми го тук”. Сега и на вас казвам: Ако вие не можете да доведете фактите в съзнанието си така, да бъдете искрени пред себе си, да имате ясна представа за нещата, нищо не можете да постигнете. По отношение на това, как възприемат нещата в съзнанието си, хората се делят на три категории: първата категория възприема фактите изведнъж, без да са убедени в тях; втората категория отрича всичко а третата – първо обмисля нещата и, след като се убеди в тях, тогава ги приема. На първата и на втората категория хора не може да се разчита, защото те са готови да приемат и да отричат всичко. С всичко се съгласяват и на всичко се противопоставят. Дойдете ли до третата категория, на тях може напълно да се разчита. Те се занимават с реалността на нещата. Наблюдават, изучават, съпоставят нещата и тогава ги изнасят пред хората. Каквото каже този човек, казаното се съвпада с действителността.

Днес всички хора искат да бъдат богати, учени, силни, да пеят и свирят добре – с една дума, да бъдат щастливи. Всички хора искат да владеят някакво изкуство, с което да се прочуят. Да владее човек известно изкуство, това значи да прилага известни разумни закони. Всеки е роден за някаква работа; всеки има известно предназначение, което трябва да изпълни.

Сега, като говорим за човека и за неговото предназначение, трябва да го разглеждаме като част от целокупния живот, а не като нещо цяло, независимо от другите живи същества. Ако счупите едно шише, всяко парче е ценно като част от цялото, а не като самостоятелна единица. Щом знаете цената му като част от цялото, вие ще го цените и като самостоятелна единица. Човек е ценен още дотолкова, доколкото е свързан с окръжаващите, както и с цялото човечество. Ще кажете, че вие не виждате съществата, с които сте свързани. Това нищо не значи. Ако не виждате някои неща, това не значи, че те не съществуват. Тъй както сме създадени, някои хора виждат по-далеч, а други – по-близо. Има хора, които виждат и отзад, отпред и отстрани. За тях няма преграда, няма ограничения. Тези хора наричаме ясновидци, т. е. хора с ясно, силно зрение. те виждат и зад преградите.

Един професор по музика правил своите научни опити с една своя

ученичка. Това било някъде в Америка. Когато ѝ преподавал, тя виждала всичко, каквото ставало на улицата: какви хора минавали, как били облечени, кой с кого се разговарял и т. н. Щом излизала от стаята на професора, тя нищо не виждала. Ще кажете, че стаята била обърната към улицата. Не, стаята била вътрешна, далеч от улицата, за да не се отвлича вниманието на учениците, когато професорът им преподавал. Значи, когато професорът съсредоточавал ума си, неговата ученичка ставала ясновидка. Щом се отдалечавала от него, тя губела ясновидството си. Значи, професорът и неговата ученичка имали еднакъв фокус на зрението.

Онези, които не разбират законите, ще кажат, че това не е нищо друго, освен халюцинация, или никакво хипнотично състояние. В халюцинацията нещата се преувеличават, не отговарят точно на действителността. Ето защо, за да разберете, доколко фактите са действителни, трябва да ги превеждате. Например, ако разглеждате бълхата под микроскоп, ще я видите крайно увеличена. Това не значи, че тя не съществува. Разликата между бълхата, гледана с просто око и с микроскоп, се състои главно в размерите. Много хора имат способността да преувеличават нещата. Това се дължи на чувството на преувеличаване, което в тях е особено силно развито.

Един българин отишъл в гората да сече дърва. По едно време той чул никакво шумолене между дърветата и като помислил, че това са мечки, веднага се върнал у дома си с празна кола. – Защо не докара дърва? – запитала го жена му. – Остави се, 60 мечки излязоха срещу мене. Като ги видях, уплаших се и се върнах назад. – Не вярвам да са били 60 мечки. – Е, ако не бяха 60, поне 50 бяха. – И това е невъзможно. – Слушай, жена, 40 мечки трябва да бяха. – Не говори такива работи! – Поне 30 бяха. – Пак не ти вярвам. Той намалявал, намалявал, докато стигнал до една мечка. Най-после казал: Да ти кажа истината, никаква мечка не видях, но нещо зашумя между дърветата, и аз се уплаших, като помислих, че е мечка и се върнах назад.

Питам: каква философия може да има при такова преувеличаване на фактите? Каква философия може да съществува при страха, на който хората се подават? Благодарение на големия страх, мнозина заболяват от неврастения. Някой се страхува да остане сам в къщата си. Друг се страхува да мине през някой мост. Трети се страхува от това, че кокошката пропяла, та означавало нещо съдбоносно. Някои пък се страхуват, че тяхното верую не е право, не е съгласно с веруюто на православната

църква. Не е важно, какво е вашето верую, но идете в някоя държава, на която веруюто е най-право и посетете затворите, съдилищата, полицията, да видите каква законност, какъв ред и порядък съществува там. Идете в училищата им, да видите, каква култура съществува между образованите хора. Обиколете целия свят, да видите, в какво се заключава правотата на тяхното верую, както и висотата на тяхната култура. Като обикаляте света, вие се натъквате на различни култури, на различни убеждения и отношения. Например, ако отидете в Англия, ще видите, че англичаните са големи скъперници по отношение на времето. Като им дойде някой гост, ако са заети с никаква работа, или са дали на някого среща, те изваждат часовника си, извиняват се на госта и го напущат. Те ценят времето си, затова казват, че времето е пари. Българинът, обаче, пилее времето си. Това показва, че той разполага с много време.

Христос каза на учениците си: „Доведете ми го тук”. С едно поставяне на ръцете си върху болния, Христос направи това, което учениците Му не можаха да направят. По този начин, именно, Христос възстанови авторитета на учението си, което учениците не можаха да направят. Мнозина се бяха разколебали от неуспеха на учениците, но разбраха, че трябва пост и молитва от една, страна, и вяра – от друга, за да могат да изпъдят лошия дух от болното момче.

Днес всички Христови последователи са пръснати по целия свят, в църквите и вън от църквите, но не могат да пъдят лошите духове, не могат да лекуват всички болести. Днес съществуват хиляди лекари в света, определят диагнозата на болните, правят различни операции, но малка част от болните оздравяват. Като правят операции казват, че всичко е свършено добре. Обаче, два-три деня след операцията се явява някакво усложнение, и болният заминава за другия свят. Така постъпват и много проповедници. Те проповядват тук-там, обръщат хората към Бога, но щом дойде известно изпитание, обърнатите се отказват от Бога. – Защо? – Някакво усложнение се явило. Значи, не е достатъчно да вярваш в Бога, но трябва да придобиеш изкуство, с което да си служиш при всички изпитания и мъчности. Истински вярващите и духовни хора са реалисти. Каквото знаят, те го прилагат. Затова, именно, казваме: „За предпочитане е да имаш един заек в кошарата, отколкото много зайци в гората”. Единият заек в гората представя онова верую, което внася в ума на човека една светла мисъл, в сърцето му – светло чувство и във волята му – сила, чрез която може да направи едно добро за себе си и за окръжаващите. Това значи, да има човек

свещено верую, което може да го крепи във всички случаи на живота.

И тъй, ако искате да изработите едно свещено верую, вие трябва да се откажете от стария живот и от погрешките, които са ви спъвали досега. Погрешките ви представят старите дрехи, които трябва да съблечете. Щом ги съблечете, ще видите, че те нямат нищо общо с вас. Освободите ли се от погрешките си, спрете се върху същественото и неизменното в себе си. Не се спирайте върху това, какво представяте, когато сте между хората, но когато сте сам, и вижте тогава, как мислите, чувствате и постъпвате. Човек може да се познае отчасти, когато остане сам, свободен от влиянието на хората. Не е лошо влиянието на хората, но понякога то е добро за другите, не и за тебе. Ако гласът на една певица обхваща три октави, това е добре за нея. С това тя може да влияе и на другите, да събуди импулс за работа в тях. Обаче, това още не значи, че които я слушат, могат да станат добри певци. Друг е въпросът, ако между тоновете на всички певци има известно съответствие. При това положение, ако всички вземат тона до, ще се чува, като че само един пее. Тъй щото, влиянието между хората е ценно само тогава, когато те си хармонират. Няма ли хармония между тях, те се натъкват на големи мъчнотии.

И тъй, за да поддържате хармонията на живота, вие трябва да избягвате еднообразието. Хармоничният живот е подобен на хармонията в музиката. От гледището на тази аналогия, тонът до, от първата гама представя физическия живот; тонът до от втората гама представя духовния живот; тонът до от третата гама представя Божествения живот. Между тези тонове има известно съотношение. Ето защо, ако човек вземе правилно долно до той ще вземе правилно същите тонове и от по-горните гами. Затова казваме, че ако човек живее добре на физическия свят, ще живее добре и в духовния, и в Божествения. И обратно: ако не живее добре на физическия свят, не може да живее добре и в останалите два свята. С други думи казано: ако човек живее добре на земята, ще живее добре и на небето. И обратно: ако живее добре на небето, ще живее добре и на земята. Някои казват, че могат да живеят добре на небето, но не и на земята. В това отношение те приличат на онзи турчин от Багдат, който се хвалил, че като бил в родния си град, прескачал трапове, широки 20 метра. Някои му казали: Ето, и тук има такива трапове, опитай се да прескочиш един от тях. – Не, само в Багдат мога да прескачам такива трапове. – Какъвто си тук, такъв си бил и в Багдат, отговорили присъстващите.

Мнозина запитват, какво са били в миналото. На всеки, който ми

задава такъв въпрос, отговарям: Какъвто си сега, такъв си бил и в миналото. Някой не познава поезията, не знае никакво изкуство, а си въобразява, че в миналото бил княз, философ, учен, поет, или патриарх. Невъзможно е човек да е минал през високо положение, без да запази нещо от това, което е носел в миналото.

„Доведете ми го тук”. Това значи: Доведете всички мисли, чувства и разбирания до съзнанието си, да разберете добре сегашния си живот и да си го обясните. Ще кажете, че познавате човека по неговата външност, по лицето му, по израза на неговите очи. Оттук казвате, че познавате живота по проявите на хората. Нито едното е вярно, нито другото. Човек не може да се познае отвън, нито животът може да се разбере от проявите на хората. Ако искате да разберете човека, да знаете какъв капитал носи, обърнете внимание на неговия мозък. Има една наука, която хората още не познават, тя е тъй наречената „наука за мозъка”. Ако отворите мозъка и наблюдавате промените, които стават с пирамидалните клетки на мозъка и със сивото вещество, ще забележите, че в различните хора – поети, учени, философи, добродетелни и праведни, промените са различни. Мозъкът на всички хора не е еднакво организиран, поради което те се проявяват различно. Изобщо, мозъчните клетки, както и клетките на нервната система на праведния човек се различават от клетките на обикновените хора. Ако тия клетки дойдат до крайно изтощаване, човек се прощава с живота. Задачата на религията и на науката от древността до днес е да научи хората да живеят съобразно разумните закони на природата. Първоначално човек следва тия закони неотклонно, докато дойде до положение да се откаже от тях и взима крива посока в живота. Какво верую, каква наука е тази, от която човек в един ден може да се откаже? Щом може така лесно да се откаже от убежденията си, две неща могат да се предполагат: или убежденията му не са реални, или той не ги разбира.

Едно е нужно на човека: да бъде устойчив в своите възгледи и убеждения. Такива са просветените хора, били те българи, руси, германци, англичани, французи и др. Ще кажете, че просветените хора минават за еретици. Това е криво разбиране. Според нас, еретик е този, който не вярва в законите на великите добродетели – на любовта, мъдростта, истината, правдата и добродетелта. Всеки, който вярва във великите добродетели и живее според техните закони, той е просветен, той е правоверен. Само просветеният, правоверният може да направи всичко, каквото пожелае. Който не може да направи това, което говори, той е еретик, той не е

правоверен. Ще кажете, че еретик е онзи, който се отеля от общото вярване. Ако общото вярване е правилно, съгласен съм с вашето твърдение, но ако не е правилно, не съм съгласен. Общото верую подразбира един Бог. Ако всички хора вярваха в един и същ Бог, между тях нямаше да съществуват никакви противоречия. Така ли е всъщност? Следователно, щом между хората съществуват противоречия и недоразумения, това показва, че те служат на много богове. Значи, хората са многобожници. Ако всички си служат с една и съща мърка, никакви разногласия няма да се явят между тях.

Съвременните хора се нуждаят от такова разбиране, в което да имат права мярка, с която да определят нещата. Имат ли тази мярка, те могат да чистят и ума, и сърцето си от всички криви мисли и чувства. Ако нямат тази мярка, те се плашат как ще прекарат живота си. Че хората още не са живели, както трябва. Те не са опитали още нито своята любов, нито любовта на своята майка или на своя баща. Те не са опитали още любовта на своя приятел. Те не са опитали любовта и на своя народ. Попитайте великите хора, разбира ли ги някой? Кой народ е разбрал своя пророк, пратеник от Бога? Кой народ разбра великите хора, които се родиха всред него? След смъртта им започват по малко да ги разбират, но докато са живи, никой не ги разбира. Вие се ръкувате с един човек, гледате го в лицето, виждате, че се мръщи или се смее, но не знаете защо прави това, не го разбирате. Аз имам две обяснения за това. Казвам: Този човек се мръщи, гърчи лицето си, защото има болка някъде – болен е. Без да зная това, аз му причинявам болка. Като видя, че някой се засмее, зная, че този човек е здрав, приятно му е, че се ръкувам с него. Следователно, здравият човек е весел и засмян, а болният – тъжен и в повечето случаи намръщен. Човек трябва да наблюдава нещата, да се учи. Един ден дойде при мене един калугер. Аз го погледнах и му казах: Като те гледам сега, мога да ти кажа, колко време се молиш, по колко поклони правиш на ден. – Отде знаеш това, да не си ясновидец? – Не е важно, отде го зная, но мога да ти кажа. По мазолите на пръстите ти познавам, колко поклони правиш. Аз зная, при колко поклони могат да се образуват мазоли, т. е. надебелявания на пръстите. Изобщо, всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка, от какъвто характер и да са, хвърлят отпечатък върху лицето на човека. Който разбира тези отпечатъци, може свободно да чете по тях.

Сега ще приведа един митически разказ. В древността Бог изпратил един ангел, на име Израел, при една от царските дъщери, да ѝ занесе една

книга, по която да учи, как да се върне при Бога. Дълго време тя се молила, да ѝ даде Бог тази възможност, да се просвети и тръгне в правия път. Като дошъл при царската дъщеря, ангелът започнал да я учи, но се влюбил в нея и не могъл да се върне на определеното време на небето, да даде отчет за работата, която свършил. За наказание, другарите му решили да го превърнат в славей и да го оставят на земята още десет хиляди години, да научи урока си. Като прекарвал в гората, славеят пеел, скачал от дърво на дърво, докато един ден срещнал една птичка, подобна на себе си. Той се влюбил в нея, оженили се и си направили гнездо, дето женската снасяла яйчицата си, от които се излюпили малки славейчета. Те заедно отглеждали малките си и ходели да им търсят храна.

Един ден друга женска птичка срещнала славея, влюбила се в него и пожелала да дойде в гнездото му. – Не мога да те приема при мене, жена ми е ревнива, ще се разсърди. – Аз няма да се явявам пред лицето ѝ. Ще дохождам в гнездото ви, когато тя отива да търси храна. Докато се върне майката на малките пиленца, аз ще се грижа за тях, да не бъдат самички. – Не мога да те приема при мене, повторил ангелът. Преди десет хиляди години ме изпратиха на земята, като ангел, при една царска дъщеря, да я уча, а аз се влюбих в нея и останах тук. Веднъж направих една погрешка, повече погрешки не искам да правя. – Толкова погрешки си направил, направи още една за мене. – В такъв случай, ще бъда осъден да остана още десет хиляди години на земята. Щом е така, не прави нови погрешки, но аз ще отглеждам малките, когато жена ти отсъства. Като се върне тя, аз ще се скрия. Значи, две жени отглеждали децата.

Питам: могат ли две жени да живеят при един мъж? – Могат. – Кога? – Когато едната се самоотрече в полза на другата. Втората жена носела червейчета и отглеждала малките в отсъствие на майка им. Като свършила работата си, тя казала на своя възлюбен: Радвам се, че живеете добре. Гледай този път да издържиш изпита си. Втората птичка, която се явила като втора другарка, била също така ангел, който дошъл да изпита славея, научил ли е урокът си, лъже ли се още по жени. Голямото падение на човека се дължи на жената. Пред това изкушение падат и философи, и поети, и писатели, и учени, и проповедници и бащи.

Следователно, две жени могат да обичат един мъж, но при условие, да се занимават с отглеждане на децата му, а не с него. С други думи казано: Отхранвайте мислите на поета, но не се занимавайте с него. Отхранвайте мислите на философа, но не се занимавайте с него. Поддържайте правите

възгледите на съдията, но не се занимавайте с него. Възприемайте великите и възвишени идеи на видните и знаменити хора, но не се занимавайте с тях.

Христос казва: „Доведете ми го тук“. След като е живял няколко години на земята, човек казва: Дотегна ми вече да живея. – Защо му дотегнало? – Защото не издържал изпитите си. Среещнала го една птичка, възлюбила го и пожелала да остане при него. Той я погледнал, но в очите ѝ се виждало друго нещо – жената. Когато иска нещо, жената дава вид, че е честна, морална. Тя иска да каже, че няма лоши намерения. Така постъпват обикновените хора, но който иска да разбере живота, трябва да знае, че ако лъже, и него ще лъжат – нищо повече. Ако постъпват нечестно, и към тебе ще постъпват нечестно. Всеки, който прилага лъжата в живота си, сам ще се натъкне на нея. Всеки човек трябва да обича, това е в реда на нещата. Ако носите любовта в себе си и погледнете един болен, той трябва да стане от леглото си и да оздравее. Какво правят момците? Погледнат една здрава мома, но след време тя заболява. – Защо заболява? – Погледът им не е чист. Те носят отрова в себе си. Днес мъже и жени се женят, но след време се разболяват. – Защо? – Има нещо дисхармонично между тях. Единият или другият не е определен да се жени. Когато момъкът или момата са дали обещание в някое светилище да не се женят, не трябва да нарушават обещанието си. Който наруши обещанието, наказва се със смърт. За всяко нарушаване на обещания, дадени пред Бога, следва смъртно наказание.

Като слушате примера за ангела, който влязъл да живее в славея, ще кажете, че това е невъзможно. Наистина, всяко нещо, което науката не може да обясни, минава за невероятно. В такъв случай, много неща минават за невъзможни, обаче, това са факти. В Казанлък една баба, около 85 – 90 годишна, разправя една своя опитност, която имала на младини. Когато била мома още, в нея се влюбил един млад момък, когото наричали змей. Обаче, тя се влюбила в друг и се оженила за него. Змеят не могъл да я забрави и да се откаже от нея и решил да замине за Херцеговина, дето наскоро се обявило въстание. Преди това, той я срещнал, спрял я и ѝ казал: Слушай, не мога още да се помиря с положението си, но не искам да убия мъжа ти, да направя престъпление, затова заминавам в Херцеговина. На края на града има едно изворче, по него ти ще познаеш, жив ли ще се върна, или ще бъда убит: докато изворчето тече, аз ще бъда жив. В който ден изворчето пресъхне, ще знаеш, че аз съм убит. Както казал, така станало. Известно време изворчето текло. Обаче, един ден тя видела, че пресъхнало. Тогава тя си казала: Отиде един живот!

Това са явления, които могат да се обяснят по психически начин. Те нямат нищо общо с физическите или механически явления. Когато хората се справят със своя вътрешен страх, те ще могат да обяснят тези явления. Днес те се страхуват да не излязат вън от рамките на науката и признават само тези явления, които науката може да обясни. Щом не може да обясни известни явления, те ги отхвърлят.

„Доведете ми го тук!“ – Защо Христос поиска да доведат болното момче при Него? – За да го излекува в името Божие и да покаже на хората, какво значи вяра в Бога. Да вярвате в Бога, това значи, да живеете така, както Той живее, да любите така, както Той люби. За такива хора, именно, Христос казва: „Доведете ми ги тук!“ Следователно, всеки човек, когото Бог е изпратил до тебе, това е една овца, която ти трябва да учиш. Ако приложиш истината по отношение на нея, ти се повдигаш; ако приложиш лъжата, ти сам се унижаваш. Най-великото и красиво нещо е човек да говори истината. И когато говори, и когато мълчи, той може да прилага истината. Това е истинският човек: и като говори, и като мълчи; и когато спи, и когато е буден, всякога трябва да говори истината. Като правех своите френологически изследвания, аз веднага познавах, кой човек говори истината, и кой не говори истината. По движенията на ръцете и на краката, по движенията на мускулите на лицето, на устата, на очите се познаваше, кой човек е добър и кой – лош. Мускулите на лицето на добрия човек са меки, спокойни. Той е всякога усмихнат, доволен, благодарен, че живее на земята. Каквото и да му кажете, не се обижда. Христос казва: „Доведете ми го тук!“ Ако сегашните хора отидат при Христа, на небето, те ще искат от Него да им определи диагнозата, за какво са способни, какво могат да направят. Не, който отиде на небето, трябва да занесе нещо готово, което е изработил на земята: ако е поет, трябва да напише едно хубаво стихотворение; ако е музикант, трябва да изсвири едно хубаво музикално парче; ако е архитект, трябва да изработи един хубав модел. Изобщо, всеки трябва да занесе нещо изработено, и то оригинално, да се отличава от работите на всички хора. Ще кажете, че обичате Бога. Като Го обичате, трябва да занесете нещо от това, което сте работили на земята.

Сегашните хора изразяват любовта си с откъснати цветя. Когато искат да покажат, че обичат някого, че са доволни от него и му благодарят за нещо, те му носят откъснати цветя. Значи, сегашната любов е любов на откъснатите цветя. Тази любов е безплодна, нищо не ражда. Ако момъкът занесе на момата букет от откъснати цветя, тя има право да върне този

подарък като лош символ и да му каже да го замени с една саксийка с живо цвете, което има условие да расте и да се развива. Не е добре да късате цветята. Не е добре да режете живите клончета на дърветата. По този начин вие осакатявате дихателната им система. Ако искате да режете клончета, режете сухите, а не живите. Това не значи, че дървото трябва да расте нависоко, но да има повече листа и клончета. Колкото повече листа и клончета има едно дърво, толкова по-добре за него. Колкото повече идеи има човек, толкова по-добре за него. Англичаните казват, че човек трябва да има само една свещена идея. Право е, човек трябва да има само една основна, свещена идея, но същевременно трябва да има още много идеи, които да се движат около основната, да я допълват. Човек трябва да се интересува от всичко. Който иска да се развива, трябва да се интересува от всичко.

Сегашните възпитатели искат да повдигнат младото поколение, но си служат с отрицателни методи. Те казват: Това не правете, онова не правете, не пийте, не се смейте, не играйте, не говорете много и т. н. След всичко това се чудят, защо нямат добри резултати. Ние прилагаме положителни методи при възпитанието и казваме на хората, какво да правят, а не какво да не правят. Ние им казваме да пият, колкото искат, но от най-хубавата, планинска вода; да ядат, когато са гладни, но сами да си готвят, да не измъчват окръжаващите; да говорят, колкото искат, но разумно и на място; да пеят, да играят, да се смеят, да скачат, да се радват, когато са проявили доброто. Някой ще седне да яде и да пие за сметка на другите и ще каже, че всички хора са братя. Какво братство и равенство е това, когато един взима всичкото имане на баща си, а на другите нищо не остава? Братство и равенство подразбира, всички да вземат участие в богатата, на всеки да се даде припадащата част, и след това всички да се впрегнат на работа. Това наричаме ние братство, това наричаме култура.

Някои казват, че ще преживеят, както и да е, на земята, та като отидат на небето, тогава ще мислят. Не е така. Бог е навсякъде – и на небето, и на земята. Следователно, както живеем на земята, така ще живеем и на небето. Животът е един и същ навсякъде, само че онези, които имат пред вид целокупния живот, трябва да живеят по един и същ начин и между хората, и между ангелите. Хората слизат на земята, качват се на небето, да научат нещо ново. Добре е, когато човек съзнателно слиза и се качва, но страшно е, когато пада. Първото наричаме слизание и възлизане, а второто – смърт и раждане. Човек може да се ражда и на небето, и на земята; също така той

може да умира и на небето, и на земята. Докато живее разумно, човек се ползува от благата на Божествения живот. Той живее в Божията Любов, Мъдрост и Истина, и за него няма смърт, но възкресение.

И тъй, който иска да се развива правилно, трябва да се въодушевява от светлата идея, че Бог е Любов и живее навсякъде. Той трябва да държи в ума си мисълта, че човек може да има чисти и възвишени мисли и чувства и да се подтиква от своята разумна воля, да постъпва всякога право. Който е господар на своите мисли и чувства и може да служи на своята разумна воля, той е истинският човек; той е човекът, който ще се роди в бъдеще и ще носи светлата идея за братство и равенство между хората. Сегашните хора пък трябва да се съблекат от своите стари възгледи и разбирания и да приемат новото. Те трябва да се освободят от досегашния си морал. Ако не са готови да приемат новия морал, поне да проявят човешчината си. Думата „човешчина“ е по-силна от сегашното понятие за морал. В сегашния морал влиза и лъжата, а човешчината изключва всякаква лъжа. Обаче, новият морал изключва всякаква лъжа, бяла или черна. Той подразбира жертва, направена от любов и високо съзнание.

„Доведете ми го тук“. Това значи: Възстановете в себе си онова верую, да можете да докажете пред всички, че вярвате в Бога, че имате Неговата Любов, Мъдрост и Истина. Ще кажете, че Христос може да направи всичко. Не е важно, какво може Христос да направи; важно е, какво вие можете да направите. Христос лесно може да оправи света. Важно е, как ние можем да го оправим. Докато хората не станат едно с Христа, т.е. докато не станат по мисли, чувства и дела едно с Него, светът няма да се оправи. Станат ли едно с Бога и с Христа, те ще станат нов народ, между който ще се възцари Божията Любов, Мъдрост и Божията Истина. Тогава ще дойдат новите учители, новите майки и бащи, новите управници, новите господари и слуги.

Новото ще дойде в света по естествен път.

„Доведете ми го тук!“

35. Беседа от Учителя, държана на
27. април, 1930 г. София. – Изгрев.

НА ВИДЕЛО

„Което ви говоря в тъмнината, кажете го на видело.“

Матей 10: 27

„Кажете го на видело“. – Кое трябва да се каже на видело? – Кое се говори. – Кой може да говори? – Само разумните същества говорят. Значи, говорът е метод, с който си служат разумните същества. При това, те се стремят да говорят правилно. За да говори правилно, човек се нуждае от виделина. Щом има виделина, между думите и мислите му има тясна връзка. Ако не са свързани, те произвеждат шум, бучене. Например, силният вятър, буйните води, падащите камъни произвеждат бучене. Пъшкането, стененето на болния също не е говор.

„Кажете го на видело“. Сега и аз говоря на учениците, на които съзнанието е будно и живеят във виделина. Ученик е онзи, който учи и разбира това, което учи. Той не си въобразява, че знае много, че е силен. Каквото знае, той го прилага. Какъв смисъл има знанието, ако човек се дави и не може да си помогне? Какъв смисъл има знанието, ако те нападнат разбойници, а ти не можеш да им кажеш една дума, с която да се освободиш от тях. Разбойниците никога не обират умния човек. – Защо? – Той знае, как да се справя с тях. И жената никога не търси глупав мъж. Като дойде време да избира мъж, тя търси умен. Ако попадне на глупав мъж, тогава тя иска да бъде богат. И Христос слязъл на земята да изучава хората. Той се интересувал от техния ум и от тяхното сърце, като от богатство, което имало отношение, както към тогавашния му живот, така и към бъдещия. Христос имал отношение към хората като към души, които никога не губят цената си. Той знаел, че каквато е нуждата на хората от виделината, която им донесе, такава е и Неговата нужда от тях. Затова, именно, Христос не мечтаел за земно богатство и слава, но печелел души. Стремете се и вие към същото. Да спечелиш една душа, това значи, да си придобил богатството на целия свят.

„Каквото ви говоря в тъмнината, кажете го на видело“. Това значи: каквото сте научили в тайната си стаичка, изнесете го на видело. Само по този начин ще придобиете дълбоко разбиране за същината на живота. Мнозина казват, че като има ред в живота, има и цел. Отчасти това е вярно, обаче, в живота има и безредие. Трябва ли тогава да мислите, че животът няма смисъл? Разумният знае, че неговият живот има цел, има смисъл, а

глупавият не знае това и казва, че животът, изобщо, няма смисъл. Това е субективно схващане за живота. Глупавият не може да се произнася за живота, както и онзи, който има цигулка и не знае да свири, не може да се произнася за музиката. Само онзи може да се произнася за смисъла на живота, който е обходил и долините, и върховете му. Той има пълна представа за всички негови прояви. Когато великият цигулар вземе цигулката в ръка и започне да свири, всички се унасят в свиренето и казват: И музиката има смисъл, и животът има смисъл. Тъй щото, искате ли да намерите смисъла на живота, търсете го в себе си. Искате ли да намерите Бога, търсете го в себе си, а не отвън. Следователно, не отричайте Божественото нито в себе си, нито в своите близки. Ако отречеш Божественото в себе си, ти отричаш и Бога в себе си, но това не значи, че в другите Той не съществува. Ако изгубиш всичкото си имане, ти ставаш сиромаш, но не и другите хора; ако изгубиш властта си, ти ставаш слаб, но не и обкръжаващите; ако изгубиш дарбите и способностите си, ти ставаш нещастен, а не всички хора. Разумният има широко схващане за нещата. Той знае, че това, което е право за него, за всички останали е право. Благото, което е необходимо за неговата душа, също така е необходимо за всички хора. Например, всички същества възприемат светлината по свой начин, но всички не я използват еднакво, нито я разбират еднакво.

„Кажете го на видело”. Човек трябва да говори на видело, защото виделината има отношение първо към него, а после към останалите. Човек трябва да говори първо на себе си, а после на хората. Ако и в двата случая той не говори на видело, това показва, че не е приложил метода, с който природата работи, поради което между него и близките му няма никакво разбирателство. Някой говори с часове на хората и после ги запитва, дали е прав. Няма защо да задаваш такъв въпрос. Ако говориш и сам не си убеден в правотата на думите си, слушателите ти още по-малко ще бъдат убедени в твоята правота. Най-малкото съмнение, което човек има в мислите и в чувствата си, се предава и на околните. Невъзможно е да се съмняваш в себе си, а хората да ти вярват. Хората са се заблуждавали в миналото, заблуждават се и днес по единствената причина, че сами не вярват в това, което поддържат. Заблуждението показва, че в мисълта им има нещо криво. Колкото и да е малка кривината, тя е подобна на семенцата на пеперудата, снесени в отворения цвят. Семенцето на пеперудата ще се развие и от него ще излезе червей, който ще прояде плода. И микроскопическата кривина в мисълта е червей, който, ако не днес, в

близкото или далечно бъдеще, ще прояде плода, и ти ще съжаляваш. Това подразбира стиха от Евангелието, че няма нищо скрито покрито. Ти можеш да минаваш за праведен човек, но един ден кривата мисъл ще разруши живота ти, и ти ще понесеш последствията на своите заблуждения. – Защо става така? – Защото не си спазил закона, да си кажеш на видело всичко, което Бог е говорил на душата ти и написал в сърцето ти.

Днес всички спорове, недоразумения, заблуждения между хората се дължат на тяхното материалистично схващане за Бога. Днес думата „Бог“ се е обезсолила. Всъщност, тя е единствената мощна дума във всички езици, но хората са я изгубили и не могат да я намерят. Тя е превод от истинската дума, от която почти нищо не е останало. Че думата „Бог“ е далечен превод от оригинала си, познаваме по нейното безсилие. Всички употребяват думата „Бог“, но никой не чувства нейната сила. Тази е причината, задето, въпреки изговарянето името на Бога, става нужда да изреждаме Неговите качества: Бог е любов, мъдрост, светлина, чистота, сила, живот и т. н. Можеш ли, като изговориш и напишеш думата „Бог“, да получиш срещу нея всичко, каквото желаеш? Обаче, достатъчно е да имате подписа на някой цар или крал, за да получите срещу него това, което желаете. Ще кажете, че вярвате в Бога. Щом е така, напиши това на един лист и иди в някоя банка да получиш сумата, от която се нуждаеш. Не само че нищо няма да получиш, но ще ти се смеят. Може да се намери някой човек да ти даде някаква сума за твоята вяра, но тя ще бъде малка, няма да задоволи твоите нужди. Ти вярваш в Бога, но заболяваш и не можеш да си помогнеш сам, търсиш помощ отвън. Викаш един-двама лекари, но положението ти се влошава. Каква полза имаш от твоята вяра?

Сега ние говорим за непостигнати желания. Желаете едно, не можете да го постигнете; желаете друго, също не можете да го постигнете. Най-после се обезсърчаваш, губиш вяра в живота, в себе си, в своите близки. Имаш син, дъщеря, заминали за другия свят; плачеш, не знаеш, къде са, не можеш да влезеш във връзка с тях. Питаш се, защо не останаха на земята. И на тези въпроси не можеш да си отговориш. Не съжалявайте, че не можете да си отговорите на въпросите, но признайте в себе си, че ви липсва нещо. Много трябва да работи човек върху себе си, за да си създаде положителни възгледи за живота, положително верую за Бога и за своята душа.

Вярванията и възгледите на съвременните хора са подобни на къщите, които си правят. Като си направи нова къща, човек се радва на нея и разчита, че тя ще му помогне, когато изпадне в трудно положение.

Наистина, като изпадне в някаква мъчнотия, той си казва: Ще заложа къщата си. – Колко пъти можеш да я заложиш? – Един път. Получиш ли за нея 20-30 хиляди лева, втори път не можеш да я залагаш. При това, ако не я откупиш, тя остава на разположение на банката, в която си я заложил. В този смисъл, едно верую, един възглед е прав само тогава, когато може да разреши всички кризи и мъчнотии в живота. Щом разрешава само една криза, този възглед е преходен. Кризите, които човек преживява, не са нищо друго, освен израз на вътрешните процеси, които стават в него. – Как се разрешават кризите правилно? – Чрез новото, което иде вече в света. Новото се отличава от старото по това, че прави връзка между любовта и мъдростта. Досега са съществували само допирни точки между любовта и мъдростта, но сега се прави вече връзка, каквато съществува между доброто и истината. Без тези две връзки, никакви нови идеи не могат да се възприемат. Новите идеи подразбират минаване от Стария в Новия Завет не само на думи и на книга, но и на приложение. Като дойдете до старото, оставете го настрана, не правете връзка с него. Между старото и новото може да има допирни точки, но никаква връзка не се позволява между тях.

Мнозина поддържат идеите на старите философи, като се основават на това, че и те са вярвали в Бога. Вярвали са те, но възгледите им за Бога не са били абсолютни, поради което и в тяхно време е имало толкова нещастия, недоразумения, мъчнотии, колкото има и днес. Какви вярващи са тия, които постоянно спорят помежду си? Ще кажете, че някои вярват в старите философски школи, а другите – в новите. – Защо спорят? Нали са вярващи? – Щом спорят, това показва, че те нямат връзка помежду си, поради което започват едни други да се обиждат. Хората могат да спорят, но да не се обиждат. Започнат ли да се обиждат, те приличат на деца, които си казват едно на друго: Ти нямаш право да мислиш така. Що се отнася до мисълта, всеки има право да мисли свободно, според строежа на своята мисъл, но между мисълта на всички хора трябва да има връзка. Има ли право ябълката да се сърди на крушата, че си е създала такава форма? Има ли право сливата да се сърди за същото на дрянката? Формите на мислите могат да бъдат различни, но да съществува връзка между тях. Красотата е в разнообразието на формите, а не в тяхното еднообразие. Всяко растение, всеки плод може да цъфти и връзва, както иска, това е негово право, но не може да се налага на другите, да изисква от тях да имат цвят и плод като неговите. Ще кажете, че вашите вярвания и възгледи са свещени. За вас са свещени, но не за всички хора. Те са верни и свещени дотолкова,

доколкото могат да ви избавят от вашите нещастия и мъчнотии. Обаче, намерите ли се пред мъчнотии, които не можете да разрешите с вашите вярвания, те сами по себе си пропадат. Тогава започвате да търсите помощ отвън. Искате да дойде някое съвършено, напреднало същество да ви помогне. Понякога и тия същества, които имат големи знания, слизат при вас, но не могат да ви помогнат. – Защо не могат да помогнат? – Няма такава опитност, от която да се ползват. В края на краищата, все ще се намери някое напреднало същество, което може да ви помогне.

Като знаете това, пазете се от заблуждението да мислите, че всичко знаете, или че много знаете и като заминете за другия свят, ще ви посрещнат с венци, музики и песни. Такъв прием се устройва само на онзи, който още на земята се е научил да пее и да свири. – На какво може да свири всеки човек? – На сърцето си. Най-усъвършенстваният инструмент на земята е човешкото сърце. Следователно, ако човек не се е научил да свири на своя собствен инструмент – сърцето си, мъчно може да разбира и да управлява външните инструменти. Който не знае да свири на сърцето си, е нещастен; който знае да свири, е щастлив. Ако не знае да свири добре на цигулка, човек не може добре да я настройва и постоянно вика този-онзи да му я настройват: един му скъсва струните; друг – развие лъка повече, отколкото трябва; трети – пукне някъде цигулката. След това всички се произнасят, че цигулката не свири, нищо не струва. Казвам: Не давайте цигулката си на другите хора, да правят опити с нея. Това значи: не давайте сърцето си на хората, да правят опити с него. Само вие имате право да настройвате сърцето си и да свирите на него.

Когато се намерят пред мъчнотии, които не могат сами да разрешат, хората се запитват: Защо Бог създаде света така? – Как е създаден светът? – Както е писано в книгите на пророците, на учените, на философите. Питам: Тези хора бяха ли във времето, когато светът се създаваше? Ще кажете, че те са били видни хора, говорили са с Бога. – Това са човешки твърдения. Има верни неща, казани от пророци и учени, но има и много, които не са верни. Някой пророк казвал, че говорил с Бога, че това и това му казал, а след него иде друг, който също казва, че е говорил с Бога, но изнася неща съвършено противоположни на първия. Кого от двамата ще слушате? Човек трябва да бъде разумен, да се пази от заблуждения. Задачата на всеки пророк, учен, философ се заключава, преди всичко, в това, да научи хората да мислят, да чувстват и да постъпват правилно. Щом имат права мисъл и прави чувства, те сами могат да се произнасят, добре ли е създаден

светът, или не.

И тъй, на всеки човек е дадена работа: да се справи с материята, от която е направен. Милиарди клетки има той в своя организъм, които трябва съзнателно и разумно да управлява. Всяка клетка има свое разбиране, и човек трябва да съгласува живота на всички, да ги организира, за да се подчиняват на една обща, велика, разумна воля. Докато се организират, някои клетки се проявяват толкова самостоятелно, че никого не слушат. Човек се вижда в чудо, как да ги укроти, да ги застави да изпълняват службата си. Тогава той вика на помощ известни сили в себе си, да спрат вътрешната революция. Някога успява, а някога не успява и в човека настава вътрешен разгром и разединяване. Тогава около него се събират близките, приятелите му и казват: Бог да го прости! Такава е била волята Божия. Бог го извикал при себе си. Докато човек е живял на земята, Бог не е ли бил в него? Дали е на земята, или на небето, човек всякога може да бъде при Бога – от него зависи, да бъде близо или далеч от Бога. Ако думите ми не са истинни, не можете да разберете това, което Павел е казал: „Движа се, живея и съществувам в Бога”. Това е вътрешен процес, а не външен, както мнозина мислят. Не е нужно човек да седне отдясно или отляво на Отца, за да каже, че живее в Бога и Бог – в него.

В една английска църква проповедникът говори на слушателите си за онзи свят и за жителите му. Той казва, че всички заминаващи от този свят отиват на небето при Бога. Един от богатите членове на църквата, на когото дъщерята заминала за онзи свят преди няколко месеца, запитал проповедника: Можете ли да ми кажете, къде е моята дъщеря? – При Бога, отговорил проповедникът. В това време, един от присъстващите членове на църквата се обърнал към отчаяния баща с думите: Господине, вашата дъщеря е тук, заедно с вас се моли. – Възможно ли е това? Как ще ми докажете, че дъщеря ми е при мене? – Ще опиша дъщеря ви: тя е среден ръст, руса, със сини очи, правилни черти на лицето, свършила е колеж, интелигентна физиономия. Бащата слушал и се учудвал на точното описание. Някои ще кажат, че този господин е познавал дъщеря му, затова я описва толкова точно. Господинът продължил: Ще ви кажа друг факт, който не можете да откажете. Дъщеря ви иска да ви помогне, да изправите една своя погрешка. Преди години баща ви се поминал и оставил голямо наследство на вас и на брата ви. Обаче, вие сте използвали положението си, като по-голям брат, и сте взели по-голяма част от наследството, поради което брат ви и досега не се е примирил. Дъщеря ви моли да изправите

погрешката си и да се помирите с брат си. Вярно ли е това? – Вярно е. – Както виждате, това е факт, който само вие знаете. След това ясновидецът се обърнал към друг господин, пак член от църквата, който го запитал да каже нещо за сина му. – Вашият син е добре, често ви обикаля, съветва ви да изправите погрешката си към един от своите слуги, когото сте онеправдали и изпъдили от дома си. Ако не намерите слугата си и не изправите погрешката си към него, ще ви сполетят нещастия. Като чули тези думи, присъстващите останали учудени, как може да се кажат неща, които никой, освен домашните знаят. Не е важно, как се знаят тези работи; важно е, че са факти.

Колкото и да се изнасят факти от невидимия свят, мнозина ги отричат. Те казват: За да повярваме в тия неща, ние искаме доказателства. Това е лесно. Верните неща, истинните факти всякога могат да се докажат. Казано е в Писанието, че свидетелството на двама души е истинско. Как ще докажете музикалността на човека? Как ще докажете, че даден човек е голям музикант и виртуоз? Трябва ли с думи да убеждавате хората, че пред вас стои велик цигулар? Достатъчно е да отвори нотите си, да вземе цигулката си в ръце и да ви докаже своите знания. Не свири ли, колкото и да ви убеждава в своите дарби и способности, не можете да вярвате.

Следователно, и до днес още истината се проповядва на хората, но те казват, че не я разбират, затова нека се отложи за друг живот. Действително, ако истината само се говори, без да се прилага, човек не може нищо да постигне, нито може да се усъвършенства. Помнете: има неща, които могат да се научат и придобият само на земята. В този смисъл, колкото и да е велика истината, тя се придобива на земята. Не я ли придобиете на земята, никъде не можете да я постигнете. Въпреки това, между съзнанието на земните жители и съзнанието на напредналите същества има известна връзка, известно съответствие. Ако не влезете във връзка с напредналите същества на земята, никаква връзка не е възможна на небето. Ако не научите тези неща на земята още в сегашния си живот, кога и да е, пак ще слезете на земята да ги учите.

Често хората запитват, защо светът е създаден така, а не по друг начин. На този въпрос не може да се отговори. Да се задава такъв въпрос, това е все едно, да питате, защо един трен минава през балкана, а не по друг път. Не е важно през какъв път минава тренът. За вас е важно да си купите билет, да се качите на трена, за да ви заведе до целта. Отде ще мине той, за вас е безразлично. Пътят, през който минава тренът, е определен от

комисия, съставена от вещи лица, а не от невежи хора. В природата съществуват закони, които трябва да се спазват. – Защо този закон е толкова строг? – Качи се на трена и не питай, защо минава по този, а не по друг път. Ти нямаш право да разискваш върху неща, които не знаеш и не можеш да направиш.

Мнозина очакват първо светът да се подобри, а след това и те самите. Това е особено разбиране. Защо трябва човек да очаква на другите хора? Всеки поотделно трябва да мисли за своето оправяне. Щом се изправят частите, и цялото ще бъде изправено. Нито частите могат без цялото, нито цялото – без частите. В природата съществува закон на единство, който трябва да се спазва. Като имате пред вид това, не питайте, защо съществуват противоречията и злото. Те са в самия човек. Ако минавате по пътя и се натъкнете на десетки и стотици здрави шишета, вие ще минете покрай тях, без да ви причинят някаква пакост. Обаче, представете си, че тези шишета са начупени на ситно и пръснати по целия път. Който е бос, ще се набоде и ще нарани краката си. Целият свят е пълен с надробени мисли и чувства, които причиняват безброй страдания. Когато страданията станат непоносими, хората отправят зов към Бога, да им помогне. Как могат да очакват помощ от Бога, когато двама братя помежду си се онеправдават и не могат да се разберат? Единият е господар, другият – слуга. Господарят се държи надменно със слугата си, не съзнава, че и двамата са братя. В служенето човек придобива един род знания, а в господаруването – друг. Да господаруваш, или да слугуваш, това са два метода, чрез които природата си служи, като методи за възпитание на човека. Като го направи господар, тя го възпитава по един начин; като го направи слуга – по друг начин. Не може ли да се ползва от положението, което заема, вместо да придобива опитности и знания, той се натъква на изпитания и страдания. Ако разбира положението си, човек може да се ползва еднакво и от слугуването, и от господаруването си. Ако не го разбира и не може да го използва, той е нещастен и в двата случая.

Като е дошъл на земята, човек трябва да работи във всички области на живота, да развива умствените си способности във всяко направление. Рече ли да се поддаде на своята инертна природа, той става крайно пасивен. Вместо да оформя главата си, той я деформира. Крайно пасивните хора имат дълги и тесни глави, като краставица. Обаче, ако е крайно активен, той разширява главата си. Главата на човека не трябва да бъде нито много дълга, нито много къса, нито много тясна, нито много широка. Като работи

съзнателно върху себе си, човек развива главата си правилно, да отговаря на онзи първичен образ, който природата е създала. Сегашният човек още не е дошъл до онзи образ, до онази красота, която някога е имал. Днес човек е облечен в скромна дреха; тя не отговаря на тази, която Бог му е определил. Красивото в съвременния човек се крие в неговата мисъл. Който вижда мисълта му, вижда и красотата му. Следователно, искате ли да видите красивото и великото, което Бог е вложил в човека, ще го намерите в неговите възвишени мисли, чувства и постъпки. Срещнете ли такъв човек, той е готов да ви помогне. В неговото лице виждате истински брат, който е готов да се отзове на вашите нужди. Това е човек, чрез когото Великият се проявява. Няма отзивчива душа в света, чрез която Бог да не се проявява и да успокоява огорчените, страдащи и измъчени хора. Бог казва на всички страдащи: Не се смущавайте, всичко ще се оправи. – Лоши закони има. – Всичко ще се оправи. – Войни има. – И тази работа ще се оправи. – Безредие е настанало в света. – И това ще мине. – Голяма сиромашия ни е налегнала. – И тази работа ще се оправи, ще срещнете богати хора, банкери, които ще ви помогнат. Вярвайте във Великото Начало на живота, и работите ви ще се оправят.

Желая ви да срещнете този човек, който може да ви се усмихне, да ви насърчи и помогне. Като срещне майката на някои деца, той ѝ казва: Гледай добре децата си, направи от тях човеци, за да кажеш един ден, че си изпълнила добре предназначението си. Като срещне професора, и на него казва: Работи добре със студентите си, да ги повдигнеш в живота. Когато срещне, на всеки казва по една сладка дума. Това значи, да говори човек на видело.

И тъй, изявяването на Бога между хората не подразбира само физическа промяна. Те се променят и физически, и духовно, и умствено, и между тях се създават правилни връзки. Такива връзки съществуват само между добри и разумни хора. Не можеш да обичаш глупав човек, нито глупав може да те обича. Любовта се проявява само между разумни същества. Задачата на всеки човек е да направи връзка между духа и душата си от една страна, и между ума и духа си, от друга. Само при това положение той може да възприема и предава правилно любовта. Като знаете това, работете усилено, да се свържете с Бога като Любов, Мъдрост и Истина, за да влезете в новия живот, който иде вече в света. Не влезете ли в новия живот, противоречията ще ви следват навсякъде. Като не знаят причините за противоречията, хората се мъчат, страдат и, вместо да се учат

от тях, те повече се объркват.

В царството на Соломон–Ра живели трима видни мъже, прочути със своите произведения. Единият бил скулптор, наричал се Бенур Азри. Вторият бил прочут съдия – Бару Махилма, а третият – прочут поет, на име Бентам Мазру. Скулпторът Бенур Азри изработил една хубава статуя, която изобразявала великия човек. За да я видят видните хора в царството, той я изложил на такова място, че всеки да я разгледа добре и да даде мнението си за нея. От двете страни на статуята си той поставил по един голям пергаментен лист, на който всеки да предаде мнението си за статуята писмено. Той искал да знае мнението на видните хора в царството, а не и на обикновените, които нищо не разбират от изкуство. Пръв видял статуята прочутият съдия Бару Махилма. Като я разглеждал, дошли при него няколко души да му съобщят, че видели един мъж и една жена да се целуват. Според тогавашните закони, не се позволявало на мъже и жени да се целуват, даже и законни съпрузи, освен на баща и дъщеря. Съдията изслушал възмущението на обвинителите и побързал да издаде строгата си присъда. Потърсил в джобовете си лист, върху който да напише присъдата, но не могъл да намери. Погледнал към двата пергаментни листа и решил на единия да напише присъдата на провинилите се, които веднага турили в затвор. След съдията дошъл прочутият поет Бентам Мазру, да види статуята и да даде мнението си за нея. В това време покрай него минала една красива жена, която спряла вниманието му. Той се вдъхновил толкова много, че почувствал нужда да се излее, да напише едно стихотворение, в което да я възпее като душа, създадена по образ и подобие на Бога. Понеже нямал лист, на който да напише стихотворението си, той използвал втория пергаментен лист пред статуята и бързо го написал и го предал на красивата мома. Значи, в бързината си и съдията, и поетът си послужили с пергаментните листа, оставени около статуята за друга цел, а не за тази, за която те ги използвали. След тях дошли много видни хора, учени, които искали да напишат мнението си за статуята, но, по нямане на листа, те започнали да пишат върху самата статуя. В скоро време статуята била изписана от краката до главата и почти не се виждала.

Един ден царят, Соломон–Ра, отишъл да види статуята, но останал изненадан от вида ѝ. Той искал да отиде последен да я види, за да прочете мненията на видните хора в царството си за прочутата статуя. Възмутен от вида на статуята, която била зацапана от писаното върху нея, той веднага заповядал да извикат скулптора. Като го запитал, защо допуснал да пишат

върху статуята му, скулпторът казал, че нищо не знае за това. Той оставил два пергаментни листа за написване на мненията, но сам не знаел, къде са листата. Веднага царят издал заповед да намерят виновниците. Пръв дошъл съдията и, на въпроса, къде е листът, той отговорил: Царю честити, трябваше да издам бърза присъжда за двама души, които нарушили един от законите на царството ти, и по нямане на лист, използвах пергаментата. – Добре си постъпил, че си издал присъдата, но не трябваше да бързаш толкова много. В бързината ти не си проучил въпроса и си наказал не мъж и жена, но баща и дъщеря. Сега аз ще издам решение да ги пуснат на свобода. След това дошъл поетът и обяснил, защо си послужил с втория пергамент. Като го изслушал, царят му казал: Добре е, че си възпял красотата, добре е да среща човек хора, създадени по образ и подобие на Бога, но, преди всичко, той трябва да ги изучи, да разбере, наистина ли те отговарят на онези качества, които им се приписват. Тази мома, не само че не е създадена по образ и подобие на Бога, но нищо не знае за Него, нито Го признава за свой Създател. Тя стои далеч от идеала, който ти носиш в душата си.

И тъй, една от причините за противоречията, на които се натъкват хората, се дължи на бързането им. Те бързат в заключенията си, в мненията си за хората, в присъдите, които подписват. Като видят някой човек, веднага се произнасят, че е светец, морален човек. Не се минава много време, те се разочароват, не виждат никаква святост в него. – Защо бърза човек в заключенията си? – Защото носи някакъв недостатък в характера или в мисълта си, остатък от миналото, или наследен от деди и баби. Някой се отличава с голяма подозрителност. Когато срещне, все ще се усъмни, ще започне да го подозира в нещо. За да се справите със своята подозрителност, не трябва да бързате. Затова, именно, българската поговорка казва: „Два пъти мери, веднъж крой”. Човек трябва добре да обмисля нещата и тогава да пристъпва към действие. Само така той може да се справя с мъчнотиите си.

Често съвременните хора се запитват, какво да правят, за да подобрят живота си. Едно се иска от всеки човек: да приеме любовта и да я приложи между ближните си. Да приложите любовта помежду си, това значи, да се запалите всички и да светнете. Днес хората не светят, но димят. Дето има дим, горенето е непълно, отделя се отровният газ въглероден окис. – Какво да правим с младото поколение, за да го освободим от този отровен газ? – Преди да помогнете на младото поколение, помогнете на себе си. Всеки

трябва да се замисли, как да си помогне. Щом помогнете на себе си, вие ще бъдете в състояние да помогнете и на другите. Само онзи може да си помогне, който има прави възгледи за живота и за отношенията между ближните си.

„Кажете го на видело!” Всеки трябва сам да си каже истината и то на видело. Това не значи, че човек живее само с криви възгледи. Много от възгледите на хората са прави, но все пак трябва да се преобразят. Казано е в Евангелието: „Ако житното зърно не падне на земята и не израсте, само остава.” Следователно, ако вашите мисли, чувства и постъпки не паднат на земята и не израстат, сами остават. Ако човек отиде на небето и живее със същите противоречия, с които живял и на земята, нищо не е постигнал. Като се намери в това положение, той ще пожелае отново да слезе на земята. Щом слезе на земята, ще започне да мечтае за небето. И така, той ще се качва и слиза, без да разбере смисъла на слизането и на качването, като неизбежни процеси в човешкия живот. Обаче, слизането и качването имат смисъл, ако човек придобие истината. Щом придобие истината, той може вече да изправи погрешките на миналото си, да се ползва от настоящето и да гради своето бъдеще.

„Кажете го на видело.” Всеки сам трябва да си каже, че е дошло време да направи вътрешна връзка с любовта, мъдростта и истината. Свържете душата си с любовта, сърцето си – с доброто и истината, умът си – със светлината и знанието. Направите ли тази връзка, всичко можете да си кажете на видело. Каквото кажете на себе си, можете да кажете и на другите.

„Кажете го на видело”.

35. Беседа от Учителя, държана на
4. май, 1930 г. София. – Изгрев.

ДА ВЛЕЗЕШ

*„Отговори стотникът и рече
Му: „Господи, не съм достоен да
влезеш под стряхата ми; но речи
само реч, и ще оздравее момчето ми.“
Матей, 8:8*

Този стих, както и всички стихове от Евангелието, могат да се разглеждат двояко: в преносен и в буквален смисъл. Ако разглеждате въпросите в преносен смисъл, вадите едно заключение; ако ги разглеждате по буква, дохождате до друго заключение. Както и да разглеждате този стих, в него няма особена философия. Кой човек, на когото баща му, майка му, брат му или сестра му са болни, не търси лекар да ги излекува? И желанието на стотника било същото: да намери лекар, който да изцери момчето му. Той видял този лекар в лицето на Христа. Понеже вярата му била голяма, той казал на Христа: Няма нужда да дохождаш в дома ми, но достатъчно е да кажеш само една дума, и момчето ми ще оздравее. Стотникът се считал недостоен да дойде Христос под неговата стряха. Това е буквалният смисъл на стиха — прост разговор между Христа и един стотник, който бил езичник, а не като евреите — правоверен.

Дойдете ли до вътрешния смисъл на стиха, вие се спирате върху стотника, като езичник, представител на една стара култура, която се е различавала от тогавашната еврейска култура. Евреите по това време минавали за правоверни и за избран народ от Бога. Те минавали за духовни хора, за аристократи, а езичниците — за обикновени. Стотникът беше разумен човек, разбираше, че Христос носеше нова култура, нови възгледи за човечеството. Той съзнаваше положението си, като човек на старата култура, затова се обърна към Христа с думите: „Не съм достоен да влезеш под стряхата ми. Кажи само реч, и момчето ми ще оздравее.“ Докато живея със старите възгледи, възприети от деди и прадеди, сам нищо не мога да направя.

Мнозина се чудят, откъде се взимат толкова различни тълкувания по въпросите, които интересуват хората. Това е лесно обяснимо. Когато иска да постигне нещо, човек все ще намери начин да се домогне до своето желание. Същото се отнася и до тълкуванията, дадени по различни

въпроси. Вие знаете баснята „Вълк и агне“. Желанието на вълка е да яде овце. Където срещне овца, все ще търси начин, как да я хване. В баснята за вълка и агнето се казва, че едно младо неопитно агне отишло на един извор да пие вода. Отдалеч още един вълк видял, че агнето отива към извора и го последвал. Той се приближил до него и му казал: Защо ми мътиш водата? Агнето се почудило, как може да мъти водата на вълка, който спрял да пие вода на горната част на извора, над мястото, където то пие. При това, изворът има и горно, и долно течение. Следователно, докато изворът тече, никой не може да размътва водата му. Вълкът искал да нападне агнето и търсил основание за това. В същност, той напада овцете без никакво основание. После вълкът запитал агнето: Защо миналата година ме обиди? Агнето останало още по-учудено, как може да е обидило вълка, когато миналата година не е било още родено. Най-после той казал: Не е важно, дали мътиш водата ми, нито обидните думи, които ми каза, но аз искам да те изям. И човек постъпва като вълка: когато иска да направи нещо, все ще намери някаква причина, с която да се оправдае. Каква е причината, алтруистична или егоистична, не е важно. За човека е важно да постигне своята цел.

Често хората се спират върху проявите на живота, върху явленията в природата и се запитват, защо Бог е създал света така, защо е допуснал злото заедно с доброто. Същият въпрос бил зададен на Хермеса, но той стиснал само устните си и нищо не отговорил. Значи, един от великите светили на стария Египет затворил устата си и дума не казал на зададения от учениците му въпрос. След този отговор, обикновените хора продължават още да питат, защо Бог е създал света по този начин. Ако продължават още да задават този въпрос, светът не само че няма да се оправи, но още повече ще се влоши. Като говорим за света, ние имаме пред вид човешкия свят. Не трябва да се задава въпрос, защо Бог е създал света така, а не по друг начин, но всеки сам трябва да се запита: Живея ли в съгласие с Божиите закони и със законите на разумната природа? Ако е искрен в себе си, човек ще види, че между него и разумната природа съществува известна дисхармония. След това той трябва да търси причината на тази дисхармония. Като се вглежда в своите прояви, човек забелязва, че в него има желание да живее добре, да бъде щастлив, да не страда. Добро е това желание, но същевременно той трябва да обръща внимание и на другите хора, живеят ли и те добре, щастливи ли са и т.н. Следователно, докато мисли само за себе си, човек е пуснал злото в своя

живот. Егоизмът е начало на злото. Значи, доброто включва целия живот в себе си, а злото — само част от живота. Кой вълк не би обиколил 20 кошари в една нощ, за да хване поне една овца, с която да нахрани своите малки? Коя птичка не би убила десетки червейчета, за да нахрани малките си? Кой баща и коя майка не биха унищожили килограми жито, плодове и зеленчуци, за да изхранят децата си? Добре е на вълка, когато улови една овца, но на овцата не е добре. Добре е на птичките, когато майка им носи червейчета на малките си, но на червейчетата не е добре. Следователно, стремете се към онова добро, което има пред вид живота на всички същества.

И тъй, когато хората виждат само едната страна на нещата, едни казват, че светът е добре и разумно създаден; други казват, че не е добре създаден — зависи, какви са разбиранията на хората. Един проповедник казал на децата си: Децата, вижте, колко разумно е създал Бог света. Достатъчно е да видите дългия клон и дългите крака на щъркела, за да разберете, защо му са дадени те. Бог имал предвид, че ще яде жаби, затова му трябва дълъг клон и дълги крака. — Татко, добър е светът за щъркела, но не и за жабите. — Прави са децата. Добър свят е онзи, който носи блага за всички същества, а не само за някои. Когато се явил пред Бога, щъркелът Го помолил да му даде дълъг клон, с който да пише хубави стихове, и дълги крака, с които да ги разнася по целия свят, да се ползват хората от тях. Бог чул молбата му и я изпълнил. От това време, именно, щъркелът символизира щастието. Обаче, като слязъл на земята, той забравил обещанието си и използвал дългия си клон и дългите си крака за хващане на змии и жаби. — Вярно ли е всичко това? — То е толкова вярно, колкото е вярно, че щъркелът има дълъг клон и дълги крака. Можете ли да отречете факта, че щъркелът има дълъг клон и дълги крака?

Съвременните учени не се задоволяват само с външната страна на нещата, но те търсят причините на явленията. Наистина, зад всяко явление се крие някаква причина. Например, срещате едно дете, което заеква. Търсите причината на заекването и не можете да я намерите. Причината се крие в майката. Като бременна, в четвъртия или петия месец, тя срещнала една жена, която заеквала. Още като я видяла, образът и говорът ѝ направили силно впечатление, от което дълго време не могла да се освободи. Без да подозира, тя предала този недостатък на детето си. Във време на бременността си, жената е крайно впечатлителна, поради което всичко се отразява върху детето. Като знае това, тя трябва да отбягва

срещи с хора, които имат физически или психически недостатъци. Особено лесно се предава лъжата. Затова бременната жена трябва да избягва срещи с хора, които обичат да лъжат. Това не значи, че хората лъжат съзнателно. Някои си служат с лъжата, и сами вярват в нея. Други пък обичат да полъгват и знаят, че не говорят истината.

Един проповедник запитал един актьор: Коя е причината, че вие изнасяте на сцената неверни неща, а хората ги приемат за истинни и плачат? Ние им проповядваме верни неща, но не можем да ги разплачем. Актьорът отговорил: Ние изнасяме на сцената неверни неща, но сами вярваме в тях. Вие пък проповядвате на хората истини, в които сами не вярвате. Често духовните и религиозни хора, които вярват в Бога, живеят по-лошо от светските, които минават за безверници. Изкуство е да знае човек, как да живее. За да живее правилно, той трябва да бъде разумен.

Всички хора говорят за добър, за морален живот, но коя е мярката, която определя нещата като морални и неморални? Преди всичко, човек трябва да изхожда от едно общо положение, с което да определя нещата. Само тогава можем да кажем, че истински морал е онзи, който засяга всички хора еднакво. Моралът подразбира еднакви отношения към всички живи същества. Според този морал всички същества имат право да дишат, понеже са потопени във въздуха; всички същества имат право да се ползват от светлината, защото тя прониква навсякъде и обхваща цялата природа; всички същества имат право да се ползват от водата и от твърдата храна. Следователно, който се осмели да отнеме едно от тия права на кое и да е живо същество, той постъпва по отношение на него неморално. Никой няма право да лишава съществата от правата, които природата им е дала. Всяко живо същество има право да се ползва от богатата на природата, за да става правилна обмяна между външния и вътрешния свят. И най-малките същества искат да живеят. Животът на съществата се определя от степента на тяхното съзнание. Съзнанието им определя и техните блага. Колкото по-високо стои едно същество, толкова повече блага има на разположение и толкова по-разумно ги използва. Като знаете това, благодарете и на най-малкото благо. Микроскопичното благо, добре използвано, струва повече от най-голямото благо, неизползувано или неразумно използвано.

И тъй, не се стремете към големи богатства, към голяма сила, към много знания. Всички хора не могат да бъдат еднакво богати, силни, учени, но всички могат да имат поне едно благо, което да използват добре и да се радват на неговите плодове. Няма сила в света, която може да отнеме

микроскопичното благо на човека. Цялото небе ще се бори за това благо, но няма да допусне да му го отнемат. Що се отнася до големите блага, въпросът е поставен другояче. За големите блага човек сам трябва да се бори, да ги пази. Ако е разумен, ще ги опази; ако е неразумен, всичко ще изгуби. Който е доволен от малкото, ще постигне и голямото. Тъй щото, искате ли големи постижения, не пренебрегвайте малките блага. Дойде ли в ума ви една малка мисъл, не я пренебрегвайте. Тя носи в себе си велики възможности. Ако я отхвърлите, вие се натъквате на големи нещастия, които разрушават живота.

Съвременното човечество се нуждае от ново схващане на живота. Като дойдат до въпроса за живота, мнозина разбират материалната страна и започват да говорят за богатството, като добро условие, и за сиромашията, като неблагоприятно условие. Богатството и сиромашията не определят същината на живота. Те са средства в живота, които крият причините си далеч някъде, а не във външния живот. В природата няма богати и сиромаси. Ако разгледате, какво става със съществата в природата, виждате, че едни се раждат, а други умират. Онези същества, които изпълняват законите на природата, живеят; онези, които нарушават законите ѝ, страдат, мъчат се и умират. Природата е вложила смъртта в живота, за да освободи съществата от страданията. Колкото по-големи са страданията им, толкова по-желана се явява смъртта за тях. — Може ли без страдания? — Може и без страдания, и без смърт, но само тогава, когато човек спазва разумните закони на Битието и на природата. Докато е в стълкновение с тези закони, той неизбежно ще страда.

Днес всички хора страдат и се питат, защо идат страданията. Много естествено. Всеки човек има своя индивидуална философия, която поставя над всички философии. Бог го оставя да живее според нея, да опита резултатите ѝ. — Тежък е животът ми. — Ти си го направил такъв, от тебе зависи да бъде лек. И религията на хората не може да им донесе щастие. Според християните, преди две хиляди години е съществувал един Учител, Когото нарекли Син Божи, но между хората по това време се явил спор, дали е наистина Син Божи, трябва ли да Го приемат. Най-после те започнаха да кроят планове, да Го задигнат от земята. Задигнаха Го те, но механически, защото не можаха да задигнат това, за което Той дойде на земята. Ако всички хора бяха Христови последователи, ако вярваха, че те са братя и излизат от един Баща, ако изпълняваха Неговите закони. Царството Божие би дошло вече на земята. Не беше лесно хората да

приемат Христа, защото по това време те имаха много богове. На кой бог по-рано да послужат и кого да приемат? И до днес още хората служат на много богове, видими и невидими, затова не могат да приемат Единния, Истинския Бог и на Него да служат. Тази е причината за днешните спорове, недоразумения и войни между хората. Войните са естествени последствия на неразбрания живот на хората, но не са оправдани. Когато слугите на много господари се бият, това донякъде е естествено, но когато слугите на един и същ господар се бият, това е странно. Когато децата на една и съща майка и на един и същ баща се бият, това е странно. Тогава ние вадим заключението: когато се бият братя помежду си, те не са от един баща. Там, дето съществува спор, децата са от различни бащи и майки.

Казано е, обаче, че човек е създаден по образ и подобие Божие. Това се отнася само за онзи, който съзнава и зачита, както своето право, така и правото на всички същества. Обаче, в който момент наруши правото на другите същества, той се отклонява вече от истинския образ и живее по свой план и свои разбирания. От хиляди години насам човек се е отклонил от този образ, оцапал го е, поради което не познава нито себе си, нито ближния си, нито Бога. Днес той иде на земята с определена задача, да изчисти този образ и така, да се яви при своя Създател. Казва се, че днес е край на века, съдният ден, когато Бог ще съди хората. — Каква ще бъде съдбата? — Бог ще извика всеки едного при себе си и ще го пита: Защо оцапа моя образ? Защо не го изчисти? Защо не използва условията, които ти се дадоха?

Днес на всички хора се задава въпроса, защо изопачиха и опетниха образа на Бога в себе си. Ще кажете, че условията са виновни за това, или че обществото е лошо. Колкото е лошо обществото, толкова е лош и човека. Те са едно и също нещо. Човека има отношение и към обществото, и към цялото човечество, понеже в тях се крият възможностите и условията за неговото развитие. Човечеството пък е произлязло само от една двойка. На нея се дължи сегашният живот. Време е вече човек да прояви доблестта на стотника, който беше готов да възприеме новото, и затова каза на Христа: „Кажи само реч, и момчето ми ще оздравее”. Срещате някой отчаян, обезсърчен човек, който не вярва във Великото в света, а очаква помощ от обществото. Как ще му помогне обществото, когато всеки член от това общество мисли само за себе си? Ето, има богати търговци, членове на обществото, но те мислят само за себе си. От сутрин до вечер те мислят за своите деца, за жена си, да ги осигурят добре и най-после, ако им остане

някакъв излишък, тогава могат да помогнат на бедните. За такива случаи българската поговорка казва: „Трай, коньо, за зелена трева”.

Управляващият първо иска да тури ред и порядък в държавата, да нареди своя живот и след това мисли за своя ближен. Ученият прави усилия да стане по-учен, да си подобри живота. Проповедникът проповядва на хората, но на първо място има предвид себе си. Лекарят лекува хората, но пак себе си има предвид. Даже и майката, като ражда, пак си казва: Дано това дете ме гледа на стари години. Всички майки не мислят така, но и те се изкушават, и те очакват от децата си. Малко хора се ръководят от една свещена идея в живота си. Нови хора са нужни сега, с нови разбирания. Светът се нуждае от нови майки и нови бащи, които да се жертват от любов. Живеят ли по стария начин, и родителите, и децата ще се разочароват.

Един баща запитал сина си: Синко, ще ме гледаш ли? — Ще те гледам, татко. — Как ще ме гледаш? — Ще пробия дупка на тавана и оттам ще те гледам. Наистина, повечето от съвременните хора така гледат родителите си. Те пробиват дупки на тавана и отгоре ги гледат. Бащата или майката могат да умират от глад, а синовете и дъщерите ги гледат отвисоко. От това място те не виждат нуждите им и не ги разбират.

На какво се дължат неправилните отношения между родители и деца, между братя и сестри, между мъже и жени? — На известни слабости, които всички хора имат. Всеки човек има някакви вътрешни недъзи, които представят задачи за разрешаване. Нещастieto на човека не се заключава в недъзите му, но в неизправянето им. Всеки човек има външни или вътрешни недъзи, които трябва да изправя. Защо са допуснати недъзите, защо е допуснато злото в света? — За да се допуснат тези неща, природата има предвид нещо, което малцина знаят. Каква е целта на природата, поради която е допуснала злото и греха, не знаем; обаче, вярваме, че целта ѝ е добра и разумна.

В древността, един от учениците на мистицизма се разгневил на своя Учител и решил да му причини някаква пакост. Той надигнал един голям камък и го турил пред вратата на своя Учител, да не може да излиза навън. Като видял камъка, Учителят се зарадвал и веднага го използвал за стъпало на къщата си. Колкото пъти поглеждал към това стъпало, всякога благодарил на онзи, който поставил пред вратата му този хубав мраморен камък.

Следователно, всички криви мисли, чувства и постъпки на човека не са

нищо друго, освен мраморни камъни, които невежите поставят на пътя му като камъни на препъване. Обаче, разумният може да превърне тези камъни в стъпала на къщата си. Те са въглища, които невидимият свят превръща в скъпоценни камъни. Докато се постигне това, много гърбове на хората ще се ожулят.

Един овен казал на една овца: Скоро ще дойде Царството Божие и за нас. — Как? — Ще дойде един пратеник от Бога, който ще ни спаси. Една стара овца възразила: Ще дойде и за нас спасител, но докато дойде, много кожи ще ни одерат.

Това е външната страна на живота, но той има и вътрешна страна, която трябва да се разбира. За да разбере вътрешната страна на живота, човек трябва да бъде оптимист. Само по този начин човек може да се справя със страданията. Щом се натъкнете на известни страдания, не трябва да се питате, защо идат и каква цел се гони чрез тях, но да се стремите да бъдете здрави и да живеете разумно. Какъвто и да е животът ви, първо трябва да го осмислите. Животът се осмисля само тогава, когато човек разбере великите Божии закони. Щом разбере тези закони, човек мисли вече право, а правата мисъл е връзка между мислите и желанията му. Човек трябва да разбира произхода на своите мисли, чувства и постъпки, да знае, при какви условия могат да растат и да се реализират. Те растат и се развиват, както плодните дървета. Ако не спазвате условията за узряването им, те не могат да бъдат полезни.

Христос казва: „Ако имате вяра, колкото едно синапово зърно, големи чудеса ще правите“. Съвременните религиозни минават за вярващи, но не могат да правят чудеса. — Защо? — Защото не разбират законите, по които се проявяват мислите, чувствата и постъпките. С други думи казано: Ако човек не може да бъде господар на своите мисли, чувства и постъпки, т.е. ако не ги владее, той не може да приложи закона на вярата. Законът на вярата е път, съединителна нишка, по която мислите и чувствата слизат от Божествения свят, за да се реализират на земята. Не прилага ли вярата си, човек сам си затваря пътя, по който Божествените мисли и чувства слизат до неговия ум и до неговото сърце. Каквото са слънчевите лъчи за човека на Земята, такова нещо представляват Божествените мисли и чувства за ума и за сърцето му. Ако слънчевите лъчи не проникват в човешкото тяло, човек не може да прояви никаква разумна дейност. Слънчевата светлина и топлина крият в себе си висша разумност, от която съзнанието се развива. Когато се казва, че човек може да се лекува чрез светлина, ние имаме пред

вид разумността, която тя носи в себе си. Затова, именно, казваме, че чрез светлина човек може да реализира всички свои желания.

И тъй, приемайте светлината, въздуха, водата и храната съзнателно и с любов, за да се ползвате от тях, да имате добри резултати. Приемате ли ги само като механически блага, вие ще имате слаби резултати. Като дишате, мислете, че във въздуха, освен кислород и азот, има нещо друго, което носи живот. Като пиете вода, мислете, че и в нея, освен водород и кислород, има нещо друго, което носи живот. Изобщо, всяко съединение, всеки плод носят живот в себе си. Щом вземете един плод, първо изяждате месестата му част. Дойдете ли до костилката, вие или я хвърляте, или счупвате и изяждате съдържанието ѝ. Обаче, това не се позволява. Дойдете ли до костилките на плода, природата не позволява да ги ядете. Тя съветва всеки човек да изяде месестата част на плода, а костилката да посади в земята. На същото основание казваме: Природата позволява да се ползвате от външната, месеста част на своите мисли и чувства, но костилките им, т.е. същината, да посадите. Само по този начин ще опитвате плода на своите мисли и чувства.

Следователно, искате ли да имате ясна представа за живота, да го разбирате, посадвайте неговите семена в умовете и в сърцата си, да знаете, с какви плодове, като със свои елементи, работи той. Някои казват, че Бог е направил всичко, че Той е създал цялата вселена и въпреки това не са доволни от живота. Ние пък се чудим, как е възможно Бог, най-разумното същество в света, да създаде толкова своенравни и упорити същества, каквито са хората. Едно трябва да знаем: Първият човек, Когото наричаме Син Божи, е създаден от Бога, преди вековете, но всички хора не произлизат от този човек. Всички хора не са създадени от Бога. Невъзможно е някой изобретател да направи една машина, която да не се подчинява на неговата воля. Има машини, които се движат леко, без никакъв шум. Ако един изобретател, който не е нищо друго, освен човек, може да направи една машина, която да работи и да се движи без никакъв шум, колко повече Божиите творения трябва да бъдат свършени. Какво ще кажете тогава за човека, който вдига шум и врява около себе си? Кой е създал този човек? Казано е, въпреки това, че Бог е създал човека, но първият човек, създаден по образ и подобие на Бога, е представлял свършена машина, която се е движела тихо, спокойно, без шум. Впоследствие хората са се намесили в тази машина, внесли са в устройството ѝ особени елементи, които я заставят да вдига шум.

Значи, хората са успели чрез насилие да се вмъкнат в Божиите работи, да завладеят мозъка, стомаха, почти всичките си органи. Те правят усилие да завладеят и сърцето си и по този начин съвсем да изпъдят Бога от себе си. Във всички опити Бог ги остави свободни, но в последния опит ще им се противопостави. Всички хора се стремят към това, именно, да станат пълни господари на себе си, т.е. да се освободят от властта на Първата Причина. Продължават ли още да правят усилия в това направление, Бог ще вземе сърцето им в себе си и ще ги остави господари само на мозъка и на стомаха, без никаква връзка между тях. Сърцето свързва дейността на мозъка и на стомаха. Какво ще стане с човека, ако се отнеме сърцето му? Божествените чувства свързват човешките мисли, чувства и постъпки. Отнеме ли се сърцето на човека, като орган, който възприема и предава Божествените чувства, с него всичко е свършено. Божествените чувства нашепват на човека, кое е право и кое не. Те го ориентират в областта на възвишения морал, който го прави здрав и силен, да устоява на всички бури и изпитания. Човек се калява чрез възвишения морал. Този морал го прави устойчив, със здрав гръбнак.

„Не съм достоен да влезеш под стряхата ми, но кажи само реч, и момчето ми ще оздравее.” Езичникът се моли за момчето си, защото познава силата на Христа. Той знае, че Христос е в състояние не само да лекува, но и да въведе човека в нов живот, в живота на неговите младенчески години. Това разбираме под думата „момчето ми”. Младият трябва да се занимава с младенческия живот, а старият — със стария живот. Трябва ли младият да мисли само за игри и весело прекарване? Това не е младост. Трябва ли старият да мисли само за смъртта и постоянно да охка и плаче? Това не е старост. Младият трябва да върви правилно по своя път, да стане гениален човек.

В света съществуват пет категории хора: обикновени, талантливи, гениални, светии и учители. Обикновените хора представят обществата и народите. Пред тях се разкрива велико бъдеще. Всяка категория върви по особен път. Най-високото положение заемат Учителите. На каквото стъпало на развитие и да се намира, човек непременно трябва да се стреми към най-високото положение. Няма ли този стремеж, той не може да се развива правилно. Петте категории представят пътища за развитие. По тези пътища, именно, се създават великите хора. Всеки път от своя страна представя прекрасен свят, пълен с възможности за постигане на велики цели и идеали.

Когато се говори за мислите и чувствата на човека, подразбираме обикновения живот, т.е. живота на обикновените хора. Обикновените мисли създават мислите на талантливите; талантливите хора създават мислите на гениалните; гениалните създават мислите на светиите, а светиите — мислите на Учителите. Този е пътят, по който човек трябва да върви, за да дойде до новия живот. Който мисли, че може по друг начин да се домогне до новия живот, той е на крив път. Новият живот подразбира нова мисъл, ново знание. Който е придобил новия живот, той има вече вътрешно прозрение към нещата. Като напише едно число, той разбира неговия смисъл. Ако има две зрънца, той не ги разглежда само количествено, но прониква в техния вътрешен смисъл. С това знание той може да посещава всички планети. Ако няма дълбоко разбиране за числата, човек лесно пише десетиците, стотиците, хилядите, милионите и т.н. Като видите тези големи числа, вие се учудвате, че еди — кой си разбира математика. Да пишеш числата правилно и да извършваш с тях различни действия, това не е истинска математика. Да разбираш числото две, това значи, да разбираш дълбочината на женското сърце и на мъжкия ум. Който разбира числото две, той знае причините за създаването на света, както и на живота. Който не разбира дълбокия смисъл на числото две, той се натъква на злото. Когато се събират двама души — мъж и жена, две приятелки или двама приятели, които не разбират смисъла на числото две, те непременно ще се скарат. Ако две деца си играят добре, за една ябълка само те могат да се сбият. За да не се дохожда до бой, дайте и на двете по една ябълка. Като задоволите и двете, между тях ще има мир. Не само децата се карат и бият помежду си, но и възрастните. Като се сблъскат интересите им, те са готови да се нахвърлят един върху друг, да си оскубят косите.

„Не съм достоен да влезеш под стряхата ми, но кажи само реч, и момчето ми ще оздравее.“ — Защо не е достоен да приеме Христа в дома си? — Защото съзнава, че е човек от старата култура, че е виновен за болестта на детето си и, ако Христос му каже само една дума, той ще измени живота си. Щом промени живота си, момчето му ще оздравее. Такова съзнание, именно, трябва да имат всички хора — да изменят живота си и да повярват в Бога. Нека всеки направи опит, да види, вярва ли в Бога и доколко разбира живота. Ако при най-малкото изпитание ти се смутиш, изгубиш разположението си, това показва, че вярата ти е слаба. Ти имаш верую, което сам си създал. При това, изпитанието, което ти е дадено, не

показва, че Провидението има нещо против теб. Изпитанията на съвременните хора не са нищо друго, освен игра на бащата с детето. Както бащата играе с детето си, подхвърля го във въздуха ту с едната, ту с другата си ръка, така и Бог си играе с човека, подхвърля го нагоре, но не го оставя да падне на земята. Силна е Божията ръка. Щастлив е онзи, който попадне в Неговата мощна и крепка ръка. Като те подхвърли няколко пъти във въздуха, най-после Той те поставя на земята да си починеш. Като не знаеш, какво е станало с тебе, ти казваш: Голямо изпитание прекарах. Някой пътува по планината и се оглежда, да не падне някоя канара върху него. Случва се някоя канара да падне след него. Като чуе трясъка и шума от падането ѝ, той се обръща назад и си казва: Добре, че не падна върху мене, щеше да ме смаже. Радвайте се, че такива канари се изпречват на пътя ви и не позволяват да влизате в порочния живот. Ако насилвате да влезете в този живот, канарата ще падне върху вас и ще ви смаже. Помнете: всичко, което се случва в живота ви, има за цел да ви убеди в съществуването на велик Промисъл в света, който води към постижения, към укрепване на характера ви, за да ви направи съработници с Великата разумна природа. Докато не станете съработници с природата, не можете да разберете Божия Промисъл, който работи над вас. Докато не се свърже с природата, човек остава за вечни времена в своя личен живот.

Човек минава през няколко фази на живота, докато стане в положение да включва всичко в себе си. Първата фаза на човешкия живот е личният или материалистическият живот, когато той живее само за себе си. Втората фаза е общественият или духовният живот, когато човек живее за дома, за обществото, за народа си. Третата фаза на живота е общочовешкият или Божественият, когато човек живее за Цялото. Не е лошо да живее човек за себе си, но той трябва да преработи своята инертна материя. Това се постига само чрез възвишения живот, който се ръководи от Разумното Начало в света. Само разумността е в състояние да преобрази, раздвижи и преработи инертната материя.

И тъй, личният живот има отношение към материята, общественият — към силите, общочовешкият — към Божествените мисли, които направляват целия живот. Всеки човек трябва да се стреми към общочовешкия живот, да оформи и развие ума и сърцето си, да даде простор на духа и на душата си. Този е правият път към самовъзпитание. Да живее човек за цялото, не значи, че не трябва да живее за себе си. Религиозните казват, че човек трябва да живее само за Бога. Това е

ограничено разбиране на живота. Човек трябва да живее за Бога, за ближния си и за себе си. Отношенията на Бога към човека са както отношенията на бащата към сина. Какви трябва да бъдат нашите отношения към Бога? — Синовни. Нарушат ли се синовните отношения, и животът на човека се разрушава. Животът на хората не се развива добре, понеже отношенията им към Бога са както тия на слугата към господаря или на чиновника към началника. Това са механически отношения. Докато поддържа тези отношения, човек всякога ще се натъква на противоречия. Влезе ли в областта на общочовешкия живот, човек се свързва с цялото, в което влизат всички същества, от най-малките до най-големите. При това положение човек започва да гледа еднакво и на растенията, и на животните, и на хората. Видите ли едно дърво, растение или животно, бъдете готови и на него да направите едно добро, както и на човека. Затова казвам да не чупите клоните на дърветата, да не ги брулите. Българите имат обичай да режат лозата. Те казват, че лозата плаче като я режат. И лозата плаче, и другите растения плачат, когато хората се отнасят към тях жестоко. Сегашните хора са изопачили лозата, понеже искат да получават от нея повече плод, отколкото трябва.

Съвременните хора искат да бъдат щастливи. Това е естествено желание, но запитвали ли са се, какви възгледи и разбирания трябва да имат, за да придобият щастието? Ние не сме за старите вярвания и разбирания, но поддържаме новите, Божествените идеи, които носят живот. Всички стари идеи и вярвания, които са спъвали човечеството, трябва да се преработят, да станат общочовешки. Това не може да се постигне в един ден, но като работи в това направление, човек разширява съзнанието си и става годен за нов живот. Божественото ще се наложи навсякъде, във всички области на живота. Не чакайте да се наложи то насила, но приемоте го доброволно, със съзнание. Ако не изпълните волята Божия с любов и съзнателно, страданията сами по себе си ще дойдат. Време е вече хората да си създадат нова, правилна философия, да се ползват от всички методи на миналото и от тях да изработят свой специфичен метод.

И тъй, като използва методите на растенията, на рибите, на птиците, на млекопитаещите, най-после човек трябва да приложи методите на мисълта, като мощна сила в природата. Животните са развивали своите чувства, поради което и до днес съществува голяма борба между тях. Ако не впряга мисълта си на работа, човек несъзнателно взема участие в тази борба и се

свързва с животните. Като проследите живота на всички същества, от най-малките до най-големите, виждате, че навсякъде съществува насилие. Два мравуняка воюват един с друг. Единият мравуняк напада другия, иска да му открадне яйцата. Не само между животните, но и между хората съществува голямо насилие. В който дом и да влезете, ще видите, че всички си служат с насилие: някъде родителите упражняват насилие върху децата си, някъде децата върху родителите си. В бъдеще бременната жена трябва да се пази от лоши влияния, ако иска да създаде добро и здраво поколение. Тъй както живее днес, тя се намира под непосредственото влияние на външния свят, поради което не може да се освободи, както от добрите, така и от лошите влияния.

„Не съм достоен да влезеш под стряхата ми, но кажи само реч.” Това значи: докато съм в старото учение, не съм достоен да влезеш под стряхата ми, но кажи само реч, и аз ще приложа Твоето учение. За да приложи Христовото учение, човек трябва да има нови възгледи за природата, за живота, за религията, за науката. Каква религия е тази, която за основа не е поставила любовта? Каква наука е тази, която не носи светлина за човешкия ум? Каква религия е тази, която не може да смекчи сърцата на хората? Каква наука е тази, която не може да освободи умовете на хората от противоречията им? Бъдещата наука трябва да вземе друга посока, да се внесат в нея нови елементи. И съвременната наука е допринесла много за човечеството, но има нещо, което ѝ липсва.

Съвременните религиозни и светски хора имат достатъчно знания и вяра, но работят с малко капитал. Какво може да се постигне с този капитал? Той не може да бъде много полезен нито на окръжаващите, нито на себе си. Въпреки това, всеки човек има желание да расте и да се развива, а не да остане на едно и също място. Затова именно, човек се стреми към придобиване на по-високи знания, на нещо положително, с което да ускори еволюцията си. Човек трябва да мине от еволюцията на обикновения живот към еволюцията на талантливите, гениалните, светиите и най-после да дойде до еволюцията на Учителите. Учителят иде от особена система, от друго слънце, което го поставя по-високо от всички хора.

Сега, като се говори за други системи и слънца, освен за Слънчевата система и за Слънцето, мнозина отричат тяхното съществуване, понеже са невидими. Те казват, че признават за съществуващи само онези неща, които виждат с очите си. Това не е логически вярно. Кой е видял човека? Вие виждате само външната форма на човека, неговото тяло, но самия

човек не виждате. Човекът е скрит в ума, в сърцето и във волята си, които са невидими. Чрез тях той се проявява, но остава невидим. Казват за някого, че е интелигентен и благороден, но никой не е виждал интелигентността на неговия ум и благородството на неговото сърце. Тъй щото, хората виждат само външната страна на човека, без да знаят, какво представя мъжа и какво жената. Вие говорите за идеала на мъжа и на жената, без да ги познавате, без да разбирате тяхната същина. — Какъв е идеалът на мъжа? Много идеали има мъжът, но един от тях е изявен по отношение към жената. Той е следният: Мъжът обича жената да му прави добро, без да му се изяви. И жената има един идеал по отношение на мъжа. Тя обича мъжа да ѝ прави добро, но да не я ограничава, да я остави свободна. Наистина, какво по-голямо добро може да направи майката за своя син от това, че го е родила? Тя му е дала живот, без той да знае това. В този смисъл, колкото по-неизвестно е за сина доброто, което майката е направила за него, толкова по-любима му е тя, толкова по-свещен е нейният образ. Като говори за майка си, той казва: Всичко красиво и добро в мене е от майка ми.

Сега и на вас желая да правите добро, без да ограничавате човека. Да любите, без да ви знаят, че любите. Не ограничавайте доброто и не изявявайте любовта си. Това е идеалът на момите и на момците.

„Който има уши да слуша, нека слуша”.

37. Беседа от Учителя, държана на
11-ти май, 1930 г. София — Изгрев.

ДА СЕ ВЪЗВЕСЕЛИМ

*„А трябваше да се възвеселим
и да се възрадваме, защото
този твой брат мъртъв бе, и оживя;
загинал бе, и намери се”*
Лука, 15:32

„Да се възвеселим и да се възрадваме”.

Като изучавате човешкия живот, виждате, че между органите на тялото му, между по-важните мисли и чувства съществува вътрешна връзка. За да схване тази връзка, преди всичко човек трябва да разбере естеството на своя ум, основата на своето сърце и силата на своята воля. Разбере ли ума, сърцето и волята си, човек се е домогнал до онази наука, която осмисля живота му и го освобождава от противоречията. Ако не може да разбере ума, сърцето и волята си, човек живее само в противоречия, в мъчнотии и страдания. Тази е причината, поради която съвременният човек се оплаква от живота си. Когато срещнете днес, всеки казва, че е нещастен. Не само сегашният човек е нещастен, но от времето на Адама до днес едва ли ще намерите човек, който да е казал или да каже, че е щастлив. Историята не знае нито един щастлив човек. Историята на човечеството е пълна с драми и трагедии, със страдания и нещастия. При все това, човек все още вярва, че и вън от рая може да бъде щастлив, може да създаде нещо велико. В това отношение той прилича на мравката, която попада в пясъчната фуния на мравояда и се надява, че може да излезе навън. Пясъкът на фунията е толкова подвижен, че каквито усилия да прави мравката да излезе от фунията, те остават безрезултатни. Мравката се хлъзга по стените на фунията, пада на дъното, дето мравоядът чака да я изяде. Попадне ли веднъж във фунията на мравояда, никакво излизане не е възможно.

Съвременните хора са попаднали в една фуния, подобна на тази, която мравоядът прави, и не могат да излязат вън от нея. Те правят усилия да станат, да излязат на свобода, но усилията им остават напразни. След големи борби и мъчнотии те излизат от тази фуния, но без душата си. Тялото им остава на една страна, душата — на друга, и те се лутат като странници на земята, без приятели и познати. Близките им взимат телата им, погребват ги, пеят надгробни песни, държат речи за тяхното земно

величие, говорят за техните подвизи и дела, докато най-после казват: Бог да ги прости! Къде е истинският човек, какво е станало с него, те нищо не знаят и не се интересуват. Значи, докато останките на човека са пред вас, вие им четете надгробни речи за утеха. Вдигнат ли останките им, всичко се забравя. Ние не се интересуваме от надгробните речи, които се държат за умрелите, нито пък от неизпълнените обещания, които се дават на живите. Колкото надгробните речи могат да възкресят мъртвите, толкова и неизпълнените желания хранят живите.

Една циганка имала едно дете, което много обичала. Един ден детето заболяло сериозно и, през време на боледуването си, то искало от майка си да му купи нещо за ядене. — Мамо, искам да ми купиш геврече. — Ще ти купя, мама, ще ти купя. — Искам малко млечице. — Ще ти купя, мама. — Искам малко баница. — Ще ти купя, мама. Майката обещавала да изпълни желанията на детето си, но нищо не купувала. Тя само залъгвала детето, че ще му купи, каквото иска, ще задоволи желанията му, докато детето умряло. Циганката започнала да го оплаква и да нарежда: Е, мама, поне си хапна от всичко, което сърцето ти искаше. — Хапнало си е детето от всичко, но във въображението си, а не в действителност. И българите имат обичай да обещават, че ще направят това-онова, но малцина изпълняват обещанията си. Докато човек е жив и здрав и живее в лишения, обещават му, че ще го назначат на служба, ще му помогнат да излезе от сиромашията си. Обещават и не изпълняват обещанията си. Щом умре, тогава всички се разтичват, колят курбан, агне за него, да си хапне. В същност, те ще си хапнат, а не умрелият. Ще се съберат в негово име на трапеза, да кажат за него: Бог да го прости!

Някои хора търсят смисъла на живота, а други не се интересуват от него и казват: Трябва да се живее! Вярно е, че трябва да се живее, но как? Христос дава два примера от живота за двамата синове, но техният живот не разрешава въпросите. Бащата разрешава въпроса, понеже има опитности. Той дава пример на синовете си, как трябва да се живее, но нито единият, нито другият го е последвал. Как е възможно, толкова благороден баща, да роди двама сина с противоположни характери на него? Младият син казал на баща си: Татко, дай ми дяла от наследството, който ми се пада, за да отида в широкия свят, да придобия знания. Желанието му не е било лошо, но той не преценявал силите си, мислел, че може да направи много повече, отколкото възможностите му позволявали. В него имало нещо благородно и възвишено, но нямал опитности, не

разбирал живота. Бащата познавал сина си, предвиждал, какво може да направи, но го оставил свободен, да придобие някаква опитност, че като се върне при него, да не пожелае втори път да се отделя. Само по този начин той ще разбере, че силата на човека се крие в самия него, а не вън от него. Докато бил при баща си, той вярвал в парите, но след като ял ипил с приятели и приятелки, всичко изгубил и се намерил сред пътя, без наука, без занаят, изоставен от всички. За да изкара хляба си, той решил да стане свинар, но и тук се разочаровал. Свинете изяждали рожковите и за него нищо не оставало. Гладен, окъсан, измъчен от трудните условия на живота, той започнал да съзнава погрешката си и решил да я изправи, като се върне при баща си да му слугува.

Блудният син имал една добра черта, че като се намерил в положението на последен сиромас, не обвинил нито приятелите си, нито условията, но намирал вината само в себе си. Той си казал: Сгреших пред Небето и пред Земята, пред Бога и пред баща си. Ще се върна у дома си, ще помоля баща си да ме приеме да му слугувам. Каквото мислех, нищо не направих. Парите си изгубих, свине пасох и нищо не постигнах. Научих само едно нещо, че със свинарство не можеш да изправиш живота си. Свинете символизират низшето човешко естество. Следователно, който мисли, че с низшите си чувства може да постигне нещо, той е на крив път. След дълги разсъждения блудният син решил да се върне при баща си и да се изповяда пред него за направената погрешка. След това пък виждаме благородството и великодушието на бащата, който не се гневи на сина си, нито го пъди, но го прегръща, целува и заповядва да го облекат с нови дрехи, да турят пръстен на ръката му, да заколят в негова чест най-угоеното теле и да извикат музиканти да свирят и да се веселят, че изгубеният му син се върнал.

„А по-старият син беше на нивата: и като идеше, та наближи къщата, чу пеене и ликуване. И повика едного от слугите и питаше, що е това. А той му рече: Брат ти си дойде; и закла баща ти храненото теле, защото го прие здрав.” И разгневи се и не рачеше да влезе. И тъй, баща му излезе и молеше му се. А той отговори и рече на баща си: „Ето, толкова години ти работя, и никога твоята заповед не съм престъпил; и на мене нито яре си ми дал някога да се повеселя и аз с приятелите си; а едва що си дойде този твой син, който изяде имота ти с блудниците, за него си заклал храненото теле.” А той му рече: „Синко, ти си винаги с мене, и всичкото мое твое е. Трябваше да се възвеселим и възрадваме, защото този твой брат мъртъв бе

и оживя, и загинал бе и намери се.”

Кога трябва да се весели човек? — Когато в него възкръсне една добродетел, която е била мъртва; когато открие в себе си една способност, която е била загубена; когато намери изгубеното си здраве; когато отново придобие разпиляното си богатство; когато изрови доброто в себе си, което някога е дълбоко заровил. Това веселие е на мястото си. Не може човек да не се радва и весели, когато намери това, което търси. Днес всеки човек търси изгубения Рай. — Какво нещо е изгубеният Рай? — Щастието. Наистина, всеки човек иска да бъде щастлив, да се повдигне в обществото, да стане учен, гениален човек, светия. Той не подозира, че това, към което се стреми, е в самия него. Достатъчно е да разбира законите на живота и на природата, за да придобие всичко, към което се стреми. Не е достатъчно човек само да се стреми към постигане на гениалност и светийство. Той трябва да разбира техния живот, техните мисли и чувства, да върви постепенно по стъпалата на живота. Следователно, за да разберете талантливия, вие трябва да познавате живота на обикновения човек; за да разберете гения, трябва да сте минали по пътя на талантливия; за да разберете светията, трябва да сте минали по пътя на гения. И най-после, за да разберете Учителя, трябва да сте минали по пътя на светията. Не може да възлезе човек нагоре, ако не е вървял постепенно по стъпалата на човешката стълба. Всеки живот крие в себе си нещо велико и красиво. Лесно се говори за светийство, но мъчно се постига. Да дойдеш до положението на светия, това значи, да се качиш на един от високите върхове в живота и оттам да гледаш целия свят, прострян пред тебе като на длан. Обаче, дойдем ли до Учителя, за него не може да се говори. Той е особен свят, особена система, особен живот. Той включва в себе си всички възможности.

Съвременните хора се нуждаят от положителна наука, която да систематизира всички факти и явления. Те се нуждаят от абсолютна вяра, която се основава на това, което съществува и което може да бъде. Като вярва в това, което днес може да направи и което в бъдеще може да постигне, човек дохожда до естествено развитие. Каквито заложби има в себе си, човек трябва да работи върху тях, да ги развива. Днес ще се ползва от ония дарби, които в миналото е развил, а в бъдеще — от ония, които в настоящия момент развива. Всяка дарба е семенце, вложено в човешката душа, дете очаква идването на пролетта, която носи условия за неговото развитие. За сегашните хора понятието „душа” е неопределено. Говорите

ли за мозъка, те го разбират. Те гледат на него като на градина, в която растат красиви цветя и плодни дървета. Сърцето пък представя разсадник, от който се взимат красиви цветя и плодни дървета за посаждан в мозъка. Сърцето представя още автономно учреждение, със самостоятелно управление, което няма нищо общо с външния обективен свят. Обаче, то е свързано с космоса, откъдето черпи жизнените си сили. Доколкото силите на сърцето се проявяват правилно, дотолкова умът се развива нормално. Когато връзката между дейността на сърцето и космичните енергии се прекрати, животът на човека се прекъсва.

И тъй, докато е свързан с космическите, Божествени енергии, човек може да се радва на живота си. Излезе ли вън от тия енергии, той загубва живота си. Затова, именно, казваме, че роденият от Бога не греши, т.е. не къса връзката си с Божественото Начало, от което идат енергиите на живота. Само роденият от Бога може да бъде силен и велик човек.

В какво се крие величието на човека? — В добродетелите, които той е развил. Не е велик и силен онзи, който придобива една добродетел и след време я изгубва. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка добродетел, които човек може да придобие и след известно време да ги изгуби, не са истински. Реални неща са ония, които човек може да носи със себе си навсякъде — и в този, и в онзи свят. Никоя сила не е в състояние да отнеме реалните придобивки на човека. Дойдете ли до нереалните неща, там всяка сила може да ги отнеме. Например, ако някой тежи 100-120 кг., това е излишен материал, от който трябва да се освободи. Дойде ли някаква болест, човек може да изгуби няколко килограма и да се чувства по-добре, по-силен и енергичен. Изобщо, всеки човек има едно определено тегло, което не трябва нито да се намалява, нито да се увеличава. Всичко, каквото се случва на човека, е строго определено.

Един богат американец се оженил за една млада, красива мома, англичанка. Те решили да направят сватбената си разходка в Ню-Йорк. Качили се на трена и тръгнали за Ню-Йорк. В пътуването им станало катастрофа с техния трен; от сътресението на трена младоженецът бил изхвърлен навън, дето получил силен удар в главата. От голямото сътресение на мозъка той полудял, поради което веднага го занесли в болница за лечение. Цели 16 години прекарал в болницата, а жена му все го очаквала, да се върне жив и здрав. Болницата, в която бил оставен, се отличавала със строги наредби: никой болен нямал право да излиза на разходка сам, без разрешение. Един ден болничните слуги забравили

пътната врата отворена. Младоженецът изскочил навън и се затичал към гарата. Слугите се спуснали да го гонят, но докато го хванат, той успял да влезе в един от вагоните на трена, който след няколко минути заминал. Слугите се върнали назад, като си казали: Да бъде свободен! Природата може да му помогне по някакъв начин, да се излекува. Обаче, и с този трен се случила катастрофа, подобна на първата. Той получил удар в главата, както при първата катастрофа, който предизвикал голямо сътресение на нервната система. Това сътресение помогнало за възстановяване на нормалното му състояние. Като се почувствал напълно нормален, той се върнал при жена си, с която заживели добре и разумно.

Някои ще запитат, защо Провидението е допуснало този човек да изгуби ума си и да прекара в лудницата 16 години, лишен от условия за развитие. Защо е допуснато това, нищо не може да се каже, но интересен е фактът, че две еднакви причини произвеждат различни резултати. Всеки човек има такава опитност: в едно отношение някоя причина произвежда в мислите и в чувствата му известен обрат, добър или лош, и след известно време същата причина произвежда обратен на първия резултат. В притчата за блудния син виждаме нещо подобно. Блудният син пожелал да напусне бащиния си дом, за да бъде свободен, да придобие повече знания. Той взел дела си от богатството, което му се падало, и отишъл в странство. След като изпил и изял всичко, каквото имал, той почувствал ограниченията на света, заробил се и станал свинар. Същото желание и същият стремеж в него за свобода, както в първия случай, го заставил да се върне при баща си, разкаян и смирен, да поиска извинение и да заеме положението на бащините си слуги. Той разбрал, че като слуга при баща си ще бъде по-свободен, отколкото да бъде господар на себе си, за което не бил още готов.

И тъй, когато изпадне в ограничение и робство, човек трябва да се смири и разкае, да направи съзнателна връзка с Първата Причина, с разумния свят. Ако не направи тази връзка, той е на отчаяние, осъден на пълно обезсмисляне на живота. Отчаянието води човека към безизходно положение, към смърт. Отчаянието не е нищо друго, освен фунията на мравояда, където човек може да попадне. Попадне ли веднъж в тази фуния, мъчно може да излезе навън. Големи усилия трябва да прави той, за да излезе на повърхността на земята. Например, пиянството е падане на човека във фунията на мравояда; kleптоманията — също. Много хора страдат от kleптомания, без да знаят, кои са причините за нея, нито как да

се освободят от ноктите й. Някой клептоман отива в един магазин и, каквото му хареса, взима го и го туря в джоба си. Ще кажете, че е сиромас, не е виждал такива неща и ги пожелава. Клептоманията е недъг и на сиромаси, и на богати хора. Има милионери клептомани, които са задоволени във всяко отношение. В лицето на Плюшкин, Гогол е нарисувал един образ, който обичал да носи в дома си не само намерени предмети — петала, гвоздеи, счупени и скъсани вещи, но даже задигал чужди неща. Като виждал чужда стомна на чешмата, той я взимал и я занасял у дома си. Защо му са тия стари, изпочупени и скъсани вещи? Той ги прибирал и си казвал: Все ще ми потрябват за нещо. Защо човек събира стари и чужди неща в дома си, и той не знае — някакво криво желание го заставя да прави това. Туй желание се дължи на известен недъг в човека. — Кой може да помогне на човека, да го освободи от тези недъзи? — Природата. Само тя е в състояние да преработи всичко старо, всичко криво и изопачено в човека, да го прекара през огън и да го обнови.

Като знаете методите, с които природата си служи, прилагайте и вие същите. Например, ако някой е боледувал от тежка заразителна болест и оздравее, трябва да изгори всичко, с което си е служил: дрехи, книги, съдове. Всичко нечисто и заразено трябва да мине през огън, да се обнови. Болница, която е служила 30 години, трябва да се подложи на огън, да изгори. Дрехите, съдовете, — също, но и самото здание трябва да изгори и отново да се построи. Здрав човек да влезе в тази болница, и той ще се разболе. Стените, таванът, подът са пропити от физическа и психическа зараза. Дезинфекционните средства, които се прилагат, не са в състояние да изгорят и обезвредят околните предмети.

Следователно, пазете се от вредните влияния на лошите мисли и чувства, които се носят във въздуха като отровни газове. С влиянието на добрите и на лошите мисли и чувства се обяснява смяната на настроенията от добри в лоши и обратно. Случва се някой път, човек излиза с добро настроение от дома си, а се връща с лошо. — Коя е причината за тази смяна? — Той е попаднал в стъпките на човек с лоши мисли и ги е възприел. Ако беше попаднал в стъпките на добър човек, и лошо настроение да имаше, щеше да се превърне в добро. Като знаете силата на добрите мисли и чувства, стремете се да бъдете извори, от които да изтича доброто, да се разнася по целия свят, да весели всички живи същества и да им дава сила и мощ да работят за общото повдигане на човечеството.

Съвременният свят се нуждае от добри хора, като бащата на блудния и

на добрия син, който познавал сърцата и на двамата си синове и отдал на всеки от тях заслуженото. Като видял, че големият му син се сърди, задето дал угощение на по-малкия си син, той казал: Синко, не се сърди. Аз оценявам твоя труд и оставям всичкото си богатство на тебе. Брат ти не се нуждае от такова богатство. Това, което е изработил и придобил в странстването си по света, струва повече от богатството, което бих му дал. Той няма вече желание да става богат; върнал се е в бащиния си дом да слугува. Следователно, всеки, който е готов да слугува на баща си, готов е да служи и на човечеството. В него е станал преврат, вътрешно преобразуване. Който се е освободил от някакъв недостатък, от някаква слабост, той се прониква от желанието да работи за ближните си, както и за цялото човечество.

Съвременните светски и религиозни хора възпитават младото поколение със заплашвания и наказания. Светските хора си служат с метода на наказанието, а религиозните със заплашването. Първите наказват младите, а вторите ги заплашват, като им казват, че ако грешат и престъпват законите на Баща си, чака ги ад, т.е. мъчение и вечен огън. Така не се проповядва истината. Искате ли да кажете истината на човека, кажете му, че той трябва да изпълнява законите на своя Баща. — Как ще изпълнява тези закони? — Като спазва законите на своята мисъл и на своето сърце. Затова е казано, че човек трябва да има светла мисъл и чисто сърце. Следователно, като пишете писмо, напишете го чисто и разбрано. Ако го зацапате така, че сам не можете да го разберете, вие губите доверието на разумния свят. Графолозите обръщат голямо внимание на начина, по който се пишат буквите. Те казват, че човек, който пише чисто, правилно, красиво, се отличава с добре развити и проявени мисли и чувства. Той има нещо завършено в характера си. В мислите, чувствата и постъпките на този човек има известна хармония. Видите ли, че някой пише нечисто, неправилно, изяжда букви, не очаквайте много нещо от него. Той не е лош човек, но не обръща внимание на външността на нещата. Някои хора обръщат по-голямо внимание на външния живот, а други — на вътрешния. Великите и гениални хора пишат чисто, красиво, правилно. Гениалният не обича да преписва произведенията си, а талантливият преписва своите съчинения. Той е готов да ги препише по няколко пъти, за да бъдат чисти, да бъдат правилно и красиво написани.

Да се върнем пак към притчата за блудния син. Като четем тази притча, ние трябва да се пазим от погрешката на добрия син, който завидял на по-

малкия си брат, че баща му го посрещнал с радост и дал в негова чест голямо угощение. Човек трябва да се научи да се радва на всичко. Трябва да се радва на доброто на своите близни. Ако не може да им сърадва, той не е истински човек. Ученикът трябва да се радва на успеха на своите близни, даже и когато той е пропаднал на изпитите си. Който може да се радва на успеха на своите другари, той е благороден човек. Да се радваш, когато си пръв между другарите си, това всеки може да направи; да се радваш, когато си последен, това е достойние само на благородното и възвишено сърце. Сиромашът да се радва на богатия, за това се иска сила и благородство.

Мнозина минават за благородни, само когато са задоволени. Докато бащата дава на децата си, те са доволни от него. Те казват, че баща им е добър, умен, щедър. Щом не може повече да дава, те намират, че не е добър, че е остарял вече и казват: Старият не го бива вече за нищо. Син, който мисли зле за майка си и за баща си и не ги почита и уважава, не е на мястото си. Ще дойде ден, когато и той ще опита същото от своите деца. Затова е казано: „Каквото посееш, това ще пожънеш”.

Като изучават разумната природа, нейните закони и методите, с които тя си служи, хората трябва да ги прилагат при възпитанието на младото поколение, както и при самовъзпитанието. Не спазват ли законите на природата, те сами се изопачават и, вместо добри резултати, получават лоши. Чувате някой религиозен да казва, че човек не трябва да се грижи за тялото си. Колкото е по-слабо тялото му, толкова по-духовен е той. Това е криво разбиране на нещата. Грехът не е в тялото на човека, но в неговите низши желания. Грехът не се заключава в яденето, но в чрезмерното ядене. Когато човек претоварва стомаха си повече, отколкото трябва, в стомаха и в червата остава необработена част от храната, която започва да се разлага и образува отровни газове. Храносмилателната система трябва да се държи в изправност. Ако човек постоянно се безпокои и мисли, че целият свят и цялата природа са против него, в скоро време той може да разстрои храносмилателната си система. Щом разстрои стомаха си, той нарушава правилния ход на мислите и на чувствата си и започва да страда. Ето защо, като страда, човек трябва да търси причината първо в храносмилателната система, после — в дихателната и най-после — в мозъчната. Мозъкът не може да функционира правилно, ако стомашната и дихателна система не са в изправност. Не може да очаквате добро жито и добри плодове, ако почвата не е добре разорана и наторена. Не можеш да очакваш добри

отношения от хората, ако ти нямаш добри отношения към тях. Защо големият брат не отвори сърцето си за по-малкия и не се зарадва, че се е върнал в бащиния си дом?

Сегашните хора се намират пред една мъчна задача, а именно: да се справят с жестокостта на сърцето си, да го смекчат и облагородят. Не е мъчно да вярваш в Бога, да бъдеш благодороден, когато всичките ти работи вървят добре. Изкуство е да пазиш вярата си, да не се ожесточиш, когато те сполетяват нещастия и страдания. Трябва ли вярващият да се обезвери, че единствената му дъщеря е загинала с някой параход или умряла от някаква болест? Трябва ли вярващият да изгуби вярата и смисъла в живота си от това, че изгубил богатството си? Тъй щото, не е достатъчно да вярваш в Бога или в Неговата Любов, но да изпълняваш волята Му. Да вярваш в любовта, в мъдростта и в истината е едно нещо, а да изпълняваш законите им е съвсем друго.

Следователно, нито само вярата спасява, нито знанието. Не е достатъчно човек само да вярва, но той трябва да изправи отношенията си към разумната природа, като към своя майка, и към Бога, като към свой Баща, и да каже: Татко, прости ме, сгреших. Готов съм да Ти служа като последен слуга. Не е разрешение на въпроса, да очаква човек да умре. Смъртта не разрешава въпросите, нито неразбраните страдания раждат нещо велико. Страданията имат смисъл, ако от тях се роди нещо велико. Ако майката страда и роди дете, страданията ѝ се осмислят. Ако нивата роди изобилно жито, страданията на земеделеца се оправдават. Заслужава си да копае, да оре и да жъне, за да придобие изобилно плод. Ако страданията на човека не дават плодове, те са безсмислени. Пазете се от такива страдания. Натъквате ли се на ненужни страдания, вие ще се намерите в положението на онзи американец, който опитал силата на Ниагарския водопад, като минал по него с бъчва. Той влязъл в добре осмолена бъчва и се спуснал с нея от височината на водопада, но след половин час търкаляне по буйните води на водопада, бъчвата излязла на брега. Като го извадили от бъчвата, той бил в пълно безсъзнание; щом се свестил, казал: целия свят да ми дават, втори път не искам да правя този опит. За нищо в света не бих се опитал да се състезавам с водите на водопада. Не трябва да се опитват горчивините на един неразумен, безсмислен живот. Като живее, човек трябва да води разумен, плодоносен живот, както за себе си, така и за окръжаващите.

Един вярващ запитал проповедника: Как мислиш, ще се спася ли? —

Ще се спасиш. — Кога и как ще позная? — Като отидеш на онзи свят. — Ако отида и ме върнат обратно на земята? — Нищо, ще знаеш поне истината. — Искam положително да зная, без да правя опити. — Прав е този човек. Ако рече да прави опити, той ще изпадне в положението на блудния син, който напуснал бащиния си дом и тръгнал по света да странства. Обаче, и при това положение има изход. Щом се натъкне на мъчнотии и стане свинар, не трябва да седи много при свинете, но да вземе торбата си и да тръгне за отечеството си. Какво ще кажат свинете, какво ще каже господарят му или обществото, това не трябва да го интересува. Това значи вярващ човек. По-добре е човек да се върне при баща си, отколкото да напусне бащиния си дом; по-добре е да спечели богатството си, отколкото да го изгуби; по-добре е да придобива знание, отколкото да изгуби знанието си; по-добре е да придобива добродетели, да придобива здраве, сила, отколкото да губи. Положителното е за предпочитане пред отрицателното.

В заключение, съветвам ви да избягвате слабостите на малкия и на големия син, но да се стремите към благородното в характера на бащата. Той дава пример, как трябва да живеят хората помежду си; той показва, какви трябва да бъдат братските отношения.

Сега и на вас желая да живеете като вашия Небесен Баща, Който е създал живота и учи хората, как да прилагат Неговата Любов. Христос казва: „Така да просветнат делата ви, че всички да познаят вашия Отец”. Радвайте се и вие заедно с баща си, когато малкият ви брат се връща от чужбина. Вземете участие в угощението, което баща ви устройва за всички свои загубени синове, които отново се връщат в отечеството си.

“Мъртъв бе, и оживя; изгубен бе, и намери се. Да се възрадваме и да се възвеселим!”

38. Беседа от Учителя, държана на
18-ти май, 1930 г. София, Изгрев.

ПО-ГОРНИ ОТ ТЯХ

„Вие не сте ли много по-горни от тях?“

Матей 6:26

Всеки човек се стреми да бъде по-горен. От кого може да бъде по-горен? От по-долния от себе си. Как познава човек, дали е по-горен или по-долен? Като приложи някаква мярка. Има относителни мерки за измерване на нещата, обаче, една е истинската, абсолютна, вечна мярка, с която всички трябва да си служат. С тази мярка, именно, си служили във всички времена и епохи, но днес ключът ѝ е изгубен, поради което хората изпадат в неточности и погрешки. Тази е причината, дето хората и в миналото, и днес не знаят още, как да мислят и чувстват, как да се ползват от благата, които им са дадени. Ще кажете, че хората на миналото са били варвари. Ако това е вярно, какво ще кажете за хората на 20 век? Те поне живеят в една висока култура. Ако сравните съвременните хора с тия на миналото, ще видите, че и едните, и другите са мислели, но още не са дошли до правата мисъл, която повдига цялото човечество – мъже, жени и деца. Не е права мисъл онази, която служи само на едни хора, били те богати, или сиромаси. Докато мисли само за богатството си, богатият няма права мисъл. Докато мисли само за сиромашията си, и сиромасът няма права мисъл. Трябва ли богатият да мисли, че като него няма друг богат. Трябва ли сиромасът да мисли, че няма друг сиромас като него. Така не може да се мисли.

Запитали един ден Сократ: Защо богатите дават милостиня на сиромасите, а на философите не дават? Сократ отговорил: Богатите дават милостиня на сиромасите, защото имат възможност някога да станат сиромаси, обаче, изключена е възможността да станат философи.

Животът, към който се стреми човек, има три вида прояви: живот, който се проявява в областта на стомаха, живот – в областта на дробовете и живот – в областта на мозъка. Обикновените хора живеят в областта на стомаха, от дето произтичат големите противоречия и нещастия. Талантливите хора живеят в областта на дробовете и дихателната система. Те са допринесли много за света. Гениалните хора пък живеят в областта на мозъка. Обаче, нито стомахът, нито дробовете, нито мозъкът съществуват самостоятелно. Ето защо, ние наричаме истински човек онзи, който включва в себе си и обикновения, и талантливия, и гениалния. Той

има права мисъл, защото е в отношение с целокупния живот.

Обикновеният човек и талантливият образуват една двойка. Гениалният и светията образуват друга двойка. Значи, обикновеният и талантливият са господари на стомаха и дробовете, а гениалният и светията – на мозъка. Светията живее в горната част на мозъка, дето са моралните и възвишени чувства, а гениалният – в предната част на мозъка, в челото. Като погледнете черепа, челото и лицето на човека, ще познаете, доколко е орал, съл и жънал като обикновен, талантлив или гениален човек.

Като говорим за четирите категории хора, ние желаем, всички да бъдете гениални, да разберете смисъла на живота, да схващате нуждите на обикновените и талантливите и да ги задоволявате. Мнозина съдят за гениалността по тежестта на мозъка, но всякога не са прави. Гениалността не се определя нито само по тежестта на мозъка, нито по неговия обем. Мозъкът на гениалния човек е създаден от особена материя, която не съществува на земята. Това е факт, който ще се провери в бъдеще, днес не може да се докаже. Кой може да докаже истината? Сама по себе си, истината е доказана. Обаче, ако искате да я доказвате, вие ще употребите много време. Например, ако искате да докажете на слепия, че съществува светлина, вие трябва да чакате дълго време. Един ден, когато прогледа, той ще повярва, че съществува светлина и ще разбере, какво представя тя. Не е лесно да отворите очите на слепия и да го убедите в съществуването на неща, които той не вижда и не може да провери с останалите си сетива. Светът се нуждае от хора, които имат отворени очи, които мислят право и чувстват добре. Ако остане отсега нататък да ги учите, как да мислят и чувстват, това е непразно губене на време. Хилядите векове, през които човек е минал, са приготвили неговия ум и неговото сърце – да мислят и чувстват правилно. Човешкият мозък представя капитала, от който Духът може да се ползува.

И тъй, човек се отличава от другите живи същества по своята права мисъл и разумност. Като изхожда от мисълта и от разумността си, той трябва да бъде готов да изпълни всичко, което е обещал. Не са велики онези хора, които обещават и не изпълняват; които се бият на бойните полета; които се унищожават едни-други. Велики хора са онези, които спасяват своите братя и подобряват условията на живота им.

Като разглеждате идеите на съвременните хора, намирате нещо хубаво в тях, но те не са дошли още до истинското понятие за Бога. Даже и религиозните нямат още ясна представа за Бога. те гледат на Него като на

човек, на Когото могат да повлияят със своите молитви и жертвоприношения. Ако, наистина, може да се повлияе на Бога с молитви и жертви, светът е пропаднал. Бог е същество, Което има пред вид интересите на всички хора, животни, растения – от най-малките до най-големите. Той не се подкупва с нищо. В Стария Завет се разказва за трите момци, които били хвърлени в огнена пещ, защото не искали да се поклонят на идолите, на които се покланяли в това време. те прекараха в огнената пещ известно време, но не изгоряха. Жертвите им ли ги спасиха? Те не принесоха никакви жертви, но пяха и славеха Бога. Вярата им в Истинския Бог ги спаси. те казаха: Този Бог, на Когото служим, ще ни спаси, никакъв огън не е в състояние да ни изгори. С това тримата младежи показаха на хората, че който служи на Бога, не умира. Който служи на Бога с любов, не го заравят в гроб. Дрехите му могат да заровят, да поливат отгоре с вино, но душата и духът му са свободни. След всичко това, ще отидете на гроба да му се поклоните. Колкото и да се кланяте на гроба, той няма да ви отговори. – Защо? – Не е там човекът. Гробът му е празен.

Това става не само с обикновените хора, но и с Христа. И до днес още търсят частици от кръста на Христа, като светиня, да им се кланят. Ако търсите кръста на Христа, не можете да го намерите. Той или се е разпръснал на малки частици из пространството, или е станал толкова голям, че и най-големият параход в света не може да го побере. Някои търговци в Палестина са продавали разни дървета, като частици от Христовия кръст. Време е вече човечеството да се освободи от лъжите на миналото и на настоящето, които минават за свещени мисли и убеждения. Ние сме против свещените лъжи, които са причина за големи нещастия и страдания в света.

В миналото, един руски император издал заповед, да се обърнат писмено до 40 манастири в Йерусалим, да запитат, в кой от тях се намира главата на Йоан Кръстител, да му я донесат да я види и да ѝ се поклони. В скоро време от всички посочени манастири пристигнали 40 депутации. Всяка депутация носела по една глава и считала за голяма чест, че в техния манастир, именно, се намирала главата на Йоана Кръстителя. Когато влязъл в стаята при депутациите, императорът останал учуден, като видял 40 глави на Йоана Кръстителя и запитал: С коя от тези глави светията е започнал живота си?

Сега, ако се обърнете към окултистите по въпроса за 40-те глави на Йоана Кръстителя, някои от тях ще се опитат да ви докажат, че, наистина,

предтечата е имал 40 глави. Обикновеният човек не може да твърди това, но окултистът ще се опита да го докаже. Императорът отнесъл въпроса до светия Синод, с молба да се произнесат, колко глави има Йоан Кръстител. Синодът отговорил, че светията имал само една глава. – Не, 40 глави има – възразил императорът. Всички останали учудени на възражението на императора. За да ги извади от недоумението, в което изпаднали, императорът ги завел в стаята, дето били главите на Предтечата и казал: Ето, това са главите на Йоана Кръстителя. В заключение той казал: Не трябва да се заблуждават простите хора.

Съвременните хора често предават на нещата качества, които в същност не притежават. Те искат да ги направят по-велики, по-свети. Велики неща са тези, които носят свобода за човешката душа, които внасят живот, които внасят разширяване в сърцата на страдащите. Великото в живота възкресява мъртвите, повдига падналите и угнетените, утешава страдащите.

Всички хора се стремят към нещо велико, към постигане на някакъв идеал. те са дошли отнякъде, имат свое предназначение, но ако ги запитат, от къде идат и къде отиват, ще кажат, че нищо не знаят. Някои хора приемат, че съществува друг живот, че съществува Бог, но нямат никакви опитности. Други пък имат опитности за съществуването на Бога, на духовния свят и т. н. В това отношение хората се различават помежду си, както децата в един дом. Едни познават добре майка си и баща си, а други не ги познават. те ги наричат майка и баща, но какво представя майката и какво – бащата, не знаят. За тях майката и бащата са същества, които са длъжни само да дават и да ги хранят. За онези, които разбират смисъла на нещата, майката символизира любовта, а бащата – мъдростта.

Един княжески син се влюбил в една царска дъщеря и пожелал да се ожени за нея. Тя му казала: Ще се ожения за тебе, само при условие, че ще извадиш сърцето на майка си и ще ми го донесеш. Без сърцето на майка ти не можем да бъдем щастливи. Значи, сърцето на майка му представя емблема на тяхното щастие. Княжеският син отива при майка си, изважда сърцето ѝ, и радостен, но замислен, го носи на възлюбената си. Той мислел, какво означава сърцето на майка му и защо е нужно на възлюбената му. Чудно нещо, мислел си той, направих това, на което не зная значението. Както вярвал и мислел върху постъпката си, той се спънал и силно ударил крака си. В това време чул глас от кутията: Синко, лошо ли се удари? Сърцето на майка му проговорило с трепет към сина си. Като чул нежния

глас на майчиното си сърце, той веднага се върнал при тялото на майка си и турил сърцето на мястото му, като си казал: Не искам такава царска дъщеря, която търси, като условие за щастие, сърцето на майка ми. Не само княжеският син е сгрешил, но днес много хора са готови да пожертвуват всичко свято и велико в себе си, за да придобият нещо временно и преходно.

„По-горни от тях”. От кого можете да бъдете по-горни? От по-долните от вас. Всеки човек може да бъде по-горен от някога, но той трябва да се стреми към по-горните от себе си, за да придобие нещо. Велико и красиво нещо е човешкият стремеж. Велик момент за майката е раждането на нейното дете. Велик момент за растението е разцъфтяването на пъпката и разнасянето на уханието ѝ далеч от нея. Велик момент за писателя и за поета е проникването на една светла и възвишена мисъл в ума му. Велик момент за човешката душа е възприемането на истината.

Време е вече, всички хора да обикнат истината и да се стремят към нея, защото тя ще ги освободи от ограниченията на живота. Всички общественици, всички управници се стремят към това, именно, да внесат истината сред народа си, да го освободят, но нямат методи, чрез които да постигнат желанията си. Преди всичко, хората трябва да се научат да мислят право. Дали работят партийно или единично, хората трябва да работят за доброто не само на своя народ, но и на цялото човечество. Какво ще постигне една партия, ако мисли, че нейните методи са най-правилни и въстава против всеки, който не е неин съпартизанин? Ще кажете, че противниците на една партия трябва да се избият и обесят. Може ли, сънародници да се убиват и бесят едни-други? Едно време, когато българите бяха под турско робство, турците минаваха за лоши хора, защото бесеха и убиваха българите. Какво ще кажете днес за българите, ако някой от тях се осмели да убие своя брат българин? Ще кажем, че някогашните турци са влезли в българите. Може ли българин да убива брата си? Може ли двама души от една и съща нация да се ненавиждат? От Стария Завет знаем, че Каин уби Авел. Трябва ли и днес да срещаме Каиновци в света!? Какво представя Каин? Човек, който за нищо и никакво може да вдигне тояга и да убие брата си. Животът на брата ти, или на кой да е човек, струва много повече от това, че димът на жертвата ти не отива нагоре, а се разстила по земята.

Сега, да се върнем към същественото, което може да съгради вашия живот. Не е важно, как живеете сега; не е важно, как сте живели в

миналото; важно е, какво сте придобили от миналото, какво ще постигнете в настоящето, за да съградите своето бъдеще. Представете си, че в миналото сте дишали правилно, но в настоящия момент е станало някаква промяна в дишането ви, и вие не можете да се ползвате от предишното си дишане. Ако в миналото сте имали добра памет, хранили сте се с добри мисли, това е било за миналото. Можете ли да се ползвате от миналото, ако в настоящето паметта ви се изопачи и загубите светлите си мисли, които са ви въодушевявали? Пазете се от катаклизми в живота си, при които можете да изгубите всичко, което сте придобили. За да не се натъквате на катаклизми, трябва да спрете вниманието си върху възпитанието и самовъзпитанието.

Като изучавате законите на възпитанието, ще видите, че човек не може да предаде на другите това, което той няма в себе си. Колкото и да желаете да възпитате едно дете, не можете да постигнете нищо, ако сами не сте възпитани. Ако едно тяло е нагорещено до 3000° температура, и околните предмети могат да се нагорещят до същата температура. Обаче, ако тялото е нагрето само до сто градуса, по никой начин не може да нагрее околните тела на температура по-висока от сто градуса. На по-малко от сто градуса може, но по никой начин на по-висока от сто градуса. Следователно, обикновеният човек никога не може да оправи света. – Защо? – Защото температурата му е едва сто градуса. За да се оправят нещата, светът се нуждае от гениални учители, гениални свещеници, гениални майки и бащи, които живеят за Бога, а не за себе си. На първо място те имат пред вид благополучието на другите хора, а после своето. Ако днес се яви един гениален човек в света, веднага ще го турят в затвор, ще го обвинят, че е носител на злото, че иде да руши. Ако гледате така на нещата, и аз мога да докажа, че слънцето е причина за всички злини в света. Например, слънцето е причина за някои болести. – Защо? – Защото силите в някой организъм не могат да се справят със слънчевите енергии и, вместо добро, те причиняват известни злини. Въпреки това, без слънце няма живот. Знаете ли, какво би станало, ако слънцето престане да грее? Наистина, лошите мисли развалят живота, но без мисъл е още по-зле. Значи, както слънчевата светлина причинява известни болести, така и човешката мисъл понякога причинява злини, но все пак ще кажем като българина: „Ела зло, че без тебе по-зло.” Често човек прави неща, които не са по негово желание, но той има възможност, пак чрез мисълта си, да се изправи, да кали волята си и да я възпита. За да облагороди ума си, за да прояви своята любов, човек трябва да има една

свещена идея в себе си, или да даде път на Божественото начало в душата си. За да даде ход на Божественото начало в себе си, човек трябва да гледа на всички хора като на свои приятели, както Бог гледа на тях.

„По-горни от тях.” – От какво трябва да бъде човек по-горен? – От обикновените работи. Това значи, да се стреми към великите неща в света. Великите, гениалните неща не се създават на земята. те се създават в други, по-възвишени светове, а на земята само се отразяват. Същото може да се каже и за великите и гениални хора. Те живеят в особен свят, но от време на време слизат на земята, дето се въплътяват временно. Ще кажете, че искате доказателства за това. Много доказателства има, но трябва да си купите билет за онзи свят, сами да проверите истината. Като имате билет, лесно се пътува, няколко влака има на разположение: един тръгва сутрин, друг – на обед и трети – вечер. От вас зависи, кога ще пътувате. – Как и от къде се купува билет? Как се пътува с влак за висшите светове? – Това не се разказва. Гениалните хора имат способността да правят такива неща, за каквито обикновените не са способни. Как може Христос да ходи по морето? Христос познаваше всички закони на природата и се ползваше от тях, когато искаше. Това знаят и гениалните хора. Един гениален човек може да направи тялото си много леко, до един грам, и много тежко, като земята. Гениалният може да носи земята с една ръка и да си играе с нея като с топка. Когато пожелае, той може да я хвърли в пространството и пак да я хване.

Като изучавате вселената, виждате, че едно тяло влияе на друго и може да го отклони от пътя му. – Как става това? – Научно лесно се обяснява, но вън от науката малцина могат да го обяснят. Това става и в живота на обикновените хора. Момък хваща ръката на една мома и я отклонява от пътя ѝ. Как става това: с ума или с тялото на момъка? Някои поддържат мисълта, че това явление се дължи на взаимното привличане между умовете, сърцата или телата на момъка и на момата. Ако отклоняването се дължи на телата, би трябвало, и като мъртви, те пак да си влияят. На каквото разстояние да се намират мъртвите тела, те никога не се привличат. Значи, друга причина влияе върху хората, поради което те се взаимно привличат, отблъскват или отклоняват от пътя си.

Като не разбират явленията в природата, мнозина се запитват, кой път, кое верую да хванат. Всеки човек има едно свещено верую, за което трябва да се държи. Дойде ли до своето верую, човек изпитва добро разположение към всички живи същества: цветя, птици, млекопитаещи, хора. Ако види на

пътя си едно цвете, той ще се наведе да – го помилва, ще внимава да го не стъпче. Ако види птичка или млекопитаещо, ще мине край него тихо, без шум, да не го уплаши. Дето минава, всички го познават. Всички знаят, че той е необикновен човек, обича всички живи същества и се отнася добре с тях.

Стремете се към великия морал, който има пред вид интересите и живота на всички същества. Според този морал, който може да къса цветята без причина, да отнема живота им, той може да убие и човек. Който може да убие заек, може да убие и човек. За създаване на малките същества Бог полага усилия, както и за създаване на човека. Всяка буква е на мястото си. Следователно, дойде ли до някое живо същество, колкото и да е малко, то е на местото си? Всяко цвете, всеки извор, всяка птичка, всяко животно, всеки човек е буква от свещената книга на космоса. във всяко живо същество е вложена известна идея, с която се проповядва на хората. Например, виждате един заек и казвате, че е дългоух и страхлив. Големите уши на заека показват неговата щедрост. Той проповядва на хората, че трябва да бъдат щедри. С бягането си той изразява своето кавалерство. Като го стигне хрътката, той веднага отскача от мястото си и отива на друго, с което иска да каже, че много място има в природата, а не само едно. Той е готов да отстъпи мястото си и да заеме друго. Заекът има една добра черта – никога не се обезсърчава. През големи мъчности минава заекът, но досега нито един заек не се е самоубил, нито е посегнал на свой брат. Зайците казват: От една вяра сме, няма защо да се караме; ще живеем братски помежду си и с любов. Казвате, че някой човек има заешки ум. Това не е право заключение. Всеки човек наподобява по нещо на някое животно, следователно и на заека, но не и по ум. Един англичанин, физиономист, написал една сравнителна физиогномия в която е изнесъл човешки типове, които имат нещо общо с някои животни. Той прави това уподобяване не само между отделните хора и животни, но и между различните народи, раси и животни.

Като изучавате човешките типове и ги оприличавате на животните, лесно е да видите добрите черти и на животните. Всяко животно има и добри, и лоши черти. Например, една от лошите черти на вълка е неговата голяма алчност. Като влезе в едно стадо, той не взима само една овца, но напада няколко, удушва ги и бяга. Въпреки това, вълкът е интелигентен. Тази е една от неговите добри черти.

И тъй, лошите животни не са нищо друго, освен злото, което е

изопачило човека. Добрите животни пък са израз на доброто, което човек носи в себе си. Добрите и лоши животни заедно представят складове с богатства, които човек е придобил, както в миналото, така и в настоящето. Тези богатства се пазят като светиня. Един ден всички животни, като представители на тези богатства, ще се явят пред човека, както едно време се явиха пред Адам, да им даде имена. Едно време животните не бяха толкова лоши, както са днес. Обаче, след излизането на първите човеци от рая, с тях заедно излязоха и животните и изопачиха естеството си. Тези неща не ви ползват, те са само за обяснение. Не е важно, какво е правил човек в миналото; важно е, как днес живее той. Въпреки това, някои искат да знаят, кои са били причините за грехопадението на първите човеци. Колкото въпроси да се задават, причината все ще остане неизвестна за вас.

Един ден Настрадин Ходжа видял, че къщата му протекла отгоре и трябвало да вика зидар да я покрива. Като разглеждал къщата си, той решил, че може сам да си я покрие. Той си казал: Каквото може да направи зидарят, това мога да направя и аз. Той се качил на покрива и започнал да го поправя. Като работил, той стъпил невнимателно, подхлъзнал се, паднал на земята и си счупил крака. Който го видял със счупен крак, все го питал: Настрадин Ходжа, как стана тази работа, че падна и си счупи крака? Той разправял на едного, на втори, на трети и, най-последно, като му дотегнало да разправя една и съща история, казал: Чудно нещо, не се ли намери някой от вас да е падал отвисоко и да си е счупвал крака, че да знае, как става тази работа. Подхлъзнах се, паднах и счупих крака си. – Защо не внимавахте? – Там е работата, трябваше да внимавам. – Защо не помисли по-рано, че можеш да паднеш? – Там е работата, че не мислих. – Защо не избра по-добро време? – Там е работата, че не избирах времето. – Защо не взе зидар? – Там е работата, че не взех зидар. – Втори път не се качвай на покрива! – Това е моя работа. Важно е, че сега кракът ми трябва да се намести.

Днес всички хора търсят причините за страданията и нещастията в света, търсят начин за изправянето му. Не е важно, кои са причините за нещастията и страданията на хората; важно е, как да се справи човек с тях. И добрите, и лошите хора страдат, само че първите лесно се справят и се облагородяват, а вторите – мъчно се справят и се ожесточават. За да не си създават страдания сами, хората трябва да бъдат внимателни, да се самовъзпитават, да облагородяват своята низша природа.

Един млад момък разправяше една своя опитност, за проява на едно грубо и жестоко чувство в себе си. Един ден сестра му го обидила, и той в

момента още изпитал към нея ненавист и желание да ѝ отмъсти. Една вечер, като я видял на двора, в него се явило желание да вземе едно дърво да я удари, да я махне от лицето си. Обаче, той се спрял в себе си, ужасил се от това желание, веднага влязъл в къщи и започнал да се моли, да се освободи от това лошо чувство. Като се успокоил, започнал да размишлява, от къде се явило това чувство в него. Навярно то е било в спящо състояние, и обидната дума, казана от сестра му, послужила като запалка на барута.

„По-горни от тях”. Наистина, Божественото в човека трябва да стои по-горе от човешкото, за да може той да се справя с всички низши и обикновени чувства и мисли, които минават през него. Само по този начин, човек може да възприеме любовта и да я приложи в живота си като велик закон, като основа на Битието. Само с любовта човек може да бъде щастлив и да постигне това, което е предвидено в неговата програма. Чрез любовта обикновените хора могат да станат гениални, гениалните – светии, светиите – Учители. Това са велики процеси в космоса, за постигането на които се изисква стремеж и големи и усилия. Достатъчно е човек да влезе за известно време в Божествения свят, за да разбере, какво представлява той. Влезе ли в този свят, човек не би желал вече да се върне на земята. Красив е Божественият свят. Който е надникнал само за момент в този свят, той остава винаги със стремеж да се върне там. За този свят, именно, апостол Павел казва, че око не е видяло, и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят. Физическият свят не е нищо друго, освен отражение на Божествения. Той съществува благодарение на трохите, които идат от Божествения свят. Личният, семейният, общественият, религиозният живот представят също отражение на свещените идеи на великите напреднали същества от Божествения свят. Тези същества помагат на хората от земята, дават им условия за нов живот. Например, ако убият никого, веднага от възвишения свят слизат утешители и започват да го успокояват, че ще му дадат по-добри условия, да се върне на земята и да продължи работата си. Изобщо, ако заминее възрастен човек за другия свят, той слиза на земята след 45–50 години. - Децата слизат по-скоро, в продължение на една до три години.

Като казвам, че възвишените същества от Божествения свят могат да създават ново тяло на всеки убит човек, това не значи, че убийството се допуска. Който убива, той носи тежките последствия за своето престъпление, независимо това, че животът на убития може отново да се възстанови. Това е излишна, ненужна работа, в която се изразходва

грамадно количество енергия. Веднъж създаден, човек трябва да остане на земята, колкото години му са определени за свършване на възложената му работа. Преждевременното отнемане живота на човека подразбира спиране на неговата еволюция. След време животът му пак ще се възстанови, но той трябва да прави големи усилия, за да набави изгубеното време.

Като не разбират законите на живота, хората се убиват едни други, както градинарите кастрят дърветата си, учителите – своите ученици, обществото – своите членове и т.н. Хората мислят, че по този начин се възпитават. Градинарят кастри дърветата с цел да ги облагороди, да дават по-добри плодове. Учителите възпитават учениците си в религиозно отношение, искат да ги направят религиозни. Ако те отсега нататък искат да внесат в младото поколение религиозно чувство, много са закъснели. Човек се ражда с религиозно чувство. То е най-възвишеното и благородно чувство, което човек носи в себе си. Ако искате да го присадите отвън, вие ще осакатите това, което природата е вложила в него. Как ще накарате човека да вярва в Бога, ако религиозното чувство отсъства в него? В кой Бог ще го заставите да вярва? Който носи любовта в себе си, той е силен; той не може да не вярва. Той обича всички хора и е готов на всякакви жертви в името на любовта. Затова Христос препоръчва да обичаме не само своите приятели, но и враговете си.

Често хората се въздържат да проявят доброто, за да не се увеличи злото. Това не е право. Прилагайте доброто и не се страхувайте. Доброто е по-силно и мощно от злото, поради което е в състояние да погълне злото и да го преработи. Доброто ще преработи най-кривите и изопачени човешки идеи. Доброто и любовта са проповедници на човечеството. Чрез тях хората организират мислите и чувствата си, и се готвят за нов живот. Много проповедници идат в света, да говорят на хората, да им покажат новия и прав път. Това са проповедници, които говорят в името на любовта, на правдата, на доброто, на мъдростта, на истината и на свободата.

Като се проповядва на съвременните хора, мнозина се отказват да слушат, под предлог, че е проповядвано вече на техните деди и прадеди. Това нищо не значи. Да се разсъждава по този начин, то е все едно, да казвате, че слънцето вчера ви е гряло, днес не трябва да грее. След хиляди години слънцето ще грее другояче. Както днес се моли човек, утре няма да се моли по същия начин. Старият човек и детето не се молят по един и същ начин.

„По-горни от тях”. Сега ние сме дошли в света да познаем Бога, да познаем любовта. Всички хора трябва да се проникнат от тази мисъл. И тогава, в каквото положение да се намира, на каквата работа да бъде, човек трябва да приложи истината. Всеки човек е допринесъл нещо в света, но той не е последният фактор. И майките, и бащите, и учителите, и свещениците са работели за човечеството, но и те не са единствените и последни фактори в това отношение. Задачата на всеки човек е да реализира онази идея, която е вложена в душата му. Той трябва да съзнае, че е човек, който при всички условия да остане верен на своя идеал. В това отношение, той трябва да има характера на заека, който и при най-големите мъчности не се обезсърчава и никога не мисли да прави зло. Истинският човек гледа и на доброто, и на злото еднакво. Той счита, че всяко нещо в света е на мястото си.

Днес трябва да се проповядва на хората разумна свобода, да не се налагат един на друг, но да оставят всеки да живее, както Бог отвътре го ръководи. Мислите ли, че, ако заставите хората да живеят, както вие искате, ще постигнете нещо? Мислите ли, че можете да накарате учителя да работи по друг начин от този, по който работи? Преди всичко, той не е роден за учител, отпосле е станал такъв. Същото можете да кажете и за много съдии, генерали, свещеници, майки, бащи и др. Всяко нещо, за което човек е роден, е Божествено. Това, за което не е роден, е човешко. Истински генерал е този, който заповядва първо на себе си, а после на другите. Учен човек е този, който разбира своя ум. Силен човек е този, който разбира своето сърце. Благодарен човек е този, който разбира живота си.

„По-горни от тях.” – От кого е по-горен човек? – От растенията, от животните. Той е по-горен от тях, защото може да направи това, което животните не могат да направят. И животните се отличават едни от други по това, че някое животно може да направи нещо, което друго животно не може да направи. Например, вълкът може да изяде овца, но овцата не може да изяде вълк. Това е отрицателно надмощие на едно животно над друго. Обаче, ние говорим за положителното предимство на човека над животните и растенията. Човек може да изправи себе си, обществото, както и цялото човечество. Един ден това ще стане. Дали ще стане след една, две или повече години, не е важно. Тази идея ще се реализира най-много след хиляда поколения – повече от хиляда поколения няма да минат. Светът може да се оправи и след десет години. Значи, след десет години в Европа

ще има мир. Всички народи ще поумнеят.— Вярно ли е това?—Запишете си сега, което ви казвам и, ако след десет години не се сбъдне, пак ще си говорим. Съвременните хора се намират в навечерието на велики събития. Съзнанието на хората ще се разцъфти, и свободата ще дойде отвътре, а не отвън. Слабо е израстващото растение, но то е в състояние да разцепи корените. И човешкият ум е в сила да премахне противоречията в пътя си. Има един свещен път, в който съзнанието на всеки човек ще се пробуди.

„По-горни от тях”. По-горен човек е онзи, който проявява доброто, който вижда доброто у вас. Който вижда злото, не е по-горен. Докато виждам, че от ближния ми може да излезе велик човек, по-горен съм. Щом не виждам това, не съм по-горен. Намирайте в хората всички възможности за повдигането им, защото в повдигането на единия се крие повдигането на всички; и в повдигането на всички се крие повдигането на единия. Видите ли, че някой пада, не го съдете; той е в затвор. Щом пада, с него заедно падат всички хора. Щом излезе от затвора и се повдигне, с него заедно се повдигат и окръжаващите. Повдигането на човечеството ще стане, когато дойдат истинските философи, поети, учени и религиозни, които ще обединят хората по дух, а не по форма. Днес религиозните хора, свещениците, носят повече черни дрехи, но в бъдеще трябва да се обличат в бели или червени дрехи. Ще кажете, че червеният цвят е на крайните течения, на комунистите. Когато войниците отиват на бойното поле и вдигат червени знамена, комунисти ли са?

Червеният цвят показва, че хората искат живот и свобода. Белият цвят пък е на мира и на разумността. Когато развяват бяло знаме, или когато се обличат с бели дрехи, хората искат да кажат, че могат, да разрешат противоречията помежду си по-мирен начин. Да съдействаш на човека в добро, да му слугуваш, да го повдигаш, в това се изразява благородството. Това е проповядвал Христос. Той казва: „Син Человечески не дойде да му слугуват, но да послужи.” Който мисли, че е гениален, трябва да служи на човечеството. Ние сме вече пред вратата на новата епоха, когато всички хора – мъже и жени, трябва да се заемат да слугуват, а не да питат, къде е Господ. Господ е навсякъде и ви говори чрез всички хора, чрез съзнанието ви, чрез съвестта, чрез болести и страдания. Той казва: „Не правете зло, защото в злото се крие вашето нещастие. Правете добро, бъдете мъдри. Живейте в доброто, в истината и в справедливостта”. От хиляди години насам, все това говори Бог. Това е Божественият език. Тъй щото, когато някой ви каже, че трябва да обичате истината, той ви говори на Божествен

език. Ако обичате истината, пред вас ще се отвори прозорец, през който ще видите красотата на този свят. Там живеят същества на мъдростта и на любовта, които са по-велики и по-мъдри от нашите учени, от нашите учители, от нашите светии. Когато ви срещне някое същество на истината, ще ви каже: Обичайте брата си! – и ще си замине.

„По-горни от тях”. Всеки човек, който прилага ума, сърцето и волята си за разпространяване на великите Божии мисли и чувства, стои по-високо от всички велики хора на земята. Всеки може да бъде носител на великите идеи, които имат за цел повдигането на цялото човечество.

„По-горни от тях”.

39. Беседа от Учителя, държана на
25 май, 1930 г. София. – Изгрев.

С ОГЪН И СОЛ

*„Защото всеки с огън ще
се осоли, и всяка жертва със сол
ще се осоли”*

Марка 9: 40

Всички хора се запитват, какво нещо е животът и, в края на краищата, сами си отговарят: животът е загадка. Вярно е, животът е загадка, но за кои? – За онези, които не го разбират. Който разбира живота, ползва се от неговите блага. Който не го разбира, страданията го следват. Ще кажете, че учените са определили, какво нещо е животът. Да се определи нещо, това не подразбира още, че го познават. Да определите, че даден човек е добър, учен, философ, това не подразбира, че го познавате. Съзнателните хора разбират правилно живота, поради което имат отношение към него.

И тъй, животът може да се разглежда от три становища: индивидуално, социално и общочовешко. Индивидуалното гледище има отношение към материалния живот на човека, т.е. към земеделието; социалното гледище има отношение към духовния живот на човека, т.е. към музиката и пеенето; общочовешкото гледище има отношение към умствения, идейния или Божествения живот, т.е. към поезията. Значи, земеделието, музиката и поезията представят живота. Който може да оре, да пее и да поетизира, той разбира живота и се справя с него. Ако не може да оре, да пее и да поетизира, той не разбира живота и гледа на него като на загадка.

Казано е в Писанието: „Духът на истината ще ви научи, какво да правите”. Като се спират на този стих, много религиозни и духовни очакват всичко от Господа. Те казват: Бог ще дойде и ще ни научи на всичко. Да се проповядва така на хората, това значи, да се забавляват, както залъгват младата мома, че ще дойде някой княжески син да се ожени за нея. Тя стане сутрин, облече се добре и започва да поглежда от единия, от другия прозорец, да види, иде ли. Тропне ли се вратата, тя веднага се вслушва и си казва: Дано е той! Дни, месеци и години минават, тя все го чака, но той не иде. – Защо? – Защото не е работила, не се е приготвила за княжеския син. Духът на истината ще дойде, но само за онези, които са работили и приготвили условия за Неговото дохождане.

Каква е разликата между княжеския син и онзи, който излиза от народа? Ако княжеският син е разгадал живота, разликата между него и обикновения човек е голяма. Ако не е разгадал живота, и двамата имат

еднаква цена. Има случаи, когато един прост момък разбира живота по-добре от някои учени, философи, патриарси и поети. Тяхната философия и значение почиват на пясъчна основа. Истинска философия е онази, която разгатва правилно живота. Искан ли да разгадае живота правилно, човек трябва да бъде орач, да тегли разумно ралото; той трябва да бъде певец, да съчинява химни на красивия живот; той трябва да бъде поет, да възпява любовта.

И тъй, колкото и да се стремят към разрешаване задачите на живота, хората мъчно успяват. – Защо? – Защото не го разбират. Всеки има специфична теория за живота, която почива на пясъчна основа. По отношение на своите теории, хората приличат на пълни стомни, които всеки може да бутне и да ги изпразни. След това всеки се оплаква: Изпразни се стомната ми. – Какво представлява празната стомна? – Умрял човек. – Какво представлява смъртта? – Пропадане на изпит. Когато някой ученик или студент се яви на изпит и не отговори, както трябва, той пропада. Започва да плаче, но другарите му го успокояват, че за идния път ще се приготви по-добре. Така утешават близките на покойника, че пак ще се върне на земята. – Как може човек да отиде на онзи свят, когато не е издържал изпита си? Може ли ученик, който не е държал матура да следва по-нататък?

Съвременните хора се намират в положението на абитуриенти и студенти, пропаднали на изпит, но с тази разлика, че едни знаят, къде отиват, познават майка си и баща си, а други не знаят, отде са дошли и къде отиват, не познават истинската си майка и баща. Като питат никого, отде иде и накъде отива, той казва: Нищо не зная, освен това, че съм пътник в обширния свят. – Защо си дошъл на земята? – Да страдам. Дядо ми и баба ми, майка ми и баща ми страдаха, без да постигнат нещо; и аз вървя по техния път, страдам, без да придобивам нещо. Чудна работа! Ако дядо ти, наистина, не е придобил нещо, трябва ли и ти да вървиш по неговия път? Кой от двамата е по-учен? Ти имаш повече знания, по-голяма светлина, трябва да работиш върху себе си, да оставиш нещо на бъдещото поколение, върху което да гради своя живот.

Какво ще стане с човечеството, ако всяко ново поколение разсъждава като вас и нищо не работи? Ако всеки отделно не се заеме сам да уреди работите си, кой друг би ги наредил? Ето, Александър Велики дойде в света с големи идеи, да завладее народите, да ги покори, но не успя. Той стигна до Индия, но, в края на краищата, всичко изгуби. Хората очакваха

от него много нещо, но очакванията им не се сбъднаха. Много философи дойдоха в света, донесоха свои философии, които проповядваха на хората, но нищо не постигнаха. Много учители дойдоха в света, донесоха различни религиозни системи, но и те не успяха. Светът не се поправя по външен, път, т. е. по механически начин. В края на краищата, животът си остава велика загадка, която всеки индивидуално ще разреши от три гледища: материалистично, духовно и умствено. Ще каже някой, че е материалист, че признава само материята. Друг казва, че е идеалист, разглежда живота от идейна страна и признава съществуването само на духа. Нито първият е материалист, нито вторият – идеалист. Сама за себе си материята не съществува. Затова казваме, че нито материя без дух съществува, нито дух без материя. Тъй щото, материализмът, сам за себе си, не съществува. Като говорим за материята, подразбираме духа; като говорим за духа, подразбираме материята. Как ще говорите за светлината, ако тя няма противоположно на себе си? Как ще говорите за живота, ако не подразбирате смъртта? Като говорим за живота, имаме предвид два важни момента: раждане и смърт. Животът се проявява и в двата момента, затова единия наричаме живот в раждането, а другият – живот в смъртта. Това са два диаметрално противоположни живота. Някой казва, че като умре, всичко се свършва с него. Свършва се само животът на земята, но, извън земята, умрелият влиза в друг живот.

Всички хора говорят за смъртта, но малцина са минали през този процес съзнателно. Едва сега човечеството се готви за съзнателна смърт, т. е. за съзнателно заминаване от този в онзи свят. Смъртта е изпит, през който всеки човек трябва да мине, да разбере, какво нещо е животът в онзи свят. И Христос трябваше да мине през този изпит, но три пъти се моли да го отложат. Обаче, молитвата не се прие и Му отговориха, че непременно трябва да се яви на изпит. Колкото е научил до това време, с него ще се яви. Срокът за изпита е последен, и никакво отлагане не се позволява. Който не разбира вътрешния смисъл на живота, ще се намери в голямо затруднение. Обаче, Христос разбираше живота и каза: „Господи, на тебе предавам Духа си. Да бъде Твоята воля”. Като изрече тези думи, Той се яви на изпит издържа го отлично, и на третия ден възкръсна. Христос разбра живота като велика загадка.

„С огън и сол”. Под думата „огън” разбираме чувствения свят, т.е. светът на чувствата, на сърцето. Казано е, че всеки ще се осоли с огън. Значи, ако човешкото сърце, т.е. ако човешките чувства не се осолят с

огън, с любов, те не могат да се развиват. Под думата „сол” разбираме материалния, организиран свят на земята. Ако телата не се осоляват, те не могат да се запазват, не могат да устояват на външните условия. Когато материята се осолява, създава се тялото на човека, което издържа на благоприятните и неблагоприятни условия в живота. За да живее на земята, човек се нуждае от тяло. Без тяло той не би могъл да се счита гражданин на физическия свят. Без органите, които са дадени на човека, никакъв контакт не би съществувал между него и външния, материалния свят. Значи, солта създава материалното тяло на човека, а огънят – духовното му тяло. Затова, именно, Павел казва, че човек има тяло естествено, има и тяло духовно. Естественото тяло се превръща в духовно. Физическото или естественото тяло е необходимо като лаборатория, в която физическите енергии се превръщат в духовни.

Сегашните хора са дошли на земята, великият университет, да се подготвят за влизането си в широк, обширен свят. Който не разбира задачите, които му са дадени, счита, че трябва да живее, да се ползува от благата на природата, без да мисли за никакви задължения и отговорности. Блага се дават само на онзи, който разбира дълбокия смисъл на живота. Който не разбира живота, той се ползува от трохите на благата, но не и от самите блага.

Една млада, разумна мома срещнала един добър, учен, благороден момък и се влюбила в него. И той я харесал и намирал, че само с нея ще бъде щастлив. Един ден той ѝ предложил да се оженят. Тя му отговорила: Готова съм да се ожения за тебе, защото по-добър човек не бих намерила, но чувствам, че никой не може да ми даде това, което душата ми желае. Реших да тръгна по света, да търся идеала на своята душа. Ако се ожения за тебе, нито аз ще те задоволя, нито ти мене. По-добре е да си останем добри приятели, и всеки да върви по своя път.

Какво заключение можем да извадим от този пример? – Човешката душа желае нещо, което никой не може да ѝ го даде. Например, положението на момата и на момъка при родителите е най-добро. Каквото пожелаят, родителите им го доставят. Въпреки това, все има нещо, което им липсва. Като видят, че и родителите не могат да ги задоволят, те напускат бащиния си дом и тръгват по света, да търсят своето щастие. Това е безидейност. Ако майката и бащата не могат да дадат на децата си това, което им липсва, никой не може да им го даде. Друг е въпросът, ако те напускат дома си, за да намерят Бога. Човешката душа търси любовта, т.е.

Бога. Домът представя условията за развиване на индивидуалната душа, а народът – условия за развиване на дома. Народът е по-голяма единица от дома и от човека. Хиляди хора и хиляди души образуват един народ. Такова нещо представлява и човешкият организъм. Милиарди клетки, събрани в един голям народ – човешкото тяло, работят в единство и съгласие за благо на човека. От тяхната дейност зависи живота и благосъстоянието на човека; Един ден, когато клетките в организма разрешат въпроса за живота, те ще разрешат и въпроса за смъртта. Когато човек умира, клетките постепенно се разединяват, разпръсват се в пространството, дете продължават да живеят. Кое всъщност в човека умира? Ние казваме, че човек умира, когато връзката или отношенията между клетките се нарушава. Клетките се индивидуализират, и една по една напускат организма – своя господар. Те се отказват да го слушат, не го признават вече за господар. Кога се развалят отношенията между господаря и слугите? – Когато господарят им ги претоварва и не плаща добре. Не постъпва ли човек също така със своето тяло? Той обича да яде повече, отколкото стомахът му може да носи; при това, не му дава всякога чиста, доброкачествена храна. Ден след ден стомахът протестира, докато един ден се откаже да работи. Клетките се разделят, не искат да вършат работата си, и човек казва, че стомахът му се е разстроил. Щом се разстрои стомахът – главната машина в човешкото тяло – човек капитулира вече. Стомахът е капиталът на човека. Докато стомахът работи добре, човек има капитал, с който може да започва различни предприятия.

Ако разглеждаме стомаха и стомашната система в широк смисъл, те представляват сложна машина, която е свързана с целокупния живот. В бъдеще, жената като бременна още, трябва да научи детето, как да яде. Храната, която употребява бременната жена, и начинът, по който я възприема оказват голямо влияние върху детето, което ще се роди. В това, отношение са правени много опити и са дошли до заключение, че храната е един от главните фактори за физическото и духовно благосъстояние, на детето. Значи, храната създава човека, тя го повдига, но и понижава. Пчелите разрешиха въпроса за храненето преди човека. Например, когато отглеждат царица, те я хранят със съответна храна. Работничките пчели също се хранят със съответна храна. Значи, има разлика в храните: царицата хранят с първокачествена храна; на работничките дават средно качество храна, а на търтеите – най-проста. Търтеите са певците, музикантите в кошерите. Когато годината не е медоносна, на есен,

работничките изхвърлят търтеите навън – нямат достатъчно храна за тях. Обаче, ако годината е медоносна, те ги оставят в кошерите да си живеят. Пчеларите избиват търтеите, но пчелите постъпват по-благородно от тях – изхвърлят ги вън от кошера. Ако могат да живеят, да намират храна, ще се спасят; ако няма храна, ще измрат от студ и от глад. Понякога и в човешкия живот се наплодяват много бръмбари, търтеи, които са осъдени в повечето случаи на смърт. Ако годините са плодородни, те остават да живеят; обаче, ако годините са гладни, търтеите, сами по себе си, умират – никой не се грижи за тях.

„Със сол ще се осолите“. – Какво представлява солта в живота? – Любовта. Значи, с любов ще разрешите въпросите на живота. Любовта разрешава всички житейски въпроси. Наистина, какъв човек е този, който не може да приложи любовта при разрешаване загадките на живота? – Коя любов разрешава задачите на живота? – Една любов съществува в света. Хората говорят за някаква сляпа любов, но това е криво разбиране. Любовта е разумна сила, която отваря очите на хората, а не ги затваря. Който люби, той вижда нещата ясно. Само чрез любовта познавате хората. Любовта действа по един и същ начин върху всички живи същества; тя укротява и най-свирепите животни. Смисълът на живота индивидуално и обществено се разрешава само тогава, когато любовта се постави за основа на целокупния живот. Съвременният ред трябва да почива върху известни факти, фактите – върху известни закони, законите – върху известни принципи, а принципите – върху любовта. Ако човек не може да работи с фактите, със законите, с принципите, като с елементи, нищо не може да постигне. Ако химикът не познава свойствата на елементите и законите, които ги управляват, той не е истински химик. Ако не може да нагажда условията според правилата, по които стават химическите реакции, той не може да прави никакви опити. Който не познава елементите и условията за тяхното взаимодействие, не е химик.

Казват, че човек трябва да работи, сам да си нарежда работите, но, като се натъкват на мъчнотии, очакват на Бога, Той да нареди всичко. Това е криво разбиране на нещата. Бог е създал света, наредил е всичко, няма какво да урежда. Човешкият свят не е уреден, човешките отношения не са правилни. Следователно, задача на човека е да изправи отношенията си към земята, към слънцето, към целия космос. Докато е на земята, човек ще изучава земните закони и ще се съобразява с тях. Като отиде на слънцето, той ще изучава законите, които действат там. Законите на слънцето са

закони на мъдростта. Според някои, животът на земята е материалистичен, а на слънцето – идеалистичен. Оттам хората се делят на материалисти и идеалисти. Материалистът признава съществуването на материята, а идеалистът – на духа. Материалист е онзи, който разглежда нещата от своята личност, т. е. от условията на материалния свят. Идеалистът разглежда нещата от условията и нуждите на цялото човечество. Обаче, човечеството е съставено от милиарди материалистични единици, които преценяват нещата от материалистическо гледище. Как е възможно тогава, цялото да бъде идеалистическо? Щом това е невъзможно, ще излезе, че е невъзможно да се приложат законите на идеализма. Едно се иска от човека: да приложи законите на любовта.

Съществуват два вида материалисти: едните са отвън материалисти, отвътре – идеалисти; другите са отвън идеалисти, отвътре – материалисти. И най-крайните идеалисти са отвътре идеалисти, отвън – материалисти; най-крайните материалисти са отвън идеалисти, отвътре – материалисти. Има хора, които отвън са материалисти, но като се обърнете към тях за помощ, веднага се притичат. Други хора, които отвътре са материалисти, ако се помолите да ви помогнат в нещо, веднага ще ви накарат да работите. Едни са осолени със сол, а другите – с огън. Които са осолени с огън, това са плодовете на дървета, които зреят на слънцето. Има и материалисти, и идеалисти, които са осолени със сол. Има и материалисти, и идеалисти, които са осолени с огън. Първите живеят само за себе си. Вторите са живите плодове, които живеят за цялото човечество. Те се жертват за повдигане на ближните си. Повдигането на човечеството включва повдигането на всички хора. – Кога се повдига човек? – Когато живее и с ума, и със сърцето си в по-висок свят от материалния; той се стреми към безсмъртието.

Под думата „безсмъртие” разбираме условията, при които човешкият ум, човешкото сърце, човешката душа и човешкият дух се развиват правилно. Под думата „любов” разбираме онези условия, при които Божественото в човека се проявява. Безсмъртието и любовта са духовни закони, а не физически. С физическите закони се занимава държавата. Тя създава тъй наречените материални или човешки закони. Чрез своите закони държавата има за цел да тури ред, порядък и законност навсякъде. Под думата ред и законност не се разбира равенство. Понеже в света съществува закон на развитие, за равенство, в буквален смисъл на думата, не може да се говори. За човека е важно да има условия да се развива –

всеки според степента на своето съзнание. Всички хора не са на еднаква степен на развитие, както не са еднакво възрастни, и не са от един пол. Следователно, всеки човек се нуждае от специфични условия. Като има пред вид това, природата е разпределила справедливо благата и задълженията между хората. Въпреки това, хората са объркали реда и порядъка, който разумната природа е поставила, и, въз основа на свои заключения и разбирания, считат едни хора за полезни, а други – за вредни. Като се основават на своите разбирания, те считат, че сегашните научни и религиозни системи са разрешили всички въпроси. Ако това е, наистина, така, смърт и страдания не би трябвало да съществуват. Така ли е всъщност? Кой народ, кой човек досега е разрешил загадките на живота? Днес никоя държава, никоя религия не е разрешила загадките на живота, нито се е справила със страданията и смъртта. Въпреки това, всяка държава, всяка религия мисли, че най-право разрешава въпросите. Докато мислят така, те са далеч от разрешаване на въпросите. Защо не признаят, че работят в това направление, но още не са разрешили всички въпроси. Защо хората не признават Христа, който носеше в себе си разрешението на всички въпроси.

Днес всички хора задават въпроса, защо евреите разпнаха Христа. Богословите казват, че така било писано. Обаче, разумният свят изпрати Христа на земята, не да Го разпнат, но да покаже на хората правия път, да им покаже, как трябва да живеят. Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът”. Христос донесе на хората метод за разрешаване на личния, обществен и общочовешки живот. Който не приеме пътя, истината и живота, които Христос показва на човечеството, в края на краищата, ще се превърне на риба, осолена и поставена в каци, да се пренася от едно място на друго. Ще кажете, че рибата живее и в океаните, и в моретата, дето водата е също солена. Солена е водата, но рибата не е солена и свободно се движи, дето пожелае. Така и човек е свободен, може да се движи, дето иска.

Един учител запитал учениците си: Защо водата в моретата и в океаните е солена? Един ученик отговорил: За да не се развалят рибите и да не гният. Значи, солта е необходим елемент на живота. Без сол няма живот, няма развитие. Въпреки това, има нещо, което липсва на солта. Един ден, когато тя придобие това, което ѝ липсва, ще стане еднакво необходима, както за мъртвия, така и за живия организъм.

Сега се говори за възпитанието и самовъзпитанието на човека, но и

едното, и другото ще дадат добри резултати, когато хората се върнат към първичните методи, т. е. към методите, с които разумната природа си служи. Ако майката, като бременна, не знае, как да се храни и каква храна да употребява, тя не може да роди добро и способно дете. Ако бременната жена не може да възприема само добри впечатления от външния свят и да се предпазва от лоши, не може да роди добро дете. Ако не прави избор на книгите, които чете, и ако не възприема само добри мисли и чувства, тя не може да роди добро дете. Тя трябва да бъде майстор-скулптор, да работи нещо с чука. Всяко удряне на чука да пада на място и да произвежда такъв ефект, че да остави само една линия. Всички линии, събрани заедно, трябва да образуват статуята.

Много теории съществуват в човешкия живот, но, докато не се приложат, нямат нужната цена. Светът се нуждае от нови хора, които не само да говорят за разумност, за любов и за безсмъртие, но да приложат разумността, любовта и безсмъртието. Безсмъртни хора са ония, които съзнателно напускат земята. Те живеят на земята, колкото искат и, като решат да си заминат, поканват приятелите си, сбогуват се с тях и отиват в друг свят. Те напускат земята доброволно, защото знаят, че има още много светове, по-красиви от физическия, който минаваме на земята. Не може да се нарече безсмъртен онзи, който насила се отделя от земята, или я напуска, след като изгуби смисъла на живота. Малцина знаят, какъв е онзи свят, но и да искат, не могат да го опишат. За да го разберат, трябва да имат съответни чувства, с които да влязат в контакт с него. Които не го разбират, не се интересуват от него. Тази е причината, дето мнозина минават за духовни хора, без да разбират духовния свят. За да влязат в отношение с този свят, духовните хора трябва да правят опити, да се свържат с разумни същества, които могат да им помагат. Колкото по-далеч стоят от тези същества, толкова по-големи са противоречията им. Противоречията и загадките на живота се разрешават само при Великия Извор. Идете при този Извор, там да пиете вода. Като пиете от тази вода, всички съмнения, противоречия и колебания ще изчезнат.

След всичко това хората ще се убеждават едни други, че Бог не съществува, че няма друг свят и т. н. Кой каквото да ми говори, за мене е важно, в какво аз вярвам. – Вярваш ли в Бога? – Това е моя работа. – Вярваш ли в светиите? – И това е моя работа. – Кажи ми нещо за Бога, и аз искам да повярвам в Него. – Щом искаш да се убедиш в съществуването на Бога, ще ти дам препоръчително писмо, да отидеш при Него и да Го

видиш. – Това е невъзможно. – Както всяка сутрин виждаш изгряването на слънцето, така можеш да видиш и Бога. Всяка сутрин Той излиза на разходка, обикаля земята, прави научни изследвания. Не Го ли видиш ти сам, никакви доказателства не могат да те убедят в съществуването Му. Бог не е нещо материално, което можеш да пипнеш, да видиш или да чуеш с физическите си очи и уши. Болният, бедният, невежият, отчаяният лесно ще познаят Бога. – Как? – Достатъчно е Той да влезе за момент в дома им, болният ще стане от леглото си, бедният ще забогатее, невежият ще стане учен, отчаяният ще се насърчи. Дето е Бог, там всичко се осмисля. Следователно, търсете смисъла на живота, за да намерите Онзи, Който дава живота. Единственото нещо, което свързва хората, не е нито знанието, нито веруюто им, само животът. Той е връзка между всички живи същества. Каквото и да правите, тази връзка не може да се разкъса. Докато не разбере живота и не се свърже с него съзнателно, човек не може да познае Бога.

Когато говоря за живота, имам пред вид всички негови форми, от най-малките до най-големите. Ще кажете, че това е предмет на материалистите. Не е така. Ако изучавате живота само от материалистична гледна точка, ще знаете една трета от истината. За тази цел, вие трябва да изучавате формите на живота от по-високо гледище, от духовно и от умствено. Само при това положение ще познаете живота напълно. Каквото и да правите, не може да се освободите от материализма. Материя съществува и в духовния, и в умствения свят. Каже ли някой, че всичко в света е материя, или всичко е дух, той е на крив път. Нито всичко е само материя, нито само дух. Светът е съставен от дух и от материя. Те се събират на едно място и разделят работата си на половина.

„Всяка жертва със сол ще се осоли“. Любовта е солта в живота. Следователно, всички болести, всички социални злини могат да се премахнат само чрез любовта. Само топлината на любовта е в състояние да премахне всички съмнения, подозрения, разочарования в живота. При един млад княз, сериозно болен, почти на смъртно легло, отишла една млада жизнерадостна мома и почнала да му говори. Той я погледнал и казал: Късно идеш. Разочарованията ми са толкова големи, че нищо не е в състояние да ме вдигне от леглото. Тя се приближила до него и му пошепнала една дума на ухото. Като чул тази дума, той скочил от леглото, изправил се на краката си и смело извикал: Заслужава човек да живее! Коя е тази дума, която вдигнала болния княз от леглото? Магическа сила се крие в нея!

Един млад момък отишъл в Америка на работа и отсъствал цели 16 години от отечеството си. По едно време той силно се простудил и заболял тежко. Лекарите се произнесли, че положението му е безнадеждно и телеграфирали на майката да дойде да го види за последен път. Майката пристигнала, но го заварила в безсъзнание. Тя турила ръцете си на главата му и обърнала погледа си нагоре, към Бога. След няколко минути, синът, макар и в несъзнание, извикал: Мамо! От този момент положението му се подобрило, и в скоро време той бил напълно здрав. Кой помогна на този момък? Любовта. Мощна сила се крие в любовта. Тя прави чудеса. Заради любовта хората са готови на такива услуги, каквито без любов никога не биха направили. Казват, че огънят на любовта може да направи всичко, каквото човек желае. В него телата се топят, пречистват, светят, но не изгарят. Докато топлината на любовта е духовна, тя възкресява мъртви, лекува болни, повдига паднали, утешава страдащи. Превърне ли се на физическа, тя всичко изгаря и разрушава. Стремете се към духовната топлина на любовта, като процес на вътрешно осоляване, при което нещата запазват своята преснота и младост, своята красота и устойчивост. Да се стреми човек към любовта, да придобие нейната топлина, това не значи да очаква всичко наготово. Работа се изисква от всички. Не се влиза лесно в рая.

Всички говорят за рая, за онзи свят, но не могат да си го представят. Красив е онзи свят. И там има планини и морета, долини с красиви цветя и плодове; и там има градове добре уредени, чисти, добре планирани. Жителите на онзи свят са здрави, красиви, млади, най-много до 33-годишна възраст, с по-висока култура от хората на земята. Който веднъж само е влязъл в този свят, той има представа за него и го държи в ума си като идеал. Не е далеч онзи свят, благодарение на което хората се намират под неговото влияние. Христос казва за себе си, че не е от този свят. Значи, Той е дошъл от разумния, от възвишения свят. Много от съвременните хора не са от този свят. И те идат от по-висок свят. Животът в разумния свят се различава коренно от този на земята. В онзи свят няма болести, няма войни и страдания, нима мъчнотии. Ако някое същество от разумния свят пожелае да види, как живеят хората, пращат го на земята. Като слезе от разумния свят и види живота на земята, той се уплашва, но не може веднага да се върне назад. Той разбира, че, за да се повдигнат, хората се раждат и умират, минават през страдания, воюват помежду си и т. н. Като разбере живота на земята, той се връща отново в разумния свят.

Един индуски бог пожелал да слезе на земята между хората, да изучи техния живот. Той дошъл на земята във форма на прасе и започнал да живее като свинете: радвал се на свободата и безгрижието, в което живеел. По цели дни се разхождал в гората и ял жълъди. Един ден решил да се ожени. Намерил си добра другарка, която му родила няколко прасенца. Така прекарвал той живота си, радостен и щастлив, между добра другарка и весели дечица. Един ден другарите му изпратили делегация от разумния свят, да го поканят да се върне в отечеството си, но той не пожелал. – Добре ми е тук – казал той на делегацията – не искам да напусна земята. За да го освободят от захласването, в което изпаднал, другарите му решили да го лишат от дечицата му – радостта на неговия живот. Той поплакал за дечицата си, но най-после се утешил, като си казал: Добре, че другарката ми е жива, пак ще си имаме дечица. Като видели, че и това не помага, другарите му решили да вземат и жена му. И за нея поплакал, но пак се утешил с мисълта, че друга жена ще си намери. Най-после решили да вземат и него. Като се видял отново между другарите си, в разумния свят, той се засмял на себе си и казал: Чудно нещо, бях се забравил и увлякъл в земния живот. Ако не бяха ме взели насила, нямаше да ми дойде на ума, сам да се върна на небето.

Наистина, привлекателен е земният живот. Това не значи, че човек трябва да мисли само за земята. Следователно, всяко живо същество трябва да мине през земята, като през велико училище, да придобие знания и опитности, за да се приготви за по-висок и разумен живот.

„С огън и със сол”. Първият свят, през който човек минава, е материалният, т.е. светът на солта. Вторият свят е духовният – светът на огъня, т. е. светът на любовта. Всички благородни, добри, възвишени и идейни хора трябва да се стремят към любовта. Само чрез любовта човек може да разреши загадките на живота и да се освободи от всички страдания и мъчности. Има страдания, които някога са били нужни, но днес не са нужни. Човек трябва да се освободи от ненужните страдания. Например, сиромашията е едно от ненужните страдания. Какво се ползва човек от сиромашия, която го кара да страда? Сиромашията има смисъл само тогава, когато човек я разбира и използва като условие за растене. Като не разбират условията на живота, хората искат да бъдат богати, здрави, учени. Само добродетелният човек може да бъде богат; само разумният може да бъде здрав; само любещият може да бъде учен. Следователно, светът се нуждае само от добри земеделци, от добри певци и

от добри поети, т.е. от добродетелни, любещи и разумни хора. От тях могат да излязат добри професори, учени, писатели, управници, свещеници, учители и т. н. Не е професор онзи, който няма любов, добродетели и знание. Каквото знание да има човек, ако не разбира физическия, духовния и Божествения живот, нищо не може да постигне. Каквото знание и да има човек, ако не разбира живота на децата, на възрастните и на старите, нищо не е; ако той не разбира живота на растенията, на насекомите, на рибите, на животните, нищо не може да постигне. Човек не може да разбере проявите на живота във всички негови форми, докато не знае, какво се крие в тях, какви сили носят в себе си. Това се постига само чрез любовта. Правете опити, да видите, как се проявяват растенията. Отгледайте в саксия едно цвете, да видите, как се привързва към вас. Докато го наглеждате и поливате с любов, то расте, цъфти, отговаря ви с любов. Нямате ли любов към него, колкото и да го поливате, то ще изсъхне. И насекомите се привързват към човека и проявяват любовта си. Даже змията може да обикне човека и да не го хапе. Няма форма в света, която да не се подчинява на любовта.

Следователно, ако искате да помогнете на човечеството, прилагайте навсякъде любовта като сила, като принцип. И най-жестоките престъпници, поставени на огъня на любовта, могат да се изправят. И в тях ще се събуди нещо благородно. Сега, не е въпрос за престъпниците, важно е, какво вие трябва да правите. Като говоря за любовта, аз не я разглеждам като еднократен процес, но като многократен. Когато любовта преобрази човека, той живее вече чист и свят живот. Христос помагаше на болни, лекуваше ги със силата на любовта, но после казваше: „Иди сега и повече не греши”. Значи, любовта може да ви подмлади, но ако не живеете в чистота, пак ще остареете. Любовта може да ви направи красиви, но ако нямате в себе си качествата на красивия човек, скоро ще изгубите красотата си. Красивият човек трябва да бъде добър и любещ, трябва да бъде разумен. Значи, красотата съдържа всичко добро в себе си.

„С огън и със сол”. Изучавайте огъня и солта, да знаете, какви сили крият те в себе си. Мнозина считат огъня за сила, която изгаря и руши. Изучавали ли сте животворната сила на огъня? Който има любов, нека тури разгорещен въглен на ръката си, за да изпита силата на своята любов. Ако изгори ръката си, любовта му е малка. Истински любещият държи огъня в ръката си, без да се изгори. – Защо? – Той е концентриран, мисълта му е свързана с Божественото Начало. Ако искате да знаете, носите ли истината

в себе си, направете същия опит. Турете на ръката си разгорял въглен и вижте, какво ще стане, ще се изгорите ли, или не. Само онзи човек говори истината, на когото ръцете не изгарят от разгорели въглени. Има такива хора в света. Слушайте ги, когато ви говорят, не се съмнявайте в тях.

Съвременните хора живеят в големи заблуждения. Те виждат, че ръцете им изгарят от въглена, но мислят, че имат любов и говорят истината. Човек трябва да се осоли с огън. Това значи, да бъде силен, разумен и да разполага със знания. Няма ли тези качества, той лесно изгаря. Хване ли го някаква болест, и температурата му стигне 40 – 41°, той заминава за онзи свят. Силен човек ли е той, когато не може да издържа високата температура? Според мене силен, благороден човек е този, на когото мислите, чувствата и постъпките са прави. На такъв човек може да се разчита, от него излиза доброто.

Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът”. Пътят представя правата постъпка, истината – правата мисъл, животът – правото чувство. Който носи в себе си пътя, истината и живота, може да постигне всичко, каквото душата му желае.

40. Беседа от Учителя, държана на
1 юни, 1930 г. София. – Изгрев.

КОЙТО ВЛИЗА

*„Който не влиза през вратата
в кошарата на овцете, той е крадец
и разбойник. Който влиза през
вратата, той е пастир на овцете.”*

Йоана 10:1,2

„Който не влиза”. Това е една истина, турена в отрицателна форма. Значи, който не влиза през вратата на кошарата, той е крадец и разбойник; който влиза през вратата на кошарата, той е пастир на овцете. Под думата „врата” се разбира физическия свят. Само във физическия свят има врати; в другите светове няма врати. Христос казва: „Аз съм вратата”. Това значи: Аз съм вратата за влизане във физическия, т. е. в материалния свят. – За къде води тази врата? – За идейния свят. Понеже всяка къща има врата, подразбираме, че във всяка къща, т. е. във всяко човешко тяло има и нещо идейно. Къща без врата показва, че на човека, който я строил, липсва нещо съществено, което го поставя под равнина на обикновените хора. Къща, която има врата, с добра и здрава ключалка, говори за човека, който я строил. Той е здравомислещ, със здрави и възвишени идеи. Затова, справедливо може да се каже, че характерът на човека се познава от къщата му. Каквато е къщата му, такъв е и той. По кошера познавате живота и качеството на пчелите. Те имат врата, през която влизат и излизат, имат външна стража, която пази известен ред и порядък; те спазват необходимата чистота и температура, което показва, че чистотата и редът са най-главните им качества.

„Който прелаза от другаде, той е крадец и разбойник”. Като говори за крадците, Христос казва: „Всички, които са дошли преди мене, са крадци и разбойници”. – Защо са крадци и разбойници? – Защото преди Христа е нямало врати за влизане и излизане от Царството Божие. Човек, който не влиза през врата, не може да не е крадец и разбойник. – Какво представя вратата? – Любовта. Следователно, който върши нещо без любов, без мъдрост и без истина, той е крадец и разбойник. Неговата жертва плаче пред него и се моли да пощади живота му, заради жената и децата, но той не иска да знае, сърцето му не трепва. Той вади ножа си и върви напред: и жена, и деца – всичко туря под нож. Това значи крадец и разбойник.

Христос дава характеристика на два типа: единият влиза и излиза през

вратата на кошарата, а другият прелаза от другаде. Първият е пастир на овцете си, а вторият – крадец и разбойник. Крадецът отива там, дето има овце. Той посещава пастирите. В пустините няма крадци и разбойници. Много естествено, там няма овце, няма и пастири. Всеки човек може да бъде пастир. Христос е бил пастир, имал овце, които познавал, но и те Го познавали. Значи, който не е пастир, който няма овце, той е крадец и разбойник. – Възможно ли е това? – Така е. Мислите, чувствата и постъпките на човека са неговите овце. Ако няма мисли, чувства и постъпки, естествено е да бъде човек крадец и разбойник. Ние говорим за човека, като пастир на своите мисли, чувства и постъпки, а не за външния овчар, който по цели дни ходи по пасбищата да пасе овцете си. Но, в края на краищата, овцете му нямат никакво отношение към него. Бъдете пастири на своите мисли и чувства, а не на стадо овце. Който е научил изкуството да пасе своите мисли и чувства, той е пастир на себе си, той е истински човек. Не може ли да пасе мислите и чувствата си, той не е истински човек.

И тъй, помнете новото определение за човека. Човекът е същество, което управлява своите мисли, чувства и постъпки. Управлението започва с най-близките неща до човека. Само онзи може да управлява, който е бил пастир и управител на своите мисли, чувства и постъпки. Не можеш да управляваш другите, преди да си управлявал себе си. В това се заключава истинската философия на живота. – Доказана ли е научно тази философия? – Не е важно, дали е научно доказана, важно е, че е опитана и проверена. Има неща, които са доказани научно, без да са разбрани, без да бъдат разумни. Например, научен факт е, че вълкът яде овче и козе месо. Дето види овца и коза, той я напада и изяжда. Разумно ли е това, което вълкът прави? При това, доказано ли е научно, кога и как се е научил вълкът да яде овце? Кога се е научил човек да яде месо? В Битието е казано, че първият човек се хранел само с плодове. Значи, определено било на човека да употребява най-чистата и възвишена храна. Плодовете, с които се хранели първите човеци, не са като сегашните, които се отглеждат на земята, напоена с кръвта на хората и на животните, както и с техните нечистотии. Какви ще бъдат плодовете, които са расли върху гробовете на хората? Нездравословни, нехигиенични, понеже са черпили сокове от човешките мисли и чувства. Засега чувствата и мислите на хората не са чисти. Те трябва да минат през огън, да се пречистят, всичко нечисто да изгори. Само след това може да се говори за чиста храна. Нечистата почва

не може да роди чисти плодове. Като знаете това, бъдете внимателни, да правите избор на местата, дето ще се заселвате. В природата има чисти и нечисти места. Ако човек се засели на нечисто място, може да заболее. Затова е казано и в Писанието: „Изпитвайте нещата, и доброто дръжте”. Това се отнася до онази категория хора, които са развили в себе си чувството на различаване на нещата.

Всички хора не са на еднаква степен на развитие, поради което са дошли на земята да се учат. Различаваме пет категории хора: обикновени, талантлив, гениални, свети и Учители. Всички категории хора си служат с факти, закони и теории, но те се различават едни от други. Например, фактите, законите и теориите на обикновените хора не съответстват на тези на талантливите, на гениалните, на светите и на Учителите. Всяка категория има специфични факти, закони и теории, нагледни според тяхното развитие. От гледището на обикновения човек, животът представя едно нещо; от гледището на талантливия – друго нещо; от гледището на гениалния, на светията и на Учителя – съвсем друго. Изобщо, за живота са дадени толкова определения, колкото хора съществуват, или поне колкото категории хора познаваме. Светията има един възглед за живота, Учителят – друг.

Като говорим за светите, ние имаме предвид онези хора, които носят светлина на човечеството. Учителите внасят в света възвишени и светли мисли, с които човечеството се повдига и върви напред. Ако някой ви пита, кой човек наричаме светия и кой – Учител, вие можете да дадете определение. Обикновен човек е този, който събира готовите плодове в градината. Талантлив е този, който оре и копае земята. Гениален е този, който владее законите на въздуха и на водата. Светията владее законите на светлината и на топлината. Благодарение на различните категории хора, светът се развива и върви в своя път. Като е дошъл на земята, рано или късно, човек ще мине през четирите категории. Той ще започне от категорията на обикновените хора и постепенно ще върви напред. Това разпределяне на хората в категории съществува и в самата природа. Като минава от една категория в друга, човек придобива нещо ново, с което разширява съзнанието си. Докато е обикновен, той ще купува и продава храната си. Като стане производител, той минава в категорията на талантливия. Когато стане господар на водата и на въздуха, той е вече гениален. И най-после, когато стане господар на светлината и на топлината, той започва да свети и пръска светлина за цялото човечество. А

като мине през всичките категории и стане господар на мисълта си, човек разбира вътрешния смисъл на живота и минава в категорията на Учителите.

Какво разбирате под думата „Учител”? Учител е онзи, който съдържа в себе си четирите категории човеци. – На кого може да бъде учител? – На себе си. Това е първата задача на всеки човек. При това положение, човек не трябва да търси своя Учител вън от себе си. Щом го намери в себе си, той никога не може да се заблуди отвън. Външният Учител ще бъде отражение на вътрешния, и той веднага ще го познае. Кои познаха Христа? Които Го имаха в себе си. Не можете да познаете Бога отвън, ако не Го познавате в себе си. Тъй щото, като изучавате човека, трябва да си съставите ясна представа за него, като съвкупност на четирите категории. Някой казва: Аз съм човек. - Само онзи може да се нарече истински човек, който има в характера си поне една основна черта, която не се изменя при никакви условия нито в живота, нито след смъртта. Няма ли такава черта в характера си, той не е още истински човек. – Защо? – Понеже се намира още в процеса на постоянно проявяване.

И тъй, без да познава себе си, без да е разрешил задачите си, човек иска да бъде свободен. Това е невъзможно. Може ли малкото дете, което е в ръцете на майка си, да бъде свободно? Докато костите му не укрепнат, мускулите не се развият, мислите, чувствата и постъпките му не се оформят, детето не може да бъде свободно. То трябва да се съобразява със съществуващите закони. Не е въпрос само за свободата на детето, даже видните учени и философи още не са свободни. – Защо? – Защото всичко, което те са изнесли пред света, е отчасти вярно, а не напълно. Затова, именно, апостол Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти пророкуваме”. Например, като изучавате теорията на Дарвина за „еволюция на родовете”, виждате, че и в нея има празнини, които трябва да се запълнят. Все ще дойде някой учен, който да запълни тия празнини. Науката не може да спре в развитието си, тя ще върви напред, ще използва фактите, ще ги съпостави, докато дойде до абсолютната истина на нещата. Учените не се страхуват от факти, които взаимно си противоречат. Като ги съпоставя, науката се домогва до истината. Например, като дойдете до въпроса за съществуването на Бога, вие се натъквате на два противоположни възгледа: едни допускат съществуването на Бога, а други Го отричат. Какви са съображенията на едните и на другите? Ще кажете, че те искат да освободят хората от заблуждения. Обаче, никой досега не се е освободил

от заблужденията си само чрез теории. За да познаем, къде е истината, ние разглеждаме живота, както на отделните личности, така и на обществата. Ония, които вярват в Бога и Го приемат вътре и вън от себе си, живеят по един начин; тези, които не вярват в Него и Го изключват напълно, живеят по друг начин. Тези хора не мислят право, съзнанието им е заспало. Значи, всички хора, които спят, са безверници. Щом се събудят от сън, те стават вярващи. Много естествено, те вярват в Бога, защото веднага искат да ядат и да пият, да възприемат външните блага. Че отрича човек Бога, това е едно нещо; че иска да яде и пие, това е съвсем друго. Не признаваш някой бакалин, защото му дължиш, а нямаш възможност да платиш дълговете си. Но, въпреки това ти имаш нужда от неговата стока. Значи, докато има нужда от Бога, човек Го признава; щом няма нужда, не Го признава. Това не е морал.

Следователно, когато разглежда един въпрос, човек трябва да бъде искрен. Не е въпрос, съществува ли Бог, или не. Важно е човек да си отговори на въпроса, има ли живот, или няма. Единственото нещо, в което хората вярват, е животът. Ще кажете, че ще умрете. Кой от вас е умирал, да знае, какво в същност е смъртта. Като умре, тогава може да говори за смъртта. Аз отричам смъртта, но поддържам живота. Ще кажете, че виждате умрели хора, които носят на колесници и заравят в земята. Това не са умрели хора. Нека дойде някой от умрелите и каже, какво знае за смъртта. Или, нека дойде някой, който е умирал, да ни убеди, че е бил мъртъв и отново е дошъл на земята. Ще се оправдаете с това, че всичко сте забравили. Това, което се забравя, не е реално. Ще излезе тогава, че смъртта, за която говорите, или не съществува, или не е реална. Обаче, всички признават живота. Няма човек, който може да го отрече. И пияницата забравя много неща, но, като изтрезнее, всичко си спомня. Като ударят някого в главата, той пада на земята в безсъзнание и забравя всичко. Като се върне съзнанието му, отново си спомня нещата. Ето защо, за да имате ясна представа за нещата, трябва фактите, мислите и чувствата да се свържат помежду си, да се обединят в едно цяло. Този е пътът, по който човек може да се домогне до истината, която ще го направи свободен. От гледището на тази истина, ще знаете, че всичко възвишено и благородно в човека е Бог. Всичко обикновено, низко, дребнаво, което го спъва и понижава, не е Божествено. Следователно, ако Бог е във вас, можете ли да Го отречете?

Мнозина се стремят да придобият в себе си добри качества, да

придобият добродетели. По външен път добродетели не се придобиват. Всяка добродетел, придобита по външен път, представя нещо материално, което се губи така, както е придобито. Истинските добродетели идат отвътре, а условията за развитието им са външни. Първото условие за развиване на добродетелите е животът. Освен условие, животът е и среда за проявяване на доброто в човека. Животът без любовта не може да се прояви. Казано е, че любовта ражда живота. Като живее и като люби, човек има условия да бъде и богат, и учен, и силен, и здрав. Той трябва да запази тези качества, за да се ползува разумно от живота.

„Който влиза през вратата в кошарата на овцете, той е пастир”. Значи, който влиза в себе си по правия път, той е пастир. Той има правилни отношения към своите мисли, чувства и постъпки. Той има правилни отношения към Първичната Причина, а оттам и към своите ближни. Да бъдеш добър пастир, трябва да имаш правилни отношения към Бога, към себе си и към своя ближен. Правилните отношения към Бога подразбират любов към Бога, т. е. към Слънцето на живота. Да имаш правилни отношения към себе си, подразбира правилни отношения към луната. Правилни отношения към ближния подразбират правилни отношения към звездите. Тъй щото, обичай Бога, както обичаш слънцето. Как ще обичаш слънцето? Ще излезеш вън, когато изгрява слънцето, ще го погледнеш, ще приемеш първия лъч и ще обърнеш гърба си на неговите лъчи. Как ще обичаш себе си? Както обичаш луната. Как ще обичаш ближните си? Както обичаш звездите. Сутрин и през деня ще се ползваш от слънцето и ще му се радваш, а вечер ще се радваш на луната и на звездите. Гледай към небето и благодари за благото, което ти се дава.

Да се върнем към въпроса, какво представя истинският човек. Ако външната форма на човека е истинският човек, вие сте на крив път. Като умре, от него нищо не остава. Значи, външният човек е къщата на истинския човек. Къде отиде човекът? -Излезе някъде. Имали ли сте опитността на Павел да излизате от тялото си? Павел казва, че не знае, къде е бил – вън или вътре в тялото си, но бил на третото небе, дето видял неща, които не се подават на описание. Съвременните хора вярват само в това, което виждат. Така и мравите, и пчелите вярват само в това, което виждат. По какво се отличава човек от животните? Много неща отличават човека, но и той има още да учи, да се развива, да се усъвършенства. Той вижда слънцето, изучава го, но никой учен още не е ходил на слънцето. Никой учен не е ходил на луната, на звездите. Ще кажете, че планетите и звездите

могат да се изучават чрез телескопи. Но има и друг начин за изучаването им.

Едно време учените казваха, че електричеството може да се предава само по жици. После дойдоха други учени, които доказаха, че електричеството може да се предава и без жици, по въздуха. Достатъчно е да има две станции – предавателна и възприемателна, за да се схванат звуковите вълни от далечни разстояния. Космите, които природата е дала на човека, не са нищо друго, освен антени, чрез които той може да се съобщава не само с отдалечените краища на земята, но и с другите планети. Значи, чрез космите си човек може да възприема трептенията на Слънцето, на Луната, на Марс, на Венера, на Юпитер и да влиза в съобщение с тях. Всички косми не възприемат еднакво трептенията, както и очите на човека не възприемат еднакво светлината. Едното око възприема по-добре от другото. Пръстите на ръцете също така имат различна възприемателна способност. Цялото тяло на човека е сбор от множество антени. В това отношение, той представя възел, от който излизат много антени – възприематели на безброй мисли, чувства и желания. Като знаете това, бъдете будни, като възприемате мисли и чувства, които идат от пространството, да задържате в себе си само онези, които имат отношение към настоящия момент. Настоящото ви положение е най-важно. То определя вашето бъдеще.

„Който влиза през вратата на кошарата, той е пастир”. Който има правилни отношения към своите мисли, той е свързан с Божествения свят; който има правилни отношения към своите чувства, той е свързан с духовния свят; който има правилни отношения към своите постъпки, той е свързан с физическия свят. Физическият свят е направен по образа на Божествения. Тези два свята представят полюси на живота. Между тях се намират всички останали светове, наредени по степента на развитието на съществата, които живеят в тях. Всички светове заедно представят едно цяло, а поотделно те са части на това цяло. Докато не разбере частите, човек мъчно може да разбере Цялото. Докато не разбере физическия свят, той мъчно може да разбере Божествения, който представя за него нещо отвлечено, далечно. Докато не разбере себе си, като единица, с всички свои прояви в младостта, в зрялата възраст и в старостта си, човек не би разбрал своята същина, никога не би разбрал ближния си. Ползвайте се от силата на младостта си, от знанието на зрялата си възраст и от мъдростта на стария човек, за да работите съзнателно върху себе си и да постигнете

желанията си. Ще кажете, че Бог ще даде всичко, което ви е нужно. Това е неразбиране на живота, неразбиране на себе си. В човешкия мозък са вложени много чувства и способности, но човек не работи, както трябва. Ако знаете да работите, както трябва, да се ползвате от законите на природата, в 24 часа ще минете през четирите фази на развитие: от изгрева на слънцето до 9 часа, ще бъдете обикновен човек; от 9 – 12 ч. ще бъдете талантлив; на 12 ч., когато слънцето е в зенита си, ще се проявите като гениален; от 12 – 3 ч. сл. обед ще бъдете светия и от три часа нататък ще влезете във фазата на Учител, ще учите себе си на Божественото учение – учението на любовта. По какво се отличава Учителят? Той може да живее и в светлината, и в тъмнината; той живее и в ада, и в рая. Той владее законите на Битието и разполага с тях. Като знаете това, прилагайте любовта в живота си, че и в ада да влезете, да можете лесно да се освободите.

В една легенда за Соломон се разправя, че някога той сгрешил пред Бога, поради което го наказали да живее в ада, докато изправи погрешката си. Като чули, че Соломон пристига в ада, духовете – жители на ада, му устроили тържествено посрещане, с музика и песни, с венци и цветя, да го предразположат към себе си. Те се страхували от Соломон, защото имал способността да връзва духовете. Те си казвали: Да отдадем всички почести на Соломон, да ни остави свободни. Обаче, един ден те видели, че Соломон се разхожда из ада и прави никакви измервания. – Какво мериш? – го запитал един от жителите на ада. – Искам да съградя и тук храм на Бога Иехова. Силно изплашени и разтревожени, духовете се събрали и взели решение да устроят голямо тържество на Соломон, за да го изкарат вън от ада. Решението им дало добър резултат: наистина, успели да изкарат Соломон вън от тяхното царство. Те си говорили: Ние не се нуждаем от никакви храмове. Не вярваме в никакъв Бог, и няма защо да строим черкви, да Му се кланяме. Жителите на ада вярват само в себе си.

Следователно, докато човек вярва само в себе си и живее само за себе си, наричаме го безверник. Той живее в личния егоизъм и отрича съществуването на Бога. Онзи, който минава за вярващ и признава Бога, трябва да докаже това. Как ще го докаже? Чрез живота си. Ако обича Бога с цялото си същество, и ако обича ближния си като себе си, той е истински вярващ. Той е еднакво справедлив и към себе си, и към ближния си. В понятието „ближен” влиза не само човек, но и всяко животно и растение, от най-малкото до най-голямото. Божественият закон включва в себе си и

хората, и животните, и растенията. Следователно, той има предвид страданията и на най-малките мушици и растения. Не е безразлично, дали страда някое растение, или не. Възвишените същества се вслушват в страданията и на растенията и им се притичват на помощ. Хората не чувстват страданията на растенията и на животните, понеже не са развили сърцето си до степен, да възприемат и най-малките страдания.

„Който не влиза през вратата в кошарата на овцете, но прелазя от другаде, той е крадец и разбойник”. Значи, който не живее според разумните закони на физическия свят, той е крадец и разбойник. Ако човек става рано сутрин, наблюдава изгряването на слънцето и не знае, какво да прави след това, животът му няма смисъл; ако се жени и не знае, защо се жени; ако ходи на църква и не знае, защо прави това; ако се е родил в един народ и не знае, каква е задачата му като гражданин между своите сънародници; ако е станал майка или баща и не знае, защо е заел тази служба, животът му няма никакъв смисъл. Защо майката ражда деца? – За да се научи да люби, а същевременно да събуди любовта на децата към себе си. Ако майката не може да люби децата си, и ако те не ѝ отговарят с любов, тя не е истинска майка. Тя трябва да има отношение не само към телата на своите деца, но и към душите им. Ако не може да влезе във връзка с душите им, тя остава чужда за тях; същевременно и те остават чужди за нея. Една от причините за смъртта на децата се крие в майките, а именно, те нямат връзка, отношение към душите на своите деца. Майка, която обича децата си, внася живот в душите им. Затова Христос казва: „Аз дойдох да им дам живот и да го имат преизобилно”. Дългият живот на детето зависи от майката. Каквото е било състоянието на майката като бременна, такова ще бъде и детето. Ако бременната жена носи детето си и не вярва, че то ще живее много, детето, наистина, умира скоро. Каквото е вложила майката в детето си като зародиш, това израства. Каквото се казва за майката, същото се отнася и за бащата, понеже те са полюси на живота, от тях зависи бъдещето на децата им. Бащата и майката са главни фактори за изграждане бъдещето на своите деца.

И тъй, младото поколение се нуждае от нов начин на възпитание. Ако новото не се приложи към него, и то ще се изроди, както се израждат всички европейски народи. Колкото устойчиви и да са тези народи, те започват постепенно да се израждат. Засега славяните още не са се изродили, но, ако и те не изпълняват Божиите закони, ще се изродят. Нарушаването на Божиите закони води към израждане, както на отделната

личност, така и на цели общества и народи. Не е достатъчно само да се образува езеро, но в него трябва да става постоянно втичане на вода, да се обновява. Следователно, ако всеки ден към човешкия ум и към човешкото сърце не влиза по една нова мисъл и по едно ново чувство, животът се обезсмисля. Животът се осмисля, когато между душите има общение. Това показва, че хората представят общ организъм. Следователно, те трябва да живеят един за друг. В този смисъл, като част от Цялото, никой не може да бъде абсолютно свободен, никой не живее за себе си. Когато се говори за повдигане на човечеството, имаме предвид повдигането на народите, на обществата, на семействата и на индивидите. И обратното: когато се повдигнат индивидите, ще се повдигнат семействата, обществата, народите, най-после и цялото човечество. Ще дойде ден, когато няма да съществува нито науката, нито религията, нито законите. Те съществуват днес, понеже индивидите, както и семействата, обществата и народите имат нужда и от външни условия за развитие. Когато човек носи в себе си религията, науката и законите, защо му са те отвън? Законите са само за онези, които имат нужда от тях, които не могат да живеят без външно ръководно начало. Обаче, каква нужда имат от закон гения, светията или Учителят? През ума им не може да мине никаква мисъл за престъпление. Техният живот е пълен с добрини и благодетения. Кой закон ще ги съди за доброто, което те правят? Те стоят по-високо от законите.

На същото основание казвам: Ако човек стои по-високо от главата си, може ли тя да го съди? Само Божественото Начало в човека, което стои по-високо от самия човек, има право да съди. Обаче, и Божественото не съди, но казва на всички хора, че са излезли от Бога и, за да придобият безсмъртния живот, трябва да живеят по Божиите закони, а не по човешките. Божиите закони включват и човешките, но човешките не включват Божиите. Да живеем по Божествените закони, това значи, да отворим сърцата и душите си за любовта, да бъдем щастливи. Дето е любовта, там има постоянно втичане на нещо ново. Ще каже някой, че вярва в Бога. Опитал ли е той вярата си, да знае, колко време трае? Каква вяра е тази, която всеки ден се мени? Какво добро е това, което не се увеличава всеки ден? Каква любов е тази, която всеки ден не обгръща повече хора в себе си? Каква мъдрост е тази, чиято светлина всеки ден не се увеличава? Каква истина е тази, която всеки ден не ти дава по-голяма свобода?

„Който влиза през вратата на кошарата на овцете, той е истински

пастир. Той ги зове по име, и те познават гласа му”. Значи, не е пастир онзи, който не влиза през вратата на кошарата; той е крадец и разбойник. Следователно, истинска мисъл е онази, която стои над условията. Всяка мисъл, която се влияе от условията, е крадец и разбойник. За да не попадате на такива мисли, стремете се към правите, Божествени мисли, които могат да ви преобразят, да ви поставят на нов път. Живеете ли с Божествените мисли, вие включвате в себе си мислите на обикновения, на талантливия, на гениалния човек, на светията и на Учителя. Вие сте над условията в живота. Обикновеният, талантливият и гениалният човек още не са свободни от смъртта; светията е на границата между смъртта и безсмъртието. Учителят, обаче, е извън смъртта. Стремете се към последната категория, да станете учители на себе си, за да се освободите от смъртта.

Сега, не е въпрос човек да мисли само за високи неща, но да се вглежда в настоящия живот, да види, какво се иска днес от него. В какво трябва да вярва човекът на 20. век? На какво трябва да се надява? Трябва ли да мечтае за някакъв нов строй? Новото иде отвътре, а не отвън. Не са хората, които могат да внесат нов строй. Има един Божествен план, който ще се реализира. В него са предвидени всички нужди на хората и начина, по който ще се задоволят. Външният ред е определен вече, остава само да се приложи. Той представя сбор от опитностите на съществата, които са живели преди нас. Божественият план ще се прилага по малко, според това, докъде са стигнали хората в развитието си. Степента на развитието, до която човечеството е дошло, определя и бъдещите промени. Значи, много промени ще стават, но те трябва да бъдат разумни. Не е достатъчно само да стават промени, но те трябва да бъдат разумни. Например, за да свири, цигуларят трябва да знае местата на тоновете по цигулката, но това още не го прави музикант. Той трябва да знае, как да ги съчетава, да образува от тях различни акорди, гами, да излезе нещо хармонично. Иначе, той ще остане обикновен музикант, без дълбоко разбиране на музиката.

Поканили Паганини на угощение, на което присъствали най-знаменитите музиканти. Целта на поканата била скрита от Паганини. Присъстващите съчинили едно мъчно парче, което никой от тях не би могъл да изсвири. С това те искали да изпитат силата на неговия гений. Като свършили вечерята, един от музикантите се обърнал към Паганини със следните думи: Молим Ви, да ни изсвирите това парче. Паганини разбрал скритата мисъл на това предложение, но веднага взел цигулката си

и го изсвирил. Всички останали крайно доволни от него и се убедили в силата на гениалността му. С цигулката си Паганини преодолявал всички мъчнотии в областта на музиката.

Ако Паганини се справял с всички мъчнотии на цигулката си, не можете ли и вие, като него, да се справите с мъчнотиите в своя живот? Ако и на вас дадат една мъчна задача в живота ви, не можете ли да я разрешите? Вземете цигулката и свирете.

Днес всички хора се намират в трудни положения и казват, че не може повече да се живее, не могат да издържат. – Може да се живее, но затова майката трябва да е вложила в детето си повече вяра и надежда, както в себе си, така и в Бога. Като бременна още, майката трябва да вложи в детето си мисълта, да стане истински човек, да развие своите дарби и способности, да стане гениален, или светия, да работи за доброто на човечеството. Апостол Павел казва: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. Радвайте се, че имате условия да растете, да се развивате, да постигнете идеалите на своята душа. В това се заключава красотата на живота. Който не мисли така, той очаква смъртта, в нея да намери освобождаването си. Болестта и смъртта не освобождават човека, но го предупреждават, да изправи погрешката си. Всяка погрешка показва нарушаване на Божествените закони. Следователно, ако всеки ден човек не изправя по една погрешка и не придобива по една малка добродетел, нищо не е постигнал. Да придобиваш добродетели, без да изправяш погрешките си, това е равносилно на нула. Ако пък изправяш една погрешка, а не придобиваш по една добродетел, и това е равно на нула. За да притуряте по нещо към характера си, едно се иска от вас: всеки ден да изправяте по една погрешка и да придобивате по една добродетел. Така постъпва гениалният човек.

Каква е задачата на гения? Той е дошъл в света да научи хората, как да изправят погрешките си и как да придобиват добродетели. Дали погрешките са индивидуални, обществени или общочовешки, не е важно; важно е, че човек трябва да знае пътя, по който да изправя погрешките си и да придобива добродетели. Само по този начин той става здрав и силен. Физическото здраве се основава изключително на добродетелите в човека. Добрият човек не боледува. Щом се усъмни в доброто, той започва да боледува. Ако болният вярва в доброто, непременно ще оздравее. Като греши, човек излиза от областта на доброто и отваря в себе си вратата за греха. Щом греши, той започва да боледува. След болестта иде смъртта.

Ако не разбират връзката между доброто и здравето и не пазят тази зависимост, хората допускат злото и погрешките в живота си и казват: Няма какво да се прави, ще боледуваме, ще страдаме, докато заминем за другия свят. Това е криво разбиране. Истинският живот има за задача да освободи човека от всичко отрицателно, от сиромашията, от робството и ограниченията. Животът е веруюто на човека, а не неговите външни разбирания и вярвания. Ще направите паметник на някой човек, да покажете, че цените това, което е дал за отечеството си. Ще отидете на черква, да покажете, че сте религиозен. Ние ценим живите паметници и храмове, които са подобни на живи извори, от които постоянно тече чиста, планинска вода. Като се обръща към Бога, Ботев казва в едно от стихотворенията си: „Не Ти, Боже, Който си в небесата, но Ти, Който си в сърцата”. Когато някой намисли да направи някакво престъпление, нека се вгълби в себе си и каже като Ботева: „Не Ти, Боже, в небесата, но Ти, Който си в сърцата”. При всички случаи в живота си, вслушвайте се в гласа на сърцето си и ходете по неговите пътища. В сърцето на човека са написани Божиите закони.

Всички хора трябва да отворят сърцата си за Бога. Само при това положение те ще бъдат извори, които дават изобилно. В изобилието е любовта. Мнозина дават, но без любов. Това даване не се благославя. Един богат турчин, бакалин, бил много груб по външна обхода, но имал добро сърце. Когато дохождали при него бедни, да искат помощ, той ги нагрубявал и пъдил. Като се отдалечавали, той съжалявал за постъпката си, сърцето му се свивало болезнено и тръгвал след тях да ги догонва. Като ги достигал, давал в ръцете им по една – две монети и доволен се връщал назад. В сърцето на този човек живее Бог, но, по стар навик, първо той проявявал грубостта си, а след това мекотата на своето сърце.

„Който не влиза през вратата в кошарата на овцете, но прелаза от другаде, той е крадец и разбойник”. И обратно: „Който влиза през вратата на кошарата, той е пастир”. Радвайте се, когато станете пастири на себе си – на своите мисли и чувства. Пастирът зове своите овце по име, и те познават гласа му. Ако овцете имат имена, колко повече човек трябва да има име. Много имена носи човек, но те не са истински, те са псевдоними. Много Ангеловци има на земята, но малцина от тях са ангели. Само онзи може да се нарече човек и да носи същинското си име, който е дал път на любовта, мъдростта и истината в себе си. Имената имат смисъл само тогава, когато отговарят на характера на човека. Влезе ли в противоречие с

името си, човек не е на прав път. Влезе ли в противоречие със своето верую, човек не е на прав път. Човек влиза в противоречие не само със себе си, но и с окръжаващите. Има неща, които са общи за всички хора. Дойдат ли до тях, те са въвн от противоречията на живота. Например, всички хора дишат един и същ въздух, пият една и съща вода, възприемат една и съща светлина и топлина. Това е истинското верую не само на хората, но на всички живи същества.

И тъй, като диша човек, като пие вода, като възприема светлината и топлината и като проявява любовта, мъдростта и истината, човек се свързва с всички хора на земята и става истински човек. Не е човек онзи, който не проявява любовта в живота си; не е човек онзи, който не проявява мъдростта в знанието си; не е човек онзи, който не проявява истината и свободата. Може ли човекът на любовта, на мъдростта и на истината да гледа спокойно, как изтезават, мъчат и убиват ближния му? Ще кажете, че това е необходимо за изправяне на човечеството. Обаче, проследете историята на еврейския народ и вижте, какво са правели те със своите сънародници. Надали има друг народ в историята, който да е прилагал така точно своите строги закони, както еврейският. Въпреки това, евреите и до днес не са придобили това, което е нужно, като на избран народ. Те са минали през големи страдания, малко по-меки са станали, но още много трябва да работят върху себе си. Те и до днес още вярват в добрите резултати на строгите закони. Българинът казва: „Блага дума желязна врата отваря”. Човек трябва да знае, с какви думи да си служи и къде да ги прилага.

Един болен отива при лекаря да го прегледа. – От какво страдаш? – попитал лекарят. Това е твоя работа. Моя работа е да дойда при тебе, да ме прегледаш и да кажеш думата си.

Беден човек отива при един богаташ и му казва: Господине, крайно беден съм. – Колко пари ти трябват? – Това е твоя работа. Не съм господар на кесията ти. Твоята любов ще определи, колко можеш да ми дадеш. Виждаш ме, стоя пред тебе, ти ще решиш, с какво можеш да ми помогнеш. – Ето, вземи хиляда лева. Доволен ли си? Сиромашът мълчал. – Вземи още хиляда лева. Доволен ли си? – Можеш да дадеш, колкото обичаш. Богатият започнал да вади втора, трета, четвърта банкнота, докато най-после сиромашът казал: Благодаря, достатъчно е това. Всеки човек може да бъде като богатият, да дава постоянно и изобилно. Всеки може да бъде извор, който непрестанно да дава.

Следователно, дръжте в ума си мисълта, че сте богати, учени, силни, здрави. Каквото мислите, такива ще станете. Ако сте бедни, ще забогатеете; ако сте невежи, ще придобиете знания; ако сте слаби, ще станете силни; ако сте болни, ще оздравеете. Разчитайте на положителните мисли и чувства в себе си. Вижте, какво прави детето. Като наблюдава, как баща му чете, пише, работи, то казва, че иска да стане като баща си учен. Не се минава много време, детето израства и става учен човек. То иска да стане високо, да расте нагоре, като дърветата, и в скоро време израства. Каквото пожелае, реализира се. Защо и вие да не станете като малките деца? Христос казва: „Който не стане като малките деца, не може да влезе в Царството Божие”.

„Който влиза през вратата на кошарата, той е пастир”. Влизайте и вие през вратата на своите мисли и чувства, за да не дойдат крадци и разбойници отвън. Който влиза през вратата, през която вие влизате, той е ваш баща, ваша майка, ваш брат, ваша сестра и ваш приятел. Който не влиза през вратата, през която вие влизате, той не е ваш ближен, той не ви обича.

Коя е вратата на кошарата, през която човек трябва да влиза? Това е разумният живот, който Бог е поставил на пътя на човека. Който минава през тази врата, него очаква велико бъдеще.

41. Беседа от Учителя, държана на
8. юни, 1930 г. София. – Изгрев.

ПРЕДИ АВРААМА

*Рече им Исус: „Истина, истина
ви казвам, преди да бъде
Авраам, аз съм.”
Йоана 8:58*

В света съществува една Божествена философия, една Божествена Мъдрост, която не е създадена сега, но от памтивека. Тя е создала всичко. Защо хората дълго време не са знаели за нейното съществуване? Защото били деца, занимавали се с играчки. Който не знае нищо за тази философия, прилича на малките деца, които по цели дни играят с пясък и вода, правят си къщички и ги събарят. Какво придобиват с тези къщички? Те са ценни само като упражнения, но нищо не допринасят на човечеството. Каквото е отношението на децата към пясъчните къщички, такова е отношението на много от сегашните хора към Божествената философия. Те гледат на нея като на забава, да убиват времето си. Не е лошо да се забавлява човек, но само от време на време. Реши ли цял живот да мине в забавления, той скъпо ще плати. Пясъчните къщички са неустойчиви, нищо не остава от тях. Който се забавлява с такива къщички, отива заедно с тях. Къде са онези хора, които са правели само пясъчни къщички? Къде са онези хора, на които са правени паметници? Къде са онези велики държави и империи, които създаваха страх и трепет между народите?

„Преди да бъде Авраам, аз съм”. Значи, два принципа разрешават въпросите в живота: Авраам и аз. Всеки човек е същевременно Авраам и аз. Преди да бъде Авраам, т. е. преди да бъде човекът, аз съм бил, т. е. Божественото Начало, което е создало и земята, и небето – цялата вселена. Евреите запитаха Христа: „Ти по-голям ли си от отца ни Авраама, който умря? На този въпрос може да се противопостави следния: Ако Авраам беше по-голям, защо умря? Защо остави той евреите да бъдат роби, подвластници на Римската империя? Не е въпрос само до външното робство, има по-страшно робство – вътрешното. Казано е в Писанието: „Който греши, роб е на греха”. Да греши човек, това значи, да бъде вътрешно поробен; вътрешното робство води към смъртта. Човек може лесно да се освободи от смъртта. – Как? – Като престане да греши, като даде предимство на Божественото Начало в себе си. Дайте първо място на

Бога в себе си, а после на човека, т. е. на Авраама. Не казвайте, че по-горен от човека няма. Преди Авраама беше Бог, Христос, великият принцип – Любовта.

Като не разбират дълбокия смисъл на живота и на отношенията си към Първата Причина, хората започват да критикуват Провидението и сами се излагат на опасности. Така един полковник критикувал главнокомандуващия руската армия, генерал Кутузов, за отстъпленията, които правел пред Наполеон. Кутузов имал велик план, който полковникът не разбирал, и затова критикувал тактиката на генерала. По отношение военната тактика, Наполеон беше гений, а Кутузов – талант, поради което последният ценеше методите, с които Наполеон действаше. Обаче, Кутузов имаше предвид интересите на руския народ и отстъпваше планомерно. Един ден Кутузов посетил полковника в частта му и го намерил в домашна, интимна обстановка пред войниците си: облечен с халат и с чаша чай на масата. Това било обичай на полковника. Като видял генерала пред себе си, полковникът станал на крака, козирувал почтително и останал на мястото си смутен и изненадан. Генералът се приближил любезно към него, хванал го под ръка и го помолил да го разведе из лагера, да разгледа положението, в което се намирала частта му. Полковникът давал обяснения за всичко, но се чувствал крайно засрамен, да обикаля целия лагер с халат под ръка с генерала. Като свършили обиколката, генералът се ръкувал с полковника, благодарил му и казал, че и друг път ще го посети. Полковникът си взел бележка от случая, и втори път не си позволил да излиза пред войниците си в домашно облекло и да пие чай пред тях. Той се трогнал от тактичната и благородна постъпка на Кутузов, но през целия си живот не забравил разходката си из лагера с него.

Мнозина обичат да критикуват било Провидението, било реда и порядъка в света, или живота, с негодите и нещастията в него, но забравят своите слабости, като руския полковник. Но ще дойде генералът, т. е. Провидението, ще ви хване под ръка и ще ви разведе по целия свят. Втори път ще мислите, имате ли право да критикувате Провидението, живота и порядъка в света. В какво положение е заварил Кутузов полковника? Той бил в пълна униформа, с добре изчистени и лъснати чизми, готов за работа. Генералът пак го хванал под ръка и се разходили из лагера. Следователно, когато Провидението хване човека под ръка и го разведе по света, ако е разумен, той взима поука от предадения му урок, и втори път не изпада в същата погрешка.

В примера с генерала и с полковника виждаме два отлични характера: Кутузов, който постъпил благородно и тактично, и полковникът, който не се извинявал, но запазил присъствието на духа си. Той взел поука от погрешката си и никога повече не я повторил. И положението на войниците е било особено. Те гледали, как полковникът им, по халат, се разхожда с генерала под ръка и, едни от тях намирали, че това е в реда на нещата; други се ужасявали и влизали в положението на своя началник; трети се възхищавали и от двамата: от генерала, който не дал вид, че положението на полковника е неестествено, и от полковника, който запазил присъствието на духа си и изпълнил задачата си като началник на войниците.

Примерът с Кутузов и с полковника е един от великите примери в човешкия живот. Той дава условия за мисъл, за проява на благородство и за създаване на приятелски отношения. След това Кутузов и полковникът станали добри приятели. Ще кажете, че човек трябва да бъде изпълнителен, да спазва законите и да не отстъпва от тях. Право е, човек трябва да бъде изправен към разумните закони, но не от страх, а от съзнание и любов. Трябва ли да се отзовете на поканата на стражаря от страх? Покани ли ви стражарят да тръгнете след него, не чакайте да ви застави насила да направите това. Тръгнете след него доброволно, съзнателно и не се страхувайте. Стражарят представя разумния закон. Натъкнете ли се на него, следвайте го неотклонно. Той ще ви даде добър урок, с който ще изправите погрешките си.

Всяко нещо се разглежда от три страни: по форма, по съдържание и по смисъл. В горния пример войниците представят формата, полковникът – съдържанието, а Кутузов – смисъла. Войниците са учениците т. е. слушателите, публиката, пред която се разиграва действието. Ако нямаше войници, урокът щеше да бъде безпредметен – нямаше да се предаде. Ако полковникът нямаше обичай да се явява сутрин пред войниците си с халат и пред тях да пие чая си, урокът щеше да бъде лишен от предмет, т. е. от тема. И най-после, ако Кутузов не беше мъдър, благороден човек, предаването на урока нямаше да има смисъл. Войниците, полковникът и Кутузов, като разумно съчетание на условията, дават възможност да се предаде един велик урок, в който, всяко условие да се прояви самостоятелно и свободно. Кой на каквото място се намира, така трябва да постъпва. Ако си на мястото на войниците, ще постъпиш като тях; ако си на мястото на полковника, ще постъпиш като него; ако си на мястото на

Кутузова, ще постъпиш по неговия метод.

Съвременните хора се нуждаят от нова философия на живота, необходима за тяхното правилно развитие. Ако човек не дойде до ново разбиране, животът му ще бъде пълен със страдания и нещастия и, като не може да си обясни причините за тях, ще обвинява Провидението, окръжаващите и условията. Време е да се откажете от отрицателните мисли и чувства. Смисълът на живота е в положителното, а не в отрицателното, т. е. в прилагане на новото, а не само в теоретизиране. Дойдете ли до музиката, няма защо да говорите за нея, но идете да слушате някой виден музикант. Той ще ви покаже, какво нещо е истинската музика. Искате ли да знаете, как да се молите, идете при някой духовен човек и вижте, как живее и как се моли. Ако искате да знаете, какво нещо е театърът, идете в един от най-видните театри и вижте, как играят актьорите. Всяко нещо се учи на самото място и от ония хора, които го прилагат. Какво нещо е науката, ще научите от учените. Обаче, и музикантите още не знаят всичко, което се отнася до музиката; и духовните, хора не знаят всичко за молитвата; и учените не знаят всичко за науката. Има нещо ново, което всеки момент се прибавя към познатото. Животът е непрерывен, постоянно приижда. Хората са изучавали и изучават преривния живот, поради което преждевременно остаряват. Капката вода не крие всички възможности на водата. Силата на водата е в множеството капки, които се съединяват в едно цяло и работят заедно.

Смисълът на живота се крие в неговата непрерывност. Ще каже някой, че е добър човек, че е живял честно. Възможно е, но, въпреки това, Провидението ще дойде и ще го изкара по халат пред войниците му; след това ще го хване под ръка и ще го разхожда из целия лагер. Ти можеш да бъдеш в положението на Кутузов, но и той отстъпва. Кутузов искаше да каже на полковника: Ако и аз имам твоите навици, един ден Наполеон ще ме хване под ръка и ще ме разхожда из цяла Франция пред войниците ми, облечен в домашен халат. Но аз искам да бъда умен, да не ме намери Наполеон пред палатката ми с халат и да ме разхожда пред французките войници. Помнете: за всеки, който носи в себе си известни недъзи, ще се намери един Кутузов, който ще го разхожда пред войниците му из целия лагер. Ще кажете, че това е съдба. Съдба е, но която човек сам си кове. Не може ли полковникът да излезе пред войниците си стегнат, облечен във формата си и, даже да пие чая си пред тях, щом види Кутузов, веднага му отдаде нужното внимание и да го посрещне, както трябва.

„Преди да бъде Авраам, аз съм”. С други думи казано: преди да беше земята, слънцето беше, т. е. Великата разумност, която твори и съгражда нещата. Ако земята каже, че може да живее сама, веднага ще се разруши и изчезне. Земята ще съществува дотогава, докато центърът ѝ е свързан с центъра на слънцето. В който ден се откъсне от слънцето, тя ще престане да съществува. Понеже е свързана със слънцето, тя има отношение към всички планети в слънчевата система. Ще кажете, че в Библията е писано другояче, т. е. първо земята била направена, а после слънцето и другите небесни светили – в четвъртия ден. Мойсей, който разбирал великите закони на Битието, вярно е предал фактите за създаването на света, но преводачите са направили известни погрешки. Оригиналът е верен, но в копията са допуснати неверни факти. Как е възможно, слънцето, в което влизат толкова много планети, да бъде създадено след земята? При това, всички планети му се подчиняват, зависят от него, а то да бъде създадено след тях. Това е невъзможно. То е все едно да допуснем, че първо се явяват децата, а после родителите. Каква логика има в това? Ще дойдат някои философи да разискват върху въпроса, кой се явил по-рано: кокошката или яйцето. Невъзможно е да се яви яйце без кокошка. Яйцето представя материалната страна на Божествения свят. Значи, Божественият свят се ограничил в едно малко яйце, за да стане видим и разбран за човека. Божественият принцип работи и в яйцето. Хората търсят Божествения принцип, т. е. Бога в живота, в природата, в хората, но никъде не Го намират. – Защо? – Защото целият свят, цялата природа са в Бога; те са Негови творения. Как можете да намерите създателя на часовника в самия часовник? Часовникът напомня за своя създател, но създателят е другаде. Като се развали часовникът ви, ще намерите някой майстор да го поправи. Той може да е негов създател, но вие го намерихте вън някъде, а не в часовника, Следователно, Който е създал света, Той е вън от него и вътре в него, вън от природата и вътре в природата. Това е една от великите аксиоми на живота. Които не вярват в тази аксиома – това е тяхна работа. Мнозина не вярват и в геометрическите аксиоми, но това не значи, че те не са верни. Аксиомите са валидни за учените, които изучават и разбират геометрията. Низшите същества не се интересуват от техните аксиоми и не ги признават.

Да се върнем към непрерывния живот. Какво представя той? Нещо подобно на плат, който се тъче. С една нишка става ли плат? Много нишки трябва да се насноват, за да можете да изкарате плата. При това, днешната

работа не прилича на вчерашната, и утрешната няма да прилича на днешната. Ето защо, непрекъснат е животът; той няма начало и край, и всеки момент към него се прибавя нещо ново. Като знаете това, не казвайте, че не живеете добре, но всеки ден прибавяйте към живота си нещо ново, с което да се повдигате и обновявате. Живейте според законите на разумната природа, за да бъдете доволни от себе си.

Какво представя разумната природа? - Живот, изявен от три страни: физическа страна, която включва в себе си среда, условия и възможности; духовна страна, която включва всички закони, и умствена страна или Божествена, в която влизат всички факти и принципи, които работят в целокупния живот. И най-после, над всичко това стои Великата разумност, която направлява средите, условията и възможностите, както и законите, фактите и принципите. Тези неща са неразривно свързани. Ето защо, за да разбира средата, в която живее, човек трябва да разбира условията и възможностите; за да разбира условията и възможностите, той трябва да разбира законите, фактите и принципите. Само по този начин човек може да излиза от една среда в друга и да се ползува от нейните условия. Само така можете да разберете, как рибата е станала птица, а птицата – млекопитаещо. Докато е във водата, рибата не може да стане птица. Тя трябва да научи условията, при които може да живее в рядката среда – във въздуха. Тя трябва да се нагоди към този живот. Само при това положение тя ще влезе в новата култура.

Непрекъснатият живот подразбира минаване от едни условия в други, от една култура в друга. При това, всяко нещо трябва да става на време. Ако воюваш, навреме ще воюваш. Не попаднеш ли на определеното време, ще бъдеш бит. Трябва ли хората да воюват? – Ако воюват и се убиват, не трябва да воюват: ако воюват без да се убиват, войната е на място. Война, която взима човешки жертви, е остатък от старата култура. По въпроса, дали хората трябва да воюват, или не, съществуват две мнения: мнението на тъмнината и мнението на виделината. Който поддържа първото мнение, казва, че светът ще се оправи с наказания, затвори, бесилки и войни. Който поддържа второто мнение, казва, че светът ще се оправи само чрез доброто. То е в сила да се справи със злото. От излизането на Адам от рая досега хората живеят по старата култура, но още не са се справили със злото. Помнете: светът може да се поправи само чрез любов, знание и сила. Вън от любовта, знанието и силата, човек е осъден на страдание и мъчнотии.

Всички хора искат да бъдат щастливи. Без вяра в Божественото

Начало, никакво щастие не може да се постигне. Като вярва в това Начало, човек се домогва до истината, която го прави свободен и му дава импулс за работа. Много естествено. Когато излезе от затвора, човек започва да работи и осмисля живота си. Когато болният напусне болницата, не търси вече лекари, но всеки ден прибавя по нещо към здравето си. Човек трябва да пази здравето си, докато е здрав. Това се постига със здравословни мисли и чувства. Внасяйте в ума и в сърцето си само такива мисли и чувства, които обновяват и укрепват организма. Дойдете ли до противоречията в живота, не ги допускайте в себе си. Оставете ги вън и ги разглеждайте, както ученият ботаник изследва растенията. - Защо Бог е допуснал противоречията? На този въпрос може да се зададе друг: Защо човек допусна противоречията в своя живот? Детето няма право да пита майка си, защо постъпва с него по един или по друг начин, но то трябва да се учи. Ако не е готово да се учи от майка си и от баща си, то не ги обича. Кога детето не обича майка си? Когато не е родено с любов. Какво дете ще роди майката, ако едновременно мисли за двама – за своя мъж и за друг когото обича? Ще кажете, че това е престъпление. Не е там въпросът. Важно е, къщата, която майсторът гради, да бъде здрава. Един майстор трябва да я гради и при това, на един и същ терен, а не на различни терени.

В заключение на това казвам: Момата трябва да се жени за човек, когото обича. Не го ли обича, да не се жени за него. Същото се отнася и до момъка. От гледището на любовта, не е позволено на човека да се жени без любов. Не е позволено на майката и на бащата да раждат деца без любов. Следвайте закона на любовта във всички свои действия, и не се страхувайте от нищо. Бог е Любов. Следователно, като се жените, призовете Името Божие между вас. Не е ли Бог между вас, и женитбата, и раждането на деца е търговска сделка. Следователно, допуснете ли търговията в най-свещените отношения на хората, не очаквайте никакво щастие, никакви постижения. Помнете: това, което отнема щастието на човека, което разрушава неговите възвишени мисли, чувства и постъпки, е отсъствието на любовта. След всичко това ще кажете, че Божията воля е била да страдате, да боледувате и да умрете. Не е така. Казано е в писанието, че Бог не съизволява в страданията и в смъртта на грешника. Значи, Божията воля е в растенето и в развитието на човека.

„Преди да бъде Авраам, аз съм”. Значи, Христос е бил преди Авраама. Авраам се е учил от Христа, понеже Христос носеше в себе си истинската философия на живота. Който следва тази философия, не умира, но се

видоизменя. Той не се нуждае нито от паметник, нито от гроб. Какъв по-добър паметник можете да намерите от живия човек, който служи на любовта, на мъдростта, на истината, на доброто, на кротостта, на въздържанието? Няма по-красиви паметници от живите хора, които възплъщават великите добродетели. Няма по-красив паметник от живия човек, който служи на Бога. Да служиш на Бога, това значи, да вършиш Неговата воля с всичко красиво и възвишено, което Той е вложил в тебе. Той е бил преди всички хора, и Той ги упътва в живота им. Затова е казано, че ученикът не може да бъде по-горен от учителя си. Ученикът ще върви по пътя на своя учител и ще изпълнява неговите заповеди. Мнозина казват, че не се нуждаят от външни учители. Те казват, че Духът ще дойде и ще ги научи на всичко. Не е така. Ако Духът може да научи човека на всичко, тогава той не се нуждае нито от майка и баща, нито от братя и сестри, нито от учители. За него и външната природа ще бъде безпредметна. Човек трябва да се учи отвън и отвътре; реалността е вън от човека и вътре в него. Вслушвайте се в думите, които Духът ви нашепва, но работете и навън, да видите, какво сте научили. Отвътре човек се учи, а навън прилага наученото.

Сега, като обяснявам тези неща, това не значи, че трябва да вярвате в думите ми. Ако нямате вяра в себе си, отвън нищо не може да направите. Всеки трябва да работи върху себе си, да развие това, което е вложено в него. Всеки има вяра, сила, търпение в себе си, няма защо да му се проповядва да ги търси отвън. Във всеки човек е вложено известно богатство, нищо друго не му остава, освен да прояви богатството и добродетелите си. Трябва ли да учите войника на търпение? Като е станал войник, ще търпи: ще стои с часове с пушка в ръка на пост, ще стреля, ще се упражнява. Ако го изпратят на бойното поле, там още повече ще търпи: ял не ял, ще търпи и напред ще върви. Тъй щото, ако е за говорене, на човека се говори за онова, което не знае и което няма. Ако река да ви говоря за стария живот, вие го знаете по-добре от мене. Друг е въпросът, да взема цигулката си и да свиря: на всеки ще свиря специално парче, според нуждата, която има в дадения момент: на болния ще изсвиря такова парче, с което да го вдигна от леглото; на упорития – да смекча неговата упоритост; на безверника – да събудя вярата му и т. н. – Възможно ли е това? – Възможно е, съществува такава музика. Ако майката знае да свири по този начин, тя би преобработила характера на детето си; лошото дете ще впрегне на работа. Детето е лошо, защото има излишна енергия в себе си,

която не знае, как да тури в действие. Чрез музиката майката насочва енергиите на детето в права посока, и то изменя характера си, става добро. Следователно, ако майката знае, как да даде път на енергиите в детето си, да започне да твори, то ще се изправи.

Това се отнася и до възрастния човек. Ако енергиите се подпушат, ако го отклонят от идеалите му, той става песимист, мрачен, зъл. За да помогнете на такъв човек, трябва да повишите вътрешната топлина, да потекат енергиите му свободно. Насърчете го, внесете в него вяра в живота, и той ще измени състоянието си, ще стане оптимист. Ще каже някой, че, като няма пари, не може да бъде оптимист. Той е на крив път. Важно е човек да бъде здрав. Щом е здрав, той ще работи и ще придобие това, което му е нужно. Здравият може да бъде и богат по ум, по сърце, по прояви. Не е външното богатство, което прави човека щастлив. Външно той може да се представя щастлив, но всъщност не е. В това отношение природата не търпи никакъв фалш, никаква лъжа. Тя иска да вижда нещата такива, каквито са в действителност. Ако можеш да говориш истината, кажи я, както е, без страх; ако не можеш да я кажеш, по-добре мълчи. Дойдете ли до истината, бъдете смели. Ние говорим за онази истина, която освобождава човека и създава в него нещо велико. Ако направите някаква погрешка, кажете истината, признайте се поне в себе си. Ако ви питат, вие ли сте счупили чашата или шишето, не скривайте истината, кажете си погрешката, никой няма да ви съди. По-добре е да говорите истината, отколкото да я забулвате.

Който е скривал истината, всякога се е натъквал на мъчнотии, сам си е причинявал нещастия и злини. Навремето си още евреите не приеха Христа, т. е. не приеха Божия закон, поради което и до днес страдат. Но и християните, които приеха Христовото учение, още не са Го приложили. И те страдат по същата причина. Евреите казват, че признават Моисея, а християните – Христа, но и едните, и другите страдат. – Защо? – От неизпълнение на Божия закон. Ще кажете, че човек трябва да ходи на църква. И това не е лошо, но ще стане ли той по-набожен? Други казват, че детето трябва да ходи на училище. Добре е детето да ходи на училище, но ще стане ли с това по-умно? Важно е човек да ходи на църква с любов; детето трябва да ходи на училище с любов. Без любов никой не може да стане набожен, и никое дете не може да стане учен човек. Религията и науката се придобиват само с любов. Отношенията между хората трябва да почиват на взаимно уважение и почитание. Дето Любовта присъства, там

има разбиране и познаване на нещата.

Светът се нуждае от истински хора, които да прилагат своите идеи и разбираня. Само по този начин човешкият живот ще се оправи. Няма да минат сто-двеста години, това ще стане. Мнозина ще проверят думите ми, ще разберат, че казаното днес се е сбъднало. Като проверят това, могат да ми напишат по едно писмо. – Как ще се оправи светът? По естествен начин. Достатъчно е да си представите следната картина, за да разберете, как ще стане това.

По широк, безкрайно дълъг път вървят пътници, с пълни, натоварени коли със съкровища на богатите, които следват колите и спокойно разговарят помежду си. След тях вървят празните коли на сиромаси, бедни и страдащи, които търсят работа, да турят нещо в колите си. Богатите не подозират, че след тях вървят празни коли, но, и бедните не виждат, по какъв начин могат да си намерят работа. Обаче, керванът се движи, върви напред. Равният и гладък път привършва, и постепенно става по-стръмен и каменист. Движението на претоварените коли се затруднява, пътниците се заморяват, изпотяват, не виждат изходен път, не знаят, как да се освободят от мъчнотиите си. Критичният момент настъпва, те спират колите и започват да хвърлят част от богатствата си, да се облекчат. Колкото по-нагоре се качват, толкова повече хвърлят от товара си. Сега започва спасението на сиромасите: те спират празните си коли и започват да ги пълнят с излишния товар на богатите.

И тъй, на онези, които се оплакват, че колите им са празни, казвам: Имайте търпение, след стотина години и вашите коли ще се напълнят, но трябва да вървите след богатите. – Кой ще чака толкова време? – Който има търпение, ще чака и ще придобие нещо. Който няма търпение, ще изгуби и това, което има. Разумният свят има свой план, който за нищо и за никого няма да измени. Казано е в Писанието: „Който търпи, спасен ще бъде”.

Време е вече, хората да изменят живота си, да изменят своите разбираня и вярвания, да изменят начина на храненето, на спането, на женитбите си и т. н. Коренна промяна трябва да стане с човека, за да бъде готов за новото време, за бъдещите условия. В бъдеще хората ще се обичат по нов начин и ще се женят по нов начин. Ако двама души, които се обичат, се срещат вечер, любовта им ще изчезне. Любов, която се ражда вечер, умира. За да живее вечно, любовта трябва да се роди сутрин, при изгрев на слънцето. Ако не се роди днес, при първия слънчев лъч, ще

чакате друг ден, но той ще бъде епохален. Любовта не идва всякога. Тя има свой определен път, час и момент на проявяване. Същото се отнася и до раждането на човека. Има часове и минути безплодни, когато нищо не може да се роди; има часове и минути благоприятни, когато всичко се ражда, цъфти и зрее. Всичко, което става в природата, е точно определено. Ако природата не спазва строго своите закони, ние ще се намерим пред голям хаос и дисхармония. Който разбира великите закони на Битието, знае, че човек не се ражда само веднъж. Докато е на земята, той трябва да се роди поне два пъти: един път по плът, от майка и баща; вторият път по дух, от Бога. За това раждане, именно, Христос казва: „Ако не се родите изново, от вода и Дух, не можете да влезете в Царството Божие”. Това значи роден от Бога. Духът ще бъде вашият баща, а Божественото Начало във вас представя силите, които взимат участие при раждането ви. За да дойде до това раждане, човек трябва да преустрои коренно своя организъм. Тогава той може да каже като Павла: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. Казано е, че роденият от Бога грях не прави. Той е човекът на новата култура.

Новото човечество се нуждае от вътрешна просвета, от правилно разбиране на Свещените книги, от изучаване методите на великите Учители, Които са работили в света. Който е дошъл на земята да се учи, трябва да намери своя Учител, своята майка, своя баща, своя приятел, своя род. Не ги ли намери, той ще живее по стария начин, и резултатите на живота му ще бъдат същите. Той ще бъде млад, ще остарее, ще умре и ще занесе със себе си мисълта, че животът няма смисъл. Живейте по новия начин, за да имате нови резултати. Живейте добре на земята, за да бъдете добре и на небето. Ако не живеете добре, постоянно ще питате за онзи свят, но никога няма да разберете, какво представя той.

Каквито промени да стават в живота, това не трябва да ви обезсърчава. Временното, преходното се изменя, но вечното, абсолютното всякога си остава едно и също. Например, доброто, любовта, светлината при всички времена и условия си остават едни и същи. На неизменното и вечното човек разчита и се крепи. Ако не беше така, хората щяха да бъдат нещастни, защото нямаше на какво да се опрат. Радвайте се и вярвайте на вечното Божествено начало, за да влезете в живота на безсмъртието. Само по този начин връзката между първичната причина и човешката душа остава неизменна. Прекъсне ли се тази връзка, съзнанието на човека потъмнява, животът му се обезсмисля, и той умира. Като дойде до това

положение, човек се обезверява и отрича съществуването на друг живот, на всичко светло и възвишено. Това е така, защото е изпаднал в низходяща посока на живота, но не е вярно за всички хора. Който ходи в правия път, той гледа на нещата светло, вярва в бъдещия живот, във всичко възвишено. Той живее във великата истина на живота. Следователно, ако си попаднал в низходящата посока на живота, нищо друго не ти остава, освен да измениш движението си и да влезеш във възходящата посока.

И тъй, само онзи може да намери и познае истината, който разполага със съответен инструмент, чрез който може да я открива. Станете ли сутрин от сън, вземете този инструмент и измерете вътрешната си топлина. Ако забележите най-малкото понижаване на топлината, ще знаете, че има нещо неправилно във вас, което ще хвърли сянка върху вашето верую, върху вашите възгледи за живота. Следователно, за да не изпадате в песимизъм, направете всичко възможно, да повдигнете топлината си. Нормалната топлина ще нормализира живота ви. Направете опита с един болен и ще видите, че и тук действа същият закон. Достатъчно е да доведете температурата на болния до нормална, за да се почувствува той добре и да оздравее. Болният се нуждае от външна, чужда помощ. Донякъде това е естествено положение. Какво ще кажем за онзи, който не е на легло? Щом е здрав и се нарича човек, той сам трябва да си помогне. – Как ще си помогне? – Като възстанови функциите на своето тяло, като повдигне мислите и чувствата си и ги хармонизира. Разумният човек е лекар на себе си, той сам си помага. Неразумният очаква да дойде помощта му отвън.

„Преди да бъде Авраам, аз съм”. Кой е този „аз съм”? – Божественият Принцип. Достатъчно е да помисли човек за този принцип, за да се изпълни със свещен трепет. Мнозина спорят с този Принцип, както Яков, но какво стана с него? Бог го бутна по бедрото, и той окуця. След това мина през големи страдания. Който се е опитал да спори с Господа, той е минал през големи страдания. И Йов спори с Господа, но главата му побеля от страдания: изгуби синовете, дъщерите, имането, здравето си. Най-после съзнанието му се пробуди, и той се обърна към Бога с думите: Господи, Ти си прав. Има нещо, което аз не разбирам, но видях навсякъде Твоята Мъдрост и Любов и се предавам в ръцете Ти. От този момент положението на Йов се измени, и всичко загубено му се възвърна. Който изпадне в положението на Йов, да мисли, че Бог е крив, а той прав; че целият свят е лош, а той единствено добър, ще го поставят на такива изпитания, които

ще го заставят да мисли право. Нито светът е виновен, нито Бог, нито вие, но трябва да приемете Бога като среда, като условия, като възможности за подобряване на вашия живот. Знание е нежно на човека, за да изправи своите мисли и чувства, да тръгне по възходящия път.

Христос казва: „Преди да беше Аврам, аз бях”. Който разбере вътрешния смисъл на този стих, той ще се домогне до щастието, което се обуславя от знанието. Който е придобил истинското знание, той коренно изменя своя живот. Той гледа вече по друг начин на болестите, на страданията, на мъчнотиите. Болестите и мъчнотиите са негови неприятели. Следователно, щом види още отдалеч, че неприятелят му се задава, той не търси чужда помощ, но поставя картечницата си на пътя и започва да се защитава. Картечният огън на съзнателния човек не е нищо друго, освен неговите добродетели. Тъй щото, справяйте се с неприятелите си, преди още да са влезли в крепостта ви. Човешкото тяло е неговата крепост. Влезе ли неприятелят в крепостта ви, ще плащате контрибуция.

Като изучавате живота съзнателно, ще видите проявите му в три области: в областта на волята, на ума и на сърцето. Колкото по-неправилно се проявява човек в тези области, толкова по-големи са неговите смущения. Наистина, виждате, колко много страдат хората някои от своя ум, други – от сърцето си, и трети – от своята неразумна воля. Някой казва, че животът му е тежък, защото няма пари; друг казва, че приятели няма; трети се оплаква от липса на знания. Как мислите, ще бъде ли щастлив човек, ако има пари? Бог е давал и дава богатство на мнозина, но в края на краищата богатството пак се е връща при Него. – Защо? – Защото хората не издържат на условието. Бог дава Богатство на онзи, който е готов през целия си живот да не си служи с лъжата. Тази е причината, задето нито богатите остават завинаги богати, нито сиромасите завинаги сиромаси. И едните, и другите се поставят на изпит.

Това са положения, които имат отношение към Божествения живот, а не към живота на личността. – Защо? – Защото това, което е вярно за личността, не е вярно за индивида; вярното за индивида не е вярно нито за ума, нито за сърцето; вярното за ума и за сърцето не е вярно за душата. Личността, индивидът, умът, сърцето, душата, духът са категории със специфични отношения и предназначения. Личността и индивидът имат отношение към физическия живот. Чрез тях трябва да изучавате този живот във всички негови прояви, до най-големи подробности. Ако не разбирате физическия живот, не можете да разберете нито духовния, нито

умствения, т. е. проявите на ума и на сърцето. Голяма мощ се крие в човешката мисъл. Тя върши чудеса. Мисълта е повлияла на растенията, на животните, на хората, даже и на природата. Щом е така, защо човек не си послужи с мисълта за усиляване на своята вяра във великото и мощното, чрез което да повдигне живота си?

Една от причините за неуспеха на хората се дължи на безверието им в Божествения Принцип, който е еднакъв във всички хора и работи по един и същ начин. Днес всички хора се стремят към обединяване. Те се групират в братства, в общества, с единствената цел, да дадат възможност на Божествения Принцип в тях да се прояви. Когато даде предимство на Божественото в себе си, човек може вече свободно да развива дарбите си, и сам да си помага в трудните моменти на живота. Ако е сиромаш и се нуждае от пари, той няма да търси отгук-оттам, да очаква на благоволенieto на хората, но ще вземе магическата си тояжка и ще тропне тук, там, да види, къде има заровени пари. Щом намери мястото, ще разрови, ще си вземе, колкото му е нужно за момента и пак ще го зарови. Който разполага с магическата тояжка, той сам си доставя хляб, облекло и т.н. Достатъчно е да тропне с тояжката си един път, за да си достави всичко, каквото му е нужно. Ще кажете, че лесно се живее с магическата тояжка. За онзи, който владее законите на тази тояжка, всичко е лесно; за онзи, който не владее тези закони, по-мъчно нещо, от приложението на магическата тояжка, няма. За да владее законите на магическата пръчица, човек трябва да бъде разумен, любещ, да носи истината и Божественото знание в себе си. Засега растенията, плодните дървета прилагат донякъде законите на магията. Те сами приготвят и пекат своите плодове. Човек може да направи нещо повече от растенията.

Преди да беше Авраам, аз бях”. С други думи казано: Преди да беше човекът, Божественото съществуваше. Ето защо, всеки човек трябва да даде ход на Божественото да се прояви. Много външни подтици идат в помощ на човека да прояви Божественото Начало в себе си. Първият подтик е любовта. Тя иде отвън и събужда Божественото в човека. Тази е причината, че, като люби, човек става по-добър, по-щедър, по-внимателен. Когато изгуби връзката си с Божественото Начало, човек започва да остарява, изгубва смисъла на живота си и се обезсърчава. Той се намира в положението на блудния син, който всичко изгубил и разпилял, но придобил такива опитности, които го връщат в бащиния му дом, отново да се свърже с любовта на баща си, да влезе в новия живот.

„Преди да беше Авраам, аз бях”. Само онзи може да разбере този стих, който прилага Христовото учение. Едно се иска от човека: да признае Бога за свой Баща и да има към Него синовни отношения. Това значи, да живее човек и на небето, и на земята, както Бог живее. Това е Божествена идея, която трябва да внесете в умовете си. Само по този начин животът ви ще се преобрази. Иначе, ще се намерите в положението на малките деца, които правят къщички от пясък. Каквото направите, всичко ще се разруши. Дайте път на Божествения Принцип в себе си, за да възкръснете, да придобиете безсмъртието и да кажете като Павел: „Аз няма да умра, но ще се изменя”.

42. Беседа от Учителя, държана на
15 юни, 1930 г. София – Изгрев.

ЗА ХРАНА

*„Работете, не за храна, която
се разваля, но за храна, която
трае в живот вечен.“*

Йоана 6:27

Представете си, че на един виден цигулар дадат да свири на цигулка Страдивариус. Цигуларят е голям майстор, цигулката е много хубава, но струни няма. Какво ще прави той? Ще погледне цигулката със съжаление и ще я тури настрана. Съвременният човек представя такава цигулка. Майсторът, който го е направил, е съвършен, но, в продължение на дългия живот, човек е изпокъсал струните си и днес, едва ще намерите една или две струни на него. Повечето хора са цигулки Страдивариус без струни. Лесно се турят струни на цигулки: ще вземат червата на някоя овца и ще направят струни. В последно време употребяват струни от меко желязо. Оттук или оттам ще се намерят струни и за човешката цигулка, но те не са струните, които майсторът е поставил. Днес употребяват и вълчи струни, но те са по-лоши от другите. Ако една от струните е вълча, а трите – овчи, вълчата ще скъса овчите – и тук вълкът не може да се примири с овцата. Какво е положението на цигуларя, който свири на такава цигулка? Той трябва да свири и да примирява вълка с овцата на цигулката си.

Мнозина отричат съществуването на Първата Причина на нещата. За да се убедят в съществуването ѝ, те искат силни доказателства. Че има музика, че има цигулка Страдивариус, доказателствата са налице, но струни трябва да има цигулката, за да се свири с нея. И като слушат, че свири на цигулка, някои пак не вярват в съществуването на музиката и на цигулката и казват: „Цигулар къща не храни“. В което българско село, да идете на хорото, ще видите, някой цигулар да свири. Ако цигуларят поиска някоя мома, не му я дават. – Защо? – Казват му, че цигулар къща не храни. Едно време може да е било така, но днес добрият цигулар гледа къща. Когато цигуларят свири и поддържа дома си – майка, жена, деца, не трябва ли да вярвате в музиката и в цигулката? Следователно, когато тялото с четирите струни на него – вашата цигулка, поддържа първо вашия живот, а после живота на близките ви, не трябва ли да вярвате в него, както и в Онзи, Който го е направил?

Ние не говорим само за външното свирене, за музиката като изкуство, но имаме предвид музиката като елемент на човешката мисъл. Ти не

можеш да мислиш право, ако музикалното ти чувство не е добре развито; ти не можеш да бъдеш философ, ако не си музикант. Музиката предхожда философията; музиката предхожда поезията, даже и проявената любов на земята. Само когато запее майката, тогава детето ѝ започва да я обича. Ще каже някой, че майката пее, защото се е влюбила. Не, майката пее, защото са я залюбили. Докато не знае, какво нещо е любовта, тя не пее. Щом пее, тя пее за любовта. Тя пее, за да покаже, че се явило нещо красиво в света. Велико нещо е музиката! Много от сегашните хора имат повърхностни понятия за музиката, за вярата, за любовта. Затова, именно те се запитват: Съществува ли Бог в света? Вярваш ли в Бога? - Вярвам, че има цигулки Страдивариус, но нямат струни. Ако казвате, че човек е създаден по образ и подобие Божие, а няма струни, какъв човек е той. Ако скъсаш четирите струни на цигулката си, какъв човек си ти? Първата струна е сърцето, втората - ума, третата – душата, а четвъртата – духа. Какъв човек е този, който няма сърце, ум, душа и дух? Цигулката е на лице, но струни няма. Какво представя цигулка без струни? След това философите пишат трактати върху отвлечени въпроси и казват, че субстанцията, т. е. цигулката е там, но струните ги няма. Ако се скъсат струните на цигулката, чрез които се проявява музиката, какъв смисъл има самата цигулка, т. е. субстанцията. Ако скъсаш струните, чрез които се проявява Битието, какъв смисъл има животът?

Съвременните хора се намират в положението на онзи арабски търговец, който пътувал през една местност. Той седнал близо до една чешма, да си почине. След това извадил от торбата си една дървена кутия с маслини и хляб и започнал да яде. Ял маслини една след друга и хвърлял костилките им настрана. Още не завършил закуската си, пред него се явил един великан който му казал строго: Знаеш ли, че ти наруши едно от свещените правила на тази местност? – С какво съм нарушил? – запитал търговецът. – С костилките, които хвърляше на различни страни. Тук това не е позволено. С една от костилките ти удари сина ми в окото и го ослепи. Сега ще бъдеш наказан: ще извадя двете ти очи и ще бъдеш умъртвен. – Моля ти се, прости ме, нямах никакво желание да ослепя сина ти, не знаех правилата на тази местност. Аз съм човек, който вярвам в Аллаха. – Ако ти, наистина, вярваш в Аллаха, нямаше да хвърляш костилките на маслините, а щеше да ги гълташ. – Нас са ни учили другояче: като ядем маслините, костилките да хвърляме навън. – Щом си дошъл в нашата местност, трябваше да знаеш правилата, които съществуват тук. Ето, ти

извади окото на моя син. – Слушай, казал търговецът: Казано е от Христа, че ако дясното ти око те съблазнява, извади го и го хвърли навън”. Какво да ти кажа, когато моят син имаше само едно око. Най-после търговецът казал на гиганта: По всичко се вижда, че моят живот е свършен. Дай ми един месец отпуск, да се върна у дома да се простя с жена си и с децата си, да им кажа, какво ме чака. – Ще те пусна, но с условие, че след един месец ще се върнеш.

Сега всички се интересуват, какъв е краят на тази мистична приказка. Какъвто и да е краят, той е добър. Три положения има, при които се изясняват постъпките. Когато краят на една постъпка е лош, имаме трагедия; когато краят е добър, имаме драма, когато краят е смешен, имаме комедия. Значи, всяка постъпка, всяко явление може да се свърши или с трагедия, или с драма, или с комедия. Това зависи от авторите, които са писали трагедията, драмата или комедията.

Търговецът се върнал при жена си, разправил ѝ за бедата, която го сполетяла и решил, че трябва да се моли на Аллаха, да му помогне. Нещастieto му се заключавало в това, че той никога не се молил, не знаел, как да пристъпи към молитва. Той взел цигулката си и чрез нея искал да отправи молитвата си към Аллаха, но останал изненадан - цигулката нямала струни. Търговецът извикал жена си и я помолил да му даде първите правила за молитва, както учителят по музика дава първите правила на ученика. Тя му казала, как да застане, накъде да отправи очите си, както ученикът се учи да държи цигулка, да управлява лъка първо по празните струни, а после по позициите. Като се молили, той трябвало да отправя очите си нагоре, но да не бъдат много отворени. С това жена му искала да каже, че отворените очи са причина за нещастieto, което го сполетяло. Ако очите му бяха затворени, той щеше да хвърля костилките около себе си и нямаше да извади окото на младия човек. Значи, докато очите на човека са отворени и вижда всичко, все ще го постигне някакво нещастие. Търговецът се молил толкова сърдечно, че молитвата му отишла до Аллаха, който решил да му помогне. Аллах изпратил един адепт при него, да му каже, по какъв начин да изправи погрешката си. Адептът му разправил, че жителите в тази местност имали особени капаци на очите, които се отваряли и затваряли с помощта на някаква пружина. Как става това, и те не знаели. Тъй щото, окото на младия човек не е извадено, но затворено с капачето. Адептът разказал на търговеца, как може да вдигне капачето, и пострадалият да прогледа. Търговецът благодарил на Аллаха и

на адепта и тръгнал на път, да стигне на определеното време при великана. Като дошъл, той му казал, че иде да изправи погрешката си, да върне зрението на сина му. Като чул това, бащата останал крайно доволен и казал: Ще ти благодаря, ако можеш да направиш това. – Ще го направя, аз съм честен човек и разполагам със знания. Той вдигнал пружината, окото се отворило, и синът прогледал. Бащата задържал търговеца при тях, да го угостят, да изкажат своята благодарност, след което го изпратили с големи почести и подаръци.

Христос казва: „Работете не за храна, която се разваля, но за храна, която трае за живот вечен”. Привеждам този стих да мислите върху него. Не трябва само да мислите, но и да обичате, да любите. Хората са мислили, чувствали, работили, вярвали в Бога, обичали, добрини са правили, но, въпреки това, има нещо, което не им достига. Имало е велики философи, поети, учени в миналото, има ги и днес, но на всички липсва по нещо. Чувате някой да казва: Искам да разреши въпросите си само за един ден. Той не знае, че ако ги разреши само за един ден, разрешил ги е завинаги. Величините, с които животът работи, са постоянни. Следователно, нищо ново не можете да внесете във вашата душа, не можете да я направите нито по-голяма, нито по-малка. Същото се отнася и до човешкия дух, до човешкия ум, до човешкото сърце. Какво казват философите по този въпрос, това е друго нещо. Важно е, че духът, душата, умът и сърцето са постоянни величини, които нито се увеличават, нито се намаляват. Много естествено. Ако ви дадат един килограм вълна, колко прежда ще изкарате от нея? Пак един килограм. Каквото да правите с вълната, както и да я предете, повече от един килограм не можете да изкарате. Но ако изчезнат няколко килограма, веднага ще ви питат, къде са отишли. Друго нещо, обаче можете да направите с вълната – да я изпредете тънко или дебело. Колкото по-тънко я изпредете, толкова по-добре, толкова по-голям майстор сте вие. Можете да изпредете вълната толкова тънко, че да стигнете с нея до слънцето. Ако някой има такава тънка мисъл, че с нея може да стигне до Господа, трябва ли хората да му доказват, съществува ли Бог, или не? Бог не се нуждае да доказват съществуването Му. Той има нужда от хора, които да тъкат тънко и дебело. Той не иска от хората нещо повече от това, което им е дал. Той иска от тях да предат, т. е. да мислят и да чувстват правилно.

Човек трябва да обича. Ако някой се влюби в една овца, но след време я заколи и изяде, какъв смисъл има тази любов? Ако четеш една свещена

книга и откъснеш онези листа, в които не ти харесва написаното, какво остава от тази книга? Така някои материалисти четат свещените книги. Като дойдат до места, дето е писано за Бога, те ги късат. Защо? – Не им харесват. Така постъпват и някои религиозни хора с материалистическите книги. Като четат такива книги, дойдат до някои места, които не им харесват те откъснат листата. Какво се постига с това? – Нищо не се постига. И на едните, и на другите е дадено по един килограм вълна, която трябва да изпредат. Разликата между едните и другите се заключава само в това, че едните предат тънко, а другите дебело. Има материалисти, които предат тънко, има религиозни, които предат дебело. И обратно: някои материалисти предат дебело, а някои религиозни предат тънко. От всички хора – свещеници, майки, бащи, учители, съдии, управници, моми и момци се изисква да предат тънко, жичката им да отива далеч и нависоко. Щом могат да предат тънко, те ще предат и дебело. Дебелата нишка по-лесно се преде от тънката. Който преде тънко, много плат изкарва и много печели. Когато желязото се изтегля на тънки жици, скъпо се продава. Изкуство е да знае човек тънко да преде.

Мнозина слушат Словото, но казват, че не са съгласни с някои мисли. Това нищо не значи. Всеки е свободен да съгласува мисълта си с моята, или да не я съгласува. И аз съм свободен, да бъда в съгласие с вашата мисъл, или да не бъда. Аз поставям въпроса другояче. Вие носите цигулка в ръката си и минавате за цигулар. Щом е така, искам да изсвирите нещо. – Разбираш ли музиката? – Разбирам я, защото музиката представя основния тон на моята душа. Докато съм здрав, мисля и чувствам право, свързан съм с душата си, разбирам музиката и я прилагам. Това се отнася до всички хора. Който изгуби музиката в себе си, т. е. скъса връзката с душата си, той полудява, заболява умствено. Това значи, да изгуби човек основния тон на музиката в себе си. Съвременните лекари разбират този закон и, когато се натъкват на умствено болни, те се стремят да им възвърнат основния тон на музиката. Само онзи човек полудява, който дохожда в противоречие със себе си. Ако някой успее да разубеди вярващия в съществуването на Бога, той може да произведе в душата му цял катаклизъм. Вярващият в Бога прилича на млада мома, която за пръв път се влюбва в някой момък и му вярва напълно. Ако момъкът не я обича, ще ѝ каже някоя дума, която ще произведе катастрофа в душата ѝ. Любов, която произвежда катастрофи, не е истинска. На нея не може да се разчита. Такава е любовта на хората и към кокошките. Някой има сто кокошки в курника си, иска да хване една, но тя

успива да избяга от ръцете му. Той не се отчайва и казва: Няма нищо, ако не хвана една, ще хвана втора; ако и нея не хвана, ще хвана трета, четвърта и т.н. Все ще уловя една от стоте. Този човек мисли, че това е любов и говори за морал, за благородство, за честност.

В какво се проявява честността? – В тънкото предене. Ако си честен, ти трябва да изпредеш такава тънка нишка, която да достига до слънцето. Това е морал. Ако твоята нишка не може да излезе вън от орбитата на земята, ти нямаш никакъв морал. Наистина, единственият морал, с който трябва да мерим всички неща, това е правата, която съединява центъра на земята с центъра на слънцето. Всяка планета има свой специфичен морал. Венера, например, има свой морал. Казват, че тя била обвита с някаква атмосфера, която я прави невидима. Защо е забулена Венера, има причини за това, няма да се спираме на този въпрос.

„Работете за храна, която трае за живот вечен”. Който разбира живота, знае, как да работи и каква храна да приема. Той е подобен на музикант, който разполага с инструмента си, знае, при какви условия да свири и как да свири. Преди да започне да свири, той дава разпореждане, салонът да бъде чист, добре осветен и отоплен. Ако температурата е 20° под нулата, при тези условия не може да се свири. Ръцете изстиват, не могат да се огъват. Музикантът трябва да разбира външните условия, които действат върху струните, и да се съобразява с тях. Всеки човек трябва да разбира външните условия, които влияят върху цигулката и струните, т. е. върху ума, сърцето, душата и духа му, за да взима чисто и правилно, тоновете на живота, да може да ги съчетава в хармонични акорди и гами.

Сега аз ви говоря със символи, за да мислите, и да намерите начин да ги превърнете в математически формули; формулите ще превърнете в плоскости. Щом дойдете до геометрията, работите се решават лесно – геометрията има практическо приложение на земята. Който не разбира геометрията, ще се натъква на големи нещастия. Има учени хора, добри теоретици, които минават за добри математици и химици, но нито един опит не могат да направят. Някой химик знае свойствата на елементите, знае законите, на които се подчиняват, но не е правил опити, няма опитност. Някой минава за учен, играе си с думите, но, ако го накарате да тури всяка дума на мястото ѝ, според силата, която съдържа, не може. Думите крият в себе си динамическа сила. Една дума може да произведе цяла реакция; една дума може да запали един килограм барут; една дума може да превърне известно количество желязо в злато. – Възможно ли е

това? – Възможно е. В това, именно, се заключава изкуството на човека, да работи с думите, като с определени величини и сили. Който знае да работи с тях, той лесно превръща, желязото в злато; който не знае, седи, гледа и се оплаква от неблагоприятните условия, от противоречията в живота.

Как да разрешим противоречията на сегашния живот? С война ли? – Ако войните разрешаваха противоречията, светът досега трябваше да се оправи. Ето, в продължение на хиляда години България е водила 150 войни. Какво спечели тя от тези войни? Колко разходи е направила през това време! Ще кажете, че поне история имаме. Имаме история, но изпадаме в противоречие със себе си както изпадат в противоречие хората от една секта в Америка, които приемат съществуването само на духа, а отричат материята. Те не признават никакви болести, считат ги за илюзии и лекуват само с мисълта, чрез внушение.

В същия град, дето е това общество, се случило нещастие с трена. Един от пътниците счупил крака си и повикал един лекар от сектантското общество да му намести крака. Лекарят погледнал крака на болния и му казал: Кракът ти не е счупен, ти си въобразяваш. Ще изхвърлиш тази мисъл от главата си, и кракът ти ще се намести. Лекарят трябвало да бъде верен на убеждението си, че всичко е дух, затова лекувал само с мисъл. Той посещавал болния цели три месеца, докато кракът му зараснал. След това казал: Както виждаш, кракът ти се намести. Сега трябва да ми платиш. – Много ви, благодаря, отговорил пациентът, ще ти платя богато. Аз съм щедър човек. Ето, давам ти десет милиона долари. Въобрази си, че парите са пред тебе и ги взимаш. Нали твоето правило е, че като си въобразиш, всичко става. Аз си въобразявах, че кракът ми не е счупен, и той се намести. Сега и ти си въобрази, че си взел парите. С въображение всичко става. Значи, болният имал по-силна вяра от този, който го лекувал. Лекарят настоявал да получи възнаграждението си. Той казал: Не съм достигнал още дотам, да си въобразя, че имам пари, когато нямам. Аз не искам десет милиона долари, но поне четири–пет хиляди долари. – Не, считам за унижение, да ти дам толкова малко пари. Давам ти, колкото мога – десет милиона долари но ще си представиш, че ги имаш.

Следователно, ако хората на 20 век, хората на новата култура продължават още да живеят със старите идеи, те са осъдени на страдания. Това не значи, че законите на Битието искат хората да страдат, да бъдат нещастни. Не, законите на Битието искат хората да бъдат щастливи. Затова е създаден светът. Когато Страдивариус правел своята цигулка, той имал

предвид даровитите хора, те да свирят на нея. В желанието си да свирят, хората колят овцете и от червата им си правят струни. Това е неестествено. Те трябва да чакат, когато овцете естествено събличат кожата си. Те знаят, че има музиканти в света, които по естествен начин събличат кожата си, да доставят материал за техните струни. Като не знаят този закон, търговците насилствено колят овцете, вадят червата им и правят от тях хубави струни.

Сегашните хора имат различни вярвания, различни убеждения и се делят на материалисти, вярващи, идеалисти. Всъщност, каква разлика има между вярванията и убежденията на хората? – Никаква разлика. Всички ядат, пият, обличат се, живеят по един и същ начин. Отивате при някой вярващ за услуга, и той постъпва като безверника. Ако дава пари на заем, той ще ти вземе 25 – 30% лихва, както и материалистът. След всичко това, спорят, има ли Господ, или няма. Вярващите казват, че Бог съществува, но не живеят още по Неговите закони.

Един търговец продавал един кон. Купувачът погледнал коня, сторило му се, че не вижда. – Слушай, конят, който ми продаваш, е сляп. – Не е сляп. Вярвай Бога, не е сляп. Като чул, че в името Божие го уверява, купувачът взел коня и отишъл у дома си. На другия ден още той се убедил, че конят бил сляп, но не могъл да намери търговеца, да му го върне. Минало известно време, търговецът умрял. Като разбрал, че е на онзи свят той се обърнал към Бога с думите: Господи, през целия си живот проповядвах Твоето име. – Да, ти проповядваше моето име, но за свой интерес. В мое име ти доказа, че конят не е сляп.

И тъй, ако питате вярващите, защо вярват в Бога, ще кажат, че без вяра не може да се живее. Съгласен съм с това, но вярата има приложение. И без любов не може, но любовта има приложение. И без знание не може, но знанието има приложение. И без правда не може, но правдата има приложение. И без истина не може, но истината има приложение. Казват, че трябва да има право в света. Съгласен съм, правото трябва да съществува, но то трябва да има приложение. Ако няма приложение, защо ни е то? И право трябва да има, и закони трябва да има, но те трябва да се прилагат. Ще кажете, че някоя книга е свещена. Книгата е свещена, защото онзи, който я писал, е свещен. Книгата е свещена, докато живее той. Щом умре книгата престава да е свещена. Защо? – Защото той започва да мирише. След това ще турят книгата под възглавницата си, като свещена. Не, така не се проверява светостта. Ти първо ще повярваш в онзи, който е писал книгата, ще го признаеш за авторитет, ще се съединиш с неговия дух

и заедно ще я четете. Ти не можеш да разбереш, каква и да е свещена или научна книга, ако не се свържеш с духа на онзи, който я писал. Той е мислил с години върху тази работа. Дали е жив, или е на онзи свят, не е важно; ти трябва да се свържеш с разумния принцип, с който той е работил. Например, мнозина проповядват за Христа, вярват в съществуването Му, признават Го за Син Божи. Други говорят за Него като за историческа личност. Някои пък и досега не могат да Го признаят за Син Божи. Ние не се интересуваме от историческия Христос. Въпросът е, можем ли да се свържем с Него като с нещо реално; можем ли да се свържем с Неговия ум, с Неговото сърце, с Неговата душа и с Неговия Дух, и тази връзка да произведе в нас преврат, да уредим живота си, да се хармонизираме с всички разумни същества. Ако Христовото учение може да измени живота ни, външно, но и вътрешно, не изведнъж, но постепенно, то има смисъл, има приложение.

Мнозина са ме питали, в какво се заключава новото учение. Ако им кажа, че новото учение се заключава в любовта, ще кажат, че и те проповядват любовта; ако им кажа, че е в мъдростта и знанието, ще кажат, че и те проповядват мъдрост и знание; ако им кажа, че е в истината, ще кажат, че и те проповядват истината; ако кажа, че е във вярата в Бога, ще кажат, че и те вярват. Тогава, като ме питат, в какво се заключава новото учение, казвам: Новото учение е наука, която съдържа всички възможности за реализиране на добродетелите още в този живот; новото учение е наука, която носи всички предпазителни мерки, да се спрат злините, които сега съществуват; новото учение е наука, която съдържа всички закони, правила и методи за реализиране на доброто, към което се стреми човешката душа. Съзнателно или несъзнателно, всички хора, религиозни и светски, търсят новото, Божественото учение, за да реализират копнежите на своя ум, на своето сърце и на своята душа.

Ще кажете, че едни вярват само в материята, а други – в духа. Не е важно, в какво вярват хората; важно е, че всички търсят изходен път от положението, в което се намират. Апостол Павел казва, че между плътта и духа съществува борба. Между плътта и духа съществува борба дотогава, докато човек не се научи да свири. Щом се научи да свири, всякаква борба престава. След всичко това, човек вади заключение, че в целия космос съществува борба между плътта и духа. От де излиза това заключение? Ако една капка вода е кална, трябва ли да се предполага, че всичката вода в морето или в океана е кална? От де ще се намери толкова кал, която да

размъти цялото море или целия океан? На същото основание, питам: От де може да се намерят толкова грехове, които да опетнят цялото небе и цялата земя, за да се убедят жителите на небето и на земята, че грехът съществува навсякъде? Грехът съществува само като извержение на онези микроби, които влизат в човешкото тяло и намират условия за размножаване. Като грешат микробите, човек умира. Значи, човек умира по единствената причина, че оставя микробите в организма си да грешат. Разумността на човека се заключава, именно, в това, че знае, как да изкара тия микроби вън от себе си и да ги впрегне на работа. Как ще ги впрегнете на работа, като волове, които ще орат на нивата ви, или като овце, които ще доите? Ако дават млякото си, могат да останат във вас; ако нищо не дават, ще ги изкарате навън. Най-последно, можете да ги направите овчарски кучета, да пазят стадото ви.

Казвате: Какъв трябва да бъде човек? С какво трябва да се занимава? – Човек може да бъде всякакъв – професор, учител, свещеник, работник, но умен трябва да бъде той. Всички занятия, от най-високите до най-ниските, са почетни, важно е, как се вършат. Всички клетки, всички удове в човешкия организъм не вършат една и съща служба. Някои от тях извършват непочтена служба, но са толкова важни, колкото и тия, които вършат най-почтената служба. Хората не се спират върху службите на своите клетки, да видят, каква работа вършат, а при това, искат всичко да им върви безпрепятствено, да минават за царски синове. Те питат, защо Бог е направил света така, да страдат и да се мъчат. На всеки, който задава този въпрос, казвам: Твоята цигулка няма струни. Тя е лишена от струните на ума, на сърцето, на душата и на духа. Нови струни трябва да си турите. Разбира се, ще платите за тях - нищо не се дава даром. Ще цитирате стиха от Евангелието, дето е казано: „Даром сте взели, даром давайте”. Да мислите, че всичко можете да получите даром, това е криво разбиране. Пощаджията, който носи писма, даром ли ги раздава? За да напълнят чантата му с писма, платено му е вече. След това той раздава писмата даром. Ако предварително не му беше платено, той нямаше да ги раздава. Добри хора са пощаджиите. Те носят писма, чекове, с които поздравяват хората. Като пипне писмото, отвън още познава, какво носи. Ако има чек вътре, казва: Отлично писмо ти нося. Такова писмо ние наричаме любовно. Добре е, когато някой посребри или позлати писмото ти, особено, ако е писал в него за любовта. Добре е, след като ти говори някой за Бога, за вярата, за любовта, да тури в писмото ти един чек от 20 хиляди златни

монети. Получиш ли такова писмо, ще се зарадваш и ще кажеш: Господ си спомня за мене. Ако няма нищо в писмото, ще кажеш: Забравил ме е Господ.

Не е въпрос в голямото богатство нито в многото знания. Малкото се благославя. Достатъчно е човек да посее едно житно зърно при добри условия и да има търпение, да чака 12 години, за да получи такова изобилие, каквото никога не е очаквал. Едно житно зърно ще даде 30, 60 и 100 зърна. При голямото богатство, което им е дадено, хората се оплакват от живота си. Те четат живота на великите хора, на великите Учители, проповядват Словото им и, въпреки това, търсят начин да подобрят живота си. Всеки велик Учител носеше по едно семе за посяване. Първият Учител казваше: Посейте това семе в сърцата си. Вторият казваше: Посейте това семе в умовете си. Третият казваше: Посейте това семе в душите си. Четвъртият казваше: Посейте това семе във вашия дух. Сейте и работете. Обаче, и досега още хората държат тия семена в златни кутии. И досега още те не са ги посели. Тази е причината за противоречията, които се явяват в сегашния живот. Зад всяко противоречие се крие нарушение на някакъв закон. Човек може да е живял добър живот, но щом наруши един Божествен закон, противоречията и страданията започват да го преследват. Доброто, което човек е спечелил в продължение на много години, в един момент може да го изгуби. С една малка погрешка човек може да наруши равновесието на своя ум и на своето сърце и да си причини големи пакости. Затова апостол Павел казва: „Който седи, да гледа да не падне”. Не е въпрос, в какво вярва човек, но какво може да направи със своята вяра. Не е въпрос, дали акробатът владее изкуството си, но може ли да запази равновесие в момента, когато се качва на въжето. При това, той трябва да бъде смел, да не губи присъствие на духа си.

Един крайно смел и решителен човек преминал Ниагарския водопад върху дебело добре обтегнато въже. Отдолу водите бучали, шум и врява се вдигала, а той вървял отгоре спокойно, с пълно самообладание. Най-малкото колебание, и той би отишъл там, дето никой не може да му помогне. Той направил опита три пъти: първия път минал по въжето, с върлина в ръка; втория път – без върлина, а третия път с един човек на гърба си. Голямо равновесие, голямо самообладание и смелост се иска за този опит. Кой от двамата е бил по-смел: който носел на гърба си човека, или когото носили?

Питам: Какво ще кажете за поета, за учения, за философа, за

проповедника, за учителя, за съдията, ако не могат да турят на гърба си един човек и с него да минат по въже Ниагарския водопад? Какво ще кажете за човека, ако той не може да пренесе на гърба си своя ближен през големите мъчности и изпитания? Това е наука, това е изкуство. Който може да мине по въже над своите мъчности, без да го засегнат, той е истински герой и заслужава голяма награда. Първият човек, който се решил да мине Ниагарския водопад по въже, е бил крайно беден. След сполучливия опит той получил голямо възнаграждение – премия от сто хиляди долари и станал богат. Това е първият подарък, който получил за своята смелост.

Днес много въжета са опнати в разумния свят, за да минават по тях всички философи, учени, проповедници, съдии, поети и т. н. Всеки трябва да мине първо сам, а после с човек на гърба си. Минат ли благополучно, тяхното верую, тяхната философия или тяхното учение ще се приеме постепенно от всички хора. Те първи трябва да дадат пример, че на тяхната философия и на тяхното верую може да се разчита при всички противоречия в живота. Хората могат да минат по тях като по въже, обтегнато над всички мъчности и противоречия, без да паднат в пропастта. Който реши да се качи на гърба на една философия, на едно верую, или на едно учение, трябва да има доверие в тях, да знае, че почиват на здрава основа. Колко души днес биха се качили на гърба на онзи, който минава по въже Ниагарския водопад? Ако е с пари, ще се намерят кандидати. Като чуват, че се дава премия от сто хиляди лева, те ще кажат: Или ще умрем, или ще преминем благополучно. Ако минем благополучно, поне ще получим сто хиляди долара. Но все пак този опит се основава на доверие в онзи, който ще те носи на гърба си.

Всяко учение има дотолкова смисъл, доколкото може да се вложи в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешката душа и в човешкия дух. Умът, сърцето, душата и духът са областите, в които човек живее. Под думата „дух“ разбираме най-възвишеното в човека. Духът подразбира още и онова съзнание, с което човек възприема съществуването на един Вечен принцип, с Който трябва да бъде в съгласие. Щом признава този принцип, човек зачита всички същества, които са създадени от Него: растения, животни и хора. Под думата „душа“ разбираме онова начало в човека, което влиза в положението на всяко живо същество и му помага. Душата влиза в положението и на мравката и, ако види, че тя се дави, ще се спре, ще ѝ тури сламка да се спаси. След това ще се разговаря с нея, ще я пита,

коя е причината да падне във водата. Колкото и да е ниско съзнанието на мравката, и тя може да внесе нов елемент в човека. И между мравките има философи – мравешки философи. Ако попаднете на такъв философ, ще му благодарите, че сте могли да се разговаряте с него. И той ще ви благодари, че се е срещнал с вас, като със свой колега.

Казвате: Буквално ли да разберем това, или по смисъл, идейно? Кое разбиране е буквално и кое – идейно? Когато предавам нещо буквално, това значи, че ви давам хиляда лева на ваше разположение; когато ви говоря идейно, само на думи ви давам сто хиляди лева. Ще кажете, че това е материалистично схващане. Материалистично схващане е, но ако ви дам сто хиляди лева, или ще ги върнете, или няма да ги върнете. Търговецът, който продава стоката си, е материалист. Той купува и продава. В идейното разбиране площта на човешката дейност е голяма, широка. Ти сееш в земята, но имаш вяра, че тя ще даде жито. Плодът, който се реализира от нивата, подразбира материалистичното схващане. В това схващане на нещата има известно ограничение. Докато е в поезията, човек има идейно разбиране за живота. Щом влезе в прозата, той има материалистично разбиране за живота. Нещастията в живота са в прозата, в материалния свят. В този свят ние дохождаме до резултатите на нещата, а в идейния – до възможностите за тяхното реализиране. Това са два процеса, които трябва да имаме пред вид. Следователно, едновременно човек трябва да бъде материалист – в тесен смисъл на думата и идеалист – в широк смисъл. Човек едновременно може да бъде и вярващ, и безверник. Например, когато отричам вашите грехове, аз съм безверник; когато вярвам, че правите грехове, че сте грешни хора, аз съм вярващ. Всъщност, по отношение на вашите грехове аз трябва да бъда безверник, а по отношение на вашите добродетели трябва да бъда вярващ. Когато някой казва, че е безверник по отношение на престъпленията в света, казвам: Ти си отличен човек! Кажете ли, че вярва в доброто, той е вярващ. Приятно е да срещнеш такъв безверник и такъв вярващ.

Христос казва: „Работете за храна, която трае за живот вечен”. Ние трябва да работим за вечния принцип, да изучаваме неговите прояви. Той не иска от нас вяра, но приложение. Всеки ден носи своите задачи, за реализирането на които се изисква знание и разумност. Не е достатъчно да имате вяра, но да познавате Бога. Учени, философи, религиозни, учители, адепти са дали определение за Бога, но като дойдат до известна област, всички се отказват от своето определение. Бог е величина, която не се

поддава на определение. Каквото определение да се даде, то е материалистично. Това, върху което почива човешкият живот, човешката сила, човешкото щастие, то е Бог. Той се радва на успеха на хората и при най-малките погрешки им се притичва на помощ. Като види, че някой се мъчи и страда, Той казва: Ще се оправи тази работа. Счупи ли си крак или ръка, Той казва: Ще оздравееш. Как? – Не мисли за това, не е твоя работа! Като мине известно време, ти сам ще провериш. Ако направиш една погрешка, която не можеш да изправиш, остави я на Бога, Той ще те освободи от нея. Ако всички хора спазват великите закони на Битието, щяха да бъдат свързани с разумните същества, като сили, които работят в единство с Цялото. Никой не знае, каква е крайната цел на Битието, но всички разумни същества работят за благо на човечеството. Те работят за щастията на хората. Те работят за реализиране на новото учение – учението на любовта.

Какво представя новото учение? То е наука за реализиране на добродетелите между всички хора, животни, растения, даже и между водата, въздуха, светлината. Ще кажете, че водата, въздухът и светлината не са живи същества. Тяхното съзнание е колективно, управлява се от възвишени духове. Ето защо, не е позволено да се цапат изворите. Седнете ли до някой извор да пиете вода, първо ще си измиете ръцете далеч от него и след това ще гребнете с ръцете си. Ако искате да измиете краката си, пак ще отидете далеч, ще искате позволение от извора и тогава ще пристъпите към миенето. Ще кажете, че водата е несъзнателно същество. Не е така, тя е книга, написана от някое разумно същество. Ако не можете да четете тази книга, нямате право да разхвърляте листата ѝ. Какво би било вашето положение, ако напишете една книга и дойдат деца да я цапат, да разхвърлят листата ѝ? Свещено нещо са водите, изворите в природата. Ако човек не се отнася добре с изворите, как ще разреши мъчните задачи в живота си? Ще каже някой, че е пил от водата на този или на онзи извор, познава я. Водата, която някога е пил, днес не е същата. Тя всеки ден се мени. Нито вашето вчерашно верую прилича на днешното. Всеки ден се влива нещо ново в живота. Това се отнася и до мислите, до чувствата, до постъпките на човека. Затова казваме, че всеки ден носи своето щастие. Който не разбира това, страда, мъчи се, че изгубил вчерашното си щастие. Обичал го някой, но умрял, и той скърби за изгубената любов. Любовта не се губи. На мястото на умрелия ще дойде друг, който ще те обича. Любовта на умрелия се оповестява с раждането на човек, някъде се е родило дете –

момче или момиче. Който не разбира нещата така, гледа с пренебрежение на всичко и казва: Дете се е родило. Той не знае, че раждането на едно дете е велик момент – отваря се нов извор в света, от който може да се възприеме поне една велика идея. Всеки, който види едно малко дете, пожелава да го целуне. Това желание означава нещо, но хората са изгубили смисъла на целувката. Детето гледа, как го целуват, но мълчи като философ. То си казва: Вие ме целувате и мислите, че нищо не зная, но много неща нося в себе си.

Време е вече хората да потърсят онази наука, която любовта носи. Старото е отживяло времето си, няма защо да се занимавате с него. То носи в себе си известни придобивки. Който живее със старото, той постоянно се натъква на противоречия. Живейте с новото, което носи безсмъртието в себе си. Новото носи спасението на човечеството, а не старото. Мнозина говорят за някакви стари истини. Няма стари и нови истини. Истината е една. Тя носи свобода за всички живи същества. Тя носи правила и закони, чрез които хората могат да придобият свободата си. Правилата ѝ се отнасят до всички области на живота: до личния, семейния, обществен и общочовешкия живот. Истината дава методи на жената и на мъжа, как да се отнасят помежду си. Тя разрешава и най-големите противоречия между тях. Ако жената говори за истината и не знае, как да събуди любовта в душата на мъжа си, тя не е истинска жена. Ако мъжът не може да събуди мъдростта в жена си, той не е истински мъж.

При един американски милионер отиват няколко комисии от благотворителни дружества да искат пари в името на Господа. На едната комисия той дал 50 долари, на другата – сто и казал, че няма предвиден бюджет за тях. След време при него се явява една млада, красива мома да иска известна сума за същите благотворителни дружества. Като я видял, банкерът веднага станал от стола си, поканил я любезно да седне и веднага извадил сто хиляди долара. На излизане от стаята той ѝ казал: Заповядайте и друг път, на ваше разположение съм. Ще кажете, че той се влюбил в нея. – Влюбил се, защото в лицето ѝ видял истински проповедник, който могъл да отвори сърцето му. Преди нея дохождали много проповедници, но с ръждясали ключове, никой не могъл да отвори сърцето му. Красивата мома дошла при него с намазан ключ: въртнала един път и веднага отворила сърцето му. Той ѝ благодарил и казал: Моля, заповядайте и друг път. На ваше разположение съм. Това значи, да те учи майстор.

Ако съвременните хора не могат да отварят умовете и сърцата на

ближните си, те са стари, от ония проповедници, които работят за 50 – 10 долара. Можете ли да отваряте умовете и сърцата на хората, вие сте влезли вече в новото учение. Вие сте още в началото но важно е, че сте влезли. Новото изисква приложение на всичко добро, което човек носи в себе си. Какъв смисъл има вярата, ако не се прилага? Ако си цигулар, постоянно ще свириш. Казват, за някой цигулар, че дошъл до върха на своето изкуство. И при това положение той трябва да свири. Човек всякога има какво да учи. Миналото трябва да служи за насърчение на новото. Към старата си вяра, към придобитото знание ще прибавяте всеки ден по нещо ново. Този е пътът, който води към постижения. Днес всеки човек търси новото. Ако отиде на училище, или в черква, дето от години, се преподава едно и също нещо, вие казвате: Тези неща ги знаем, нещо ново искаме. Новото трябва да се приложи. Хората са слушали много да им се проповядва, че трябва да се обичат, да говорят истината, да бъдат добри и т. н. Тези неща трябва да се остават настрана, отново да придобият своята святост. Когато говорим за любовта, за мъдростта, за истината, за душата, ние трябва да се спрем, като пред светилище, и да търсим начини за приложението им. Ще кажете, че някой човек страда, трябва му пари. Не е въпрос в парите. Той страда, защото няма хляб и е принуден от къща на къща да проси, да опитва любовта на хората, да види тяхната щедрост. Като опита щедростта и любовта на хората, човек трябва да извади своята магическа тояжка и да тропне с нея. Ако я владее, пред него веднага ще се сложи трапеза с топъл, хубав хляб и с прясно ядене. Ще се нахрани и ще тропне пак, да се прибере трапезата. Той прави това така, че никой не го вижда. После пак се явява между хората скромно облечен, с добри отношения, готов на всякаква работа. Всеки човек носи магическата тояжка в себе си, но само онзи се ползува от нея, който е разбрал възможностите, които се крият в разумната природа. Той живее в съгласие с нейните закони, затова не е осъден на страдания. Неговите страдания са привидни. – Защо? – Защото разбира смисъла на живота.

Мнозина страдат по единствената причина, че живеят, както намират за добре, и не мислят за никаква отговорност. Въпреки това, те се заблуждават, че на онзи свят ги очакват венци и букети. Ако човек не спазва законите на този свят, който Бог е създал, и на другия свят ще бъде същият. Ако тук не е готов да сподели хляба си със своя ближн, и на онзи свят ще постъпва по същия начин. Човек не се изменя лесно. Какъвто е в малкото, такъв ще бъде и в голямото. Ако искате да познаете характера на

човека, наблюдавайте, как чупи хляба. Ще видите, че детето чупи хляба по един начин, възрастният – по друг; момата по един начин, момъкът по друг; майката по един начин, бащата по друг. Всеки човек има особен начин на прояви, от които можете да определите характера му.

Моята задача е да събудя в човека онова свещено чувство към живота, към Бога, за да вярва в доброто и възвишеното, което е вложено в него. Вярвайте в своя вътрешен учител, който ви учи, как да живеете. Вярвайте на всеки, който може да ви предаде това изкуство. Ако той не може да ви предаде изкуството да живеете, като човек, създаден по образ и подобие на Бога, не му вярвайте. Който може да ви покаже правия път, трябва да го слушате. Той може да бъде прост или учен, малък или голям. Как ще погледне ученият на малкото овчарче, което му показва правия път? Ученият се е объркал в планината и не може да намери пътя си. Той ще благодари на овчарчето и ще се остави на него с всичкото си доверие. На планината овчарчето е професор, учен човек, а в града то отива при учения, като при свой учител, да се учи.

Желая, всички да си вземете цигулките, да им турите хубави струни и да започнете да свирите. Без музика, животът няма смисъл. Светът се нуждае от добри певци и музиканти. Те ще го оправят. Който знае добре да пее и да свири, той може право да мисли, да чувствава и да постъпва. Пейте и свирете, за да оправите живота си.

43. Беседа от Учителя, държана на
22 юни, 1930 г. София. – Изгрев.

БЛИЗО Е ЛЯТОТО

„Знаете вече, че е близо лятото.“

Марка 13:28

„Близо е лятото“. Този стих е важен. Защо? – Защото носи нещо за човека. Всеки стих, всеки факт, всяка истина са важни дотолкова, доколкото могат да допринесат някаква полза, някакво благо за човека; те са важни дотолкова, доколкото могат да хвърлят светлина в ума на човека и да внесат мир и радост в душата му.

„Близо е лятото“. Освен лято, има още три годишни времена: пролет, есен и зима. Годишните времена представят четири положения в живота: пролетта означава начало на живота; лятото означава онова положение, когато всичко расте, цъфти, завързва, зрее – развива се в пълнота; през есента плодовете зреят, а през зимата всичко замръзва, сковава се. Тогава човек се ползува от придобитото богатство на пролетта, лятото и есента. Зимата е подобна на старостта в човешкия живот. Никой не е доволен от старостта и постоянно се оплакват от нея. Като започне да остарява, старият казва: Наближават старини, краката ми не държат вече – стари кости! Старият не знае, как е остарял, но не знае и как може да се подмлади. Наистина, хората остаряват, без да знаят, как остаряват; умират, без да знаят, как умират; подмладяват се, без да знаят, как се подмладяват. Значи, каквото става с хората, става, без да знаят, как.

„Близо е лятото“. Кога? - Когато всичко започва да зрее. Това е външно съпоставяне на фактите, но има и вътрешно съпоставяне в живота: съпоставяне на личния живот към семейния, на семейния към обществения, на обществения към общочовешкия. Щастието на човека не зависи от неговата личност. Щастието на земята не е в самата нея, но в слънцето. Щастието на слънцето не е в самото него, но в друго, по-голямо слънце. Оттук виждаме, че има една обща зависимост. Някой казва, че не се интересува от това, какво мислят хората за него. Как да не се интересува? Ако ти си лист или клонче от голямото дърво, как да не те интересува, какво мисли то за тебе? Ако ти можеш да съпоставиш твоето знание, като лист на дървото със знанието на цялото дърво, ти се домогваш до щастието. Вън от Цялото ти не можеш да намериш истината. Всички хора минават покрай стари и млади дървета, но ако ви попитат, по какво се отличават младите дървета от старите, едва ли можете да дадете правилен

отговор. Ако ви запитат, по какво се отличават старите скали от младите, малцина могат да отговорят на този въпрос. Има млади скали, които сега се оформяват, но има и стари скали, вече оформени. Върху старите скали са написани много неща. Геолозите четат по тях като по книга, изследват промените, през които земята е минала от милиони години насам. В това отношение, учените хора са сътрудници или съработници с живата природа. Като я изучават, те помагат за развитието на цялото човечество. В света всички неща имат, своето предназначение. Всеки човек може да бъде учен дотолкова, доколкото е в състояние да проповядва истината. Човек може да бъде религиозен дотолкова, доколкото носи истината в себе си и може да я проповядва. Човек живее толкова, колкото носи истината в себе си. Това се отнася не само до хората, но и до животните и растенията. И растенията даже се делят на такива, които носят истината в себе си, и други, които не носят истината. Първите дават сладки плодове, а вторите – горчиви. Кравите, конете, воловете, които слугуват на човека, носят истината в себе си. Защо воловете, конете работят на човека безропотно? – Защото знаят, че един ден ще се повдигнат от сегашното си положение, пак ще дойдат на земята, но в други форми, по-високи от сегашните. – Възможно ли е това? – Както е възможно човек да се повдига и понижава, така е възможно и за растенията и животните да минават в по-високи и по-ниски форми.

Как е възможно един човек от високо положение да слезе дотам, че да го турят в затвор, с вериги на ръцете и на краката? Значи, той сам се е понижил. Човек сам се повдига, сам се понижава. Както живее, такъв е резултатът на неговия живот. Сегашният живот на човека не е нищо друго, освен резултат на миналия му живот. Устройството на главата, на ръцете, на краката, на пръстите му не е нищо друго, освен резултат на миналите му животи. Какъвто живот е минал, това е писал върху себе си. Човек е написана книга, по която може да се чете не само неговия минал живот, но този и на неговите деди и прадеди. Днес той пише своето бъдеще. Сегашната задача на човека е да коригира кривите страници на миналия си живот. При изправянето на всеки живот ще дойде по един професор, който ще ви покаже, коя страница да изправите и как, именно, да я изправите. Като изправя погрешките си, човек се учи, докато един ден напише своята теза и се яви пред комисия от професори да я защитава. Когато професорите одобрят тезата му, той става доктор, специалист по известна наука. Понеже всички хора работят за получаване на докторат, те

представят тезата си и я защитават. Някои ще пропаднат на изпита си – това нищо не значи, ще се явят втори, трети, десети път, докато най-после получат докторат. Не се позволява на ученика да не завърши работата си.

Съвременните хора се страхуват да не пропаднат на изпита си, близките им да се смеят и да им се подиграват. Няма защо да се смущавате от това, какво ще кажат невежите, нечестните, лошите хора за вас. Друг е въпросът, ако трябва да чуете мнението на учени, добри и честни хора. Ако ми трябва работник, аз се интересувам от неговите ръце и крака, да са здрави; интересувам се и от неговите инструменти. Следователно, от всеки човек ще се интересувате дотолкова, доколкото можете да влезете в отношение с него – чрез неговата здрава и умна глава, чрез неговите здрави ръце и крака, чрез неговото здраво тяло. Не можете да се интересувате от болни, хилави и изнежени хора. И Провидението се интересува от нас дотолкова, доколкото сме здрави и разумни, да разбираме Божията воля и да я изпълняваме. Въпреки това, повечето хора търсят охолан, лек живот, да бутнат едно копче, и всичко да им се нареди, както желаят. Към това се стремят много жени и мъже. Кой ще работи тогава? Охолният живот изнежва човека, прави го неспособен за работа. Трябва да се работи разумно, по начин, който носи своето благословение. Не е въпрос да се труди и мъчи човек. Трудът и мъчението са резултат на човешкото невежество, и човешките погрешки. Днес повечето хора се трудят и мъчат – и в политическия, и в обществения, и в религиозния живот.

Какво представя религията? – Наука за добър живот. Религиозният се учи да обича Бога, да Го признае за свой Баща. Да възпитаващ и да се самовъзпитаващ, това значи, да познаеш своя Баща. Мнозина съзнават, че има Господ, но къде е, не знаят. Между себе си и Бога те поставят много светии, като посредници, които да ги препоръчват на техния Баща. Смешно е, човекът, създаден от Бога, да се нуждае от препоръката и молитвите на светии и праведни хора. Наистина, велико нещо е молитвата, но само онзи може да се моли за вас, който ви обича. Майката се моли за детето си, защото го обича. На същото основание, човек може да реализира само онези свои желания, които имат за основа любовта, мъдростта и истината. Следователно, ако не можете да реализирате едно свое желание, търсете причината в себе си, а не вън от вас. Щом не можете да го реализирате, не сте били изправни към един от великите закони на Битието. Външните причини са само условия, но човешкият живот не зависи от външните условия. Богати условия са дадени на човека: светлина, въздух, вода и

храна. Човек, за отличие от другите живи същества, разполага с интуиция, с която може да предвижда нещата. Ако не предвижда, какво го очаква, причината е пак в него. Като работи върху себе си, човек развива своята интуиция и се ползува от нея. Ако малката мушица предвижда, кога ще се развали времето, колко повече може да предвижда човек, който е разумно същество. Защо трябва да се заема той с работи, които не са по силата му? След това ще дойде някой да се оплаква, че животът му е тежък. Много естествено, животът ти е тежък, защото си се натоварил много. Свали част от товара си, да ти олекне. Като свалиш част от товара си, казваш, че животът ти е лек. Ако животът ти олекне много, тури нещо на гърба си, което да ти предаде стабилност.

Следователно, когато се говори, че животът на някого е тежък, трябва да знаете причините за това. Ще кажете, че никой не ви обича. Как ще ви обичат, ако не се отворите за хората, да видят, че има нещо във вас за обич? На какво основание искате хората да ви обичат? За мене е важно аз да обичам и да зная, защо обичам; що се отнася до обичта на хората, защо обичат, и защо не обичат, това е тяхна работа. Никой никого не може да застави да го обича. Такъв закон не съществува. Също така не можете да покажете, как трябва да обичате. Законът на любовта е вътрешен. Ако нямате вътрешен подтик да проявите любовта си към някого, никаква външна причина не може да ви застави да направите това.

Преди десетина години дойде при мене една стара жена, над 80 години, и ми разправи нещо, което се случило с нея. Тя започна: Бях млада, красива мома, обичах един добър, красив момък. Понеже бях богата, чорбаджийска дъщеря, родителите ми по никой начин не ме даваха на моя възлюбен. Те ми казваха: По-скоро мъртва да те видим, отколкото да те дадем на този момък. Аз не можах да пристъпя волята им и се оставих на тяхната воля. Те ме ожениха за добър човек, но аз не можах да го обикна. Исках заради родителите си да се разположа към него, но не можах, постоянно мислех за своя възлюбен, който, скоро след женитбата ми умря от скръб по мене. От мъжа си имах пет деца, но нито тях обичах, нито мъжа си. Станах на 84 години, но все още не можех да забравя своя възлюбен. Една вечер сънувам, че сме поканени с възлюбения ми заедно на угощение. Ядохме, пихме, повеселихме се. Като се събудих сутринта и си спомних съня, обзе ме страх от Господа и срам от себе си и отидох при нашия свещеник да се изповядам. Станах 84 годишна жена и още не мога да го забравя. Как ще се явя при Бога и какъв отговор ще давам?

Това е моралната криза, която преживяват всички хора. Няма човек в света, който да не е минавал и да не минава през такава криза. За да се справят с тази криза, хората трябва да бъдат честни, искрени във всяко отношение. Никаква лъжа не се позволява в мислите, в чувствата и в постъпките на хората. Каквито изпитания и изкушения да дойдат отвън, човек не трябва да им се подава. От неговата устойчивост зависи бъдещето му развитие и напредък. Никаква лъжа не се позволява в човешкия живот, защото има един Божествен закон, който преди тънко и всичко хваща. Няма случай в историята на човечеството, когато някой човек или народ, като е престъпил този закон, да не е опитал последствията от престъпването. Бог не иска наказанието и смъртта на хората, но самият закон ги преследва. Не може човек постоянно да си пуца кръв, без да си я набавя, и да не стане малокръвен. И, ако продължава още да си пуца кръв, най-после той ще се изтощи и ще умре. Следователно, който иска да живее, нека престане да си пуца кръв, т. е. да престане да нарушава Божествените закони.

Време е вече хората да се откажат от старите си разбирания, от кривите си постъпки и да приложат закона на любовта. Затова Христос казва: „Който има две ризи, да даде едната на своя ближен”. Каквито тълкувания и да се дават на този стих, той е приложим само за онзи, който носи любовта в себе си. Наистина, когато обича някого, човек е готов да му даде и единствената си риза. Ако не го обича, и десет ризи да има, пак не е готов да даде една от тях. Тъй щото, не е достатъчно само да се проповядва на хората да дават. Даването без любов, мъдрост и истина няма смисъл. В даването трябва да взимат участие любовта, за да отвори човешките сърца; мъдростта и истината за да даде простор на тяхната воля, да изпълнят доброволно Божията воля.

Всички хора искат да бъдат щастливи. Право е това желание, но те не подозират, че щастието се постига по пътя на любовта. Лесно се прилага любовта, защото за нея няма закон на земята. За лъжата, за престъпленията има закон, но за доброто, за истината няма закон. Понеже в Божествения свят няма закон за лъжата и за престъпленията, затова, който се провини там, пращат го на земята да го съдят. И обратно, понеже на земята няма закон за доброто, за истината, за любовта, който прояви една от тези добродетели, пращат го горе, в разумния свят, там да го възнаградят. Тази е причината, дето светиите и праведните хора живеят горе, във високите светове, а обикновените – на земята. Когато нещата стават, както не

очакват, това се дължи на законите, които не познават.

Христос говори за смоковницата като символ, който има отношение, както в личния, така и в обществения живот. По разлистването на смоковницата, ще познаете, че близо е лятото. По отварянето на човешкото сърце към бедни и страдащи се познава, дали някой човек е влюбен, или не. Ако някой каже, че се е влюбил, че сърцето му гори, а не е готов да помага на бедни и страдащи, ще знаете, че няма любов в себе си. Не възразявайте на влюбения, не му говорете нищо за любовта, но вижте, доколко неговото сърце се отваря за страданията на ближните му. Любовта отваря сърцата на хората, дава им импулс, подтиква ги към благородни и възвишени дела.

Христос казва: „Близо е лятото”. За кое лято говори Христос? – За лятото на Неговата любов. Близо е лятото; т. е. близо е онова време, когато човешките сърца и умове ще омекнат, ще възприемат истината и любовта. Това е тълкуването на лятото. Много символи има в свещените книги, но всички не са обяснени. Често цитират стиха от Писанието, че слънцето ще потъмнее, звездите и луната ще паднат, но какво означават те, малцина знаят. Ще потъмнеят небесните светила, т. е. славата на великите и учени хора ще загасне. Не е въпросът в тълкуването на нещата, но в поуката, която човек взима от тях.

Много открития, много тълкувания се дават днес, но всички хора не се ползват еднакво от тях. Казват, например, че някой лекар открил сигурно лекарство против туберкулозата. Добро е това откритие, но от него ще се ползват само болните. Здравият не се интересува от това откритие. Здравите се интересуват, как да станат богати. Могат ли, обаче, всички хора да станат еднакво богати? Това е невъзможно. В света има около 90 милиарда злато, а хора – около два и половина милиарда. Ако всичкото злато се раздели между хората справедливо, по колко лева ще се падне на човек? При това разпределение на златото, няма да има богати хора в света. Значи, хората не могат да бъдат еднакво богати. Но има едно вътрешно богатство, което е достояние на всички. Когато всички хора се обединят в името на любовта, те ще влязат в изобилието на живота.

Сега ще приведа един мистически разказ, да видите, какво прави любовта. В древността живял един цар, на име Абди Елра, който имал единствена дъщеря – Махаради. Нещастен се чувствал царят, но още по-нещастна неговата дъщеря, понеже била най-грозната мома в царството на баща си. Тя се измъчвала от грозотата си толкова много, че постоянно

търсила начин, как да си помогне. Най-после в нея станал голям преврат: тя се обърнала към Бога, с молба да махне по някакъв начин грозотата ѝ, като обещала да направи всичко, което Бог иска от нея. Молбата ѝ се чула: от невидимия свят дошъл един ангел – Азраил, да ѝ помогне. Той се явил при нея със следните думи: Бог чу молбата ти, ще премахне твоята грозота, но с условие, отсега нататък да обичаш най-грозните моми и да се отнасяш към тях внимателно, с най-красиви чувства. Ако обещаеш да изпълниш това и не изпълниш обещанието си, ще те сполети голямо зло.

Питам: С какво трябва да се занимава човешкото сърце, когато се изпълни с любов? Христос казва: ”Ако любите тези, които ви любят, какво повече правите от фарисеите?” Това и животните правят. Ако ти обичаш баща си, майка си, жена си, децата си и приятелите си, това е в реда на нещата. Опасно е положението на човека, когато в съзнанието си изпадне до стъпалото на някое животно и оттам разглежда живота. Човек трябва да се издигне над животинското в себе си, да се самовъзпитава. Той е дошъл на земята именно, затова, да се освободи от животинското начало. Ако човек даде предимство на животинското начало в себе си, на какво ще се превърне той? Вие знаете, какво нещо е животното. В животинското царство зъбите играят роля. Когато голямото куче покаже зъбите си на малкото, последното подвива опашката си и отстъпва назад. Голямото и силно куче казва: Ще знаеш, че аз съм за тебе и господ, и съдия, и прокурор. Ако не ме слушаш, веднага ще наложа и закона, и правото си, ще разбереш, кой съм. Чувате ли някой да казва, че може да направи всичко, ще знаете, че това е животинското в човека, което е взело връх над човешкото и Божественото. Съзнателният и разумен човек знае, че не може да направи всичко. Ако ти си ябълка или круша в моята градина, можеш да направиш само това, което ябълката или крушата е в състояние да направи. Докато е в моята градина, тя зависи напълно от мене. Както животът на клончето зависи от благосъстоянието на цялото дърво, така и животът на човека е в зависимост от благосъстоянието на цялото. Ето защо, частта трябва да се подчинява на цялото. Ако не се подчинява доброволно, тя сама се излага на смърт.

И човек трябва да се подчинява на разумния свят, защото се намира в зависимост от разумните, напреднали същества. Сегашните хора не подозират, че над тях се намира една йерархия от възвишени същества. Те са завършили развитието си, поради което днес управляват слънчевата система. Те са предвидили нуждите на хората, както и условията, при които

могат да се развиват. Те знаят, какви желания имат хората и ги задоволяват по нов начин. Свободата на човека се заключава в доброволното му подчиняване на разумните същества. В това се заключава и неговото бъдещо развитие. Разумните същества могат в пет минути да наложат волята си на хората, да ги заставят да вървят по техния път, но това е насилие, с което те не си служат. Мислите ли, че, като набиете човека, ще стане по-добър? С бой човек не става по-добър. Мислите ли, че, като мине през воденичния камък, житото става по-добро? Житото си остава такова, каквото си е било. Каквото съдържа в себе си, това проявява. И човек си остава такъв, какъвто е. Той може да се развива само при три условия: при Божествения живот, който произтича от любовта; при Божествената светлина, която произтича от мъдростта; при Божествената свобода, която произтича от истината. Само истината носи свобода на човешкия ум, на човешкото сърце, на човешката душа и на човешкия дух. Без истината няма постижения. Истината не е мъртво нещо, тя е жива, разумна сила. Следователно, ако човек обикне истината, както обича майка си, баща си и трепти за тях, тя ще му даде всичко, което желае; ако човек обикне истината и никога не лъже, тя ще задоволи копнежите на неговата душа и на небето, и на земята. Който обича истината, той има всичко на разположение: и богатство, и знание, и здраве – от нищо не е лишен. Който не обича истината, той е нещастен човек. Когато слушате някои да говорят за ада, ще знаете, че това са хора, които не обичат истината. Който обича истината, и в ада да влезе, веднага ще излезе навън и ще почне да пъпли нагоре.

„Близко е лятото”. – За кои? – За онези, които искат да бъдат здрави, да се подмладят, да придобият щастие, да разберат смисъла на живота, да станат безсмъртни. Който няма стремеж към новото, може да живее по стар начин, може да греши, колкото иска. Още осем хиляди години да греши, това е негова работа, никой не може да се противопоставя на желанията му. Всеки сам ще носи последствията на своя живот. Важно е, че иде нова, възходяща вълна в света, която трябва да се използва. Мина времето на лъжата. Който още иска да живее в това време, ще остане за бъдещата еволюция, когато ще дойде нова вълна да подемем хората. Помнете, че параходът, който заминава за новия свят, иде само един път в годината. Ако тази година го изпуснете, ще чакате идната година, когато пак ще дойде. Обаче, този параход не взима всички хора, но само онези, които са готови за дългия път. Някои мислят, че има време още, няма защо да

бързат. Колко време има, и те не знаят. Ще дойде ден, когато ще видят, че са закъснели. Много хора ще ги изпреварят, а те ще стоят с години на пристанището и ще очакват часа на своето заминаване за новите условия, за новия свят.

През време на войната, 1914 г., един български адвокат във Варна спечелил една голяма сума, около сто хиляди лева и казвал на приятелите си: Сега съм толкова осигурен, че войната може да продължи още четири години – нямам нужда от нищо, няма за какво да мисля. Но още на другата година умрял. Друг някой иска да заеме високо положение, да стане депутат, министър, владика, да се осигури. Той не знае, че щом заеме това положение, на другата година ще умре. Не е позволено на човека да заема високо положение, за да се осигури. Друг е въпросът, ако той иска да стане слуга на човечеството. И тогава, дали заема високо или ниско обществено положение, безразлично е – от него се иска служене. Истински служител е този, в когото живее истината. Той е брат на човечеството. Той трябва да бъде образец, достоен за подражание.

„Близо е лятото”. Това значи: Близо е любовта. Дом, в който любовта не е влязла, е пуст, няма гости, никакво угощение не става. Там, дето е любовта, видни гости идат, поканени на угощение. Домакинята, домакинът и децата са добре облечени, слуги и слугини тичат натук–натам, готвят, агнета и кокошки се пекат, баници се точат. Голямо е веселието в този дом. Някой питат: Какво става в света? Защо се правят тези приготовления? – Видни гости идат, голямо угощение се дава. Лятото е близо. Най-хубавият обяд е този, който става с любов. И когато човек яде хляба, сложен на тази трапеза, вижда, че е жив.

Какво изисква любовта? – Жертва. В бъдеще, когато хората достигнат до съвършенство, няма да говорят много за любовта, но ще се жертват един за друг. Ако възлюбеният пита възлюбената си обича ли го, тя нищо няма да му отговори, но веднага ще се превърне в една хубава круша, ябълка, или в един хубав хляб и ще му каже: Изяж ме. Същото ще направи и възлюбеният. Сегашните хора се убеждават едни други, че се обичат, но никой не е готов да се превърне на круша, на ябълка, на хляб за възлюбения си. Как ще докажат тогава, че се обичат? Днес хората говорят за любовта, но, като видят някаква опасност, момъкът се качва на дървото, да се спаси от мечката, а момата се простира на земята, прави се на мъртва. Мечката дойде, подуши момата оттук-оттам и се отдалечи.

Всички хора се запитват, какво е предназначението на човешкия

живот. Предназначението на човешкия живот се заключава в това, да има една добре организирана държава, да има разумни граждани – майки, бащи, проповедници, учители, управници и др. Държавата представя формата на живота, разумните граждани представят съдържанието на самата държава, а това, което те носят в ума и в сърцето си – смисъла на държавата. Който разбира формата, съдържанието и смисъла на живота, той е разбрал дълбокия смисъл на целокупния живот.

Стремете се към истината, която може да ви направи свободни. Още днес можете да бъдете свободни. Когато казвам, че можете да придобиете свободата си в един ден, аз разбирам един Божествен ден, който се равнява на хиляда години. Ако можете да живеете един ден, както трябва, това са хиляда години добър живот. Ако някой каже, че може да ви обича само един ден, това са хиляда години. На другия ден пак ще ви обича и то само за един ден. Знаете ли, какво нещо е да ви обича един човек цели хиляда години? Вие ще се отегчите от любовта на този човек. Красотата на любовта се заключава в това, всички същества да ви обичат, а не само едно. Щастлив е човек, когато обича всичко в света: въздухът, водата, светлината, изворите, растенията, животните, хората. Дето мине, всички го поздравяват, посрещат го като цар. Такова е отношението на всички живи същества към Бога.

Хората, които мислят, че стоят най-високо в стълбата на животинското царство, имат особена идея за Бога. Те гледат на Него като нещо далечно, отвлечено. Бог е близо и далеч – от човека зависи това. Свещено нещо е Бог. Достатъчно е да помисли човек за Него, за да трепне душата му с онова велико, свето благоговение на Сина към своя Баща. Ако човек изпитва свещен трепет към слънцето – носител на енергия, колко повече трябва да затрепти цялата му душа към Онзи, Който му е дал живот. Ще кажете, че само идеалистите имат свещен трепет към Бога. Според мене, и материалистите, и идеалистите имат свещен трепет. Защо? Казано е, че Бог е Любов. В този смисъл, няма живо същество в света, което да не благоговее пред любовта. Вижте, как младият момък материалист благоговее пред своята възлюбена. Вижте, как богатият търговец материалист благоговее пред красивите моми. Това е все любов. Едно трябва да знаете: никой не може да бъде обичан, докато не обича Бога. В любовта към Бога е щастието на цялото човечество. Няма ли тази любов, той е изложен на големи нещастия. Човек трябва да изправи отношенията си към Бога и, каквото срещне на пътя си – човек, животно, растение, да

знае, че Бог се проявява чрез тях. Както жената изприда вълната, тъкачът – изтъква платното, така и разумните същества са работили хиляди години с мисълта си и са създали светлината, водата, въздуха и т.н. Следователно, според степента на светлината ние съдим за развитието, до което са достигнали разумните същества.

Помнете: никой не е сам в живота, никой не е изоставен. Разумните и възвишени същества се грижат за нас с всичката си любов и самоотверженост. За да ни услужват и помагат, те са готови на всякакви жертви. Те се притичат в помощ на всеки беден и страдащ, на всеки затворник. Те се притичат в помощ на всяко пъшкане на онези, които лежат в гроба. Хората мислят, че като погребат умрелия, всичко се свършва с него. Много време лежи умрелият в гроба, не може да се отдели от тялото си. Той гледа, как частица след частица се къса от тялото му, вижда, че близките му плачат, но нищо не може да им каже. Страшно е положението на човека в гроба, ако преждевременно не се е справил с желанията си, т. е. ако не е скъсал връзката си с земята. Който е работил съзнателно върху себе си и се е справил със земните си желания, той лесно се освобождава от тялото си.

Как може да се избави човек от страданията? Освен любовта, никаква сила, никакви закони не са в състояние да спасят човека от страданията. Тя трябва да се тури като основа между всички хора на земята и между всички народи. Докато всички хора не се обединят в един човек, докато всички народи не станат един народ, страданията няма да изчезнат от земята. Личният живот трябва да отстъпи на Божествения. Докато всички учени, свещеници, проповедници, майки и бащи, слуги и господари не се проникнат от идеята да служат на човечеството в името на любовта, светът няма да се оправи. Радвайте се, че светът върви вече към изправяне. Има хора в света, които служат на любовта, на мъдростта и на истината. Днес тези хора заповядват и управляват. Къде са тези хора, познавате ли ги, или не, това не е важно. Те са двигатели на човечеството. Кой кара колата: конят, който е впрегнат в нея, или човекът, който държи юздите на коня?

„Близко е лятото”. Който се намира пред лятото на живота, да внимава да не изгуби благоприятните условия, които то носи. Ако сте закъснели в разбиранията и в постиженията си, бъдете будни сега, да не пропуснете добрите условия, не от страх, но от съзнание. Днес много хора изпълняват някои неща от страх, но нямат големи придобивки. Турете страха настрана и кажете в себе си: „Близко е лятото”. Като се убедите в приближаването на

лятото, скочете всички на крак и, в каквото положение да се намирате, започнете съзнателна работа: болният да отхвърли болестта от себе си; слабият в решаване на задачите си да се впрегне на работа, да реши мъчните си задачи; прегърбеният да изправи гърбицата си; грозният да стане красив; старият да се подмлади.

За да се постигне всичко това, хората се нуждаят от вяра. Достатъчно е да повярват в условията, които лятото носи, за да скочат на крака и млади, и стари. Само онзи може да скача, който чувства в себе си велик, вътрешен импулс. Разумният човек скача, за да се освободи от нещо. Богатият скача, за да се освободи от товара, който носи на гърба си. Старият скача, за да усилва краката си и да се подмлади. Нечистият скача, защото отива да се измие. Следователно, когато се разтоварите от нещастията и страданията си, от недъзите и слабостите си, от нечистотата си, скачайте, пейте и веселете се. Кога младата мома скача на хорото? – Когато се е измила, облекла и нагиздила добре.

„Близо е лятото”. По какво ще познаем, че лятото е наближило? – По това, че Божието благословение иде така, както хората го очакват. Божието благословение ще дойде върху хората, когато започнат да живеят според законите на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Това не значи, че те ще изгубят своята индивидуалност. Напротив, те ще станат такива, каквито са – всеки ще прояви своето естество. Колкото повече се развива човек, толкова по-богат и разнообразен е неговият вътрешен живот. Колкото по-издигнат е човек, толкова по-снизходителен е към погрешките и слабостите на онези, които стоят по-долу от него. Че някой вълк изял една овца, или лисицата – една кокошка, той не ги съди. Той си казва: Ако човек яде овце и кокошки, какво остава за вълка и за лисицата? Ще кажете, че човек има право. – Кой му даде това право? Не можете да съдите вълците, мечките и лисиците, докато и човек има същите слабости.

Човек не трябва да се самоосъжда, но да дойде до едно вътрешно самовъзпитание, да изправи погрешките си. Сегашните хора трябва да се освободят от едно вътрешно, чуждо влияние, което се дължи на известни органически и полуорганически вещества в тях, които не хармонизират с трептенията на телата им. Те са отрови, от които човек непременно трябва да се освободи. От ред поколения насам в човешкия ум има чужди мисли, в човешкото сърце – чужди чувства и в човешката воля – чужди постъпки, от които човек трябва да се освободи. Под думата „чужди вещества, чужди мисли, чувства и постъпки” разбираме всичко онова, което не е

Божествено, и което носи нещастия за човечеството. Светът се нуждае от нови поети, нови писатели, нови музиканти, нови учени и философия. Поетите трябва да възпеят любовта, но по какъв начин? Каква любов е тази, която допуска съмнението и подозрението? Обичаш някого, а се съмняваш в него – това не е любов. Любещият се отличава с устойчив характер. Той не се поддава на никакви съмнения. Характерът препоръчва човека. Като има добър и устойчив характер, той може да постигне всичко. Ако е писател или поет и напише нещо, от което не е доволен, ще употреби повече усилия и ще напише нещо по-хубаво. Ако днес направи нещо, от което не е доволен, на другия ден ще направи нещо, което ще го задоволи.

„Близко е лятото”. С други думи казано: Близко е времето, когато Син Человечески ще дойде на земята да научи хората, как да живеят. Той няма да съди хората, но ще ги поучава. В продължение на хиляда години най-много те трябва да приложат законите на любовта, на знанието и на свободата. Нова наука, нови знания предстоят на човечеството, за да влезе в Божественото лято. Три плода трябва да узреят през това лято: плодовете на любовта, на мъдростта и знанието на истината и свободата. Блажени са онези, които могат да вкусят от тези плодове.

Желая ви в бъдеще и вие да вкусите от трите плода, които ще узреят през Божественото лято.

44. Беседа от Учителя, държана на
29 юни, 1930 г. София. – Изгрев.

В ДОМА НА СИМОНА

„А Исус като беше във Витания, в дома на Симона прокажената.“
Матей 26:6

„В дома на Симона прокажената“. Истината посещава не само праведните и свети хора, но и грешните. Тя влиза не само в домовете на богатите, но и в домовете на сиромасите. Истината се намира навсякъде. Казано е в стиха, че Христос бил в дома на Симона прокажения. Днес считат за прокажен всеки човек, който страда от някаква тежка, неизлечима болест. Страшно е да се каже за някого, мъж или жена, че е прокажен. Когато Христос влязъл в дома на Симона, последният оздравял. Значи, Христос го излекувал от проказата му.

Като се говори за страдания и за болести, за радости и скърби, хората търсят смисъла на живота и казват, че смисълът на нещата е във формите им. Всъщност не е така. Говори се за красиви очи, за красив нос, за красива уста, за красиво тяло, но красотата не е в самите очи, нос, уста, тяло, но в това, което излиза от тях. Нещо невидимо излиза от очите на човека, което ги прави красиви. На същото основание, казвам, че смисълът на живота не е в неговите форми, но в невидимото, което излиза от тях. – Затова, именно, хората се запитват, какво всъщност, представя човек. – Досега никой не е дал точно определение за човека. Ако ви запитат, какво представят мъжът, жената, майката, бащата, детето, по-лесно може да се намери някакво специфично качество, с което да си отговорите на въпроса. За човека, обаче, като общо понятие, мъчно можете да си дадете някакъв отговор. Ако ви запитат, какво нещо е река, веднага ще кажете, че тя представя вода, която тече. Ако водата седи на едно място, не се движи, не тече, тя не може да бъде река. Какво нещо е изворът? – Вода, която извира. Ако не извира, не може да се нарече извор.

„В дома на Симона“. Там бяха се събрали Христос, учениците Му и още, много хора да слушат Словото Му. Една жена се приближи при Него и започна да налива на главата Му скъпо миро. Някои от учениците възнегодуваха, защо се разлива това скъпо миро, когато може да се продаде, и парите да се раздадат на бедни. Някои от народа пък търсеха случай да хванат Христа и да Го предадат на съд. Значи, много хора бяха събрани около Христа, но всеки имаше различен интерес. Не можете да

срещнете двама души, които се интересуват от едно и също нещо. Някои религиозни дотолкова, се влюбват в Бога че всичко забравят. Когато срещнат, веднага започват да му говорят за Бога. Те мислят, че всички хора се интересуват от едно и също нещо. Представете си, че един такъв религиозен срещне на пътя си гладен, беден човек и започне да му разправя за Господа. Какво ще му каже бедният човек? Той ще го погледне и ще му каже: Гладен съм, помогни ми! Може би аз повече от тебе съм слушал за Бога, но сега искам, в името на твоя Бог, Който живее в тебе, да ми помогнеш. Ще кажете, че този човек мисли само за хляб. За какво друго ще мисли? Щом е гладен, първо ще мисли за хляб. Като задоволи глада си, ще мисли за други неща. За какво мисли проповедникът? И той мисли за хляб. За да изкара прехраната си, той вади стихове от Евангелието, тълкува ги и по един или по друг начин, изкарва цяла беседа. Колкото по-добър проповедник е той, толкова по-скъпо му плащат. Има видни проповедници в Америка, на които плащат по 10–12 хиляди долара месечно. Това са 50 хиляди лева български пари! Красноречиви са тези проповедници, добре говорят. Как да не проповядваш за такъв Господ, който плаща толкова много? Докато този Бог е богат, всички, проповядват за него. Щом осиромашее, и проповедите престават. Истинският Бог не осиромашава, както хората, но Той не се занимава с материални работи. На избраниците си Той не дава големи богатства. Понякога прави изключение, но само когато иска да изпита човека. Тогава Той му дава големи богатства, къщи, красива жена, но, в края на краищата, този човек се е повече понижил, отколкото повдигнал. Ако жената на някой мъж е красива, той я ревнува и не ѝ дава спокойствие. И той не е спокоен, но и тя няма спокойствие. Ако жената има красив мъж, и тя ревнува. Ако ревнивият мъж е учител, ще се дразни лесно, ще се кара на учениците си, няма да бъде доволен от отговорите им, ще пише много двойки. Както постъпва с учениците си, така и природата постъпва с него, да му покаже, че и той е невежа като тях. Той къса учениците си, а природата къса него. Тя му изпрати една треска, хвърли го на легло, за да научи урока си добре. Ученикът може да е беден, но учителят му го къса. Учителят може да е богат, но природата не обръща внимание на богатството му, тя му праща някаква болест, да извлече поука. Дали беден, или богат човек боледува, за природата е безразлично.

Две сестри трески се събрали една вечер под един мост, да си поприказват и да решат, как да прекарат лятото. Те се оплаквали от хората, че били много затворени, никой не ги приема и са принудени да гладуват.

Най-после едната треска казала: Аз реших това лято да отида на планината, дето един овчар пасе овцете си. Ще вляза в млякото, което дои вечер и, като тури първата лъжица мляко в устата си, ще се настаня в него и ще започна да го треса. Той е здрав, млад момък, има какво да получи от него. Втората треска казала: Аз пък познавам един богат, тлъст кадия, ще вляза в него и ще го оберa. Овчарят минал в това време по моста и, като чул разговора на треските, спрял се да послуша, какво се разговарят. Той разбирал езика им и, като чул, че треската се готви да го нападне, решил да вземе мерки, да се запази. Като отишъл при овцете си, видял, че една от тях умряла. Одрал кожата ѝ, изчистил я, изсушил я и направил от нея мях, в който турял издоеното мляко. Треската била вече при него. Като видяла, че той доил млякото, тя веднага влязла в мяха. Овчарят бързо завързал мяха и го оставил настрана. Цяло лято треската тресла мяха, но нищо не могла да извади от него. На есента овчарят отворил мяха, излял млякото, измил го добре и турил в него сирене за зимата. Отслабнала и гладна, треската се върнала пак под моста, да се срещне със сестра си. Като я видяла толкова мършава, сестра ѝ запитала: Сестро, какво ти стана, че си толкова слаба? Тя разказала, как прекарала на планината; оплакала се, че овчарят я изиграл. Втората треска казала: Аз използвах добре кадията. Той беше тлъст човек, обичаше да яде богати яденета, имаше какво да взема от него. Но не се безпокой, аз познавам още един кадия, също тлъст и богат. Ще отидем двете при него. Един ден ти ще го разтърсваш, на другия ден – аз, докато вземем всичкото му богатство.

Това е приказка, от която човек може да се поучи. Изобщо, всяка реч има за цел да застави човека да слуша. Ден след ден той привиква да слуша. Каква е целта на дишането? Какво се постига с една вдишка и издишка? – Нищо особено. Една вдишка и издишка не разрешават въпросите, обаче, непрестанното дишане води човека към известна цел. Непреривното мислене, чувстване, дишане, хранене разрешават задачите, за които човек е дошъл на земята. Не е въпрос да накарате всички хора да вярват в Бога. Никой не може да накара ближния си да вярва в Бога и да разбира живота като него. Всеки човек разбира живота по своему. В това отношение, никой никого не разбира. Видни учени, философи, писатели, реформатори са останали неразбрани от близките си. Мъжете не разбират жените, но и жените не разбират мъжете. С други думи казано, нито сърцето разбира ума; нито умът разбира сърцето. На това неразбиране се дължат противоречията в живота. Когато мислите и чувствата, умът и

сърцето са в хармония, човек е свободен от противоречия. Това се постига, когато Божественото начало в човека вземе надмощие.

Мнозина поддържат мисълта, че всичко, което става в живота, е Божествено. Ако е така, защо хората се оплакват едни от други? Защо страдат? Други пък твърдят, че в живота цари пълно единство. По принцип тази мисъл е вярна, но по проявите на живота, изявен във всички форми, не е така. Животът, вложен във форми – растения, риби, птици, млекопитаещи, хора, ангели е различен. Всички същества правят усилия да изменят своите форми, с цел да подобрят живота си. В промените, които стават с тях, се заключава тяхното спасение. При сегашните човешки форми никой не може да бъде щастлив. Като изучавате хората, виждате, че във всяка човешка форма има нещо изкривено или недоразвито: някъде очите са криви, другаде – носа, на трето място – устата, на четвърто – ушите, ръцете, краката, тялото и т.н. Рядко ще срещнете човек с нормално развити удове, или напълно хармоничен – все има нещо деформирано в него. За да се изправят, хората трябва да възстановят връзката си с Бога, да Го познаят. Познаването на Бога внася хармония в човешките мисли и чувства. Ние знаем, че хармонията постепенно изправя нещата. Затова, именно, един от гръцките философи е казал: „Познай себе си!” Това значи, познай Божественото в себе си, познай Бога.

Как можете да познаете Бога? Питам: как момъкът се запознава с момата, която харесва? Като я срещне, той тръгва след нея, да научи, къде живее. След това започва да обикаля къщата ѝ, да разбере, къде ходи, с какви хора дружи, как се облича. Като се домогне до тези данни, той иска да се запознае с нея, да чуе, как говори, как мисли, какви възгледи има за живота и т. н. В края на краищата, той казва, че я познава. Не трябва ли и ние по същия начин да проследим проявите на Бога чрез всички живи същества и да ги изучаваме? Само по този начин ще намерим Бога навсякъде в живота и ще Го познаем.

Какво, всъщност, представя Бог? – Любов, която прониква във всички форми и осмисля живота им. Бог прониква във всички красиви и възвишени форми. Дето е Бог, там е животът, там е любовта. Затова е казано: „Бог е Бог на живите, а не на мъртвите”. Дето Бог присъства, няма смърт. Външно формата може да е мъртва, но вътрешно е жива. Докато клетките на предметите и на телата са събрани в едно цяло, тялото е живо. Щом се разпръснат, настава смърт. В този смисъл, смъртта не е нищо друго, освен момент на нарушаване вътрешното равновесие между

клетките. Човек умира, само когато се скъса връзката между душата му и Първата Причина, но и тази смърт е частична, а не пълна. Човек не може да бъде щастлив, докато не разбира законите на живота и на смъртта.

Момъкът не може да бъде щастлив, ако мисли, че, като се облече и докара, ще намери своята възлюбена. Той може да намери някоя мома, но тя не е неговата възлюбена, която го разбира и обича. Това е механическо, външно познаване, но когато дойде до вътрешния живот, момъкът ще се натъкне на големи мъчности. Който се ожени за мома, която случайно срещнал на пътя си, цял живот ще носи последствията на своята погрешка.

В едно от преданията за Адам се казва, че първата му жена била някоя си Левита, кабалистическо име, с която не могъл да живее. На Левита, на нейното поколение се отдават всички нещастия в света. Дали е съществувала такава жена, не се знае. Също не се знае, дали и Ева е била такава, каквато я описват в Библията. Изобщо, много неща се пишат, но доколко са верни, не се знае. Много неща са написани добре, но не се разбират добре. Една задача е написана добре, но важно е, как ще се реши. И небето е написано добре, но малцина разбират написаното по него. От хиляди години слънцето грее, изпраща светлина и топлина, дава живот, но какво всъщност представя то, малко хора знаят. Луната грее, пълни се и се изпразва, но и за нея малко се знае. Даже и за земята, на която живеем, малко знаем. Едни казват, че вътрешността на земята е твърда, други – течна, трети – огнена. От трите твърдения кое е вярно? Каквото и да се говори за земята, тя е такава, каквато е, ние не можем да я изменим; но друг е въпросът, ако знаем истината такава, каквато е в действителност.

Съвременният човек трябва да изучава условията и положението, в което днес се намира, да ги използва разумно, а не да мисли само за бъдещето. Ако днес работи съзнателно и разумно, и в бъдеще го чака добро. Ако не може да изиграе добре, днешната си роля човек изпада в положението на Дон Кихота или Санчо Панса: или, като идеалист, ще живее с непостижими идеали, или, като материалист ще мисли само за осигуряване на живота си. Сегашните хора са повече материалисти, отколкото идеалисти. Даже и религиозните гледат материалистически на живота. Те вярват в Бога, но очакват от Него да ги осигури, да им даде богатство, високи служби, да ги направи видни хора. Те вярват в Бога, но мислят за себе си, да имат средства да си поживеят добре, да си хапнат и пийнат. В това отношение те приличат на онзи момък и на онази мома, които са решили да се женят, но търсят добър случай да се наредят добре и

да се осигурят. Момата казва: Ще се ожения, но ако намеря някой богат момък, макар и глупавичък. И момъкът търси богата мома, макар и глупавичка. Какво ще постигнат само с богатството? Ще ядат и ще пият, ще живеят спокойно, докато дойде една болест, която ще ги държи четири – пет години на легло и, след като вземе всичкия им капитал, те казват: Какво разбрахме от живота? След големи страдания и мъчности те разбират, че са били на крив път и казват, че животът няма смисъл. Това е криво разбиране. Животът има смисъл, но за онези, които живеят разумно. Ти може да си философ, но ако не разбираш живота, философията не може да ти помогне. Истинска философия е тази, която оправя пътя първо на самия философ. Ако на него помага, ще помогне и на другите. Понеже всички същества взаимно си влияят, стремете се да живеете в областта на възвишената и светла мисъл. С вашата мисъл вие ще влияете на много същества, ще им покажете правия път в живота.

Първата задача на човека, е да изучава себе си. Само по този начин той може да работи за развиване на онези чувства и способности, които са в зародишно състояние в него. В българина, например, религиозното чувство е слабо развито. Той има вяра, но религия няма, затова горната част на главата му, дето се намира центърът на религията, е сплесната. Отсъствието на религиозно чувство му създава големи нещастия. Религиозното чувство в него е свързано с чувството на благоговение, на почит и уважение. Съвестта в българина е добре развита, но му липсва мекота. За да развие религиозното си чувство, българинът трябва да намери специфичен научен метод. И американецът не е религиозен. Религиозното чувство е развито добре в германеца, руснака и евреина. Никой народ не пази така религията си, както еврейският. Обаче, колкото евреинът е религиозен, толкова е и материалист. Тази е причината за голямата вътрешна борба, която преживява. Българите са изпратени на Балканския полуостров между славяните с единствената цел, да развият религиозното си чувство и любов към Бога. Религиозното чувство се нуждае от специални условия и специална храна за развиването си. Когато някой момък реши да се жени, добре е да избере мома, в която религиозното чувство е силно развито, за да се предаде то на бъдещето поколение.

Време е вече, хората да излязат от гъстата среда, в която живеят, и да влязат в по-рядка. Това значи: да излязат от материалния свят, и да влязат в духовния. За това са нужни специални органи. Както рибата не може да живее във въздуха, докато не развие специални органи за това, така и човек

не може да влезе в духовния свят, ако не се пригоди към неговите условия. За тази цел са създадени различни религиозни системи, които учат хората, как да живеят, за да се повдигнат над обикновените условия, да минат в порядъка среда. Който не е готов за новите условия и преждевременно влезе в тях, ще се задуши. Той ще се намери в положението на някои европейци, които искат да подражават в дишането на индусите, но не могат да издържат. Има индуси, които са постигнали големи резултати в дишането. Те могат да задържат дишането си до един час. Това говори за голяма сила, за голямо търпение. Някои европейци едва издържат до три минути. Минат ли три минути, те губят съзнание. Някой казва, че е търпелив, но не е опитал търпението си. Ако иска да знае, колко е търпелив, нека се опита, колко време може да задържа дишането си. Ще каже, че задържа дишането си 30 секунди. Това не е търпение, с него нищо не може да постигне. Търпеливият човек трябва да задържа дишането си поне две минути. Без търпение нищо не се постига.

„В дома на Симона прокажената“. Когато Христос дойде във вашия дом, както в дома на Симона прокажената, не казвайте, че сте грешни, че не сте даровити, но говорете истината. Пред вас стои една велика задача за разрешаване. За да я решите правилно, приложете вярата си като наука, която може да ви помага във всички трудни моменти на живота. Момък и мома, които се женят, трябва да имат вяра един в друг. Само при това положение, те могат да се надяват на добър живот.

Сега, като ви говоря, някои се отнасят с недоверие към всичко. Те слушат и се дърпат назад, страхуват се да не изгубят това, което имат днес. Няма защо да се страхуват. Ще знаете: който се държи за човешкото, рано или късно, ще го изгуби; при това, човешкото ще му причини такива страдания, за каквито никога не е мислил. Човешкото е преходното в живота. Обаче, който приеме Божественото и му даде условия да се прояви, той ще осмисли живота си. Страданията ще бъдат благо за него. Той ще расте и ще се развива, ще се радва на доброто в света. Следвайте Божествения път, и не се страхувайте. С Божественото и на този, и на онзи свят ви очаква радост. С човешкото на всякъде ви очакват страдания. За да влезете в духовния свет, между ангелите и възвишените същества, вие трябва да знаете техния език. Някой казва, че знае български език и българската граматика. И това знание е на място, но то има отношение само към България и българите. Ако отиде в Германия, във Франция, в Англия или в Русия, за да бъде разбран, трябва да знае техния език. Само с

български език нищо не може да постигне. На същото основание, казвам: За да се разберете със светиите, трябва да знаете техния език; за да се разберете с ангелите, трябва да знаете ангелския език. Без знание никъде няма да ви приемат. Светията и ангелът ще минат край вас, като че не ви виждат. Как постъпва философът с моралата? Тя се качва по него, но той нито я вижда, нито я чува, продължава своята научна работа.

Мнозина живеят с илюзията, че представят някакво величие. Обаче, като умрат, тогава виждат, какво величие са били. Тялото им се разпада, мускулите окапват и от тях остава едно голо съзнание, че са били нещо, но какво, и те не знаят. Много философи и учени взимат празните черепи на тия величия и ги изследват. Който разбира да чете по човешката глава, той чете по нея, като по книга. Каквото мисли и чувства човек и както постъпва, всичко се пише на главата му.

Преди години бях в Рилския манастир, дето видях черепи на калугери, живели преди много години. Поисках да ми дадат няколко черепа, да прочета нещо. Взех един череп, турих вътре една запалена свещ, да го освети добре, и започнах да чета: Този калугер е бил груб, жесток човек, обичал да се кара, да се бие с хората. – По какво познаваш? – Костта на центъра около ушите му е много тънка, и светлината прозира ясно. Това показва, че той е изразходвал силите на този център поради което костта на това място е изтъняла. Взимам друг череп и казвам, че този калугер имал голяма слабост към жените. – Възможно ли е това? Той е живял в манастир, служил е на Бога. – И в манастир е живял, и на Бога е служил, но не е могъл да измени своя вътрешен стремеж. Не се изменя лесно човешкият характер. Юда живя при Христа, беше Негов ученик, но, в края на краищата, Го предаде. За да измени характера си, човек трябва да работи съзнателно върху себе си. Съзнателната работа подразбира работа с любов и знание.

Какво представя любовта? Как се изявява тя? Когато двама души се обичат, те едновременно трябва да се развиват в телесно, и в сърдечно, и в умствено отношение. Това значи, да има хармония между тях. Обаче, ако единият се развива добре, а другият всеки ден слабее, между тях няма хармония. И двамата трябва да цъфтят и да се развиват хармонично. Ще кажете, че единият ще помага на другия. Това е невъзможно. Любовта помага и повдига човека. Ако любовта им не може да направи това, сами те нищо не могат да направят. Майката носи временно детето си на ръце. Щом заякне, тя го оставя да пълзи, да се изправя на краката си, докато

пристъпи. Щом пристъпи и започне само да ходи, тя не го носи вече. Тя се радва, че то постепенно расте, започва да говори, да се разбира с нея. Детето разбира вече, какво нещо е майката, а оттам то разбира и Бога. Следователно, любовта възраства, повдига и укрепява човека. Очакват ли от човека да направи това, вашата работа е свършена.

Някои искат да знаят, какво е мислил Бог, като създавал човека. Те искат да знаят, каква е била целта Му, за да създаде света и живите същества. Това не ме интересува. Аз искам да зная, защо съм дошъл на земята и какво се иска от мене. Щом си задам този въпрос, веднага си отговарям: Аз съм дошъл на земята, да възлюбя Онзи, Който ме е създал, и да се интересувам от това, което е направил. Той ме обича, и аз ще Го обичам. Той се интересува от мене, и аз се интересувам от Него. Той е вложил в моя ум и в моето сърце част от своя капитал, и аз трябва да благодаря, разумно да го използвам. Ако след всичко това човек отрича Бога и мисли, че сам, без Неговата помощ, се е домогнал до известни знания и опитности, той сам се поставя на крив път, сам се спъва. Ако ти, роденият от майка и от баща, си позволяваш да ги отричаш, да отричаш капитала, който те са вложили в тебе, ти сам се осъждаш на смърт. Какво ще стане с тебе, ако те оттеглят капитала си от твоя ум и от твоето сърце? Друг е въпросът, ако ти си роден без баща и без майка. Щом си роден от майка, която е вложила част от капитала си в твоя ум, и от баща, който ти е предал характера си, ти си длъжен да ги признаваш.

И тъй, вложете новото в своя живот, за да се свържете с разумната природа. Всеки ден природата влага по нещо ново, както в себе си, така и във всички същества. Всяка секунда, всяка минута, всеки ден носи нещо ново в себе си. Отворете сърцата и умовете си да приемете новото, което иде отгоре, от слънцето, от великия и възвишен свят. Вие сте потопени в този свят. Бъдете будни да се ползвате от богатата, които той носи, да не кажете някога : „Вода газя, жаден ходя”. Работете съзнателно, вървете напред и не се спирайте да разглеждате, кое учение, или коя религия е права. Всяко учение, всяка религия носи нещо ново, но човешкият дух и човешката душа стоят над всичко. Те създават и науката, и религията, следователно, те са факторите в живота. – Защо? – Защото чрез тях се проявява Бог. След духа и душата идат ума и сърцето, също фактори в човешкия живот. И чрез тях се проявява Бог. Затова казваме, че грънчарят е фактор, а не грънците. Науката и религията са средства за човека, а не цел. Благодарете им, без да ги боготворите, без да им се кланяте. Някои

турят на първо място в живота си религията, а други я отричат. Първите казват, че не може да се живее без храмове, вторите не ги признават. Питам: Ако Бог живее в тебе, имаш ли нужда от храмове? Направете тялото си чисто и свето, да бъде храм, в който Бог да живее. Който не умира, има ли нужда от паметник? Там, дето Бог живее, няма смърт. Затова Христос казва на учениците си: „Идете и проповядвайте в света, и аз ще бъда с вас до скончанието на века”. Какво показва този стих? – Че Христовите ученици и до днес живеят и проповядват Словото Божие по света. И Христос не е престанал да проповядва. И до днес още Той проповядва и в Америка, и в Англия, и във Франция, и в Германия, и в Русия, и в Япония, и в Китай. Словото Му се чува по целия свят. Има хора, които са виждали и апостолите, и Христа и се разговаряли с тях. Христос обикаля всички държави, дохождал е и в България и си е заминавал. Чудно се вижда това на хората, защото те очакват Христа да дойде отгоре, от облаците, придружен с ангели. На когото очите са отворени, той вижда нещата. Който не вижда, той очаква Христа да слезе на земята в плът, да се яви между хората и тогава да повярват.

Сега, да оставим настрана въпроса, как ще дойде Христос на земята. Ние не говорим за невидимия Христос, но за онзи Христос, Когото всички могат да видят. Ние говорим за реалния Христос. Ние не се занимаваме със сънища и с видения на хората. Какво виждат хората, какво сънуват, това е тяхна работа. Важно е, всеки човек да познава себе си, своя живот, да знае в какъв свят се движи и какво прави. Понеже живеете в разумната природа, трябва да изхвърлите от ума си невежеството и от сърцето си – проказата, да очистите тялото си. След всички блага, които ви са дадени, вие се осмелявате да питате, обича ли ви Бог. Това е все едно, да питате, обича ли ви майка ви. Щом ви е родила, тя не може да не ви обича. Следователно, ако Бог не ви обичаше, нямаше да ви изпрати на земята да се учите. Някои разбират любовта на Бога само в придобиване на блага. Затова чувате някой да казва: Щом Бог ме обича, нека ме направи цар, или поне велик човек – философ, учен, поет. – Всичко можете да станете, но всяко нещо се обуславя от способностите и възможностите, с които разполагате. В този живот ще искате само това, за което сте способни. Как може да станете философ, ако нямате философска глава? С тази глава, която имате днес, каквито усилия и да правите, никакъв философ не може да станете.

Ако сте написали някакъв философски трактат, това не значи, че сте философ. Философът се ражда такъв, поетът се ражда поет, учителят се

ражда учител, майката и бащата се раждат такива. Много майки и бащи има в света, но не всички отговарят на понятието майка и баща, не са родени такива. Бащи има и между птиците, и между млекопитаещите, но истински баща е онзи, който може да предаде на сина си поне една от своите характерни черти; при това, между сина и бащата трябва да съществуват любовни отношения, те трябва да имат помежду си взаимни отношения на почит и уважение. Ако синът и дъщерята не отговарят на родителите си с любов, те не са техни деца. Не е ваш син онзи, който няма нищо общо с вас по мисли, чувства и разбирания. Същото се отнася и до дъщерята.

„В дома на Симона прокажената“. В който дом влезе Христос днес, пак ще говори същото, каквото е говорил в дома на Симона. Какво ще говори Христос, знаете, но вие какво ще отговорите? Трябва ли да се оплаквате на Христа, че сте бедни, че нямате къщи, гориво и дрехи за обличане? Трябва ли да се оплаквате, че децата ви са голи и боси, че нямате добра служба? Това ли е най-важното, което можете да говорите? Защо сте в лишения? Къде останаха материалните блага, които Бог ви даде? Къде остана богатството ви? Вгледайте се в себе си и ще видите, че богатството е в самите вас. Човек не може да придобие по-голямо богатство от това, което носи в себе си. Не всеки милионер може да стане милиардер. Точно определено е, колко милионери могат да станат милиардери. Който няма достатъчно злато в кръвта си, не може да стане богат; който няма достатъчно философски идеи в главата си, не може да стане философ; който не носи поезията в себе си, не може да бъде поет; който не носи музиката в себе си, не може да бъде музикант; който няма любов към Бога, не може да бъде последовател на Христа.

В какво се заключава учението на Христа, което и до днес още се проповядва? – В добрия живот. Наистина, да живееш добре, това е велико изкуство. Ако човек не се научи да живее добре, мъчно ще се домогне до другите изкуства. Който се научи да живее добре, всичко може да постигне – и поет може да стане, и философ, и музикант, и учен, и богат, и здрав, и силен. Каквото пожелае, може да го постигне. Който не може да живее добре, и да придобие никакво изкуство, лесно ще го изгуби. Тази е причината, поради която религиозни хора губят вярата си, учени – губят знанието си и т.н. Това не е за упрек, защото хората нито са светии, нито ангели. Отсега нататък те ще придобият това, към което се стремят. Всеки човек може да постигне толкова, колкото са възможностите и условията

му. Ще кажете, че за да успява, човек трябва да се моли. Да се моли и да получава отговор на молитвите си, това значи, да знае небесния език. Ако отидеш в Англия, трябва да знаеш английски език. Иначе, можеш да умреш от глад. Ако разбираш учението на Христа и се свържеш с Него, Той ще ти помага. Всяка искрена, сърдечна молитва се приема. Много примери от живота ни уверяват в това. Вярата е вдигнала много болни и умиращи от леглата им. Всеки сам може да опита силата на вярата. Тя е искра, която може да произведе голям огън.

Следователно, днес от всички хора се иска да имат само една искра от вярата, за да запалят огъня си и да се стоплят. Искрата на вярата представя свещта, която гори в човешкия мозък. Колкото по-доброкачествена е материята на вашата свещ, толкова по-пълно горене става. Колкото е по-добре устроен човешкият мозък и колкото по-фина е материята на човешкото тяло, толкова по-пълно и силно е горенето на вашата свещ. При това, силната светлина се предава на далечни разстояния.

И тъй, много неща може да постигне човек, но в зависимост от силата на неговите мисли и желания. Например, някой е болен, дават му се методи за лекуване, но той казва: Ако Бог желае, ще оздравея. Не се говори така. Първо ти ще желаеш, а после Бог. Ако силно желаеш да оздравееш, и Бог ще има силно желание да ти помогне. Обаче, ако оставиш всичко на Бога, ти си на крив път. Какво особено си направил за Бога, че очакваш Той да се занимава с тебе? Вложете всичката си вяра и упование в Бога, за да постигнете желанията си. При това положение, през каквито мъчности, страдания и болести да минавате, всичко ще мине и замине, като че нищо не е било. Който не вярва в Бога, и най-леката болест може да му отнеме живота.

„В дома на Симона прокаженатаго“. Какво е говорил Христос в дома на Симона? – За новото, което иде в света. Който приеме Христовото учение и го приложи, той се домогва до една свършена наука. Той се свързва със свършените същества, които са завършили своята еволюция и помагат на човечеството. Те искат да го освободят от заблужденията, в които се намира. Те искат да поставят всеки човек на мястото му и да оправят обърканите работи на хората. Който е роден за проповедник, да заеме мястото си; който е роден за учен, за професор, да заеме мястото си. Онези, които са заели места незаслужено, трябва да ги отстъпят и да намерят своите места. Човек може да бъде полезен на себе си и на ближните си, когато заеме онова място, което му е определено от самата природа. Ако

днес хората страдат, това се дължи на обстоятелството, че са объркали местата си. Време е вече да се тури ред и порядък в света. Това ще се постигне, когато Божественото Начало вземе надмощие над човешкото. Тогава човек сам ще се изправя. Щом направи погрешка, той ще знае, че човекът в него е сгрешил. Като изправи погрешката си, Божественото в него се проявява. Когато мрази, човекът се проявява; когато люби, Божественото се проявява. Турете животинското, човешкото и Божественото на местата им, за да възприемете новото и да го приложите в живота си.

Едно се иска от човека: да бъде искрен в своето верую, никога да не му изменя. За кое верую говоря? – Кое то има за основа Божията Любов. Държи ли се за любовта, човек ще бъде верен и на своя ближен. Велико нещо е да вярваш в доброто, което се крие в ближния ти. Някой иска да знае, какви слабости се крият в него. Това не е наука. Според мене, наука е да познаваш доброто, което се крие в човека, а не злото и слабостите. Доброто е вечно, а злото – временно. Който иска да знае, какво лошо се крие в него, да пита окръжаващите, те знаят по-добре от него. Не е там въпросът. Човек не трябва да говори нито за злото в себе си, нито за доброто; той не трябва нито да се подценява, нито да се надценява. Има нещо добро и красиво, вложено в човешката душа, но, за да се прояви доброто и красивото, умът и сърцето трябва да се освободят от всички препятствия. Смирение се иска от човека, да не изисква повече от това, което може да направи от себе си, или от своя ближен. Ако очаква повече, отколкото може да получи, той се гневи, сърди се и на себе си, и на окръжаващите. Никой не е виновен за вашите неуспехи. Затова, ако се разгневите, впрегнете гнева на работа. Ако дойдат съмнението, подозрението при вас, и тях впрегнете на работа. Не се подавайте на отрицателни състояния. Дръжте се за положителните сили, за обичта. Няма по-лесно нещо от това, да обичаш. Не може изведнъж да обикнеш всички хора, но постепенно. Първо ще обикнеш един човек, после още един, след това – трети и така ще се разширява кръгът на твоето сърце, докато един ден се обединиш с всички хора и станеш едно с тях.

Сега ще ви представя един образ на любовта, но не от хората, които са я изопачили. Представете си, че имате една свещена книга, която обичате. Всеки ден отваряте по един лист от нея и четете. Като прочетете цялата книга, вие я затваряте и така чиста, запазена, давате на други да я четат. Вие носите в себе си благодарността, че сте имали възможност да научите

нещо от нея. Само като си помислите за книгата, вие се изпълвате със свещен трепет и благодарност. Ако всички, които четат книгата, постъпват по същия начин, това показва, че любовта им е чиста, Божествена. Книгата ще се предава от човек на човек, без да се осмели някой да откъсне един лист от нея, или да я нацапа. Не можете ли така да обичате жената или мъжа? Както книгата не е собственост на едного, така никой човек не може да бъде собственост на кого и да е. Човек принадлежи на Бога. Следователно, всеки има право да чете от книгата на своя ближен и да се поучава от него, без да къса листата му, без да го цапа. Така трябва да разбира новото поколение любовта. Така трябва да гледа мъжа на жената и жената на мъжа. Срещнете ли един мъж в гората, не се страхувайте от него, считайте го за свой брат. Стремете се да бъдете братя и сестри един за друг, а не мъже и жени. Само по този начин човек ще дойде до безсмъртието.

Задачата на новото учение се заключава, именно, в това, да освободи човешкия дух, да направи човека безсмъртен. От какво трябва да се освободи човек? – От миналото си. Свърже ли се със спомени от своето минало, той се намира под тяхното влияние така, както често изпада под влиянието на престъпници, с които се е срещнал, или по чиито стъпки е попаднал. Колкото по-чувствителен е човек, толкова повече се влияе от чуждите мисли и чувства, но той трябва да знае законите да се огражда и да познава, от де идат влиянията. Той трябва да различава, кое е негово и кое – чуждо. Хората са свързани така, че не могат да се освободят от влияние, но, въпреки това, могат да не се подават на лошите влияния. Лошите влияния могат да бъдат като морските вълни, които бушуват във от парахода, без да проникнат вътре. Да се справя човек с влиянията, това е велика наука, която Христос преподаваше на учениците си.

Следователно, задачата на майката е да пази дъщеря си от лошите влияния; задачата на бащата е да пази сина си; духовенството – да пази своето паство; учителите – своите ученици и т. н. Христос остави на човечеството ред правила и закони, как да живеят правилно. Тези закони и до днес още не са приложени. Ще кажете, че Христовото учение е неприложимо. То е приложимо, но се иска жива, разумна вяра, която да свързва човешката душа с Бога. Само при такава вяра хората могат да се обединят в едно цяло; да няма разлика между общества и народи – всички да станат едно общество, един народ. Това е великото, новото, което иде сега в света. Изведнъж то не може да стане, но трябва да се работи в тази

насока. Ще минат стотици и хиляди години, но човечеството ще се обедини. Тогава няма да има бедни и грешни хора; няма да има ваши и наши, всички ще бъдат братя и сестри. Днес земята е пълна с мъртъвци, тогава няма да има гробища и паметници. Умрелите ще изпращат на луната, а на земята ще останат живите, които могат да изпълняват Божия закон и Неговата воля.

„Влезе Христос в дома на Симона прокажената“. Когато Христос влезе и във вашия дом, запитайте Го да ви каже нещо ново, с което да изправите живота си. Той или ще ви говори, или ще изпрати някой да ви поучава, или ще ви покаже, в коя библиотека да отидете и какви книги да четете. Докато християнският свят не намери Христа, новата наука няма да се приложи. Днес милиони хора вярват в Христа, но още не са Го намерили. Христос казва: „Моите овце познават моя глас и ме следват“. Ако християнските народи се бият едни с други и не чуват Христовия глас, следват ли Го? Докато християнските народи се измъчват едни други, вярват ли в Христа и в Бога? И в това има нещо добро – главите на хората ще узреят. Като минат страшната война, повече няма да помислят за воюване. Пророците на миналото са предсказали, че в бъдеще хората ще употребят оръжията за рала и мотики.

„В дома на Симона“. Христос е решил да посети всички Симоновци. И в България ще дойде. Достатъчно е да посети няколко Симоновци, за да повярват всички в Него и да кажат: Видяхме Христа! Новото човечество, не може да се създаде, ако нито един човек не е видял Христа. Една свещ трябва да се запали, за да се запалят още много свещи. Бих желал между вас да има поне един човек, който да каже на другите: Видях Христа и се разговарях с Него. Вие познавате ближния си дотолкова, доколкото сте се разговаряли с него и споделили своите разбирания. Само така мъжът познава жена си, и жената – своя мъж. Само така учителят познава учениците си, и учениците – своя учител. Няма ли споделяне във възгледите и разбиранията, няма никакво познаване. Следователно, ако човек не е готов да пожертвува живота си за Христа, в широк смисъл на думата, за да възприеме Неговия живот, той не Го разбира и познава. Такава готовност трябва да има човек и към всеки, когото обича. Той трябва да отвори сърцето си за него и да бъде готов на всички жертви. Ако обичаш Христа, и Той ще те обича. Ако обичаш слънцето, и то ще те обича.

Какво представя любовта? – Връзка на човешката душа с Бога. Който

обича Бога, и хората ще го обичат. Ако не обича Бога, а хората обича, никой няма да отговаря на любовта му. Тази е причината, дето някоя жена обича мъжа си, а мъжът ѝ нито я разбира, нито отговаря на нейната любов. Същото се случва и с мъжа. Той обича жена си, но тя не отговаря на любовта му. Защо? – Защото той не обича Бога. Възлюбете първо Бога, а после хората. Направите ли това, близките ви ще ви обикнат. Възлюбете Бога, за да станете силни, да издържате на всички условия. Любовта на човека към Бога е тил, който го пази от всички изпитания и изкушения. Христос казва: „Който ме люби, и Отец ми ще го възлюби”.

„И влезе Христос в дома на Симона прокажената”.

45. Беседа от Учителя, държана на
6 юли, 1930 г. София. – Изгрев.